

**Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δημοτικής Περιόδου
2019 - 2023**

**Στρατηγικός Σχεδιασμός
Δήμου Χανίων**

Περιεχόμενα

Αντικείμενο και Σκοπός του Επιχειρησιακού Προγράμματος	8
Θεσμικό Πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος	8
Κύρια Χαρακτηριστικά του Επιχειρησιακού Προγράμματος	9
Προϋποθέσεις για τον Επιτυχή Σχεδιασμό και Υλοποίηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος	10
Περιεχόμενο Επιχειρησιακού Προγράμματος.....	11
Δομή Επιχειρησιακού Προγράμματος	12
Στρατηγικός Σχεδιασμός	12
Επιχειρησιακός Προγραμματισμός.....	12
Δείκτες Παρακολούθησης και Αξιολόγησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος	12
Όργανα κατάρτισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος.....	13
Διαδικασία κατάρτισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος	13
Στρατηγικές επιλογές	13
Επιχειρησιακό Σχέδιο – Δείκτες Παρακολούθησης και Αξιολόγησης	14
Διαδικασία παρακολούθησης και αξιολόγησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος	15
Υποστήριξη – Ενημέρωση – Πληροφόρηση.....	15
Βασικοί Όροι – Αρκτικόλεξο.....	15
Νομικά Πρόσωπα Δήμου	15
Όραμα	15
Θεματικοί Τομείς.....	15
Αναπτυξιακές Προτεραιότητες	15
Άξονας	16
Μέτρο	16
Κρίσιμα ζητήματα.....	16
Στόχοι	16
Στρατηγική.....	16
Δράση	16
Δείκτες.....	16
Δείκτες Αποτελεσμάτων.....	17
Δείκτες Εισροών και Εκροών.....	17

1	Συνοπτική Περιγραφή – Αξιολόγηση της Υφιστάμενης Κατάστασης.....	18
1.1	Γενική Εικόνα της Περιοχής του Δήμου Χανίων	18
1.1.1	Γενικά Γεωγραφικά και Διοικητικά Χαρακτηριστικά	18
1.1.1.1	Δημοτική Ενότητα Ακρωτηρίου	19
1.1.1.2	Δημοτική Ενότητα Ελευθερίου Βενιζέλου	20
1.1.1.3	Δημοτική Ενότητα Θερίσου	21
1.1.1.4	Δημοτική Ενότητα Νέας Κυδωνίας	22
1.1.1.5	Δημοτική Ενότητα Κεραμιών	23
1.1.1.6	Δημοτική Ενότητα Σούδας	24
1.1.1.7	Δημοτική Ενότητα Χανίων.....	25
1.1.2	Δημογραφικά Χαρακτηριστικά	25
1.2	Περιβάλλον και Ποιότητα Ζωής.....	28
1.2.1	Φυσικό Περιβάλλον	28
1.2.1.1	Κλιματικά Χαρακτηριστικά.....	28
1.2.1.2	Φυσικοί Πόροι Και Οικοσυστήματα	28
1.2.1.3	Χρήσεις Γης – Δασικές Εκτάσεις.....	31
1.2.1.4	Ακτές.....	32
1.2.1.5	Χλωρίδα – Πανίδα.....	32
1.2.1.6	Γεωμορφολογικά Χαρακτηριστικά.....	32
1.2.1.7	Υδρογεωλογικά στοιχεία.....	33
1.2.1.8	Περιβαλλοντικοί Κίνδυνοι.....	33
1.2.2	Χωροταξικό Πλαίσιο.....	34
1.2.3	Αστικό Περιβάλλον.....	36
1.2.4	Βασικές Υποδομές και Δίκτυα.....	36
1.2.4.1	Δίκτυα Αποχέτευσης – Άρδευσης – Ύδρευσης – Όμβριων	36
1.2.4.2	Δίκτυο Συλλογής Απορριμμάτων – Ανακύκλωσης.....	36
1.2.4.3	Διαχείριση Απορριμμάτων.....	37
1.2.4.3.1	Διαχείριση Υγρών Αποβλήτων	37
1.2.4.3.2	Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων.....	37
1.2.4.3.3	Εργοστάσιο Μηχανικής Ανακύκλωσης και Κομποστοποίησης Απορριμμάτων (Ε.Μ.Α.Κ.) – Χώρος Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων (Χ.Υ.Τ.Υ.).	38

1.2.4.4	Μεταφορές.....	39
1.2.4.5	Οδικό Δίκτυο	39
1.2.4.6	Ενέργεια	40
1.2.4.7	Τηλεπικοινωνίες – Ευρυζωνικότητα	40
1.2.4.8	Υποδομή Ασύρματης Πρόσβασης (Wi-Fi) στο Διαδίκτυο	41
1.2.5	Πολιτική Προστασία.....	41
1.3	Κοινωνική Πολιτική, Παιδεία, Πολιτισμός και Αθλητισμός.....	42
1.3.1	Κοινωνική Πολιτική	42
1.3.2	Κοινωνικές Υποδομές.....	44
1.3.3	Παιδεία – Εκπαίδευση	44
1.3.4	Πολιτισμός.....	46
1.3.4.1	Πολιτιστικές Υποδομές.....	46
1.3.4.2	Χώροι Πολιτιστικών Εκδηλώσεων και Συνεδριών	47
1.3.4.3	Πολιτιστικές Εκδηλώσεις	47
1.3.4.3.1	Αγροτικός Αύγουστος	47
1.3.4.3.2	Πολιτιστικό Καλοκαίρι Δήμου Χανίων	47
1.3.4.3.3	Φεστιβάλ "Μίκης Θεοδωράκης"	47
1.3.4.4	Πολιτιστικοί Σύλλογοι	48
1.3.4.5	Αδελφοποιήσεις.....	48
1.3.5	Αθλητισμός.....	48
1.4	Τοπική Οικονομία και Απασχόληση.....	49
1.4.1	Απασχόληση.....	49
1.4.2	Ανεργία.....	51
1.4.3	Οικονομική Διάρθρωση – Αναπτυξιακή Δομή.....	54
1.4.3.1	Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ)	54
1.4.3.2	Κατά Κεφαλήν Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ).....	56
1.4.3.3	Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία (ΑΠΑ)	57
1.4.3.4	Πρωτογενής Τομέας Παραγωγής.....	59
1.4.3.5	Δευτερογενής Τομέας Παραγωγής.....	61
1.4.3.6	Τριτογενής Τομέας Παραγωγής.....	61
1.4.3.7	Ενσωμάτωση Καινοτομίας - Επιχειρηματικότητα.....	65

1.5	Το Εσωτερικό Περιβάλλον του Δήμου και οι Οριζόντιες Υπηρεσίες	65
1.5.1	Όργανα Διοίκησης του Δήμου Χανίων.....	66
1.5.1.1	Ο Δήμαρχος.....	66
1.5.1.2	Η Εκτελεστική Επιτροπή.....	66
1.5.1.3	Το Δημοτικό Συμβούλιο	66
1.5.1.4	Η Οικονομική Επιτροπή	66
1.5.1.5	Η Επιτροπή Ποιότητας Ζωής.....	67
1.5.2	Διάρθρωση Υπηρεσιών του Δήμου.....	67
1.5.2.1	Διάρθρωση Κεντρικών Υπηρεσιών του Δήμου	67
1.5.2.2	Διάρθρωση Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών.....	69
1.5.3	Αρμοδιότητες Δημοτικών Υπηρεσιών.....	72
1.5.3.1	Υπηρεσίες Υπαγόμενες Απευθείας στο Δήμαρχο	72
1.5.3.2	Γενική Διεύθυνση	75
1.5.3.2.1	Επιτελικές Υπηρεσίες	75
1.5.3.2.2	Υπηρεσίες Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης	75
1.5.3.2.3	Υπηρεσίες Περιβάλλοντος και Ποιότητας Ζωής	76
1.5.3.2.4	Υπηρεσίες Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας, Αθλητισμού και Πολιτισμού	76
1.5.3.2.5	Υπηρεσίες Υποστήριξης.....	76
1.5.3.3	Αποκεντρωμένες Υπηρεσίες	77
1.5.4	Επιτροπές Δήμου Χανίων.....	79
1.6	Νομικά Πρόσωπα του Δήμου	79
1.6.1	Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ)	80
1.6.1.1	Δημοτικός Οργανισμός Κοινωνικής Πολιτικής και Παιδείας Δήμου Χανίων (Δ.Ο.ΚΟΙ.Π.Π.).....	80
1.6.1.2	Δημοτική Πινακοθήκη Χανίων	80
1.6.1.3	Δημοτικό Γηροκομείο Χανίων.....	81
1.6.1.4	Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Χανίων	81
1.6.1.5	Σχολικές Επιτροπές Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Δήμου Χανίων	81
1.6.2	Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου (ΝΠΙΔ)	82
1.6.2.1	Κοινωφελής Επιχείρηση Δήμου Χανίων (ΚΕΠΠΕΔΗΧ-ΚΑΜ)	82

1.6.3	Δημοτικές Επιχειρήσεις.....	82
1.6.3.1	Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης Χανίων (Δ.Ε.Υ.Α.Χ.).....	82
1.6.3.2	«ΚΥΔΩΝ» Δημοτική Α.Ε.....	83
1.6.4	Διαδημοτικές Επιχειρήσεις	83
1.6.4.1	Διαδημοτική Επιχείρηση Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων Ανώνυμη Εταιρεία (ΟΤΑ) - Δ.Ε.Δι.Σ.Α. Α.Ε. (ΟΤΑ)	83
1.7	Ανάλυση Οικονομικών Στοιχείων του Δήμου Χανίων	84
1.7.1	Μεθοδολογικό Πλαίσιο Ανάλυσης Οικονομικών Στοιχείων.....	84
1.7.2	Απολογιστικά Οικονομικά Στοιχεία Δήμου Χανίων	85
1.7.2.1	Έσοδα	85
1.7.2.2	Δαπάνες.....	92
1.7.3	Χρηματοοικονομικοί Δείκτες	96
1.7.3.1	Αριθμοδείκτες Ανάλυσης Οικονομικών Στοιχείων ΟΤΑ	96
1.7.3.1.1	Δείκτες Εσόδων / Εξόδων ανά Κάτοικο (βάσει απογραφής πληθυσμού της ΕΛΣΤΑΤ)	96
1.7.3.1.2	Δείκτες Ανθρώπινου Δυναμικού.....	100
1.7.3.1.3	Δείκτες Συσχέτισης Εσόδων-Εξόδων	101
1.7.3.1.4	Λοιποί Δείκτες.....	103
1.8	Ανάλυση Οικονομικών Στοιχείων Νομικών Προσώπων	107
1.8.1	Δημοτικός Οργανισμός Κοινωνικής Πολιτικής και Παιδείας (Δ.Ο.Κοι.Π.Π.) ..	107
1.8.2	Δημοτικό Γηροκομείο Χανίων	110
1.8.3	Δημοτική Ανώνυμη Εταιρεία Εκμετάλλευσης Σταθμού Αυτοκινήτων «Κύδων»..	112
2	Αξιολόγηση της Υφιστάμενης Κατάστασης - Ανάλυση S.W.O.T. (Πλεονεκτημάτων, Αδυναμιών, Ευκαιριών και Απειλών)	114
2.1	Εξωτερικό Περιβάλλον.....	116
2.1.1	Περιβάλλον και Ποιότητα Ζωής.....	116
2.1.1.1	Προστασία Περιβάλλοντος και Διαχείριση Φυσικών Πόρων	116
2.1.1.2	Αστικό Περιβάλλον.....	118
2.1.1.3	Οδικό Δίκτυο - Οδοποιία.....	119
2.1.1.4	Πολιτική Προστασία - Διαχείριση Κρίσεων.....	120
2.1.1.5	Κοινόχρηστοι Χώροι.....	121
2.1.1.6	Καθαριότητα	122
2.1.1.7	Στάθμευση - Κυκλοφοριακό – Συγκοινωνίες – Προσβασιμότητα	123

2.1.2	Κοινωνική Πολιτική, Παιδεία, Αθλητισμός, Πολιτισμός	125
2.1.2.1	Κοινωνική Πολιτική και Ενσωμάτωση	125
2.1.2.2	Παιδεία.....	127
2.1.2.3	Αθλητισμός.....	128
2.1.2.4	Πολιτισμός.....	129
2.1.3	Τοπική Οικονομία και Απασχόληση.....	130
2.1.3.1	Απασχόληση – Ανεργία	130
2.1.3.2	Πρωτογενής Τομέας Παραγωγής.....	131
2.1.3.3	Τοπική Οικονομία – Μεταποίηση	133
2.1.3.4	Τριτογενής Τομέας	134
2.2	Εσωτερικό Περιβάλλον	136
2.2.1	Οργανωτική Δομή και Συστήματα Λειτουργίας.....	136
2.2.2	Ανθρώπινο Δυναμικό	138
2.2.3	Τοπική Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση.....	140
2.2.4	Κτιριακή Υποδομή και Τεχνικός Εξοπλισμός.....	142
2.2.5	Οικονομική Διαχείριση και Δημοτική Περιουσία	144
3	Καθορισμός Στρατηγικής Δήμου Χανίων	145
3.1	Όραμα και Αρχές του Δήμου Χανίων.....	145
3.2	Στρατηγική του Δήμου Χανίων	146
3.3	Άξονες, Μέτρα και Στόχοι του Στρατηγικού Σχεδίου	148
	Παράρτημα	166
Π.1	Ακτές Δήμου Χανίων	166
Π.2	Φυσικοί και Ορυκτοί Πόροι Δήμου Χανίων.....	167
Π.3	Σημεία Ασύρματης Ευρυζωνικής Πρόσβασης στο Διαδίκτυο του Δήμου Χανίων	168
Π.4	Κοινωνικές Υποδομές και Φορείς / Δομές Κοινωνικής Φροντίδας και Αλληλεγγύης Δήμου Χανίων	169
Π.5	Πολιτιστικές Υποδομές του Δήμου Χανίων	171
Π.6	Χώροι Πολιτιστικών Εκδηλώσεων και Συνεδριών	172
Π.7	Πολιτιστικές Εκδηλώσεις	173
Π.8	Πολιτιστικοί Σύλλογοι που δραστηριοποιούνται στο Δήμο Χανίων	174
Π.9	Εξοπλισμός Πυροσβεστικού Σταθμού Αγ. Ματθαίου Δ. Χανίων.....	175

Αντικείμενο και Σκοπός του Επιχειρησιακού Προγράμματος

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (Ε.Π.) αποτελεί εργαλείο προγραμματισμού που στοχεύει στην προώθηση της τοπικής ανάπτυξης της περιοχής του Δήμου, στη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών του προς τους πολίτες και στην αναβάθμιση της διοικητικής του ικανότητας. Μέσω του ΕΠ επιδιώκεται η εισαγωγή μόνιμων διαδικασιών προγραμματισμού, παρακολούθησης και αξιολόγησης της δράσης του Δήμου. Τα Ετήσια Προγράμματα Δράσης εξειδικεύουν το ΕΠ κατ'έτος.

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (Ε.Π.) συνιστά ολοκληρωμένο πρόγραμμα έργων και δράσεων του Δήμου, των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, των Κοινοφελών Επιχειρήσεων και των Ιδρυμάτων του, σε όλους τους τομείς αρμοδιότητάς τους.

Αποτυπώνει το όραμα, τη στρατηγική και τις προτεραιότητες του Δήμου για την ανάπτυξη της περιοχής, την αναβάθμιση της εσωτερικής λειτουργίας του και τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών του, ώστε να διασφαλίζεται η άσκηση αποδοτικότερης και αποτελεσματικότερης διοίκησης. Κατά τη σύνταξή του λαμβάνει υπόψιν του τις κατευθύνσεις του χωρικού και αναπτυξιακού σχεδιασμού σε ευρωπαϊκό, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, τις εθνικές ή περιφερειακές πολιτικές σε ειδικότερους θεματικούς τομείς (Σχέδια κοινωνικής ένταξης και καταπολέμησης της φτώχειας, Εθνικά και Περιφερειακά Σχέδια Διαχείρισης Απορριμμάτων κ.λπ.) καθώς και τις χρηματοδοτικές ευκαιρίες που δημιουργούνται από εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα.

Θεσμικό Πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος

Η Στρατηγική Διοίκηση και ως μέρος αυτής ο Στρατηγικός Σχεδιασμός, εφαρμόζεται στην πρωτοβάθμια τοπική αυτοδιοίκηση πάνω από δεκαετία, μέσω της θεσμοθέτησης των Πολυετών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων και των Ετήσιων Προγραμμάτων Δράσης.

Με τα άρθρα 203 - 207 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (Ν. 3463/2006), θεσπίστηκε για πρώτη φορά, η υποχρέωση κατάρτισης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων από τους πρωτοβάθμιους Ο.Τ.Α. Το βασικό θεσμικό πλαίσιο των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων αποτελείται από τους ακόλουθους νόμους, Υ.Α. και Π.Δ.:

Νομοθέτημα	Αριθμός	Περιεχόμενο
Νόμος	Ν.3463/2006	Κύρωση του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων
Νόμος	Ν.3852/2010	Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης-Πρόγραμμα Καλλικράτης
Υπουργική Απόφαση	Υ.Α.18183/02.04.2007	Περιεχόμενο, δομή και τρόπος υποβολής των επιχειρησιακών προγραμμάτων των ΟΤΑ Α' Βαθμού, (Τροποποίηση με Υ.Α. 5694/03.02.2007)
Προεδρικό Διάταγμα	Π.Δ.185/2007	Όργανα και διαδικασία κατάρτισης, παρακολούθησης και αξιολόγησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) Α' βαθμού (Τροποποίηση με Π.Δ. 89/2011)
Υπουργική Απόφαση	Υ.Α.41179/04.11.2014	Περιεχόμενο, δομή και τρόπος υποβολής των επιχειρησιακών προγραμμάτων των ΟΤΑ Α' βαθμού

Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 266 του Ν.3852/2010 όπως τροποποιήθηκε από την παρ. 2 του άρθρου 175 του Ν.4555/2018, η διάρκεια των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων τροποποιείται από πενταετή σε τετραετή.

Επίσης, σύμφωνα με το Άρθρο 176Α του Ν.4555/2018 «Εκπόνηση επιχειρησιακών προγραμμάτων ΟΤΑ αναφέρει ρητά ότι «...οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού μπορούν να αναθέτουν σε εξωτερικούς συμβούλους κατά τις κείμενες διατάξεις, τη συμβουλευτική - επιστημονική υποστήριξη τους για την εκπόνηση επιχειρησιακού προγράμματος, εφόσον οι υπηρεσίες αυτές κρίνονται απαραίτητες για την άρτια κατάρτισή του», και για το λόγο αυτό ο Δήμος Χανίων έχει προσλάβει εξωτερικό Σύμβουλο.

Κύρια Χαρακτηριστικά του Επιχειρησιακού Προγράμματος

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Δήμου Χανίων αποτελεί εργαλείο για την άσκηση του αναπτυξιακού του ρόλου, με τα εξής χαρακτηριστικά:

α. Είναι ολοκληρωμένο πρόγραμμα τοπικής ανάπτυξης και βελτίωσης της διοικητικής ικανότητας του: Αποτελεί πρόγραμμα αναπτυξιακών υποδομών και τοπικών επενδύσεων, αλλά και πρόγραμμα για τη βελτίωση της υφιστάμενης λειτουργίας των δημοτικών υπηρεσιών και των Νομικών προσώπων που εποπτεύονται από το Δήμο. Είναι πρόγραμμα, πολυτομεακού χαρακτήρα, με εύρος θεματικών αντικειμένων αντίστοιχου του φάσματος των θεμάτων που απασχολούν την καθημερινή λειτουργία του Δήμου. Καλύπτει όλο το φάσμα των αρμοδιοτήτων του Δήμου και εν δυνάμει το σύνολο των τοπικών υποθέσεων.

β. Αποτελεί το τετραετές πρόγραμμα δράσης του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του: Στις προτεραιότητες του προγράμματος αντανakλάται η βούληση και το όραμα της Δημοτικής Αρχής καθώς και οι προτεραιότητες του αναπτυξιακού σχεδιασμού σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο. Το όραμα της εκάστοτε δημοτικής αρχής αποτυπώνεται στη στρατηγική και αναλύεται σε τετραετές πρόγραμμα δράσης του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του και τέλος σε ετήσιο πρόγραμμα δράσης της κάθε υπηρεσίας του δήμου και των Νομικών Προσώπων του.

γ. Είναι οργανικό στοιχείο της καθημερινής λειτουργίας και διοίκησης του Δήμου και μέρος του προγραμματικού του κύκλου: Η σύνταξη του επιχειρησιακού προγράμματος είναι η αρχική φάση της διαδικασίας προγραμματισμού, παρακολούθησης και αξιολόγησης της δράσης του Δήμου. Η διαδικασία αυτή αποτελεί το διαρκές αντικείμενο ενασχόλησης των αιρετών οργάνων, των προϊσταμένων και της αρμόδιας Υπηρεσίας Προγραμματισμού και Ανάπτυξης του.

δ. Υλοποιείται μέσω του ετήσιου προγράμματος δράσης του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του: Σκοπός της σύνταξης του ετήσιου προγράμματος δράσης είναι η εξειδίκευση του συνολικού τετραετούς επιχειρησιακού προγράμματος σε ετήσιο πρόγραμμα των υπηρεσιών. Ο ετήσιος προγραμματισμός στοχεύει στον επιμερισμό των δράσεων του τετραετούς προγράμματος στις υπηρεσίες, οι οποίες υλοποιούν τμήματα του επιχειρησιακού προγράμματος.

ε. Εκπονείται με τη συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων: Κατά τη διαδικασία σύνταξής του συμμετέχουν με σαφώς καθορισμένο τρόπο:

- Αιρετά όργανα (Δημ. Συμβούλιο, Επιτροπές, Αντιδήμαρχοι, ΔΣ Νομικών Προσώπων, Συμβούλια Τοπικών και Δημοτικών Κοινοτήτων)
- Υπηρεσιακά στελέχη (Προϊστάμενοι υπηρεσιών, Διευθυντές Νομικών Προσώπων, στελέχη της Υπηρεσίας Προγραμματισμού και Ανάπτυξης)
- Τοπικοί φορείς και ομάδες δημοτών με σημαντικό βαθμό συμβολής στην τοπική ανάπτυξη ή/και στη λειτουργία του ΟΤΑ
- Φορείς του διοικητικού συστήματος της χώρας (π.χ. Περιφέρεια)

στ. **Αξιοποιεί δείκτες επίδοσης:** Το επιχειρησιακό πρόγραμμα διατυπώνει μετρήσιμους στόχους, η επίτευξη των οποίων παρακολουθείται μέσω της αξιοποίησης συστήματος δεικτών επίδοσης. Για την παρακολούθηση της εξέλιξης της τιμής των δεικτών αξιοποιούνται τα στοιχεία (εσόδων / δαπανών, πόρων, εκροών, αποτελεσμάτων στους αποδέκτες) που τηρούνται στις βάσεις δεδομένων του ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος του Δήμου.

Η λήψη των αποφάσεων προγραμματισμού δεν στηρίζεται μόνο στην ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης, αλλά και στις ανάγκες και προσδοκίες των κατοίκων και του ανθρώπινου δυναμικού του Δήμου, όπως αυτές διατυπώνονται στις διαδικασίες συμμετοχής.

Το επιχειρησιακό πρόγραμμα αποτελεί το βασικό πλαίσιο κατεύθυνσης, προσδιορισμού και συντονισμού των ενεργειών όλων των οργάνων διοίκησης και υπηρεσιών και είναι ευρύτερα γνωστό στους εργαζόμενους του ΟΤΑ, προκειμένου να υλοποιηθούν οι στόχοι του.

Το επιχειρησιακό πρόγραμμα αποτελεί προϊόν συλλογικής εργασίας όλων των δομών του Δήμου και οδηγεί στην ανάληψη δεσμεύσεων μεταξύ των διαδοχικών ιεραρχικών επιπέδων, σε ότι αφορά την υλοποίηση του τμήματος εκείνου στο οποίο αυτά εμπλέκονται.

Προϋποθέσεις για τον Επιτυχή Σχεδιασμό και Υλοποίηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος

Πολιτική Βούληση

Η εφαρμογή του Ε.Π. θέτει μια σειρά από σοβαρά ζητήματα τόσο σε επίπεδο στόχων και περιεχομένου της τοπικής ανάπτυξης όσο και σε επίπεδο μεθόδων και εργαλείων άσκησης πολιτικής. Η ενσωμάτωση των αρχών της βιώσιμης ανάπτυξης στις δραστηριότητες και στην καθημερινή πρακτική των ΟΤΑ, θα απαιτήσει σίγουρα μια μακρά περίοδο αναπροσαρμογής των υφιστάμενων πρακτικών και νοοτροπιών σε όλα τα επίπεδα άσκησης πολιτικής και σε όλα τα επίπεδα της τοπικής κοινωνίας.

Οι αλλαγές αυτές δεν είναι δυνατόν να πραγματοποιηθούν εάν δεν υπάρχει σαφής και σταθερή δέσμευση όλων των εμπλεκόμενων, δηλαδή των εκλεγμένων διοικήσεων των ΟΤΑ, των υπευθύνων και εργαζόμενων στις υπηρεσίες, των κοινωνικών φορέων και οργανώσεων και της τοπικής κοινωνίας στο σύνολό της. Βέβαια, σε αυτή τη φάση εισαγωγής των αρχών της βιώσιμης ανάπτυξης στις τοπικές κοινωνίες, το μεγαλύτερο βάρος και ευθύνη αναλογεί στις εκλεγμένες διοικήσεις των ΟΤΑ. Οι δημοτικές αρχές θα πρέπει πρώτες από όλους να δεσμευτούν για την προώθηση και χωρίς υπαναχωρήσεις, λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα και προωθώντας δράσεις για τον σκοπό αυτό. Παράλληλα, και χρησιμοποιώντας όλα τα μέσα που διαθέτουν, θα πρέπει να φροντίσουν έτσι ώστε οι αρχές αυτές να διαχυθούν αποτελεσματικά στην τοπική κοινωνία εξασφαλίζοντας την ενεργό συμμετοχή αλλά και τη δέσμευσή της.

Συμμετοχή της Τοπικής Κοινωνίας

Το Ε.Π. δε θα λειτουργήσει αποτελεσματικά εάν δεν συμπεριλάβει στις διαδικασίες σχεδιασμού και υλοποίησης ένα ευρύ φάσμα από τοπικές ομάδες και ανθρώπους που θα συμμετέχουν σύμφωνα με τις ικανότητες και τις αρμοδιότητες που μπορεί να διαθέτουν σε τοπικούς φορείς. Μία επιτυχής εφαρμογή του ενθαρρύνει μέλη συμβουλίων, φορέων και οργανισμών να αναλάβουν ενεργό ρόλο για τη διάδοση και εφαρμογή του. Πολλοί δήμοι έχουν αναγνωρίσει ότι, αναπτύσσοντας σύγχρονους τρόπους προσέγγισης και διαβούλευσης με το κοινό, μπορούν να προωθήσουν καινοτόμες αποφάσεις με ευρεία κοινωνική συναίνεση.

Η συμμετοχή της τοπικής κοινωνίας μπορεί να πραγματοποιηθεί με πολλούς τρόπους, ανάλογα με το μέγεθος, τις δυνατότητες και τις ιδιαιτερότητες κάθε ΟΤΑ. Παραδείγματα αποτελούν η λειτουργία επιτροπών και ομάδων εργασίας, η διανομή ερωτηματολογίων κ.λπ. Κάθε ΟΤΑ μπορεί να επιλέξει τον προσφορότερο, κατά την κρίση του, τρόπο (ή τρόπους) ενεργοποίησης και συμμετοχής της τοπικής κοινωνίας. Σε κάθε περίπτωση όμως θα πρέπει να διασφαλίζεται τόσο η ευρεία και ισότιμη συμμετοχή όλων των κοινωνικών εταίρων, όσο και η συστηματική και αξιόπιστη καταγραφή των τοπικών προβλημάτων και προτεραιοτήτων.

Συνεργασίες σε Τοπικό Επίπεδο

Η βιώσιμη ανάπτυξη αποτελεί μια συλλογική προσπάθεια, στην οποία εμπλέκονται όλες οι κοινωνικές δυνάμεις: κοινωνικοί φορείς και οργανώσεις, μη κυβερνητικές οργανώσεις, κοινωνικές και επαγγελματικές ομάδες, ο ιδιωτικός τομέας και φυσικά η διοίκηση (κεντρική και τοπική). Για τον σκοπό αυτό είναι σημαντικό να εξασφαλίζονται οι όροι και προϋποθέσεις για τη στενή, συνεχή και αποτελεσματική συνεργασία όλων των τοπικών δυνάμεων για την επίτευξη της βιώσιμης ανάπτυξης.

Όπως επίσης αναφέρεται στο ζήτημα της πολιτικής βούλησης, η προώθηση και η δημιουργία των κατάλληλων συνθηκών και κινήτρων είναι ευθύνη της Τ.Α. η οποία θα πρέπει να προωθεί και να ενθαρρύνει την ευρύτερη δυνατή συμμετοχή της τοπικής κοινωνίας στις διαδικασίες σχεδιασμού και υλοποίησης προγραμμάτων και μέτρων για τη βιώσιμη ανάπτυξη των οικισμών. Ειδικότερα η Τ.Α θα πρέπει:

- Να εξασφαλίζει ίση και χωρίς διακρίσεις πρόσβαση όλων των κοινωνικών ομάδων και ιδιαίτερα των νέων, των γυναικών και αυτών που αντιμετωπίζουν τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό, στις διαδικασίες σχεδιασμού και υλοποίησης.
- Να προωθεί προγράμματα επίλυσης συγκρούσεων και ανταγωνιστικών τάσεων για την κατανομή, την πρόσβαση και τη χρήση των αστικών πόρων.
- Να προωθεί τη δημιουργία εταιρικών σχέσεων μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών φορέων για την προώθηση προγραμμάτων και μέτρων της δημοτικής αρχής.
- Να ενθαρρύνει τις επιχειρήσεις στην ανάληψη πρωτοβουλιών και την υλοποίηση επενδύσεων που θα συμβάλλουν στη δημιουργία θέσεων εργασίας, την παροχή υπηρεσιών, την κατασκευή υποδομών, οικονομικά προσιτών κατοικιών κ.λπ.
- Να προωθεί τη συνεργασία με πανεπιστημιακά και ερευνητικά ιδρύματα και να αξιοποιεί την ακαδημαϊκή έρευνα για την υλοποίηση καινοτόμων λύσεων στα προβλήματα της τοπικής κοινωνίας.

Περιεχόμενο Επιχειρησιακού Προγράμματος

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (Ε.Π.) συνιστά ολοκληρωμένο πρόγραμμα έργων και δράσεων του Δήμου, των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, των Κοινοφελών Επιχειρήσεων και των Ιδρυμάτων του, σε όλους τους τομείς αρμοδιότητάς τους.

Αποτυπώνει το όραμα, τη στρατηγική και τις προτεραιότητες του Δήμου για την ανάπτυξη της περιοχής, την αναβάθμιση της εσωτερικής λειτουργίας του και τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών του, ώστε να διασφαλίζεται η άσκηση αποδοτικότερης και αποτελεσματικότερης διοίκησης. Κατά τη σύνταξή του λαμβάνει υπόψιν του τις κατευθύνσεις του χωρικού και αναπτυξιακού σχεδιασμού σε ευρωπαϊκό, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, τις εθνικές ή περιφερειακές πολιτικές σε ειδικότερους θεματικούς τομείς (Σχέδια κοινωνικής ένταξης και καταπολέμησης της φτώχειας, Εθνικά και Περιφερειακά Σχέδια Διαχείρισης Απορριμμάτων, κλπ.) καθώς και τις χρηματοδοτικές ευκαιρίες που δημιουργούνται από εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα.

Δομή Επιχειρησιακού Προγράμματος

Τα Επιχειρησιακά Προγράμματα περιλαμβάνουν τρεις ενότητες:

- α) Στρατηγικές επιλογές
 - β) Επιχειρησιακό σχέδιο και
 - γ) Δείκτες παρακολούθησης και αξιολόγησης
- Συνοπτικά, ανά ενότητα, γίνεται αναφορά στα ακόλουθα:

Στρατηγικός Σχεδιασμός

- Παρουσιάζονται συνοπτικά τα βασικά στοιχεία που συνθέτουν το προφίλ της περιοχής του Δήμου και αφορούν τον προγραμματισμό (όπως περιβάλλον, δίκτυα και υποδομές, τοπική οικονομία και απασχόληση, κοινωνικές υποδομές και υπηρεσίες, υποδομές και υπηρεσίες παιδείας, πολιτισμού και αθλητισμού), προκειμένου να καταγραφούν τα προβλήματα, οι ανάγκες αλλά και οι δυνατότητες και ευκαιρίες που παρουσιάζονται και να αναδειχθούν τα κρίσιμα αναπτυξιακά ζητήματα, με τα οποία θα πρέπει να ασχοληθεί ο Δήμος στο επόμενο μεσοπρόθεσμο διάστημα,
- Παρουσιάζονται και αξιολογούνται τα βασικά στοιχεία που αφορούν το εσωτερικό περιβάλλον του Ο.Τ.Α. (όπως οργάνωση και διαδικασίες, ανθρώπινο δυναμικό, εξοπλισμός και Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών, κτιριακές εγκαταστάσεις, οικονομικά), προκειμένου να εντοπισθούν τα κρίσιμα ζητήματα του εσωτερικού περιβάλλοντος που πρέπει να αντιμετωπισθούν προκειμένου ο Δήμος να ασκήσει το ρόλο του,
- Προσδιορίζονται και καταγράφονται συνοπτικά οι προβλέψεις του υφιστάμενου χωρικού σχεδιασμού, καθώς και του υφιστάμενου εθνικού προγραμματισμού που αφορούν τον προγραμματισμό του Δήμου και προδιαγράφουν το πλαίσιο για το σχεδιασμό του,
- Διατυπώνεται το όραμα και οι αναπτυξιακές προτεραιότητες (άξονες) του Δήμου,
- Εξειδικεύονται οι άξονες σε μέτρα και στόχους ανά μέτρο (βάσει των κρίσιμων ζητημάτων που ανέδειξε η αξιολόγηση) και σημειώνονται οι αρμόδιες για την υλοποίησή τους Υπηρεσίες, Νομικά Πρόσωπα, Κοινωφελείς Επιχειρήσεις και Ιδρύματα του Δήμου.

Επιχειρησιακός Προγραμματισμός

- Παρουσιάζονται ανά μέτρο και στόχο οι κατηγορίες ομοειδών έργων και δράσεων που προωθούν την υλοποίησή του,
- Προσδιορίζονται οι αρμόδιες για την υλοποίησή τους υπηρεσίες ή Νομικά Πρόσωπα, Κοινωφελείς Επιχειρήσεις και ιδρύματα του Δήμου,
- Εκτιμώνται οι δαπάνες ανά κατηγορία δράσεων και έργων,
- Αναφέρονται ενδεικτικές πηγές χρηματοδότησης των κατηγοριών έργων και δράσεων,
- Ιεραρχούνται οι προγραμματιζόμενες κατηγορίες δράσεων βάσει της ωριμότητάς τους και της ύπαρξης χρηματοδότησης και καθορίζεται το χρονοδιάγραμμα υλοποίησής τους.

Δείκτες Παρακολούθησης και Αξιολόγησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος

Για την παρακολούθηση και αξιολόγηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος καταρτίζονται δείκτες για την επίτευξη των στόχων (δείκτες αποτελεσμάτων) και δείκτες για την παρακολούθηση της υλοποίησης των δράσεων (δείκτες εισροών και εκροών).

Όργανα κατάρτισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος

Η Εκτελεστική Επιτροπή συντονίζει την κατάρτιση του Επιχειρησιακού Προγράμματος, το οποίο και εισηγείται στο Δημοτικό Συμβούλιο. Για το σκοπό αυτό η αρμόδια, κατά τις οργανικές διατάξεις κάθε Δήμου, υπηρεσία επί θεμάτων προγραμματισμού ή Ομάδα Έργου που συγκροτείται με απόφαση του Δημάρχου, συντάσσει σχέδιο Επιχειρησιακού Προγράμματος σε συνεργασία με τα όργανα διοίκησης και τις υπηρεσίες του Δήμου και των Νομικών Προσώπων, των Κοινοφελών Επιχειρήσεων και των Ιδρυμάτων του. Όπου δεν υπάρχει δυνατότητα συγκρότησης Εκτελεστικής Επιτροπής, τον ρόλο της, στο πλαίσιο των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων επιτελεί ο Δήμαρχος.

Διαδικασία κατάρτισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος

Η κατάρτιση και έγκριση του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου πραγματοποιείται ως ακολούθως:

Στρατηγικές επιλογές

- i. Το συμβούλιο της κοινότητας με απόφαση του, που λαμβάνεται ένα μήνα τουλάχιστον πριν την κατάρτιση του επιχειρησιακού και τεχνικού προγράμματος του δήμου, εισηγείται στην εκτελεστική επιτροπή με σειρά προτεραιότητας, ανάλογα με τον επείγοντα χαρακτήρα των αναγκών των κατοίκων της περιφέρειάς του και τις προτεραιότητες για την τοπική ανάπτυξη, τις δράσεις που πρέπει να περιλαμβάνει το επιχειρησιακό πρόγραμμα του δήμου και τα έργα που πρέπει να εκτελεστούν (συμπεριλαμβανομένων προτάσεων κοινωνικών φορέων της περιοχής).
Στη συνεδρίαση του συμβουλίου της κοινότητας για τη λήψη των αποφάσεων της προηγούμενης παραγράφου, καλούνται οι κοινωνικοί φορείς της περιφέρειάς της κοινότητας, προκειμένου να υποβάλλουν τις προτάσεις τους. Εάν το συμβούλιο της κοινότητας δεν υποβάλλει εισήγηση εμπρόθεσμα στην εκτελεστική επιτροπή, το σχέδιο του επιχειρησιακού και τεχνικού προγράμματος του δήμου καταρτίζεται χωρίς αυτήν.
- ii. Παράλληλα οι υπηρεσίες του δήμου και των νομικών προσώπων του προβαίνουν σε εντοπισμό προβλημάτων για την εσωτερική ανάπτυξη του Δήμου και αποτυπώνουν την υφιστάμενη κατάσταση.
- iii. Η αρμόδια, κατά τις οργανικές διατάξεις κάθε Δήμου, υπηρεσία επί θεμάτων προγραμματισμού, συγκεντρώνει τα απαιτούμενα στοιχεία από τις υπηρεσίες του Δήμου, των Νομικών Προσώπων, των Κοινοφελών Επιχειρήσεων και των Ιδρυμάτων του, καθώς και τις εισηγήσεις των συμβουλίων των κοινοτήτων του Δήμου προς την Εκτελεστική Επιτροπή και συντάσσει σχέδιο στρατηγικού σχεδιασμού του δήμου, το οποίο υποβάλλει στην εκτελεστική επιτροπή.
Κατά το στάδιο αυτό αξιοποιείται η αξιολόγηση του προηγούμενου Ε.Π. του Δήμου καθώς επίσης και οι διαθέσιμες μελέτες, έρευνες κ.λπ. που έχουν εκπονηθεί από διάφορους επιστημονικούς φορείς π.χ. Πανεπιστήμια, Ερευνητικά κέντρα, Επιμελητήρια κλπ. Σε συνεργασία με την Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού της Περιφέρειας, στην οποία χωρικά εντάσσεται, διασφαλίζεται η απαραίτητη ενημέρωση για τον ευρύτερο σχεδιασμό και πραγματοποιείται η καταρχήν ανάδειξη των τοπικών αναγκών από τον Δήμο.
- iv. Η Εκτελεστική Επιτροπή συνεργάζεται με τους όμορους Δήμους για τη διασφάλιση του συντονισμού των δράσεων υπερτοπικής ανάπτυξης και την προώθηση τυχόν διαδημοτικών συνεργασιών.

- v. Η Εκτελεστική Επιτροπή εισηγείται το σχέδιο στρατηγικού σχεδιασμού στο Δημοτικό Συμβούλιο για συζήτηση και ψήφιση.
- vi. Το Δημοτικό Συμβούλιο ψηφίζει το σχέδιο στρατηγικού σχεδιασμού του Επιχειρησιακού Προγράμματος.
- vii. Το εγκεκριμένο από το Δημοτικό Συμβούλιο κείμενο στρατηγικού σχεδιασμού, τίθεται προς συζήτηση στη Δημοτική Επιτροπή Διαβούλευσης, και παράλληλα δημοσιοποιείται για διαβούλευση, τουλάχιστον επί δύο (2) εβδομάδες, με καταχώρηση στην ιστοσελίδα του Δήμου, καθώς και με κάθε άλλο πρόσφορο μέσο. Κατά τη διάρκεια της δημοσιοποίησης υποβάλλονται προτάσεις, εγγράφως ή ηλεκτρονικά.

Επιχειρησιακό Σχέδιο – Δείκτες Παρακολούθησης και Αξιολόγησης

- viii. Οι υπηρεσίες του δήμου και των νομικών προσώπων του, αφού λάβουν υπόψη τους το εγκεκριμένο κείμενο στρατηγικού σχεδιασμού, το οποίο αποτελεί προπαρασκευαστική πράξη της διαδικασίας κατάρτισης του επιχειρησιακού προγράμματος, προτείνουν, με γραπτή εισήγηση τους, κατ' αντιστοιχία προς τους άξονες και τα μέτρα του στρατηγικού σχεδίου, τους στόχους της κάθε υπηρεσίας για την επόμενη περίοδο και τις δράσεις για την επίτευξη των στόχων αυτών.
- ix. Το διοικητικό συμβούλιο του κάθε Νομικού Προσώπου του Δήμου, εντός μιας (1) εβδομάδας από την εισήγηση των υπηρεσιών του, λαμβάνει απόφαση για τους άξονες, τα μέτρα και τις κατηγορίες δράσεων που το αφορούν, καθώς και για τον αντίστοιχο άξονα βελτίωσης της διοικητικής ικανότητας.
- x. Η αρμόδια, κατά τις οργανικές διατάξεις κάθε Δήμου, υπηρεσία επί θεμάτων προγραμματισμού επεξεργάζεται τις προτάσεις των υπηρεσιών, των αρμόδιων οργάνων των κοινοτήτων του Δήμου, τις αποφάσεις των Νομικών Προσώπων, των Κοινοφελών Επιχειρήσεων και των Ιδρυμάτων του Δήμου και συντάσσει το σχέδιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος και των Δεικτών Παρακολούθησης και Αξιολόγησης, τα οποία υποβάλει στην Εκτελεστική Επιτροπή.
- xi. Η Εκτελεστική Επιτροπή εισηγείται το σχέδιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος και των Δεικτών Παρακολούθησης και Αξιολόγησης στο Δημοτικό Συμβούλιο για συζήτηση και ψήφιση, επισυνάπτοντας τις αποφάσεις των Διοικητικών Συμβουλίων των Νομικών Προσώπων του Δήμου.
Τυχόν εναλλακτικές προτάσεις επιχειρησιακού προγράμματος, συνοδευόμενες από εισήγηση των αρμοδίων υπηρεσιών, συντάσσονται και κατατίθενται από τους επικεφαλής των παρατάξεων στο Δημοτικό Συμβούλιο.
- xii. Το εγκεκριμένο σχέδιο στρατηγικών επιλογών και το εγκεκριμένο σχέδιο Επιχειρησιακού Προγράμματος και Δεικτών Παρακολούθησης και Αξιολόγησης, συνιστούν το εγκεκριμένο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Δήμου.
- xiii. Το εγκεκριμένο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα αναρτάται στην ιστοσελίδα του Δήμου, καθ' όλη την διάρκεια της αυτοδιοικητικής περιόδου. Ο σχετικός υπερσύνδεσμος γνωστοποιείται στο Υπουργείο Εσωτερικών, ενώ το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, δημοσιοποιείται με κάθε άλλο πρόσφορο μέσο.

Διαδικασία παρακολούθησης και αξιολόγησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος

1. Η Εκτελεστική Επιτροπή είναι αρμόδια για την παρακολούθηση της εκτέλεσης του Επιχειρησιακού Προγράμματος, υποστηριζόμενη από την αρμόδια, κατά τις οργανικές διατάξεις κάθε Δήμου, υπηρεσία επί θεμάτων προγραμματισμού. Για την παρακολούθηση της υλοποίησης του ΕΠ αξιοποιούνται οι δείκτες αποτελεσμάτων και εκροών-εισροών.
2. Η ανωτέρω Υπηρεσία συνεργάζεται με τις υπηρεσίες του Δήμου και των Νομικών Προσώπων των Κοινοφελών Επιχειρήσεων και των Ιδρυμάτων του, καθώς επίσης και με τα αρμόδια όργανα των κοινοτήτων του Δήμου και συντάσσει ενδιάμεση έκθεση αξιολόγησης με τη τελική έκθεση αξιολόγησης, να πρέπει να έχει συνταχθεί πριν την έναρξη εκπόνησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος της επόμενης δημοτικής περιόδου. Η Εκτελεστική Επιτροπή αξιοποιεί την τελική έκθεση αξιολόγησης κατά τη σύνταξη του σχεδίου στρατηγικών επιλογών του νέου επιχειρησιακού προγράμματος.

Υποστήριξη – Ενημέρωση – Πληροφόρηση

1. Τα εγκεκριμένα Ε.Π. και τα γεωχωρικά τους δεδομένα καταχωρίζονται και διατίθενται ελεύθερα και διαδικτυακά σε ψηφιακή μορφή στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Εσωτερικών στην ηλεκτρονική διεύθυνση <http://epota.ypes.gr>.
2. Το Υπουργείο Εσωτερικών δύναται να χρησιμοποιήσει δεδομένα των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων για την παρακολούθηση του βαθμού υλοποίησης των αναπτυξιακών παρεμβάσεων με στόχο την καλύτερη ενημέρωση, υποστήριξη και καθοδήγηση των ΟΤΑ.

Βασικοί Όροι – Αρτικόμελο

Νομικά Πρόσωπα Δήμου

Ως Νομικά Πρόσωπα του Δήμου νοούνται τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, οι Κοινοφελείς Επιχειρήσεις και των Ιδρύματα του Δήμου.

Όραμα

Συνοπτική διατύπωση της μελλοντικής επιθυμητής κατάστασης της περιοχής και του ίδιου του Δήμου, ως οργανισμού, για την επόμενη μεσοπρόθεσμη περίοδο, την οποία θα επιδιώξει με την εφαρμογή της στρατηγικής που θα επιλέξει και με την ευρύτερη δυνατή κοινωνική συναίνεση. Αφορά τόσο την τοπική ανάπτυξη όσο και την εσωτερική ανάπτυξη του Δήμου ως οργανισμού.

Θεματικοί Τομείς

Αποτελούν ομάδες αρμοδιοτήτων του Δήμου, με κριτήριο το θέμα ή τον τομέα που αφορούν (π.χ. υγεία, πολιτισμός, φυσικό περιβάλλον, τοπική οικονομία). Μεταξύ αυτών αποτελεί διακριτό θεματικό τομέα το εσωτερικό περιβάλλον του Δήμου.

Αναπτυξιακές Προτεραιότητες

Οι προτεραιότητες που θέτει ο Δήμος για την επίτευξη του οράματος του. Προκύπτουν από την εξειδίκευση του οράματος ανά θεματικό τομέα. Δηλώνουν την κατεύθυνση προς την οποία θα επιδιώξει ο Δήμος να κινηθεί προκειμένου να βελτιώσει τα χαρακτηριστικά κάθε θεματικού τομέα. Η βελτίωση των χαρακτηριστικών του ίδιου του Δήμου, ως οργανισμού, αποτελεί μια από τις προτεραιότητες που αποτυπώνεται στο ΕΠ του Δήμου. Οι αναπτυξιακές προτεραιότητες διατυπώνονται με τη μορφή αξόνων και μέτρων.

Άξονας

Γενική προτεραιότητα του επιχειρησιακού προγράμματος. Αποτελεί μέρος του δένδρου των προτεραιοτήτων. Το όραμα του Δήμου αναλύεται σε Άξονες και κάθε Άξονας αναλύεται σε ένα σύνολο συναφών Μέτρων. Οι Άξονες του ΕΠ είναι οι ακόλουθοι:

1. «Αναβάθμιση του Φυσικού και Δομημένου Περιβάλλοντος και της Ποιότητας Ζωής στο Δήμο»
2. «Αναβάθμιση της Κοινωνικής Πολιτικής, Υγείας, Παιδείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού».
3. «Ενίσχυση της Τοπικής Οικονομίας και Απασχόλησης».
4. «Βελτίωση της Διοικητικής Ικανότητας του Δήμου».

Μέτρο

Ειδικότερη προτεραιότητα του επιχειρησιακού προγράμματος. Είναι η αμέσως επόμενη υποδιαίρεση ενός Άξονα, στο δένδρο των προτεραιοτήτων. Περιλαμβάνει έναν ή περισσότερους συναφείς στόχους

Κρίσιμα ζητήματα

Ολιγάριθμα και σημαντικά (στρατηγικής σημασίας) προβλήματα της περιοχής και του εσωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου, τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπίσει ο Δήμος κατά την επόμενη περίοδο, αξιοποιώντας τις σχετικές Δυνατότητες & Ευκαιρίες. Εναλλακτικά, τα κρίσιμα ζητήματα είναι οι σημαντικές Δυνατότητες & Ευκαιρίες που θα πρέπει να αξιοποιήσει ο Δήμος κατά την επόμενη περίοδο, προκειμένου να αντιμετωπίσει τα Προβλήματα και τους Περιορισμούς.

Τα κρίσιμα ζητήματα προκύπτουν από την αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης της περιοχής και του εσωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου και διακρίνονται σε ζητήματα τοπικής ανάπτυξης και σε ζητήματα εσωτερικής ανάπτυξης.

Στόχοι

Επιδιωκόμενες αλλαγές της υφιστάμενης κατάστασης της περιοχής (στόχοι τοπικής ανάπτυξης) και του εσωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου (στόχοι εσωτερικής ανάπτυξης), που αντιστοιχούν στα κρίσιμα ζητήματα, που αποφασίζουν τα όργανα διοίκησης ότι θα αντιμετωπιστούν από το Δήμο κατά την επόμενη τετραετία. Εξειδικεύονται σε κατηγορίες δράσεων που θα υλοποιηθούν για την επίτευξή τους.

Στρατηγική

Οι αναπτυξιακές προτεραιότητες και οι στόχοι αποτελούν τη στρατηγική του Δήμου.

Δράση

Σύνολο ενεργειών που εκτελούνται από τις υπηρεσίες ή τα όργανα διοίκησης ενός Δήμου, καταναλώνουν πόρους (εισροές) και παράγουν εκροές, οι οποίες αποσκοπούν στην επίτευξη ενός ή περισσότερων ειδικών στόχων.

Οι δράσεις διακρίνονται σε συνεχώς επαναλαμβανόμενες λειτουργίες και σε έργα (projects), δηλ. δράσεις που εκτελούνται εφάπαξ, με καθορισμένη χρονική έναρξη και πέρασ υλοποίησης.

Δείκτες

Οι δείκτες παρακολούθησης του επιχειρησιακού προγράμματος διακρίνονται σε δύο μεγάλες κατηγορίες :

- Δείκτες αποτελεσμάτων, με τους οποίους παρακολουθείται η επίτευξη των στόχων του επιχειρησιακού προγράμματος .

- Δείκτες εισροών και εκροών, με τους οποίους παρακολουθείται η υλοποίηση των δράσεων ενός ΟΤΑ.

Δείκτες Αποτελεσμάτων

Δείχνουν την πρόοδο ή την μεταβολή που σημειώθηκε ως προς κάποιο χαρακτηριστικό του θεματικού τομέα ή υπο-τομέα που αποτέλεσε αναπτυξιακή προτεραιότητα (π.χ. των χαρακτηριστικών των αποδεκτών, των υπηρεσιών, της περιοχής και του εσωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου), λόγω της υλοποίησης μιας ή περισσότερων δράσεων του ΕΠ.

Οι δείκτες αποτελεσμάτων συνδέονται με τους στόχους.

Δείκτες Εισροών και Εκροών

Είναι ποσοτικοί δείκτες που μετρούν είτε τις εισροές είτε τις εκροές μιας δράσης.

Εισροές

Είναι οι παραγωγικοί συντελεστές (πόροι) που καταναλώνονται για την υλοποίηση μιας δράσης, σε ορισμένο χρονικό διάστημα.

Εκροές

Τα προϊόντα που παράγονται από μια δράση των υπηρεσιών και των οργάνων διοίκησης του ΟΤΑ, σε ορισμένο χρονικό διάστημα.

Μπορεί να είναι προϊόντα υλικής φύσης (πχ δρόμος, πόσιμο νερό) ή παροχή άυλων υπηρεσιών σε δημότες (πχ δημοτικό θέατρο) ή λήψη αποφάσεων και παραγωγή ρυθμίσεων.

1 Συνοπτική Περιγραφή – Αξιολόγηση της Υφιστάμενης Κατάστασης

1.1 Γενική Εικόνα της Περιοχής του Δήμου Χανίων

1.1.1 Γενικά Γεωγραφικά και Διοικητικά Χαρακτηριστικά

Ο Δήμος Χανίων είναι Δήμος της Περιφέρειας Κρήτης που συστάθηκε με το Ν. 3852/2010 Πρόγραμμα «Καλλικράτης» (ΦΕΚ Α' 87/07.06.2010). Προέκυψε από την συνένωση των πρώην Δήμων (νυν δημοτικών ενοτήτων) Ακρωτηρίου, Ελευθερίου Βενιζέλου, Θερίσου, Κεραμιών, Νέας Κυδωνίας, Σούδας και Χανίων - και έχει ως έδρα τα Χανιά.

Συνορεύει στα δυτικά με το Δήμο Πλατανιά, στα νότια με το Δήμο Σφακίων και στα ανατολικά με το Δήμο Αποκορώνου, ενώ ολόκληρη η βόρεια και δυτική πλευρά του βρέχεται από το Κρητικό πέλαγος.

Η συνολική έκταση του Δήμου ανέρχεται σε 356,12 τετραγωνικά χιλιόμετρα ενώ ο μόνιμος πληθυσμός του είναι 108.642 κάτοικοι (σύμφωνα με την απογραφή του 2011), οι οποίοι αποτελούν το 17,40% του συνολικού πληθυσμού της Περιφέρειας Κρήτης (623.065 κάτοικοι).

Χάρτης 1: Δήμος Χανίων

Πηγή: Δήμος Χανίων

Ο Δήμος Χανίων, όπως επισημάνθηκε παραπάνω, αποτελείται από επτά Δημοτικές Ενότητες, οι οποίες ταυτίζονται γεωγραφικά με τις επικράτειες των ΟΤΑ που συγχωνεύθηκαν, δηλαδή των πρώην Δήμων Ακρωτηρίου, Ελευθερίου Βενιζέλου, Θερίσου, Κεραμιών, Νέας Κυδωνίας, Σούδας και Χανίων. Στη συνέχεια ακολουθεί μια συνοπτική παρουσίαση των δημοτικών ενοτήτων του Δήμου Χανίων.

1.1.1.1 Δημοτική Ενότητα Ακρωτηρίου

Η Δημοτική Ενότητα (Δ.Ε.) Ακρωτηρίου βρίσκεται στο βορειοανατολικό τμήμα του νομού και αποτελεί το ανατολικότερο μεγάλο ακρωτήριο του νομού Χανίων. Εκτείνεται στα βορειοανατολικά της πόλης των Χανίων και συνιστά κατεχοχήν παραθαλάσσια περιοχή - σχεδόν ολόκληρη η οριογραμμή του βρέχεται από το Κρητικό Πέλαγος – ενώ γειτνιάζει στα νοτιοδυτικά με την Δημοτική Ενότητα Σούδας. Ο μόνιμος πληθυσμός ανέρχεται σε 13.100 κατοίκους σύμφωνα με την απογραφή 2011.

Χάρτης 2: Δημοτική Ενότητα Ακρωτηρίου

Πηγή: Δήμος Χανίων

Πίνακας 1: Κοινότητες και Πληθυσμός Δ.Ε. Ακρωτηρίου

Κοινότητα	Πληθυσμός / Κάτοικοι
Αρωνίου	3.003
Κουνουπιδιανών	8.620
Μουζουρά	268
Στερνών	943
Χορδακίου	266
Σύνολο	13.100

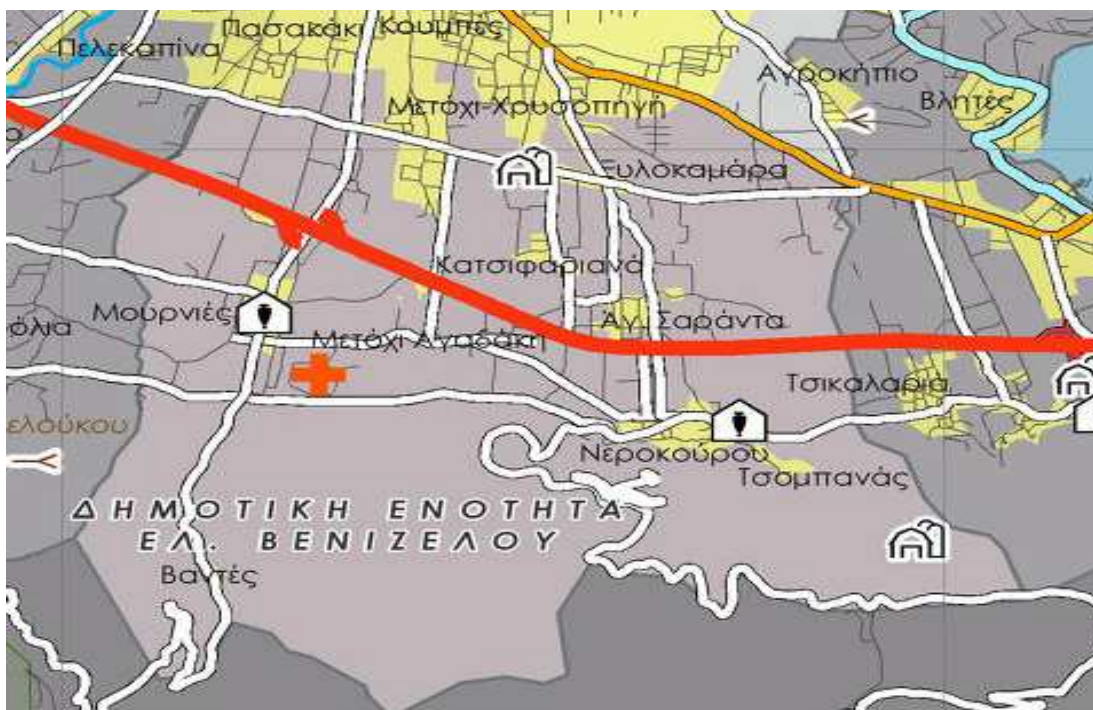
Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (απογραφή 2011)

Στα όρια της Δ.Ε. Ακρωτηρίου υπάρχουν εγκαταστάσεις και υποδομές, σημαντικές για το σύνολο της Π.Ε. Χανίων και της Κρήτης, όπως το αεροδρόμιο Χανίων «Ιωάννης Δασκαλογιάννης» και το Πολυτεχνείο Κρήτης. Στην περιοχή καταγράφονται οικισμοί με ιδιαίτερο αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον, με πλήθος μνημείων και κτίσματα με χαρακτηριστικά της νεότερης αρχιτεκτονικής, όπως (ενδεικτικά) ο Παζινός, τα Κουνουπιδιανά, οι Κορακίες, ο Μουζουράς, το Αρώνι, οι Στέρνες, όπου διασώζεται ο πυρήνας του παλαιού οικισμού.

1.1.1.2 Δημοτική Ενότητα Ελευθερίου Βενιζέλου

Η Δημοτική Ενότητα (Δ.Ε.) Ελευθερίου Βενιζέλου βρίσκεται στο βορειανατολικό τμήμα της Π.Ε. Χανίων και αποτελεί γεωγραφικά κεντροβαρική περιοχή μέσα στα όρια του Δήμου Χανίων καταλαμβάνοντας μία έκταση περίπου 18.800 στρεμμάτων. Συνορεύει στο βόρειο τμήμα της με τη Δ.Ε. Χανίων στο ύψος περίπου της Χρυσοπηγής, ενώ νότια εκτείνεται έως τους ορεινούς όγκους της Δ.Ε. Κεραμίων, στο ύψος της εκκλησίας του Αγίου Γεωργίου. Από δυτικά συνορεύει με τη Δ.Ε. Θερύσου και ανατολικά με τη Δ.Ε. Σούδας. Ο μόνιμος πληθυσμός ανέρχεται σε 13.145 κατοίκους σύμφωνα με την απογραφή 2011. Το 45,00% της έκτασης της είναι πεδινό, ενώ η συνολική περιοχή που καταλαμβάνει η Δ.Ε. χαρακτηρίζεται ως ημιορεινή. Το 56,00% της επικράτειας αποτελείται από καλλιεργούμενες εκτάσεις και το 33,00% από βοσκότοπους.

Χάρτης 3: Δημοτική Ενότητα Ελευθερίου Βενιζέλου

Πηγή: Δήμος Χανίων

Πίνακας 2: Κοινότητες και Πληθυσμός Δ.Ε. Ελευθερίου Βενιζέλου

Κοινότητα	Πληθυσμός / Κάτοικοι
Μουρνιών	7.614
Νεροκούρου	5.531
Σύνολο	13.145

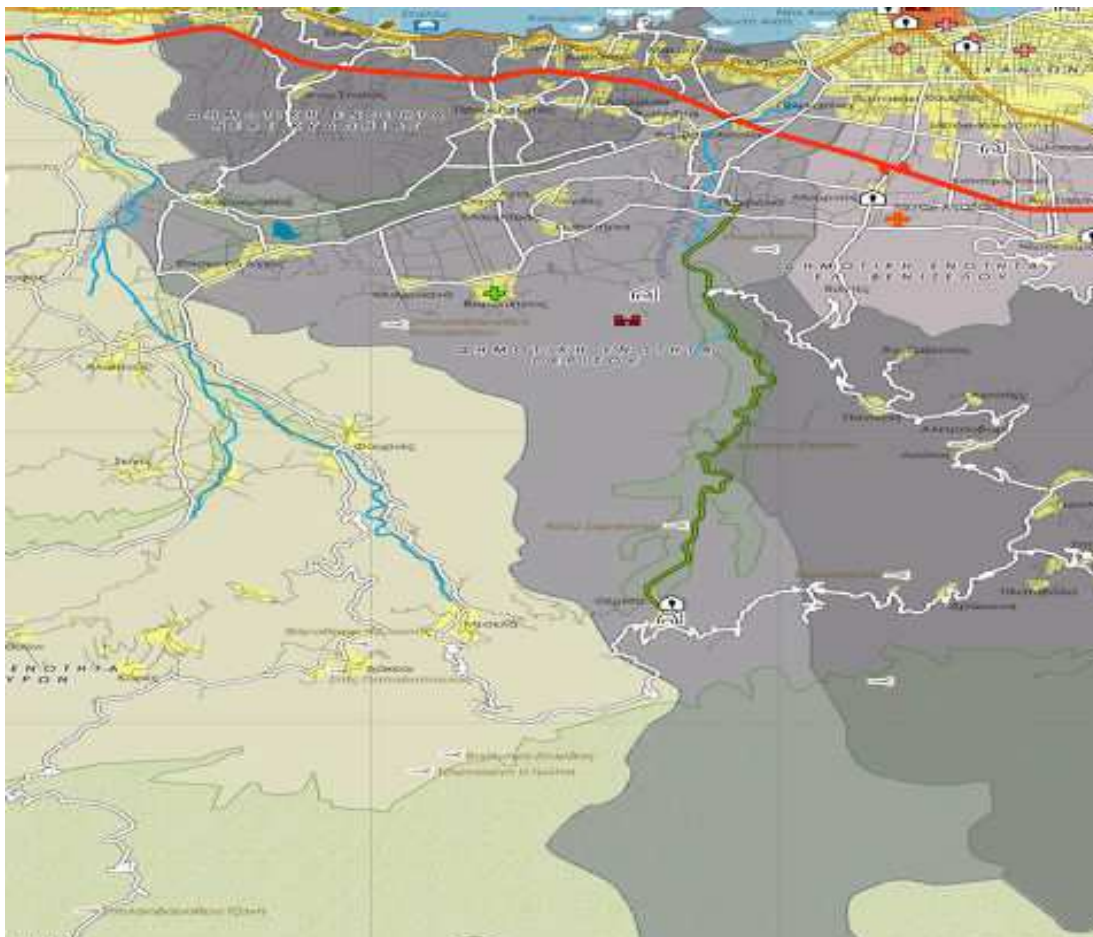
Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (απογραφή 2011)

Η περιοχή χαρακτηρίζεται από έντονες μορφολογικές αντιθέσεις και τοπία πλούσιου φυσικού κάλλους ενώ διαθέτει και πολλούς οικισμούς σημαντικού αρχαιολογικού και ιστορικού ενδιαφέροντος.

1.1.1.3 Δημοτική Ενότητα Θερίσου

Η Δημοτική Ενότητα (Δ.Ε.) Θερίσου έχει έκταση 74.106 στρέμματα, βρίσκεται στα βόρεια της Π.Ε. Χανίων και νοτιοδυτικά της πόλης των Χανίων. Συνορεύει με τις Δ.Ε. Ελ. Βενιζέλου, Σούδας και Κεραμιών καθώς επίσης και με το Δήμο Πλατανιά (Δ.Ε. Μουσούρων). Ο μόνιμος πληθυσμός της ανέρχεται σε 8.596 κατοίκους σύμφωνα με την απογραφή 2011.

Χάρτης 4: Δημοτική Ενότητα Θερίσου

Πηγή: Δήμος Χανίων

Πίνακας 3: Κοινότητες και Πληθυσμός Δ.Ε. Θερίσου

Κοινότητα	Πληθυσμός / Κάτοικοι
Περιβολίων	3.986
Βαμβακόπουλου	2.300
Βαρυπέτρου	1.607
Αγιάς	590
Θερίσου	113
Σύνολο	8.596

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (απογραφή 2011)

Η περιοχή παρουσιάζει διαφορετικά χαρακτηριστικά από άποψης χρήσεων γης, οικονομικής ανάπτυξης και φυσικού περιβάλλοντος ενώ αξίζει να σημειωθεί ως σημείο οικολογικού ενδιαφέροντος η λίμνη της Αγιάς η οποία προστατεύεται από διεθνείς συνθήκες όντας ενταγμένη στο Δίκτυο Προστατευόμενων Ευρωπαϊκών Βιότοπων Natura 2000.

1.1.1.4 Δημοτική Ενότητα Νέας Κυδωνίας

Η Δημοτική Ενότητα (Δ.Ε.) Νέας Κυδωνίας βρίσκεται στη βόρεια πλευρά της Π.Ε. Χανίων και εκτείνεται από το δυτικό άκρο της πόλης των Χανίων έως και το Δήμο του Πλατανιά με τον οποίο και συνορεύει. Ο μόνιμος πληθυσμός ανέρχεται σε 10.771 κατοίκους σύμφωνα με την απογραφή 2011.

Χάρτης 5: Δημοτική Ενότητα Νέας Κυδωνίας

Πηγή: Δήμος Χανίων

Πίνακας 4: Κοινότητες και Πληθυσμός Δ.Ε. Νέας Κυδωνίας

Κοινότητα	Πληθυσμός / Κάτοικοι
Δαράτσου	4.732
Γαλατά	3.166
Αγίας Μαρίνας	2.005
Σταλού	868
Σύνολο	10.771

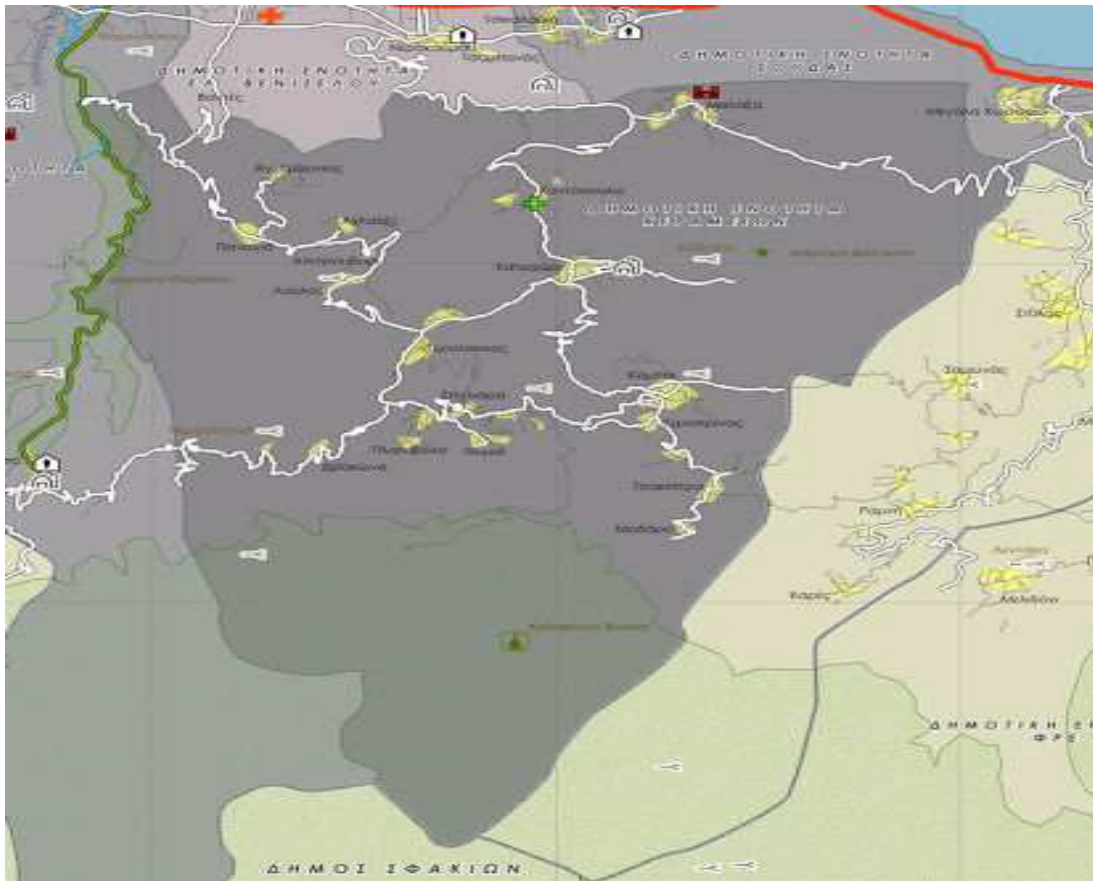
Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (απογραφή 2011)

Η Δ.Ε. Νέας Κυδωνίας είναι μια κατ' εξοχήν τουριστική περιοχή με πλήθος τουριστικών καταλυμάτων. Οι παραλίες βραβεύονται κάθε χρόνο με Γαλάζιες Σημαίες (Αγίων Αποστόλων, Αγίας Μαρίνας, Σταλού και Χρυσής Ακτής) ενώ αξιοσημείωτη είναι και η φυσική ομορφιά της περιοχής.

1.1.1.5 Δημοτική Ενότητα Κεραμιών

Η Δημοτική Ενότητα Κεραμιών, συνολικής έκτασης 89.722 στρεμμάτων, βρίσκεται στα βόρεια και ανατολικά της Π.Ε. Χανίων, στους βόρειους πρόποδες των Λευκών Ορέων. Συνιστά κατεχοχήν ορεινή περιοχή σε μεγάλα τμήματα της οποίας επικρατούν οι χαρακτηριστικοί γεωμορφολογικοί ασβεστολιθικοί. Ο μόνιμος πληθυσμός ανέρχεται σε 678 κατοίκους σύμφωνα με την απογραφή 2011.

Χάρτης 6: Δημοτική Ενότητα Κεραμιών

Πηγή: Δήμος Χανίων

Πίνακας 5: Κοινότητες και Πληθυσμός Δ.Ε. Κεραμιών

Κοινότητα	Πληθυσμός / Κάτοικοι
Κοντόπουλων	204
Παπαδιανών	186
Μαλάξας	115
Κάμπων	92
Δρακώνας	60
Πλατυβόλας	21
Σύνολο	678

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (απογραφή 2011)

Η περιοχή περιλαμβάνει μεταξύ άλλων μονοπάτια και διαδρομές που προκαλούν το ενδιαφέρον των επισκεπτών καθώς και φαράγγια και σπήλαια σπάνιας φυσικής ομορφιάς.

1.1.1.6 Δημοτική Ενότητα Σούδας

Η Σούδα είναι μια παραλιακή δημοτική ενότητα, που χωροθετείται βόρεια της Π.Ε. Χανίων και έχει συνολική έκταση 22.007 στρέμματα, καταλαμβάνοντας ολόκληρο το νοτιοδυτικό τμήμα του όρμου της Σούδας. Συνορεύει από τα βορειοανατολικά με τη Δ.Ε. Ακρωτηρίου, από τα βορειοδυτικά με την πόλη των Χανίων, από τα δυτικά με τη Δ.Ε. Ελευθερίου Βενιζέλου και από τα νότια με τη Δ.Ε. Κεραμίων. Ο μόνιμος πληθυσμός ανέρχεται σε 8.442 κατοίκους σύμφωνα με την απογραφή 2011.

Χάρτης 7: Δημοτική Ενότητα Σούδας

Πηγή: Δήμος Χανίων

Πίνακας 6: Κοινότητες και Πληθυσμός Δ.Ε. Σούδας

Κοινότητα	Πληθυσμός / Κάτοικοι
Σούδας	6.418
Τσικαλαριών	1.545
Απτέρας	479
Σύνολο	8.442

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (απογραφή 2011)

Η Δ.Ε. Σούδας με την ευρύτερη περιοχή αποτελεί κύρια πύλη εισόδου – εξόδου για το Δήμο Χανίων και ουσιαστικά συνιστά το σημαντικότερο κυκλοφοριακό κόμβο καθώς διαμέσου της πραγματοποιείται η σύνδεση του Βόρειου Οδικού Άξονα Κρήτης (ΒΟΑΚ) με το Λιμάνι της Σούδας, που εξυπηρετεί τις θαλάσσιες μεταφορές, καθώς επίσης και με το αεροδρόμιο «Ιωάννης Δασκαλογιάννης».

Ακόμη στον κόλπο της Σούδας φιλοξενούνται σημαντικές στρατιωτικές εγκαταστάσεις (η Ελληνική Ναυτική Βάση της Σούδας φιλοξενεί την Αμερικανική ναυτική βάση ευκολίας καθώς και τη ναυτική βάση του NATO) καθιστώντας την περιοχή ως ιδιαίτερης γεωστρατηγικής και πολιτικής σημασίας.

1.1.1.7 Δημοτική Ενότητα Χανίων

Η Δημοτική Ενότητα Χανίων είναι μία παραθαλάσσια χωρική ενότητα στα βόρεια της Π.Ε. Χανίων. Σύμφωνα με την απογραφή του 2011 έχει συνολικά 53.910 κατοίκους και έκταση 12.564 στρέμματα. Μετά την εφαρμογή του Προγράμματος «Καλλικράτης», η Δημοτική Ενότητα Χανίων ταυτίζεται πλέον με τα διοικητικά όρια του πρώην Δήμου Χανίων, ενώ αποτελείται από μία μόνο Δημοτική Κοινότητα, αυτή των Χανίων. Τα Χανιά είναι μια περιοχή με πλούσια πολιτιστική κληρονομιά (χαρακτηριστική είναι η Παλιά Πόλη των Χανίων και το Ενετικό Λιμάνι) και αποτελούν το διοικητικό, οικονομικό, εμπορικό και επικοινωνιακό κέντρο όχι μόνο του Δήμου αλλά ολόκληρου της περιφερειακής ενότητας, που φέρει το ίδιο όνομα και αποτελούν τη δεύτερη μεγαλύτερη πόλη του νησιού μετά το Ηράκλειο.

Χάρτης 8: Δημοτική Ενότητα Χανίων

Πηγή: Δήμος Χανίων

1.1.2 Δημογραφικά Χαρακτηριστικά

Σύμφωνα με στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, κατά την περίοδο 2001 – 2011, ο μόνιμος πληθυσμός του Δήμου Χανίων παρουσίασε αύξηση της τάξεως του 11,58% φτάνοντας τους 108.642 κατοίκους. Η ποσοστιαία αύξηση του μόνιμου πληθυσμού του Δήμου Χανίων ξεπερνάει σημαντικά την μέση αύξηση τόσο στη Περιφερειακή Ενότητα Χανίων (5,48%) όσο και στη Περιφέρειας Κρήτης (3,65%) ενώ στο σύνολο της επικράτειας καταγράφεται ποσοστιαία μείωση του πληθυσμού κατά 1,08%. Όσον αφορά τη χωρική συγκέντρωση εντός της Περιφερειακής Ενότητας, ο πληθυσμός του Δήμου Χανίων – όπως αυτός προέκυψε μετά την εφαρμογή του «Καλλικράτη» - αντιπροσωπεύει το 69,30% της Περιφερειακής Ενότητας Χανίων. Βλέπουμε δηλαδή σε τοπικό επίπεδο να υπάρχει μια συγκέντρωση του πληθυσμού στην έδρα της Περιφερειακής Ενότητας και κατά συνέπεια μια αναπαραγωγή του προτύπου συγκέντρωσης με αυτό που υπάρχει στη χώρα.

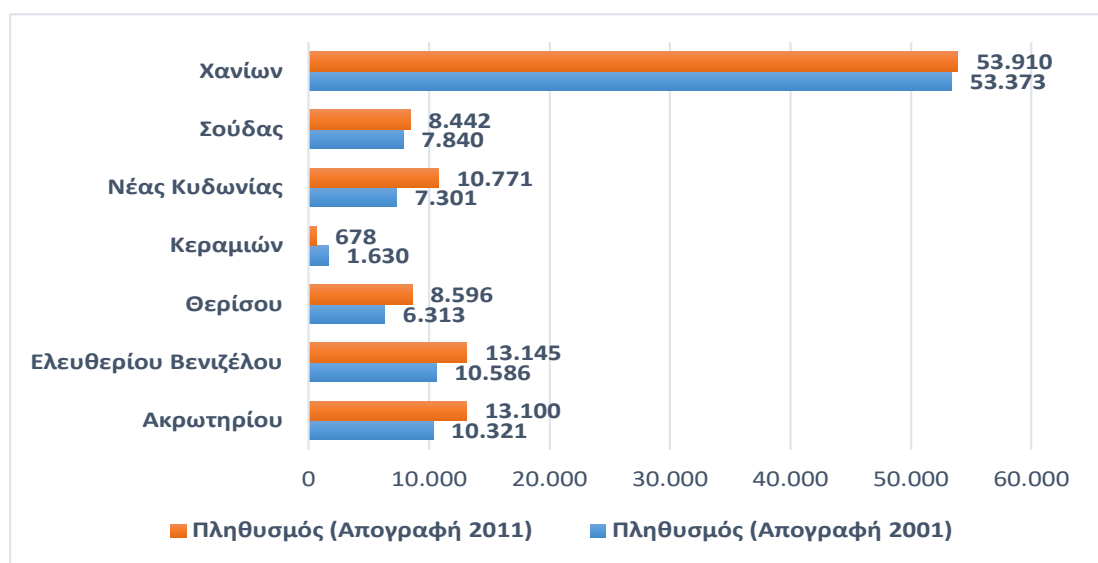
Πίνακας 7: Μόνιμος Πληθυσμός Δήμου Χανίων 2001 - 2011

Δημοτική Ενότητα	Πληθυσμός (Απογραφή 2001)	Πληθυσμός (Απογραφή 2011)	Ποσοστιαία Μεταβολή
Ακρωτηρίου	10.321	13.100	26,93%
Ελευθερίου Βενιζέλου	10.586	13.145	24,17%
Θερίσου	6.313	8.596	36,16%
Κεραμιών	1.630	678	-58,40%
Νέας Κυδωνίας	7.301	10.771	47,53%
Σούδας	7.840	8.442	7,68%
Χανίων	53.373	53.910	1,01%
Δήμος Χανίων	97.364	108.642	11,58%
Περιφερειακή Ενότητα Χανίων	148.450	156.585	5,48%
Περιφέρεια Κρήτης	601.131	623.065	3,65%
Σύνολο Χώρας	10.934.097	10.816.286	-1,08%

Πηγή: Ελληνικής Στατιστική Αρχή (2011)

Οι μεγαλύτερες ποσοστιαίες μεταβολές, σε σχέση με την προηγούμενη απογραφή του 2001, παρατηρούνται στη Δ.Ε. Νέας Κυδωνίας με αύξηση κατά 47,53%, στη Δ.Ε. Θερίσου με αύξηση κατά 36,16% και στη Δ.Ε. Ακρωτηρίου με αύξηση κατά 26,93%. Σημαντική είναι η μείωση του πληθυσμού που παρουσιάστηκε στη Δ.Ε Κεραμιών (-58,40%).

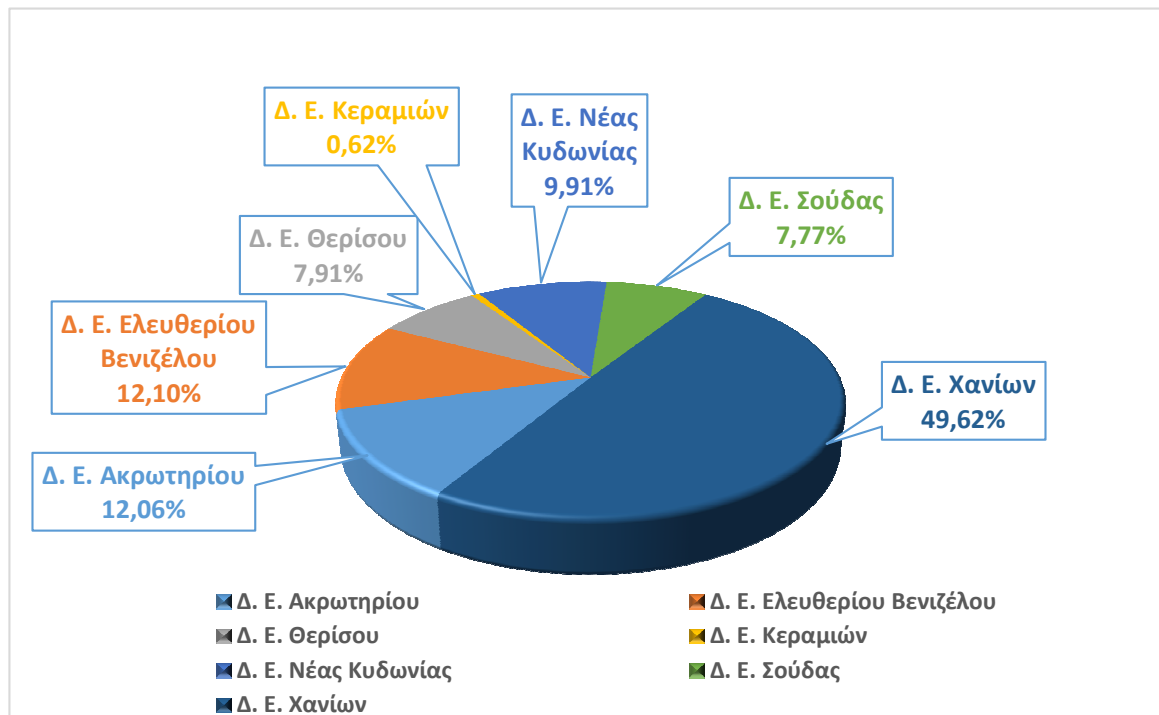
Διάγραμμα 1: Κατανομή Πληθυσμού στις Δημοτικές Ενότητες έτη 2001 - 2011

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού κατοικεί εντός της ενδοχώρας στη Δημοτική Ενότητα Χανίων (49,62%). Γύρω από την ενδοχώρα παρουσιάζεται πληθυσμιακή διασπορά με τα ποσοστά του μόνιμου πληθυσμού σε κάποιες δημοτικές ενότητες να είναι σχεδόν ταυτόσημα. Σε σχέση με το συνολικό μόνιμο πληθυσμό του Δήμου, η κατανομή του πληθυσμού κυμαίνεται περίπου στο 12% στις Δ.Ε. Ελευθερίου Βενιζέλου και Ακρωτηρίου και στο 8% περίπου στις Δ.Ε. Θερίσου και Σούδας. Στη Δ.Ε. Νέας Κυδωνίας διαμένει το 9,91% του συνολικού μόνιμου πληθυσμού του Δήμου, ενώ το μικρότερο ποσοστό βρίσκεται στη Δ.Ε. Κεραμιών (0,62%).

Διάγραμμα 2: Ποσοστιαία Κατανομή Πληθυσμού στις Δημοτικές Ενότητες 2011

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

1.2 Περιβάλλον και Ποιότητα Ζωής

1.2.1 Φυσικό Περιβάλλον

Το φυσικό περιβάλλον του Δήμου Χανίων μπορεί να χαρακτηριστεί πλούσιο και ποικιλόμορφο, ως αποτέλεσμα της ιδιαίτερης γεωμορφολογίας και του εύκρατου κλίματος, που επικρατούν σε αυτόν.

Στα περίπου 343.086 στρέμματα που καταλαμβάνει συνολικά ο Δήμος Χανίων, απαντώνται εκτάσεις παράκτιες, πεδινές, ημιορεινές και ορεινές, επιτρέποντας την ανάπτυξη πολλών διαφορετικών οικοσυστημάτων, καθώς και τη διατήρηση εκατοντάδων ενδημικών και όχι μόνο, φυτών και ζώων. Δάση, φυσικοί και τεχνητοί βιότοποι, λίμνες, ορεινοί όγκοι, φαράγγια, σπήλαια, ποτάμια, περιοχές Natura και φυσικά εκατοντάδες χιλιόμετρα ακτογραμμής συνθέτουν το πραγματικά ιδιαίτερα τοπίο του Δήμου Χανίων.

1.2.1.1 Κλιματικά Χαρακτηριστικά

Το κλίμα στην ευρύτερη περιοχή του Δήμου Χανίων ανήκει στο Μεσογειακό τύπο, με θερμό και ξηρό καλοκαίρι και βροχερό και ήπιο χειμώνα. Βρίσκεται υπό την επίδραση του Κρητικού πελάγους (ιδιαίτερα ως προς τους ανέμους) και του Ιονίου Πελάγους (κυρίως ως προς τις βροχές).

Εντός του Δήμου Χανίων υπάρχουν αρκετοί μετεωρολογικοί σταθμοί (Εθνικής Μετεωρολογικής Υπηρεσίας – ΕΜΥ, Πολυτεχνείου Κρήτης και ΑΤΕΙ Κρήτης – Παραρτήματος Χανίων, Δ/σης Εγγείων Βελτιώσεων & Υδατικών Πόρων κ.λπ.), από όπου αντλούνται πληροφορίες σχετικά με τις μετεωρολογικές και κλιματολογικές συνθήκες, που επικρατούν σε αυτόν. Οι σημαντικές γεωμορφολογικές αλλαγές, που παρουσιάζει καθ' όλη σχεδόν την έκτασή του ο Δήμος Χανίων, προκαλούν εξίσου σημαντικές μεταβολές στα κλιματολογικά κατά τόπους χαρακτηριστικά του, καθιστώντας δύσκολη την εκτίμηση ενιαίων μέσων μεγεθών (π.χ. θερμοκρασίας) για το σύνολο του Δήμου Χανίων.

1.2.1.2 Φυσικοί Πόροι Και Οικοσυστήματα

Μεταξύ των φυσικών χαρακτηριστικών του Δήμου Χανίων αξίζει να γίνει ιδιαίτερη αναφορά στις προστατευόμενες περιοχές και στους βιότοπους.

Εντός των ορίων του Δήμου Χανίων υπάρχουν συνολικά πέντε (5) προστατευόμενες περιοχές του Δικτύου NATURA 2000, οι οποίες καταλαμβάνουν έκταση περίπου 198.250 στρεμμάτων:

- GR4340007 (ΤΚΣ): Φαράγγι Θερίσου
- GR4340006 (ΤΚΣ): Λίμνη Αγιάς – Πλατανιάς – Ρέμα Εκβολής Κερίτη – Κουιάδα Φάσα
- GR4340008 (ΤΚΣ): Λευκά Όρη και Παράκτια Ζώνη
- GR4340020 (ΖΕΠ): Λίμνη Αγιάς
- GR4340018 (ΖΕΠ): Νησίδα Αγ. Θεοδώρων

Εικόνα 1: Χάρτης Natura Ευρύτερης Περιοχής Δήμου Χανίων

Πηγή: Α' φάση Σχεδίου Δράσης Αειφόρου Ενέργειας και Κλίματος ΣΔΑΕΚ

Η ποιότητα του περιβάλλοντος των συγκεκριμένων περιοχών μπορεί να κριθεί ως ικανοποιητική, παρόλο που δέχονται πιέσεις από διάφορες ανθρώπινες δραστηριότητες.

Επιπλέον, στα όρια του Δήμου Χανίων βρίσκονται επτά (7) βιότοποι, που εντοπίστηκαν, καταγράφηκαν και χαρακτηρίστηκαν στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Προγράμματος CorineBiotopes (1986 - 1996):

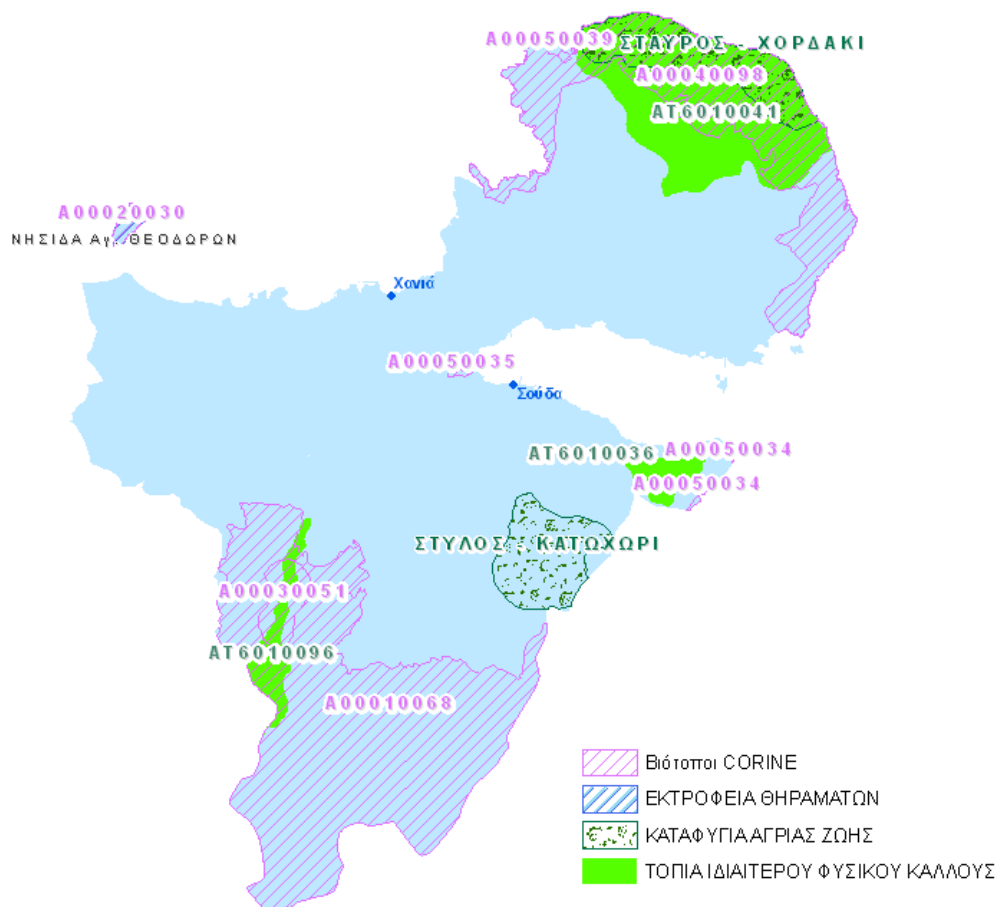
1. A00010068: Λευκά Όρη
2. A00020030: Νήσοι Άγιοι Θεόδωροι (Θοδωρού)
3. A00050039: Παραλία Σταυρού, Ακρωτήρι
4. A00050035: Ρέμα και εκβολή Πέρα Σούδας
5. A00030051: Φαράγγι Θερίσου
6. A00040098: Χερσόνησος Ακρωτηρίου
7. A00050034: Κουλάδα και εκβολή Κουλιάρη.

Στο Δήμο Χανίων εντοπίζονται και τρία (3) Τοπία Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους (ΤΙΦΚ), τα οποία προσδιορίστηκαν μέσω του προγράμματος «Οριοθέτηση και Καθορισμός Μέτρων Προστασίας Τοπίων Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους» του ΥΠΕΧΩΔΕ (1996 - 1999):

- ΑΤ6010036: Άπτερα
- ΑΤ6010041: Μονή Γουβερνέτου ή Καθολικό
- ΑΤ6010096: Θέρισσο

Αξίζει επίσης να σημειωθεί ότι η νησίδα των Αγ. Θεοδώρων είναι χαρακτηρισμένη ως Εκτροφείο Θηραμάτων, ενώ οι περιοχές Σταυρός – Χωρδάκι και Στύλος – Κατωχώρι έχουν χαρακτηριστεί ως Καταφύγια Άγριας Ζωής (εικόνα 12).

Εικόνα 2: Λοιπές Προστατευόμενες Περιοχές στο Δήμο Χανίων

Πηγή: Επιχειρησιακό Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων (Δεκέμβριος, 2017)

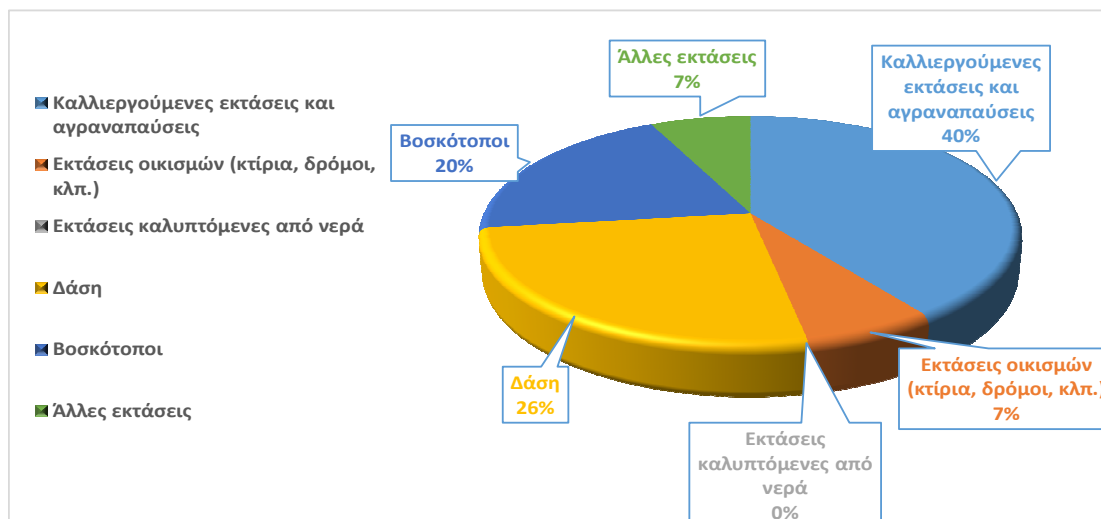
Τον Ιούνιο 2012 με Προεδρικό Διάταγμα (ΦΕΚ 229/ΤΑΑΠΘ/19.06.2012) καθορίστηκαν συνολικά 4 υγρότοποι εντός του Δήμου Χανίων, συνολικής έκτασης περίπου 70 στρεμμάτων, για τους οποίους επιβάλλονται συγκεκριμένοι όροι και περιορισμοί προστασίας και ανάδειξης:

- Υ434ΚΡΙ182: Σταυρός
- Υ434ΚΡΙ184: Λίμνη Τερσανά
- Υ434ΚΡΙ187: Εκβολή Καλαθορέματος
- Υ434ΚΡΙ188: Εκβολή ποταμού Κλαδισού

1.2.1.3 Χρήσεις Γης – Δασικές Εκτάσεις

Σύμφωνα με το Επιχειρησιακό Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων (Δεκέμβριος, 2017) ο Δήμος Χανίων διαθέτει μεγάλες καλλιεργούμενες και δασικές εκτάσεις, οι οποίες καταλαμβάνουν περίπου το 66% της συνολικής έκτασής του και εντοπίζονται κατά το μεγαλύτερο ποσοστό τους στις Δημοτικές Ενότητες Ακρωτηρίου, Θερίσου και Κεραμιών. Επίσης σημαντικές εκτάσεις καταλαμβάνουν και οι βοσκότοποι (20%).

Διάγραμμα 3: Κατανομή της Έκτασης του Δ. Χανίων σε Γενικευμένες Κατηγορίες Χρήσης / Κάλυψης

Πηγή: Επιχειρησιακό Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων (Δεκέμβριος, 2017)

Ειδικά όσον αφορά στα δάση και τις ημιφυσικές εκτάσεις (περίπου 114.100 στρέμματα), αυτές αποτελούνται κατά κύριο λόγο από συνδυασμό θαμνώδους και / ή ποώδους βλάστησης.

Διάγραμμα 4: Κατανομή Δασών – Ημιφυσικών Εκτάσεων του Δήμου Χανίων

Πηγή: Σχέδιο Επιχειρησιακού Σχεδίου Διαχείρισης Κινδύνων (Δεκέμβριος, 2017)

Δασικές περιοχές, οι οποίες αντιπροσωπεύονται κατά κύριο λόγο από πρίνους, πεύκα και κυπαρίσσια απαντώνται σε διάφορα τμήματα του Δήμου Χανίων ενώ τα «αστικά» δάση φαίνεται πως απειλούνται από την ανθρώπινη δραστηριότητα, την παράνομη δόμηση, τις πυρκαγιές και τη ρύπανση με στερεά απορρίμματα.

1.2.1.4 Ακτές

Οι περισσότερες ακτές του Δήμου Χανίων χαρακτηρίζονται από πολύ καλή ποιότητα και αποτελούν σημαντικότατο πόλο έλξης πολλών επισκεπτών. Κατά μήκος αυτών, απαντώνται τόσο οργανωμένες παραλίες, όσο και φυσικές ακτές, οι οποίες προσφέρουν έδαφος για την ανάπτυξη πολλών διαφορετικών ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων ενώ έντεκα (11) παραλίες του Δήμου Χανίων βραβεύονται κάθε χρόνο με Γαλάζια Σημαία (αναλυτικός πίνακας με τις ακτές του Δήμου Χανίων παρατίθεται στο Παράρτημα 1).

Προβλήματα ωστόσο παρατηρούνται στον Κόλπο των Χανίων και μεταξύ άλλων στις ακτές Αγίας Μαρίνας, Κάτω Σταλού και Κάτω Γαλατά. Το σημαντικότερο από αυτά αποτελεί η διάβρωση των παραπάνω ακτών, καθιστώντας άμεση την ανάγκη παρέμβασης. Για την αντιμετώπιση του φαινομένου εκπονήθηκε τον Απρίλιο του 2019, έπειτα από πρωτοβουλία της Π.Ε. Χανίων, η «Μελέτη Διάβρωσης και Προστασίας Ακτών Κόλπου Χανίων», η οποία κατέγραψε το φαινόμενο της διάβρωσης των ακτών αξιοποιώντας μια σειρά από μετρήσεις και μοντέλα από δορυφόρους, βυθομετρήσεις, μετρήσεις του κυματισμού κλπ. σε όλο το παραλιακό μέτωπο του κόλπου των Χανίων.

1.2.1.5 Χλωρίδα – Πανίδα

Η χλωρίδα του Δήμου Χανίων είναι η τυπική του Κρητικού περιβάλλοντος και περιλαμβάνει πολλά ενδημικά είδη, τα περισσότερα εκ των οποίων βρίσκονται σε μεγάλα υψόμετρα ή σε ορισμένα φαράγγια ή περιορίζονται στα μικρά νησάκια.

Όσον αφορά στην πανίδα του Δήμου Χανίων, αυτή περιλαμβάνει πλήθος θηλαστικών, με κύριο σπανιότερο εκπρόσωπο τον Κρητικό Αίγαγρο (*Capra aegagrus creticus*) είδος μοναδικό στον κόσμο.

1.2.1.6 Γεωμορφολογικά Χαρακτηριστικά

Ο Δήμος Χανίων παρουσιάζει ποικιλία γεωμορφολογικών χαρακτηριστικών, καθώς σε αυτόν απαντώνται εκτάσεις παράκτιες, πεδινές, ημιορεινές και ορεινές, επιτρέποντας την ανάπτυξη πολλών διαφορετικών οικοσυστημάτων καθώς και τη διατήρηση εκατοντάδων ενδημικών και όχι μόνο, φυτών και ζώων. Δάση, φυσικοί και τεχνητοί βιότοποι, λίμνες, ορεινοί όγκοι, φαράγγια, σπήλαια, ποτάμια και φυσικά εκατοντάδες χιλιόμετρα ακτογραμμής συνθέτουν το ιδιαίτερο τοπίο του Δήμου Χανίων. Μια ενδεικτική καταγραφή των φυσικών και ορυκτών πόρων παρουσιάζεται στο Παράρτημα 2.

Ωστόσο ορισμένοι από τους κινδύνους που απειλούν το ανάγλυφο του Δήμου Χανίων είναι:

- Η μείωση και η υποβάθμιση των φυσικών πόρων λόγω της αλόγιστης χρήσης τους,
- Η υποβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος και της γεωργικής γης α' προτεραιότητας στην ενδοχώρα του δήμου λόγω της αλόγιστης «εκτός σχεδίου» δόμησης πρώτης και δεύτερης (κυρίως) κατοικίας ,
- Η βόσκηση και κυρίως η υπερβόσκηση που παρατηρείται σε πολλές περιοχές οικολογικής αξίας θέτοντας σε κίνδυνο μεταξύ άλλων τα σπάνια και ενδημικά φυτά της περιοχής (πχ Χερσόνησος Ακρωτηρίου),
- Η διάνοιξη νέων δρόμων ιδίως σε «παρθένες» περιοχές (πχ Λευκά Όρη) καθώς οδηγεί σε υποβάθμιση του περιβάλλοντος και απειλεί την πανίδα και τα οικοσυστήματα της περιοχής αυτής,
- Οι κατολισθήσεις – υπερχειλίσσεις λόγω των έντονων καιρικών φαινομένων (πχ φαράγγι Θερίσου),
- Οι πιέσεις που δέχονται οι ακτές λόγω της παράνομης διάθεσης λυμάτων και της ανθρώπινης δραστηριότητας ιδίως κατά τους καλοκαιρινούς μήνες.

1.2.1.7 Υδρογεωλογικά στοιχεία

Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του Εθνικού Δικτύου Πληροφοριών Περιβάλλοντος, ο Δήμος Χανίων διαθέτει πλούσιο υδρογραφικό δίκτυο, το οποίο εκτείνεται σχεδόν σε ολόκληρη την έκτασή του.

Εικόνα 3: Υδρογεωλογικά Στοιχεία Ευρύτερης Περιοχής Δήμου Χανίων

Πηγή: Δήμος Χανίων

Η ποιότητα των υπόγειων νερών των Χανίων είναι άριστη και για το λόγο αυτό από τα υπόγεια νερά χρησιμοποιούνται για ύδρευση, ενώ πλέον αρκετές εταιρίες συσκευάζουν και εξαγωγή επιτραπέζιο νερό. Ωστόσο οι κίνδυνοι ρύπανσης και μόλυνσης είναι υπαρκτοί και μεγάλοι και οφείλονται κατά κύριο λόγο στις ανθρωπογενείς επεμβάσεις στο περιβάλλον, την απόρριψη στερεών αποβλήτων και λυμάτων, την ύπαρξη ζωικού κεφαλαίου κ.α. Ο κίνδυνος ρύπανσης και μόλυνσης των επιφανειακών νερών προέρχεται κυρίως από την αλόγιστη χρήση λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων.

1.2.1.8 Περιβαλλοντικοί Κίνδυνοι

Βασικοί παράγοντες υποβάθμισης της ποιότητας του περιβάλλοντος στο Δήμο Χανίων αποτελούν ενδεικτικά:

- Οι επιπτώσεις από λανθασμένη διαχείριση λυμάτων του παρελθόντος (π.χ. διάθεση ανεπεξέργαστων αστικών λυμάτων στη θάλασσα κ.α.),
- Η παρουσία σημαντικών εν δυνάμει ρυπογόνων δραστηριοτήτων στα διοικητικά όρια του Δήμου Χανίων (π.χ. εγκαταστάσεις SEVESO, στρατιωτικές εγκαταστάσεις, χώροι αποθήκευσης υγρών και αέριων καυσίμων),
- Η αδυναμία διαχείρισης συγκεκριμένων απορριμμάτων (π.χ. αδρανών),
- Η εμφάνιση παραβατικών δράσεων (π.χ. παράνομη διάθεση αποβλήτων ελαιοτριβείων, τυροκομείων, απόρριψη ογκωδών αντικειμένων, παράνομη υλοτομία, κ.α.)
- Η υπερβόσκηση: η χρήση, κατά περιοδικά διαστήματα, της φωτιάς από τους κτηνοτρόφους προκειμένου να βελτιώσουν βραχυπρόθεσμα τις συνθήκες βλάστησης οδηγεί στην υποβάθμιση του οικοσυστήματος καθώς στην τάση προς εξαφάνιση σπάνιων και ενδημικών φυτών. Τροχοπέδη για την προστασία και την αξιοποίηση των οικοσυστημάτων αυτών αποτελεί η παραδοσιακή κτηνοτροφική χρήση τους και το ιδιοκτησιακό τους καθεστώς.
- Οι πυρκαγιές: Η διάβρωση και η υπερβόσκηση, έχουν δημιουργήσει ένα άγονο και βραχώδες τοπίο σε πολλά σημεία του ορεινού όγκου με συνέπεια οι περιοχές αυτές να είναι εξαιρετικά ευάλωτες σε πυρκαγιές. Η ευφλεκτότητα της ξηρής βλάστησης και η εύκολη διάδοση της φωτιάς, όταν οι καιρικές συνθήκες την ευνοούν, προκαλούν συχνά μεγάλες πυρκαγιές.

1.2.2 Χωροταξικό Πλαίσιο

Για την ενίσχυση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής στον χώρο της Κρήτης επιδιώκεται η πολυκεντρική οργάνωσή της, με την προσπάθεια για μετασχηματισμό του εξελισσόμενου - ολοένα και πιο συγκεντρωτικού - μοντέλου σε πολυπολικό, με την υποστήριξη του πλέγματος αξόνων και πόλων ανάπτυξης, που σταδιακά αρχίζουν να υλοποιούνται.

Επαναπροσδιορίζεται το ήδη πολυκεντρικό πρότυπο χωρικής ανάπτυξης, με την εξειδίκευση του ειδικού ρόλου όχι μόνον των σημαντικών πόλεων της Κρήτης, αλλά και των μικρότερων οικιστικών κέντρων, με συναφείς υποστηρικτικές υποδομές, ώστε να δημιουργούνται πλέγματα, τα οποία σκοπό έχουν να υποστηρίξουν τη νέα σχέση συνεργασίας πόλεων και υπαίθρου και να καταστήσουν τον χώρο συνολικά ελκυστικό, με άξονες αναφοράς την έρευνα και τεχνολογία, τον πολιτισμό, την παραγωγή και πιστοποίηση γεωργο-περιβαλλοντικών προϊόντων, το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον, τον ποιοτικό τουρισμό. Προσαρμόζεται το σύστημα των κυρίων πόλων ανάπτυξης της Κρήτης στην κατηγοριοποίηση του Γενικού Πλαισίου με τα Χανιά, ως οικιστικό κέντρο δευτέρου επιπέδου, να αποτελούν πρωτεύοντα εθνικό πόλο ευρωπαϊκής, μεσογειακής και διαπεριφερειακής ακτινοβολίας, με άξονα τις επιστήμες, τις εφαρμογές και το περιβάλλον.

Στα Χανιά λειτουργούν οι Σχολές του Πολυτεχνείου Κρήτης, με Τμήμα Αρχιτεκτόνων, το Μεσογειακό Αγρονομικό Ινστιτούτο (Μ.Α.Ι.Χ.) που προτείνεται να εμπλουτιστεί με συμπληρωματικές δραστηριότητες για αναβάθμιση του έργου του στον τομέα έρευνας και εφαρμογής της αγροτικής οικονομίας (σύγχρονοι τρόπο καλλιέργειών), και άλλα κέντρα τα οποία αποτελούν θεσμούς εν λειτουργία και προσανατολίζονται με αναφορά τις εφαρμογές, τις επιστήμες και την προβολή των περιβαλλοντικών ιδιαιτεροτήτων του μεσογειακού χώρου.

Σημειώνεται ότι ως πόλοι με ειδικό εθνικό και περιφερειακό ρόλο χαρακτηρίζονται τα οικιστικά κέντρα (6ου επιπέδου) Σούδα, Βάμμος/Βρύσες, Καστέλι Κισσάμου.

Πίνακας 8: Η Διάρθρωση του Οικιστικού Δικτύου Π.Ε. Χανίων

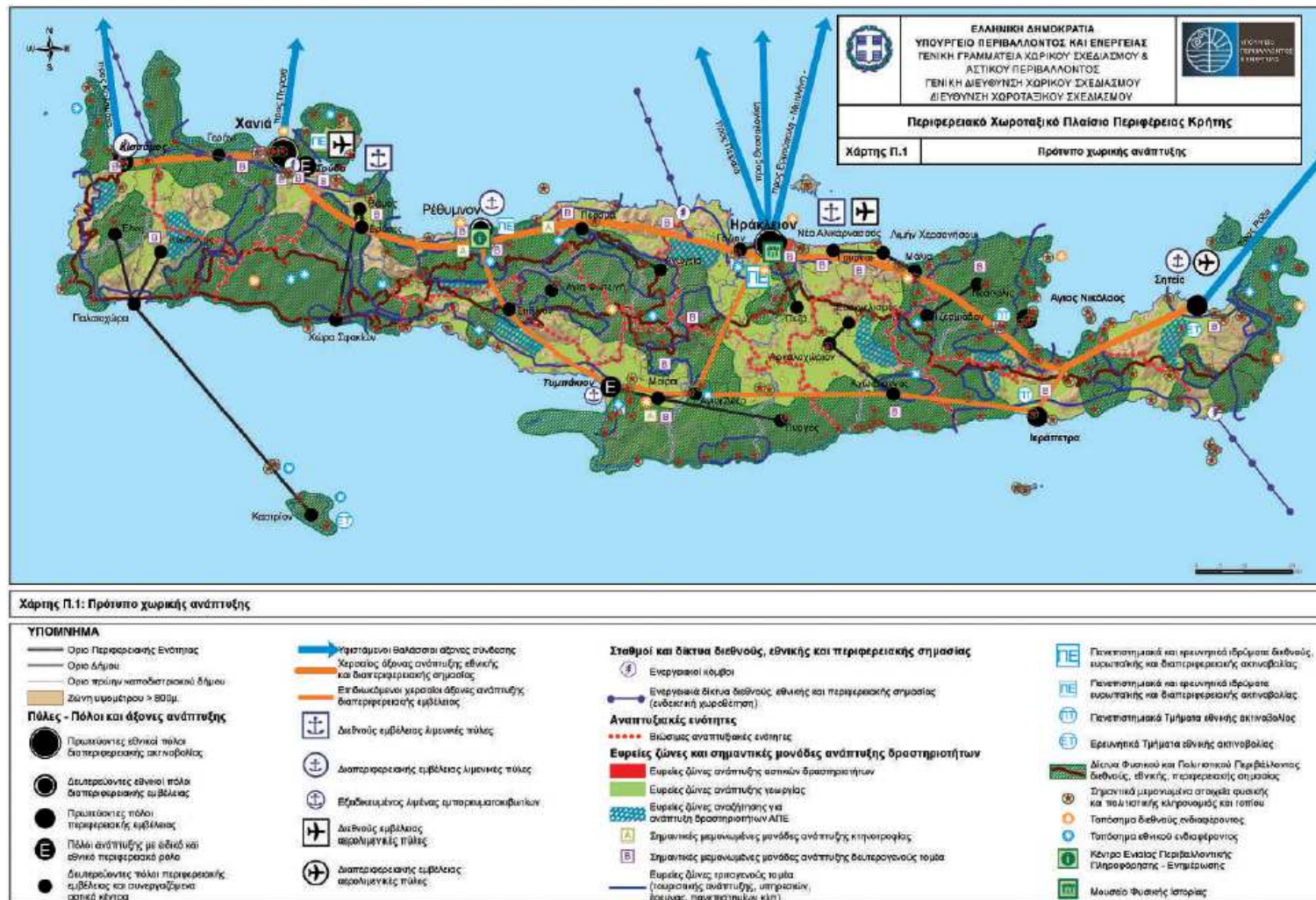
Πρωτεύοντες και Δευτερεύοντες Εθνικοί Πόλοι - Οικιστικά Κέντρα 2ου Επιπέδου	Πόλοι με Ειδικό Εθνικό και Περιφερειακό Ρόλο - Οικιστικά Κέντρα 6ου Επιπέδου Ενισχυμένου	Πόλοι, έδρες Καλλικράτειων Δήμων - Οικιστικά Κέντρα 7ου Επιπέδου Ενισχυμένου	Πόλοι, Έδρες τέως Καποδιστριακών Δήμων - Οικιστικά Κέντρα 7ου Επιπέδου
Χανιά (Έδρα Π.Ε.)	Σούδα		
	Βάμμος / Βρύσες (έδρα)	Χώρα Σφακιών (έδρα)	Καβρός, Καλύβες, Φρες
			Πιθάρι, Κουνουπιδιανά
			Γερολάκκος, Μουρνιές, Βαμβακόπουλο, Νέα Κυδωνιά
		Γεράνι (έδρα)	Πλατανιάς, Αλικιανός, Βουκολιές, Κολυμπάρι, Ταυρωνίτης
	Καστέλι Κισσάμου (έδρα)		Δραπανιάς
		Παλαιόχωρα (έδρα)	Κάντανος, Έλος Καμπανός
		Καστρί Γαύδου (έδρα)	

Πηγή: Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο Κρήτης (2017)

Στον νησιωτικό χώρο του Αιγαίου ενισχύονται οι εθνικοί πόλοι Ηράκλειο - Χανιά, σε διασύνδεση με τον περιβάλλοντα χώρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Μεσογείου και ενισχύονται οι συνεργασίες με το πολυπολικό νησιωτικό σύμπλεγμα (Βόρειο Αιγαίο, Κυκλάδες, Δωδεκάνησα), με στόχο τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της συνοχής της ευρύτερης νησιωτικής ενότητας και των επιμέρους συνιστωσών της.

Στον χάρτη που ακολουθεί αποτυπώνεται το πρότυπο χωρικής ανάπτυξης της Κρήτης.

Εικόνα 4: Πρότυπο Χωρικής Ανάπτυξης της Κρήτης

Πηγή: Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο Κρήτης (2017)

1.2.3 Αστικό Περιβάλλον

Τα κύρια στοιχεία που προσδιορίζουν την χωροταξική δομή του Δήμου Χανίων είναι η πόλη των Χανίων με την Παλιά Πόλη, ο όρμος της Σούδας με το ομώνυμο λιμάνι και τη ναυτική βάση, το Ακρωτήριο με το αεροδρόμιο (διεθνούς εμβέλειας) και τις στρατιωτικές εγκαταστάσεις, ο κάμπος των Χανίων δυτικά της πόλης, η τουριστική ζώνη κατά μήκος της ακτής, η δομή του οδικού δικτύου και η πρόσβαση προς τις οικιστικές και τουριστικές ζώνες καθώς και στις αγροτικές περιοχές.

Για το πολεοδομικό συγκρότημα Χανίων έχει εκπονηθεί Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο Χανίων Σούδας το οποίο καλύπτει την πόλη και μια μικρή έκταση γύρω από αυτήν. Η περιαστική περιοχή που περιβάλλει την πόλη των Χανίων, αναπτύσσεται χωρίς σχέδιο και χωρίς να μπορεί να εξυπηρετήσει καθόλου τις μη οικιστικές δραστηριότητες. Για τον ολοκληρωμένο σχεδιασμό σε επίπεδο Δήμου, σημαντικό ζήτημα αποτελεί η επέκτασή του ΓΠΣ, έτσι ώστε να συμπεριλάβει τουλάχιστον τις περιοχές των Δημοτικών Ενοτήτων Δ.Ε. Ν. Κυδωνίας, Θερίσου, Ελ. Βενιζέλου, και Ακρωτηρίου που γειτνιάζουν με τα Χανιά. Ιδιαίτερη προτεραιότητα πρέπει να δοθεί στις παράκτιες περιοχές στις οποίες αναπτύσσεται έντονα η τουριστική δραστηριότητα.

Στον Δήμο Χανίων υπάρχουν αρκετοί διαμορφωμένοι χώροι πλατειών και πεζοδρόμων καθώς και υπαίθριοι κοινόχρηστοι ελεύθεροι χώροι αστικού πρασίνου και παιδικές χαρές που διαθέτουν τον απαιτούμενο βασικό εξοπλισμό (π.χ. παγκάκια, δημοτικό φωτισμό, σήμανση, κάδοι απορριμμάτων). Απαιτούνται ωστόσο σημειακές παρεμβάσεις διαμόρφωσης κοινόχρηστων χώρων και αντικατάστασης παλαιωμένου αστικού εξοπλισμού.

1.2.4 Βασικές Υποδομές και Δίκτυα

1.2.4.1 Δίκτυα Αποχέτευσης – Άρδευσης – Ύδρευσης – Όμβριων

Η γενική κατάσταση και η εδαφική κάλυψη των δικτύων είναι σχετικά ικανοποιητική αν και έχουν αρκετά περιθώρια επέκτασης, προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες ολόκληρου του Καλλικρατικού Δήμου Χανίων. Ήδη έχουν ενταχθεί σε συγχρηματοδοτούμενα Ευρωπαϊκά Προγράμματα σειρά έργων δικτύων αποχέτευσης ακαθάρτων και σχετικών μελετών.

1.2.4.2 Δίκτυο Συλλογής Απορριμμάτων – Ανακύκλωσης

Ο Δήμος Χανίων αποσκοπώντας στη διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος και στο πλαίσιο της ανάπτυξης και εδραίωσης συστημάτων Διαλογής στην Πηγή (ΔσΠ) έχει τοποθετήσει στο μεγαλύτερο μέρος του Δήμου σύστημα κάδων συλλογής απορριμμάτων. Το σύστημα αυτό περιλαμβάνει:

- Πράσινους κάδους για την τοποθέτηση οικιακών σύμμεικτων απορριμμάτων,
- Μπλε κάδους για την ανακύκλωση πλαστικών, χαρτινών, αλουμινένιων και σιδηρούχων συσκευασιών,
- Κίτρινους κάδους για την ανακύκλωση γυάλινων συσκευασιών (μπουκάλια, βάζα, γυαλιά συσκευασίας κ.α.),
- Κόκκινους κάδους για την ανακύκλωση ενδυμάτων, υποδημάτων, λευκών ειδών, τσαντών, ζωνών κ.α.,
- Ειδικούς κάδους για την ανακύκλωση αποβλήτων ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (παλιές ηλεκτρικές και ηλεκτρονικές συσκευές, λαμπτήρες κ.ά.),
- Καφέ κάδους στους οποίους τοποθετούνται βιοαπόβλητα (υπολείμματα τροφών / οργανικών αποβλήτων) τα οποία οδηγούνται για κομποστοποίηση. Το πρόγραμμα ανακύκλωσης των οργανικών αποβλήτων είχε ξεκινήσει πιλοτικά με την τοποθέτηση

καφέ κάδων στις λαϊκές αγορές, τα μεγάλα σούπερ μάρκετ, τις φοιτητικές λέσχες του Πολυτεχνείου Κρήτης και του ΤΕΙ, στρατιωτικές λέσχες και σε μεγάλα καταστήματα μαναβικής.

Πρόσφατα ο Δήμος Χανίων για την ενίσχυση του έργου καθαριότητας προχώρησε σε αντικατάσταση των φθαρμένων πράσινων κάδων και στην τοποθέτηση 2.000 νέων ενώ με την υπ. Αριθ. 366/25-01-2021 του Περιφερειάρχη Κρήτης αποφασίστηκε η ένταξη της Πράξης «Δράσεις διαλογής στη πηγή βιοαποβλήτων στο Δήμο Χανίων εκτός της περιοχής παρέμβασης της ΣΒΑΑ RECODE» στον Άξονα Προτεραιότητας « Διατήρηση και Προστασία του περιβάλλοντος – Προαγωγή της αποδοτικής χρήσης των πόρων (ΤΣ)» του Ε.Π. «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη».

1.2.4.3 Διαχείριση Απορριμμάτων

1.2.4.3.1 Διαχείριση Υγρών Αποβλήτων

1.2.4.3.1.1 Εγκατάσταση Επεξεργασίας Αστικών Λυμάτων

Ο Δήμος των Χανίων διαθέτει δίκτυο αποχέτευσης το οποίο εξυπηρετείται από την Εγκατάσταση Επεξεργασίας Λυμάτων (ΕΕΛ) Χανίων. Η επεξεργασία των λυμάτων γίνεται με την μέθοδο της ενεργού ιλύος με νιτρικοποίηση - απονιτρικοποίηση και η επεξεργασία της ιλύος με την μέθοδο της αναερόβιας χώνευσης με παράλληλη αξιοποίηση του παραγόμενου βιοαερίου για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας. Η διάθεση των επεξεργασμένων λυμάτων πραγματοποιείται μέσω υποθαλάσσιου αγωγού, η αφυδατωμένη και ασβεστοποιημένη ιλύς διατίθεται στον ΧΥΤ Κορακιάς ενώ το βιοαέριο αξιοποιείται για την παραγωγή θερμικής και ηλεκτρικής ενέργειας. Μέσω της χρηματοδότησης έργων από κοινοτικούς και εθνικούς πόρους έχουν πραγματοποιηθεί έργα αύξησης της δυναμικότητας και του εκσυγχρονισμού των υφιστάμενων εγκαταστάσεων

1.2.4.3.2 Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων

Η διαχείριση των στερεών αποβλήτων στην Περιφέρεια Κρήτης γίνεται με βάση τις κατευθύνσεις του αναθεωρημένου – επικαιροποιημένου (υπ ' αριθ. 89/2013 Απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου της Περιφέρειας Κρήτης) Περιφερειακού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠεΣΔΑ). Οι στόχοι του ΠεΣΔΑ της Περιφέρειας Κρήτης είναι οι ακόλουθοι:

- Βιώσιμη διαχείριση αποβλήτων στο σύνολο της Περιφέρειας.
- Πρόληψη ή μείωση της παραγωγής αποβλήτων (ποσοτική μείωση) καθώς και μείωση της περιεκτικότητάς τους σε επικίνδυνες ουσίες (ποιοτική βελτίωση).
- Επαναχρησιμοποίηση υλικών από τα απόβλητα.
- Αξιοποίηση των αποβλήτων (ανακύκλωση και ανάκτηση ενέργειας).
- Εφαρμογή της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει».
- Εφαρμογή της αρχής της εγγύτητας.
- Χρησιμοποίηση των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών, οι οποίες λαμβάνουν υπόψη την τεχνολογική εφαρμοσιμότητα και την οικονομική βιωσιμότητα.
- Προώθηση της οργάνωσης, με την ευθύνη του παραγωγού, ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης των άλλων ρευμάτων αποβλήτων, πλην των αστικών: μη επικίνδυνα βιομηχανικά απόβλητα, ελαστικά αυτοκινήτων, Απόβλητα Εκσκαφών Κατασκευών και Κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ), Οχήματα στο Τέλος του Κύκλου Ζωής τους (ΟΤΚΖ), Απόβλητα Ηλεκτρικού και Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού (ΑΗΗΕ), ιλύες από Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Αστικών Λυμάτων (ΕΕΛ), επικίνδυνα αστικά στερεά απόβλητα κλπ.
- Ουσιαστική συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα στους τομείς που παρουσιάζουν επιχειρηματικό ενδιαφέρον.
- Αποκατάσταση όλων των χώρων ανεξέλεγκτης διάθεσης απορριμμάτων.

- Ασφαλής τελική διάθεση των αποβλήτων.
- Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού έτσι ώστε να υπάρχει ενεργή συμμετοχή και ευθύνη των πολιτών στη διαχείριση των στερεών αποβλήτων.

Μέχρι στιγμής έχει επιτευχθεί η εφαρμογή του συστήματος της ΔσΠ, με προγράμματα που στοχεύουν στην ενημέρωση, ευαισθητοποίηση και ενεργοποίηση των πολιτών καθώς και η ολοκλήρωση των έργων του μεταβατικού σταδίου του ΠεΣΔΑΚ που αφορούν στο Εργοστάσιο Μηχανικής Ανακύκλωσης και Κομποστοποίησης Απορριμμάτων (Ε.Μ.Α.Κ.) και στο Χώρο Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων (Χ.Υ.Τ.Υ.) στη Δ.Ε. Ακρωτηρίου.

Από το έτος 2005 η Διαδημοτική Επιχείρηση Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (Δ.Ε.ΔΙ.Σ.Α.) αποτελεί έναν πρότυπο ΦοΔΣΑ με δραστηριότητες – πλήρως καθετοποιημένες – με τη διαχείριση στερεών μη επικίνδυνων αποβλήτων στην Περιφερειακή Ενότητα Χανίων.

Σε ότι αφορά τη συλλογή στερεών αποβλήτων, ο Δήμος Χανίων με την υπ' αριθ. 161/2020 Απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου ενέκρινε τη «Διενέργεια δημοπρασίας μίσθωσης ιδιωτικού χώρου για τη δημιουργία Σταθμού Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων (ΣΜΑ)».

Η Δ.Ε.ΔΙ.Σ.Α. Α.Ε. βρίσκεται στη διαδικασία επιλογής περιοχών για τη χωροθέτηση πράσινων σημείων.

Η δημιουργία Πράσινων Σημείων, συμβάλλει τα μέγιστα στην προώθηση της προετοιμασίας για την επαναχρησιμοποίηση και την ανακύκλωση υλικών και πρώτων υλών που μπορούν εκ νέου να αξιοποιηθούν, την εξοικονόμηση σημαντικών πόρων, τη βελτίωση της καθημερινότητάς μας και την προστασία του περιβάλλοντος.

1.2.4.3.3 Εργοστάσιο Μηχανικής Ανακύκλωσης και Κομποστοποίησης Απορριμμάτων (Ε.Μ.Α.Κ.) – Χώρος Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων (Χ.Υ.Τ.Υ.)

1.2.4.3.3.1 Σύντομο Ιστορικό

Από το 1965 έως το 2000 τα αστικά απορρίμματα του Δήμου Χανίων και της ευρύτερης περιοχής διατίθονταν ανεξέλεγκτα σε μια περιοχή της Δ.Ε. Ακρωτηρίου, την χαράδρα του Κουρουπητού. Τα εν λόγω απορρίμματα πολλές φορές αναφλέγονταν επιβαρύνοντας με τον τρόπο αυτό την αέρια και στερεή ρύπανση των γύρω ή ίσως και των πιο μακρινών περιοχών λόγω του ανέμου την ώρα που διενεργείτο η καύση.

Η ανεξέλεγκτη διάθεση και ανάφλεξη των απορριμμάτων για ένα μεγάλο χρονικό διάστημα και παράλληλα η μη κατάρτιση και εφαρμογή προγραμμάτων διαχείρισης των τοξικών αποβλήτων (τα οποία έθεταν σε κίνδυνο τη δημόσια υγεία και έβλαπταν το περιβάλλον στο Δήμο Χανίων), οδήγησαν το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο – έπειτα από την κατάθεση προσφυγών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Κομισιόν – να αποφασίσει την καταδίκη της Ελλάδας και την επιβολή προστίμου για κάθε ημέρα συνεχιζόμενης λειτουργίας της χωματερής του Κουρουπητού.

Κατά συνέπεια των ανωτέρω, τον Φεβρουάριο του 2001 διακόπηκε η απόρριψη απορριμμάτων στην εν λόγω χωματερή. Για την εξεύρεση λύσης κατασκευάστηκε αρχικά το εργοστάσιο δεματοποίησης στη θέση «Μεσομούρι», στη συνέχεια ο ΧΥΤΥ και το εργοστάσιο ανακύκλωσης, τα οποία αναφέρονται στη συνέχεια. Ο χώρος όπου γινόταν η απόρριψη των απορριμμάτων, η χαράδρα του Κουρουπητού, αποκαταστάθηκε από την τεχνική υπηρεσία της Περιφέρειας και διαμορφώθηκε ο χώρος πρασίνου με την φύτευση δέντρων και λουλουδιών (μεγάλο μέρος των οποίων αναπτύσσεται παρά την ανεξέλεγκτη βόσκηση) και με την διάνοιξη μονοπατιών καθιστώντας πλέον την περιοχή ως ένα πράσινο επισκέψιμο τοπίο με θέα στη θάλασσα.

1.2.4.3.3.2 Εργοστάσιο Μηχανικής Ανακύκλωσης και Κομποστοποίησης Απορριμμάτων (Ε.Μ.Α.Κ.)

Το Ε.Μ.Α.Κ. Χανίων βρίσκεται στη θέση «Κορακιά» του Ακρωτηρίου Χανίων και άρχισε να λειτουργεί το 2005. Η τεχνολογία του περιλαμβάνει μηχανική διαλογή (με μηχανολογικό εξοπλισμό και χειροδιαλογή) για την ανάκτηση ανακυκλώσιμων υλικών (μέταλλα, χαρτί, γυαλί, πλαστικό) και επεξεργασία του οργανικού των Αστικών Στερεών Αποβλήτων (ΑΣΑ) με την τεχνολογία της αερόβιας κομποστοποίησης. Τα υπολείμματα του εργοστασίου οδηγούνται στον παρακείμενο ΧΥΤΥ.

Επιπλέον, μέσω της προσπάθειας αύξησης της ποσότητας και της ποιότητας των διαχωριζόμενων υλικών, έχει γίνει εγκατάσταση οπτικών διαχωριστών στον Ε.Μ.Α.Κ. Χανίων συμβάλλοντας έτσι στην αύξηση της ανακύκλωσης και της τιμής των προϊόντων καθώς και της μείωσης των εξόδων προσωπικού.

1.2.4.3.3 Χώρος Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων (ΧΥΤΥ)

Ο ΧΥΤΥ του Δήμου Χανίων βρίσκεται εντός του ίδιου γηπέδου με το ΕΜΑΚ Χανίων στη θέση Κορακιά της Δ.Ε. Ακρωτηρίου και δέχεται όλα τα υπολείμματα απορριμμάτων, τα οποία δεν μπορούν να αξιοποιηθούν εναλλακτικά.

Πρόσφατα (2020) ολοκληρώθηκε η κατασκευή του νέου ΧΥΤΥ, ο οποίος τηρεί τις πιο σύγχρονες προδιαγραφές, ενώ αναμένεται να υπογραφεί και συμπληρωματική σύμβαση που θα εξασφαλίσει την άριστη υλοποίηση του έργου. Ο Δήμος Χανίων καταβάλλει μεγάλη προσπάθεια παρέμβασης και αποκατάστασης του παλαιού κυττάρου η οποία θα διασφαλίσει την περιβαλλοντική θωράκιση του παλιού χώρου υγειονομικής ταφής ενώ έχει ήδη δοθεί το πράσινο φως για την αγορά συγκεκριμένου ακινήτου, τον σχεδιασμό και την μελέτη του απαραίτητου εξοπλισμού, που θα εξασφαλίσουν με αποτελεσματικότερο τρόπο την αποκομιδή των απορριμμάτων.

1.2.4.4 Μεταφορές

Στη Δ.Ε. Ακρωτηρίου του Δήμο Χανίων βρίσκεται ο Διεθνής Αερολιμένας «Ιωάννης Δασκαλογιάννης», ο οποίος εξυπηρετεί πολλές πτήσεις εσωτερικού και εξωτερικού, καθημερινά και ιδιαίτερα τους καλοκαιρινούς μήνες.

Στην ίδια περιοχή βρίσκεται και το στρατιωτικό αεροδρόμιο της 115 Πτέρυγας Μάχης, η οποία εδρεύει στην Σούδα.

Ελικοδρόμια υπάρχουν στο Γενικό Νοσοκομείο Χανίων «Αγ. Γεώργιος» και στο Ναυτικό Νοσοκομείο.

Ο Δήμος Χανίων διαθέτει επίσης επιβατικό και εμπορικό λιμάνι στη Σούδα, το οποίο συνδέεται κυρίως με το λιμάνι του Πειραιά ενώ παράλληλα υποδέχεται και κρουαζιερόπλοια.

Ως προς τις οδικές μεταφορές, ο Δήμος Χανίων εξυπηρετείται από αστικό και υπεραστικό ΚΤΕΛ με αρκετά δρομολόγια καθημερινά, τα οποία συνδέουν το κέντρο της πόλης με συνοικίες του Δήμου, αλλά και με βασικές πόλεις ολόκληρου του νησιού.

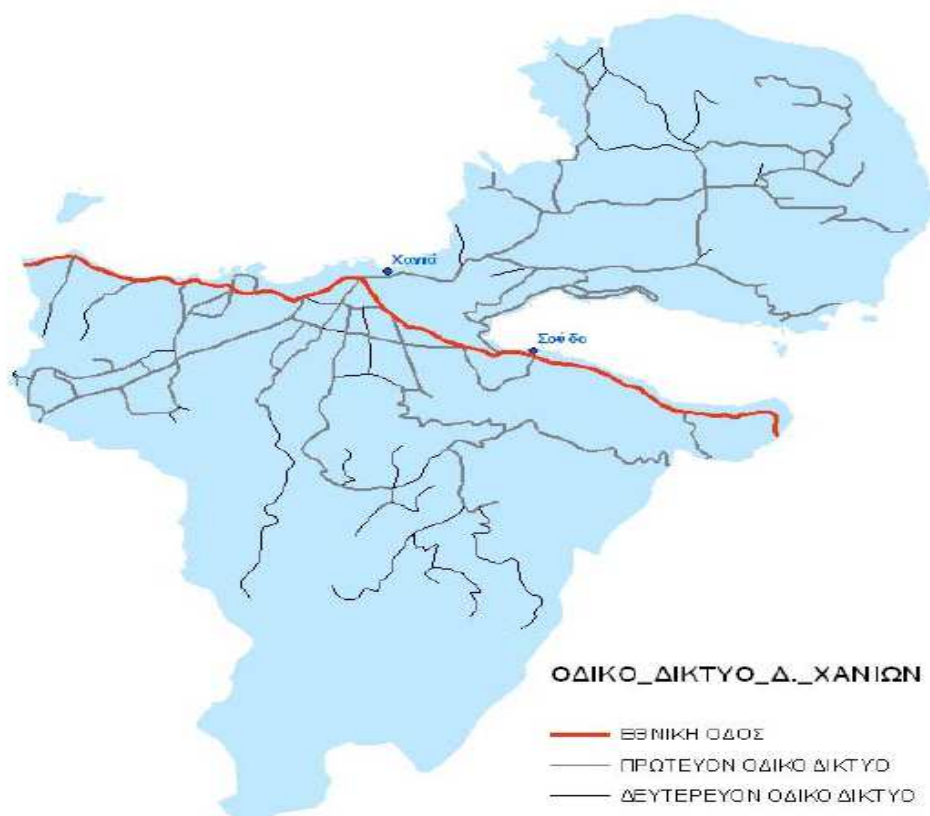
Απαραίτητη ωστόσο κρίνεται η ανάγκη καθιέρωσης αστικών δρομολογίων σε περιοχές του Δήμου που απαιτούν συχνότερη σύνδεση με το κέντρο της πόλης και τις γύρω περιοχές.

1.2.4.5 Οδικό Δίκτυο

Το οδικό δίκτυο του Δήμου Χανίων περιλαμβάνει τόσο τμήματα Εθνικής Οδού όσο και δευτερεύοντες επαρχιακούς και τοπικούς δρόμους, εντός και εκτός σχεδίων πόλεως, οι οποίοι διαθέτουν διαφορετικά χαρακτηριστικά, καλύπτουν διαφορετικές ανάγκες και χρήζουν διαφορετικής αντιμετώπισης κατά περίπτωση.

Η συντήρηση και επέκταση του δικτύου είναι διαρκής, αντιμετωπίζοντας όμως αρκετά εμπόδια λόγω έλλειψης χρηματοδοτήσεων και ύπαρξης πολλών εμπλεκόμενων αρμόδιων φορέων, πέραν του Δήμου Χανίων.

Εικόνα 5: Κύριο Οδικό Δίκτυο Δήμου Χανίων

Πηγή: Δήμος Χανίων

1.2.4.6 Ενέργεια

Εντός των ορίων του Δήμου Χανίων βρίσκεται μονάδα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας της ΔΕΗ (Ξυλοκαμάρια - Δ.Ε. Ελευθερίου Βενιζέλου), η οποία καλύπτει σημαντικό τμήμα των αναγκών του νησιού, μέσω ενός πυκνού δικτύου διανομής. Επίσης, υπάρχουν μικρές ιδιωτικές μονάδες παραγωγής ενέργειας, οι οποίες αξιοποιούν ανανεώσιμες πηγές (κυρίως ηλιακή ενέργεια - φωτοβολταϊκά).

Επιδιώκεται οι δραστηριότητες παραγωγής ενέργειας από συμβατικές πηγές να γίνεται στους Ενεργειακούς Κόμβους οι οποίοι θα λειτουργούν και ως κόμβοι μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, αλλά ως κόμβοι διέλευσης ηλεκτρικών διασυνδέσεων και αγωγών φυσικού αερίου, ενώ διαρκής στόχος είναι η περαιτέρω αύξηση της χρήσης ΑΠΕ.

Στο Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο Κρήτης (2017) προβλέπεται ο σταδιακός περιορισμός της λειτουργίας του σταθμού της Ξυλοκαμάριας Χανίων με μελλοντική κατάργηση και δημιουργία ενός Ενεργειακού Κόμβου. Απαραίτητη προϋπόθεση για τη σύνδεση και λειτουργία των σχεδιαζόμενων ενεργειακών κόμβων της Νήσου (Ενεργειακοί κόμβοι Αθρινόλακκου, Κορακιάς και Ξυλοκαμάριας Χανίων) αποτελεί η υλοποίηση των προτεινόμενων υποδομών του συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ηλεκτρική διασύνδεση Κρήτης με το Ηπειρωτικό Εθνικό Σύστημα Μεταφοράς και Ενίσχυση του Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας της Κρήτης).

1.2.4.7 Τηλεπικοινωνίες – Ευρυζωνικότητα

Στο Δήμο Χανίων υπάρχουν δίκτυα τηλεπικοινωνιών σταθερής και κινητής τηλεφωνίας. Μέσω των έργων «Μητροπολιτικό Δίκτυο Οπτικών Ινών Δήμου Χανίων» και «Επέκταση

Μητροπολιτικού Δικτύου Οπτικών Ινών Δήμου Χανίων», του Επιχειρησιακού Προγράμματος (Ε.Π.) Κοινωνία της Πληροφορίας, τοποθετήθηκαν οπτικές ίνες και διασυνδέθηκε μεγάλος αριθμός φορέων Δημόσιου ενδιαφέροντος (Σχολεία, Δημόσιες Υπηρεσίες, Δημαρχεία, Υπηρεσίες Υγείας και Πρόνοιας) εντός της πόλης των Χανίων καθώς και όλων των όμορων Δήμων ενώ από το 2013 ενεργοποιήθηκε στα Χανιά, ευρυζωνική πρόσβαση 1 Gbps στο δίκτυο ΣΥΖΕΥΞΙΣ Ι το οποίο συνδέθηκε στο MAN Χανίων. Με την ενέργεια αυτή, οι διασυνδεδεμένοι φορείς απέκτησαν πρόσβαση 100 Mbps στο Εθνικό Δίκτυο ΣΥΖΕΥΞΙΣ, 50 φορές μεγαλύτερη από τις προηγούμενες προσβάσεις. Η αναβάθμιση αυτή αποτελεί την πρώτη στο είδος της στο Εθνικό Δίκτυο, με ταχύτητα σύνδεσης 1 Gbps.

1.2.4.8 Υποδομή Ασύρματης Πρόσβασης (Wi-Fi) στο Διαδίκτυο

Ο Δήμος Χανίων αξιοποιώντας την υποδομή του Μητροπολιτικού Δικτύου Οπτικών Ινών, τα Δίκτυα που είχαν αναπτυχθεί στις Δημοτικές ενότητες (Πρώην Καποδιστριακοί Δήμοι), καθώς και την χρηματοδότηση του από την πρωτοβουλία WiFi4EU (www.wifi4eu.eu) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΕΕ) λειτουργεί συνολικά 91 Δημόσια Σημεία Ασύρματης Δωρεάν Ευρυζωνικής Πρόσβασης στο Διαδίκτυο Wifi Hotspots (79 CHANIA-CITY NET + 10 WIFI4EU). Όλα τα εγκατεστημένα σημεία τηρούν τις προδιαγραφές της Ευρωπαϊκής και της Ελληνικής Νομοθεσίας. Ο αριθμός των σημείων ασύρματης πρόσβασης (Wi-Fi) ανά Δημοτική Ενότητα παρουσιάζεται στο Παράρτημα 3.

1.2.5 Πολιτική Προστασία

Ο Δήμος Χανίων βρίσκεται σε σειсмоγενή περιοχή, η οποία δίνει συχνές και μικρές κατά κύριο λόγο σεισμικές δονήσεις, καθιστώντας αναγκαία την οργάνωση μιας αποτελεσματικής Πολιτικής Προστασίας καθώς και την αυστηρή τήρηση των σχετικών προδιαγραφών για την κατασκευή ασφαλών έργων.

Στον τομέα της Πολιτικής Προστασίας ο Δήμος Χανίων διαθέτει Αυτοτελές Γραφείο Πολιτικής Προστασίας και Πυροσβεστικού Σταθμού, το οποίο στελεχώνεται από τρεις (3) υπαλλήλους με ειδικότητες οδηγός Πυροσβεστικών οχημάτων, χειριστών αντλιών πυροσβεστικών οχημάτων και τεχνιτών πυροσβεστικών οχημάτων, του Δημοτικού Πυροσβεστικού Σταθμού του Αγίου Ματθαίου κι από δύο (2) μηχανικούς της Δ/νσης Τεχνικών Υπηρεσιών οι οποίοι παράλληλα ασκούν καθήκοντα αρμοδιότητας του Δήμου σε θέματα Πολιτικής προστασίας.

Ο Πυροσβεστικός Σταθμός του Δήμου Χανίων στον Άγιο Ματθαίο, λειτουργεί από το 1996, επεμβαίνοντας σε πυρκαγιές (δασικές και αστικές), σε πλημμύρες, σε περιπτώσεις επιφυλακής για έκτακτα καιρικά φαινόμενα, σε διασώσεις, σε ατυχήματα καθώς και σε ό,τι άλλο απαιτηθεί για την υποστήριξη του έργου της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Χανίων.

Ο εξοπλισμός του Πυροσβεστικού Σταθμού παρουσιάζεται στο Παράρτημα Π.9.

Ο Δήμος Χανίων, στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του, έχει συστήσει Συντονιστικό Τοπικό Όργανο πολιτικής προστασίας (ΣΤΟ).

Σε περίπτωση ύπαρξης επερχόμενου κινδύνου αναρτάται στην ιστοσελίδα του Δήμου Χανίων (<http://www.chania.gr>) σχετική ενημέρωση όπου παρέχονται βασικές οδηγίες προστασίας προς τους πολίτες, καθώς επίσης και τα μέτρα / δράσεις του Δήμου για την αντιμετώπιση του εκάστοτε κινδύνου, π.χ. σε περίπτωση καύσωνα ανακοινώνονται οι κλιματιζόμενοι χώροι, όπου μπορούν να καταφύγουν οι πολίτες για την προστασία τους και αντίστοιχα εκδίδεται δελτίο τύπου προς τα Μέσα Ενημέρωσης.

Το Αυτοτελές Γραφείο Πολιτικής Προστασίας έχει εκπονήσει Μνημόνια Ενεργειών των Υπηρεσιών του Δήμου σύμφωνα με την νομοθεσία και τις κατευθυντήριες οδηγίες που

εκδίδει η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας ενώ έχει εκπονηθεί και Επιχειρησιακό Σχέδιο για τη Διαχείριση Κινδύνων.

Εικόνα 6: Χώροι καταφυγής πληθυσμού μετά από σεισμό

Πηγή: Δήμος Χανίων

Πίνακας 9: Δράσεις Αυτοτελούς Γραφείου Πολιτικής Προστασίας

Τομέας Εφαρμογής	Δράσεις	
Σεισμοί	Οδηγίες αυτοπροστασίας (https://civilprotection.gr/el/node/369)	Χώροι καταφυγής
Δασικές Πυρκαγιές	Οδηγίες αυτοπροστασίας (https://civilprotection.gr/el/node/372)	Μνημόνιο για δασικές πυρκαγιές
Πλημμύρες / Έντονα καιρικά φαινόμενα	Οδηγίες αυτοπροστασίας για έντονα καιρικά φαινόμενα και πλημμύρες (https://civilprotection.gr/el/node/373)	Μνημόνιο για πλημμύρες
Επιχειρησιακό Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων του Δήμου	Οδηγίες αυτοπροστασίας «Ξέρεις να προστατευτείς» από τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας (http://civilprotection.gr)	

Πηγή: Δήμος Χανίων

1.3 Κοινωνική Πολιτική, Παιδεία, Πολιτισμός και Αθλητισμός

1.3.1 Κοινωνική Πολιτική

Η Κοινωνική Πολιτική από πλευράς Τοπικής Αυτοδιοίκησης αφορά στην καταγραφή, ιεράρχηση και κάλυψη κοινωνικών κινδύνων και αναγκών μέσα από σύνολα ρυθμίσεων ή και παροχών σε τομείς όπως η υγεία, η απασχόληση, η πρόνοια (οι υπηρεσίες της οποίας αφορούν παρεμβάσεις που στοχεύουν στην εξατομικευμένη φροντίδα και κάλυψη αναγκών που συνδέονται με την παιδική μέριμνα, την προστασία της τρίτης ηλικίας, την ενίσχυση της οικογένειας, την υποστήριξη ατόμων με αναπηρίες κ.α.).

Στις ειδικότερες στοχεύσεις της κοινωνικής πολιτικής των ΟΤΑ περιλαμβάνεται:

- η εξομάλυνση των ποσοτικών και ποιοτικών προβλημάτων που αφορούν τις συνθήκες διαβίωσης των λιγότερο ευνοημένων πληθυσμιακών ομάδων και
- η βελτίωση των όρων ζωής και η υποστήριξη των ευπαθών ομάδων του τοπικού πληθυσμού.

Στο πλαίσιο αυτό ο Δήμος Χανίων αναπτύσσει πρωτοβουλίες / δράσεις για την υποστήριξη των κοινωνικά ευπαθών ομάδων του πληθυσμού, σχεδιάζοντας και υλοποιώντας προγράμματα και δράσεις κοινωνικής υποστήριξης σε πολλές περιοχές του Δήμου, λαμβάνοντας υπόψη τις κατευθύνσεις της Περιφερειακής Στρατηγικής Καταπολέμησης της Φτώχειας και Κοινωνικής Ένταξης (ΠεΣΚΕ) και της Στρατηγικής Κοινωνικής Ένταξης των Ρομά. Η άσκηση πολιτικής κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης του Δήμου Χανίων υλοποιείται σε συνεργασία με:

- Το Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής, Προστασίας ΑμεΑ και Ισότητας του Δήμου Χανίων (Βοήθεια στο Σπίτι, Κατασκήνωση, Κοινωνικό Πλυντήριο το οποίο περιλαμβάνει-κοινωνικά λουτρά, πλυντήρια και στεγνωτήρια, ιματιοθήκη, πρόσβαση σε Η/Υ και τηλεόραση και διασύνδεση με υπηρεσίες στέγασης, σίτισης, ψυχολογικής υποστήριξης και συμβουλευτικής),
- Τον Δημοτικό Οργανισμό Κοινωνικής Πολιτικής και Παιδείας ΔΟΚΟΙΠΠ (Παιδικοί Σταθμοί, ΚΑΠΗ, Κέντρα Παιδικής Δημιουργίας, Συμβουλευτικός Σταθμός, Πάρκο Κυκλοφοριακή Αγωγής κ.α),
- Το Δημοτικό Γηροκομείο
- Την Κοινωνική Επιχείρηση Πολιτισμού και Περιβάλλοντος ΚΕΠΠΕΔΗΧ-ΚΑΜ (ΚΗΦΗ).
- Την Ιερά Μητρόπολη Κυδωνίας και Αποκορώνου (σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας, Αθλητισμού και Πολιτισμού)
 - Κοινωνικό Παντοπωλείο: διανομή συσκευασμένων ειδών παντοπωλείου, είδη ατομικής υγιεινής, κατεψυγμένα προϊόντα, είδη ένδυσης και υπόδησης, είδη οικιακού εξοπλισμού, παιχνίδια κ.λπ. καινούρια ή «δεύτερο χέρι», βιβλία, είδη ψυχαγωγίας όπως cd – dvd, για την κάλυψη αναγκών μάθησης και πολιτισμού.
 - Δομή παροχής συσσιτίου: (παροχή γευμάτων σε ωφελούμενους)

Στη συνέχεια εμφανίζονται τα επιμέρους γραφεία των Τμημάτων Κοινωνικής Πολιτικής του Δήμου Χανίων.

Πίνακας 10: Τμήματα Διεύθυνσης Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Αθλητισμού Δήμου Χανίων

Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής, Προστασίας ΑμεΑ και Ισότητας
Γραφείο Σχεδιασμού, Συντονισμού και Παρακολούθησης Κοινωνικών Πολιτικών και προώθησης της Ισότητας-Εθελοντισμού
Γραφείο Εφαρμογής Προγραμμάτων Κοινωνικής Προστασίας
Γραφείο Ατόμων με Αναπηρία (ΑμεΑ)
Γραφείο Πρόληψης και Προαγωγής της Δημόσιας Υγείας
Τμήμα Παιδείας και Δια Βίου Μάθησης
Γραφείο Παιδείας και Υποστήριξης Σχολικών Επιτροπών
Γραφείο Δια Βίου Μάθησης
Τμήμα Αθλητισμού και Πολιτισμού
Γραφείο Αθλητισμού και Νέας Γενιάς
Γραφείο Πολιτισμού και Μουσικής Παιδείας-Φιλαρμονικής

Τμήμα Βιβλιοθηκών
Γραφείο Δημοτικών Βιβλιοθηκών
Γραφείο Συντήρησης και Αρχαιακού Υλικού

Πηγή: Δήμος Χανίων

Επιπλέον έχει αναπτύξει τις εξής δομές \ δράσεις:

- Κοινωνικό Φροντιστήριο
- Πρόγραμμα δημιουργικής απασχόλησης παιδιών ΑμεΑ
- Φιλοξενία αστέγων
- Κοινωφελής εργασία
- Κατασκηνωτικό πρόγραμμα παιδιών
- Ξενώνας Φιλοξενίας Γυναικών Θυμάτων Βίας και των παιδιών τους
- Κέντρο Κοινότητας

1.3.2 Κοινωνικές Υποδομές

Ο Δήμος Χανίων έχει αναπτύξει ένα σημαντικό αριθμό κοινωνικών δομών τις οποίες έχει υπό την εποπτεία του με στόχο την παροχή υπηρεσιών κοινωνικής φύσεως στους ωφελούμενους της γεωγραφικής του επικράτειας.

Το σύνολο των κοινωνικών υποδομών του Δήμου Χανίων καθώς και οι λοιποί φορείς/δομές που παρέχουν υπηρεσίες στον τομέα της κοινωνικής φροντίδας κι αλληλεγγύης στο Δήμο Χανίων παρουσιάζονται στο Παράρτημα 4.

1.3.3 Παιδεία – Εκπαίδευση

Στον Δήμο Χανίων στα πλαίσια της τυπικής εκπαίδευσης, λειτουργούν 165 Δομές Α-βάθμιας και Β-θμιας εκπαίδευσης καθώς και 3 ιδρύματα Γ-βάθμιας εκπαίδευσης ενώ στα πλαίσια της ατύπου εκμάθησης λειτουργούν το Σχολείο Δεύτερης Ευκαιρίας, το Δημόσιο Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) Χανίων, το Κέντρο Δια Βίου Μάθησης.

Πίνακας 11: Δομές Εκπαίδευσης στο Δήμο Χανίων

Κατηγορία Εκπαίδευσης	Δομή	Αριθμός Δομών	Σύνολο Δομών Ανά Κατηγορία
Α-βαθμια εκπαίδευση	Νηπιαγωγεία	82	127
	Δημοτικά Σχολεία	45	
Β-βάθμια εκπαίδευση	Γυμνάσια	17	38
	Λύκεια	21	
Γ-βάθμια εκπαίδευση	ΑΕΙ	1	3
	ΑΤΕΙ	1	
	Μεσογειακό Αγρονομικό Ινστιτούτο Χανίων (Μ.Α.Ι.Χ.)	1	
Άτυπη εκπαίδευση		3	3
Σύνολο			171

Πηγή: Δήμος Χανίων

Οι περισσότερες εκπαιδευτικές δομές χωροθετούνται, όπως ήταν αναμενόμενο στη Δ.Ε. Χανίων, την έδρα της Περιφερειακής Ενότητας.

Πίνακας 12: Κατανομή εκπαιδευτικών δομών ανά Δημοτική Ενότητα

Δομή Εκπαίδευσης	Δημοτική Ενότητα							Σύνολο
	Ακρωτηρίου	Θερίσου	Ελευθ. Βενιζέλου	Κεραμίων	Νέας Κυδωνίας	Σούδας	Χανίων	
Νηπιαγωγεία	11	8	10	1	7	4	41	82
Δημοτικά Σχολεία	7	4	5	1	3	3	22	45
Γυμνάσια	3	1	2	0	1	1	9	17
Λύκεια	6	0	3	0	1	1	10	21
Α.Ε.Ι.	1	0	0	0	0	0	0	1
Α.Τ.Ε.Ι.	0	0	0	0	0	0	1	1
Μ.Α.Ι.Χ.	0	0	0	0	0	0	1	1
Σύνολο	28	13	20	2	12	9	84	168

Πηγή: Δήμος Χανίων

Στους πίνακες που ακολουθούν παρουσιάζεται αναλυτικά η χωροθέτηση των υποδομών τυπικής, άτυπης εκπαίδευσης καθώς και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στο Δήμο Χανίων.

Πίνακας 13: Υποδομές τυπικής και άτυπης εκπαίδευσης στο Δήμο Χανίων

Υποδομές/ Δ.Ε.	Δημοτική Ενότητα							Σύνολο
	Ακρωτηρίου	Θερίσου	Ελ. Βενιζέλου	Κεραμίων	Ν.Κυδωνίας	Σούδας	Χανίων	
Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση	18	12	15	2	10	7	63	127
Νηπιαγωγεία (σύνολο όλων των κατηγοριών)	11	8	10	1	7	4	41	82
Νηπιαγωγεία	9	8	9	1	7	4	39	77
Ειδικά Νηπιαγωγεία	-	-	1	-	-	-	2	3
Ιδιωτικά Νηπιαγωγεία	2	-	-	-	-	-	-	2
Δημοτικά Σχολεία (σύνολο όλων των κατηγοριών)	7	4	5	1	3	3	22	45
Δημοτικά Σχολεία	5	4	4	1	3	3	20	40
Ειδικά Δημοτικά Σχολεία	-	-	1	-	-	-	2	3
Ιδιωτικά Δημοτικά Σχολεία	2	-	-	-	-	-	-	2
Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση	9	1	5	0	2	2	19	38
Γυμνάσια (σύνολο όλων των κατηγοριών)	3	1	2	0	1	1	9	17

Υποδομές/ Δ.Ε.	Δημοτική Ενότητα							Σύνολο
	Ακρωτηρίου	Θερίσου	Ελ. Βενιζέλου	Κεραμίων	Ν.Κυδωνίας	Σούδας	Χανίων	
Γυμνάσια	1	-	2	-	1	1	7	12
Ειδικά Γυμνάσια	-	-	-	-	-	-	1	1
Εσπερινά Γυμνάσια	-	-	-	-	-	-	1	1
Μουσικά Γυμνάσια	-	1	-	-	-	-	-	1
Ιδιωτικά Γυμνάσια	2	-	-	-	-	-	-	2
Λύκεια (σύνολο όλων των κατηγοριών)	6	-	3	-	1	1	10	21
Γενικά Λύκεια	1	-	1	-	1	1	4	8
Εσπερινά Γενικά Λύκεια	-	-	-	-	-	-	1	1
ΕΠΑΛ	1	-	1	-	-	-	2	4
Εσπερινό ΕΠΑΛ	-	-	-	-	-	-	1	1
Σ.Ε.Κ.	-	-	1	-	-	-	1	2
Επαγγελματικές Σχολές (ΕΠΑΣ)	-	-	-	-	-	-	1	1
Ειδικά Σχολεία (ΕΕΕΕΚ)	1	-	-	-	-	-	-	1
Ι.Ε.Κ.	1	-	-	-	-	-	-	1
Ιδιωτικά Λύκεια	2	-	-	-	-	-	-	2
Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας	-	-	-	-	-	-	1	1
Σχολή Γονέων	-	-	-	-	-	-	1	1
Σχολή Μεταναστών	-	-	-	-	-	-	1	1
Τριτοβάθμια Εκπαίδευση	1	-	-	-	-	-	1	2
Πολυτεχνείο	1	-	-	-	-	-	-	1
ΑΤΕΙ	-	-	-	-	-	-	1	1
Μ.Α.Ι.Χ.	-	-	-	-	-	-	1	1

Πηγή: Δήμος Χανίων

Πίνακας 14: Σχολές και Τμήματα Γ-βάθμιας εκπαίδευσης Δήμου Χανίων

Πολυτεχνείο Κρήτης	
1	Τμήμα Μηχανικών Παραγωγής & Διοίκησης (ΜΠΔ)
2	Τμήμα Μηχανικών Ορυκτών Πόρων (ΜΗΧΟΠ)
3	Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών & Μηχανικών Υπολογιστών (ΗΜΜΥ)
4	Τμήμα Μηχανικών Περιβάλλοντος (ΜΗΠΕΡ)
5	Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών (ΑΡΜΗΧ)
Σχολή Εφαρμοσμένων Επιστημών του Τ.Ε.Ι. Κρήτης	
1	Τμήμα Μηχανικών Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος Τ.Ε.
2	Τμήμα Ηλεκτρονικών Τ.Ε.

Πηγή: Δήμος Χανίων

1.3.4 Πολιτισμός

1.3.4.1 Πολιτιστικές Υποδομές

Ο Δήμος Χανίων χαρακτηρίζεται για την πολιτιστική κληρονομιά, την κουλτούρα και την ιστορία του. Είναι ένας Δήμος που αναλογικά με το μέγεθος του, διαθέτει πολύ σημαντικά μνημεία, αξιόλογες συλλογές αλλά και ενδιαφέρουσα ιστορική πορεία, με σημαντικές αναφορές σε κρίσιμες ιστορικές περιόδους η οποία μπορεί να αναδειχτεί και αξιοποιηθεί περαιτέρω.

Στην περιοχή του Δήμου Χανίων χωροθετούνται συνολικά 102 χώροι / υποδομές οι οποίες είναι αφιερωμένες στον πολιτισμό. Αναλυτικότερα διαθέτει 69 Αρχαιολογικούς χώρους, 17 Μουσεία, 3 Δημοτικές Βιβλιοθήκες, 1 Φιλαρμονική, 1 ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ., 1 Δημοτικό Κινηματογράφο, 2 Ωδεία, 1 Πινακοθήκη, 6 Συλλογές και 1 Πάρκο Διάσωσης Χλωρίδας και Πανίδας, συμβάλλοντας με τον τρόπο αυτό στην καλλιέργεια του ενδιαφέροντος για κάθε έκφραση ή μορφή τέχνης στο Δήμο. Στο Παράρτημα 5 παρουσιάζονται οι Πολιτιστικές Υποδομές ανά Δημοτική Ενότητα καθώς και τα μουσεία και οι συλλογές που εντοπίζονται στον Δήμο Χανίων.

1.3.4.2 Χώροι Πολιτιστικών Εκδηλώσεων και Συνεδριών

Στα όρια του Δήμου Χανίων εντοπίζονται συνολικά 31 χώροι για τη διενέργεια ημερίδων, συνεδριών, εκθέσεων, καθώς και πολιτιστικών και λοιπών καλλιτεχνικών εκδηλώσεων. Στο Παράρτημα 6 αναφέρονται οι σημαντικότεροι συνεδριακοί-εκθεσιακοί χώροι κι οι λοιποί χώροι διεξαγωγής πολιτιστικών εκδηλώσεων ανά δημοτική ενότητα και η χρήση ανά φορέα αυτών.

1.3.4.3 Πολιτιστικές Εκδηλώσεις

Με σκοπό την ανάδειξη και διατήρηση της τοπικής και πολιτισμικής ταυτότητας του Δήμου Χανίων, ο δήμος διοργανώνει ένα πλήθος πολιτιστικών εκδηλώσεων και εκθέσεων, τοπικών εορτών και παγκόσμιων ημερών, οι οποίες έχουν καθιερωθεί κι εορτάζονται κάθε χρόνο. Στη συνέχεια αναφέρονται οι κυριότερες πολιτιστικές εκδηλώσεις του διοργανώνονται στο Δήμο Χανίων.

1.3.4.3.1 Αγροτικός Αύγουστος

Η έκθεση του Αγροτικού Αυγούστου έχει καταστεί πλέον θεσμός στο Δήμο Χανίων. Πραγματοποιείται εντός του πρώτου 15-μερου του Αυγούστου και αποτελεί έκθεση κρητικών αγροτικών προϊόντων και ειδών λαϊκής τέχνης με στόχο την προώθηση των τοπικών αγροτικών προϊόντων, την ανάδειξη των ποιοτικών προϊόντων της Κρήτης, την προβολή της τοπικής παράδοσης και κληρονομιάς, καθώς και την προσέλκυση ενδιαφερομένων επενδυτών για τη δημιουργία συνεργασιών και τη διενέργεια εξαγωγών.

Στην έκθεση συμμετέχουν και φορείς που ασχολούνται με την τουριστική και παραγωγική ανάπτυξη της Κρήτης, προβάλλοντας όχι μόνο τα τοπικά προϊόντα αλλά και τις ιδιαίτερες δυνατότητες φιλοξενίας που προσφέρει ο τόπος.

Από το 2011 η έκθεση του Αγροτικού Αυγούστου «ταξιδεύει» με μεγάλη επιτυχία στη Θεσσαλονίκη, την Αθήνα και τον Πειραιά με πλήθος πολιτών να την επισκέπτονται.

1.3.4.3.2 Πολιτιστικό Καλοκαίρι Δήμου Χανίων

Με πρωτοβουλία του Δήμου Χανίων και σε συνεργασία με την ΚΕΠΠΕΔΗΧ-ΚΑΜ διοργανώνεται κάθε χρόνο κατά την καλοκαιρινή περίοδο, από το μήνα Ιούλιο έως και τα τέλη Σεπτεμβρίου, το Πολιτιστικό Καλοκαίρι του Δήμου Χανίων το οποίο περιλαμβάνει πληθώρα πολιτιστικών εκδηλώσεων, όπως θεατρικές και μουσικές παραστάσεις, συναυλίες, χορευτικές παραστάσεις κ.α.

1.3.4.3.3 Φεστιβάλ "Μίκης Θεοδωράκης"

Από το 2015 , διοργανώνεται κάθε χρόνο την ημέρα των γενεθλίων του μεγάλου μουσικού (29/7) το Φεστιβάλ "Μίκης Θεοδωράκης" με πληθώρα εκδηλώσεων.

Το σύνολο των πολιτιστικών εκδηλώσεων που διοργανώνονται από το Δήμο Χανίων αναφέρεται στο Παράρτημα 7. Να σημειωθεί ωστόσο ότι λόγω των έκτακτων συνθηκών στα πλαίσια της πανδημίας Covid – 19 ο δήμος ακολουθώντας τις εισηγήσεις της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, των ειδικών και με αποκλειστικό γνώμονα τη λήψη μέτρων για την προστασία της δημόσιας υγείας προχώρησε σε αναβολή όλων των προγραμματισμένων, με παρουσία κοινού πολιτιστικών εκδηλώσεων.

1.3.4.4 Πολιτιστικοί Σύλλογοι

Στο Δήμο Χανίων δραστηριοποιούνται 51 πολιτιστικοί σύλλογοι, οι οποίοι με τις πρωτοβουλίες τους, συμβάλλουν τόσο στην προαγωγή δράσεων πολιτισμού όσο και στη διατήρηση της τοπικής παράδοσης. Οι πολιτιστικοί σύλλογοι ανά Δημοτική Ενότητα παρουσιάζονται στο Παράρτημα 8.

1.3.4.5 Αδελφοποιήσεις

Στο πλαίσιο της ευρύτερης συνεργασίας του με αντίστοιχους οργανισμούς ξένων χωρών, ο Δήμος Χανίων έχει προχωρήσει σε πράξεις αδελφοποίησης με πόλεις άλλων χωρών, θέλοντας να προάγει τις μεταξύ τους οικονομικές, πολιτιστικές, μορφωτικές και κοινωνικές σχέσεις. Ανάμεσα στις αδελφοποιημένες πόλεις έχουν αναπτυχθεί ισχυροί δεσμοί αλληλεγγύης και συνεργασίας σε τομείς όπως ο πολιτισμός, ο τουρισμός, η υποβολή κοινών προτάσεων χρηματοδότησης κ.α.

Ο Δήμος Χανίων έχει αδελφοποιηθεί με τους Δήμους Wellington της Νέας Ζηλανδίας, Έγκωμης, Πάφου, Αμμοχώστου και Χρυσοχούς της Κύπρου, Ερμούπολης της Σύρου, Αξιούπολης του Κυκλάδων και τέλος με το Δήμο Καρπάθου.

1.3.5 Αθλητισμός

Ο Δήμος Χανίων έχοντας ως στόχο την προώθηση του τοπικού αθλητισμού και την παροχή δυνατοτήτων άθλησης στους δημότες τους, διαθέτει ένα δίκτυο σύγχρονων και οργανωμένων αθλητικών εγκαταστάσεων, το οποίο είναι σε θέση να καλύψει τις ανάγκες σωματικής άσκησης και ψυχαγωγίας των πολιτών κάθε ηλικίας. Το δίκτυο αυτό περιλαμβάνει γήπεδα ποδοσφαίρου, κλειστά στάδια και γυμναστήρια. Με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνεται η βελτίωση της ποιότητας ζωής των Δημοτών του μέσω της άθλησης, της ανάπτυξης των διαπροσωπικών σχέσεων και της δημιουργικής αξιοποίησης του ελεύθερου χρόνου τους.

Πίνακας 15: Αθλητικές Υποδομές Δήμου Χανίων

Δημοτική Ενότητα	Αθλητικές Υποδομές
Χανίων	Κλειστό Γυμναστήριο Κλαδισού
	Δημοτικό Αθλητικό κέντρο Μοναχής Ελιάς
	Κλειστό Αθλητικό κέντρο Παλιάς Ηλεκτρικής
Νέας Κυδωνίας	Γήπεδο Ποδοσφαίρου Αγίων Αποστόλων και Γήπεδο Beach Volley
	Δημοτικό Γυμναστήριο Δαράτσου
	Δημοτικό Γυμναστήριο Σταλού
	Γυμναστήριο Αγίας Μαρίνας
Ακρωτηρίου	Γήπεδο Ποδοσφαίρου Αγίας Μαρίνας
	Κλειστό Δημοτικό Γυμναστήριο Καμπάνι Ακρωτηρίου
Σούδας	Γήπεδο Ποδοσφαίρου Καθιανών
	Κλειστό Δημοτικό Γυμναστήριο Σούδας
	Γήπεδο Ποδοσφαίρου Σούδας
Ναυταθλητικό Κέντρο Σούδας	Ναυταθλητικό Κέντρο Σούδας
	Ελευθερίου Βενιζέλου
Θερίσου	Γήπεδο Ποδοσφαίρου Νεροκούρου
	Γήπεδο Χαρωδιάς
	Γήπεδο Ποδοσφαίρου Περιβολίων
	Γυμναστήριο Περιβολίων
Γήπεδο Ποδοσφαίρου Βαρύπετρο	Γήπεδο Ποδοσφαίρου Βαρύπετρο

Πηγή: Δήμος Χανίων – Τμήμα Αθλητισμού – Πολιτισμού

1.4 Τοπική Οικονομία και Απασχόληση

Η παρούσα ενότητα παρουσιάζει τα βασικότερα χαρακτηριστικά της τοπικής οικονομίας του Δήμου Χανίων. Η τοπική οικονομία περιλαμβάνει όλα εκείνα τα «εξωγενή χαρακτηριστικά» που επηρεάζουν αλλά και διαμορφώνουν το πλαίσιο δράσης της Δημοτικής Αρχής για τη διασφάλιση της αναπτυξιακής προοπτικής. Στόχος είναι η αξιοποίηση των δυνατοτήτων και των συγκριτικών πλεονεκτημάτων με τον ταυτόχρονο περιορισμό των αδυναμιών, αλλά και η επίλυση των κρίσιμων προβλημάτων που σχετίζονται με τον παραγωγικό τομέα. Μεταξύ άλλου παρατίθενται χαρακτηριστικά που σχετίζονται με την δραστηριότητα του παραγωγικού τομέα με αναφορές στον όγκο παραγωγής, στο μέγεθος και τη σύνθεση του παραγωγικά «ενεργού» πληθυσμού, στην ανεργία και τις αναπτυξιακές υποδομές, τόσο του Δήμου όσο και της ευρύτερης περιοχής των Χανίων.

1.4.1 Απασχόληση

Σύμφωνα με την Ετήσια Έκθεση του Μηχανισμού Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς για το έτος 2020, κατά τη περίοδο 2014 – 2019 παρατηρούνται αυξομειώσεις του ρυθμού δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας στο Δήμο Χανίων, με τις περισσότερες νέες θέσεις να καταγράφονται κατά το έτος 2018 και τις λιγότερες το έτος 2015.

Πίνακας 16: Νέες Θέσεις Εργασίας Δήμου Χανίων ετών 2014 – 2019

Έτη	Νέες Θέσεις Εργασίας
2014	1.741
2015	960
2016	1.406
2017	1.362
2018	1.813
2019	1.732

Πηγή: Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας και Ανθρώπινου Δυναμικού (ΕΙΕΑΔ)

Οι ομάδες ηλικιών 15 – 24, 25 -34 και 35 - 44 είναι περισσότερο ευνοημένες σε ότι αφορά τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας σε αντίθεση με τα άτομα ηλικιών 55- 64 και 65+ που ουσιαστικά παρουσιάζουν μείωση στις υφιστάμενες θέσεις εργασίας.

Πίνακας 17: Νέες Θέσεις Εργασίας ανά Ηλικία στο Δήμο Χανίων για τα έτη 2014, 2018, 2019

Ηλικία	2014	2018	2019
15-24	688	743	763
25-34	660	597	507
35-44	356	223	316
45-54	111	218	170
55-64	-65	45	-3
65+	-9	-13	-21
Σύνολο	1.741	1.813	1.732

Πηγή: Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας και Ανθρώπινου Δυναμικού (ΕΙΕΑΔ)

Πίνακας 18: Προσλήψεις, Απολύσεις / Αποχωρήσεις και Νέες Θέσεις Εργασίας στο Δήμο Χανίων έτη 2014, 2018, 2019

Περιγραφή	2014	2018	2019
Προσλήψεις	24.666	39.772	44.118
Απολύσεις / Αποχωρήσεις	22.925	37.959	42.386

Νέες Θέσεις	1.741	1.813	1.732
-------------	-------	-------	-------

Πηγή: Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας και Ανθρώπινου Δυναμικού (ΕΙΕΑΔ)

Οι περισσότεροι απασχολούμενοι φαίνεται να εργάζονται με σχέση εργασίας μερικής απασχόλησης ενώ μικρή μείωση παρατηρείται στην πλήρη και στην εκ περιτροπής απασχόληση.

Πίνακας 19: Νέες θέσεις Εργασίας στο Δήμο Χανίων ανά Καθεστώς Απασχόλησης ετών 2014, 2018, 2019

Καθεστώς	2014	2018	2019
Εκ περιτροπής	854	410	350
Μερική	778	923	918
Πλήρης	109	480	464
Σύνολο	1741	1813	1732

Πηγή: Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας και Ανθρώπινου Δυναμικού (ΕΙΕΑΔ)

Ο κλάδος των δραστηριοτήτων υπηρεσιών εστίασης παραμένει σταθερά πρώτος όσον αφορά στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Ακολουθούν ο εκπαιδευτικός κλάδος και το λιανικό και χονδρικό εμπόριο οι οποίοι σημειώνουν μικρή αύξηση.

Πίνακας 20: Νέες θέσεις εργασίας ανά κλάδο στο Δήμο Χανίων ετών 2014, 2018, 2019

Κλάδος	2014	2018	2019
Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης	680	268	361
Εκπαίδευση	74	219	240
Λιανικό εμπόριο, εκτός από το εμπόριο μηχανοκίνητων οχημάτων	283	214	227
Χονδρικό εμπόριο, εκτός από το εμπόριο μηχανοκίνητων οχημάτων	125	174	86
Δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας	31	122	73
Κατασκευές Κτιρίων	8	108	21
Εξειδικευμένες κατασκευαστικές δραστηριότητες	80	59	68
Αποθήκευση και υποστηρικτικές προς τη μεταφορά δραστηριότητες	32	16	67
Καταλύματα	52	47	67
Δημόσια διοίκηση και άμυνα, υποχρεωτικής κοινωνική ασφάλιση	44	25	55
Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων	65	48	52
Άλλες δραστηριότητες παροχής προσωπικών υπηρεσιών	31	35	51
Δραστηριότητες κεντρικών γραφείων, δραστηριότητες παροχής συμβουλών διαχείρισης	8	-11	47
Διοικητικές δραστηριότητες γραφείου, γραμματειακή υποστήριξη κτλ.	-32	136	46
Νομικές και λογιστικές δραστηριότητες	26	23	45
Δραστηριότητες παροχής προστασίας και έρευνας	3	-9	44

Πηγή: Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας και Ανθρώπινου Δυναμικού (ΕΙΕΑΔ)

Οι «Υπάλληλοι Γραφείου», οι «Απασχολούμενοι στην παροχή προσωπικών υπηρεσιών» και οι «Εκπαιδευτικοί» φαίνεται ότι είναι τα επαγγέλματα που εμφανίζουν τις περισσότερες νέες θέσεις εργασίας.

Πίνακας 21: Νέες Θέσεις ανά Επάγγελμα στο Δήμο Χανίων ετών 2014, 2018, 2019

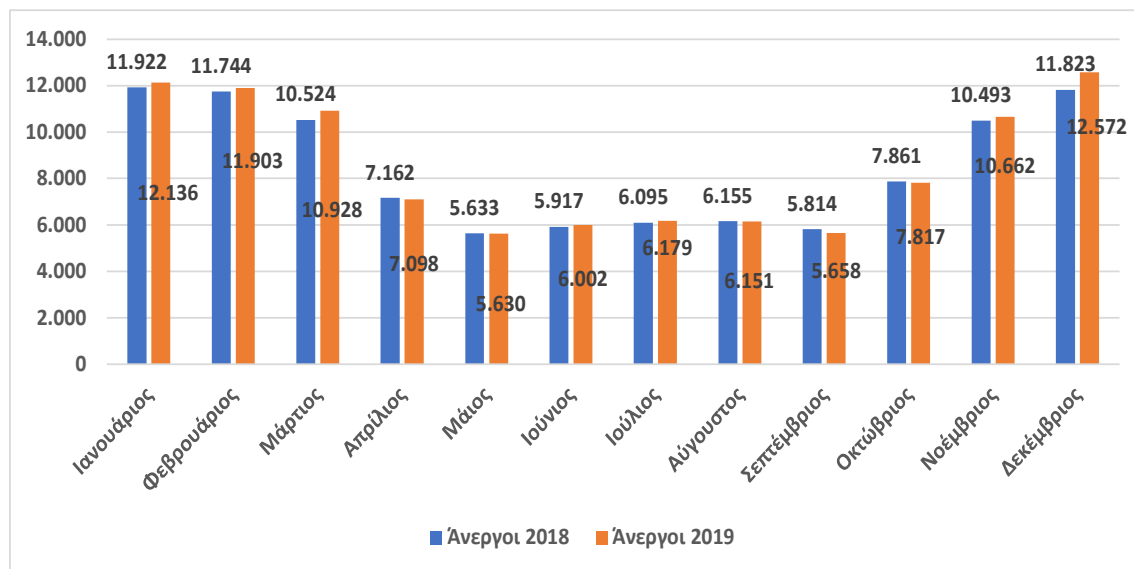
Επάγγελμα	2014	2018	2019
Απασχολούμενοι στην παροχή προσωπικών υπηρεσιών	448	257	261
Πωλητές και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	301	228	213
Ειδικευμένοι επί των πωλήσεων, χρηματιστές, κτηματομεσίτες	208	97	60
Πλανόδιοι πωλητές, οικιακοί βοηθοί κλπ.	164	161	146
Υπάλληλοι γραφείου	136	357	303
Εκπαιδευτικοί	126	140	225
Ανειδίκευτοι εργάτες ορυχείων, κατασκευών, μεταποίησης και μεταφορών	121	116	167
Μηχανικοί, εφαρμοστές και συντηρητές μηχανών και ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού	45	28	44

Πηγή: Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας και Ανθρώπινου Δυναμικού (ΕΙΕΑΔ)

1.4.2 Ανεργία

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Μηχανισμού Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς συγκριτικά με το έτος 2018, η ανεργία στο Δήμο Χανίων για το έτος 2019 ακολουθεί παρόμοια πορεία με αυτή του προηγούμενου έτους με μικρές διαφορές κατά απόλυτες τιμές.

Διάγραμμα 5: Τάση Συνολικής Ανεργίας Δήμου Χανίων ετών 2018 – 2019

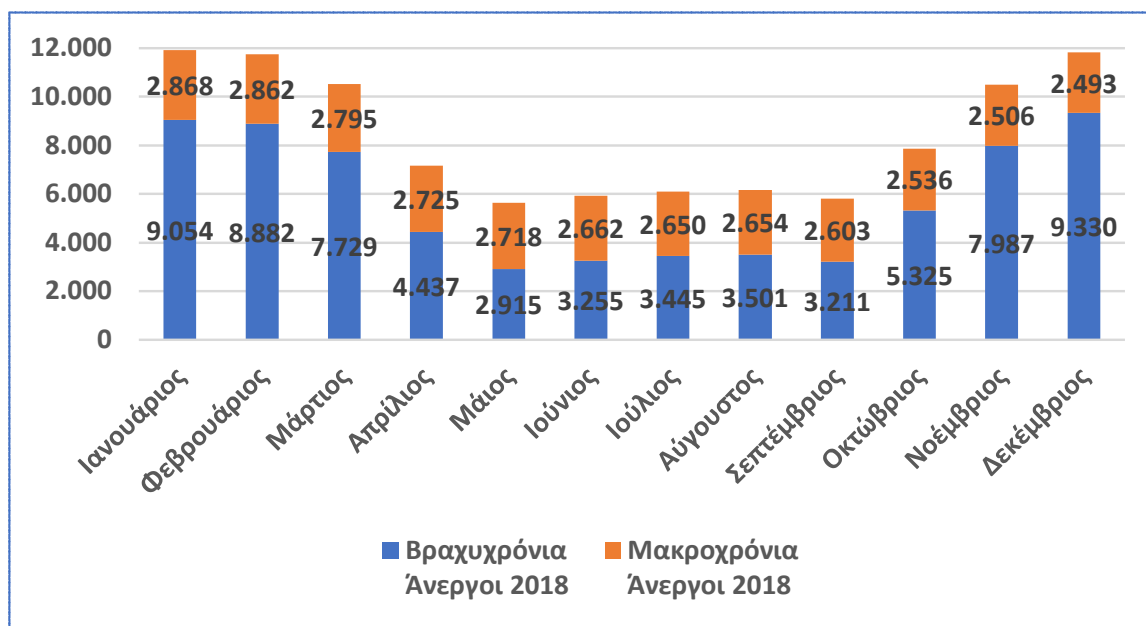
Πηγή: Μηχανισμός Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς

Πίνακας 22: Εγγεγραμμένοι άνεργοι Δήμου Χανίων ανά διάρκεια ανεργίας ετών 2018 -2019

Μήνας	0-11 μήνες		>=12 μήνες	
	2018	2019	2018	2019
Ιανουάριος	9.054	9.582	2.868	2.554
Φεβρουάριος	8.882	9.397	2.862	2.506
Μάρτιος	7.729	8.420	2.795	2.508
Απρίλιος	4.437	4.660	2.725	2.438
Μάιος	2.915	3.202	2.718	2.428
Ιούνιος	3.255	3.589	2.662	2.413
Ιούλιος	3.445	3.763	2.650	2.416
Αύγουστος	3.501	3.667	2.654	2.484
Σεπτέμβριος	3.211	3.165	2.603	2.493
Οκτώβριος	5.325	5.265	2.536	2.552
Νοέμβριος	7.987	8.075	2.506	2.587
Δεκέμβριος	9.330	9.980	2.493	2.592

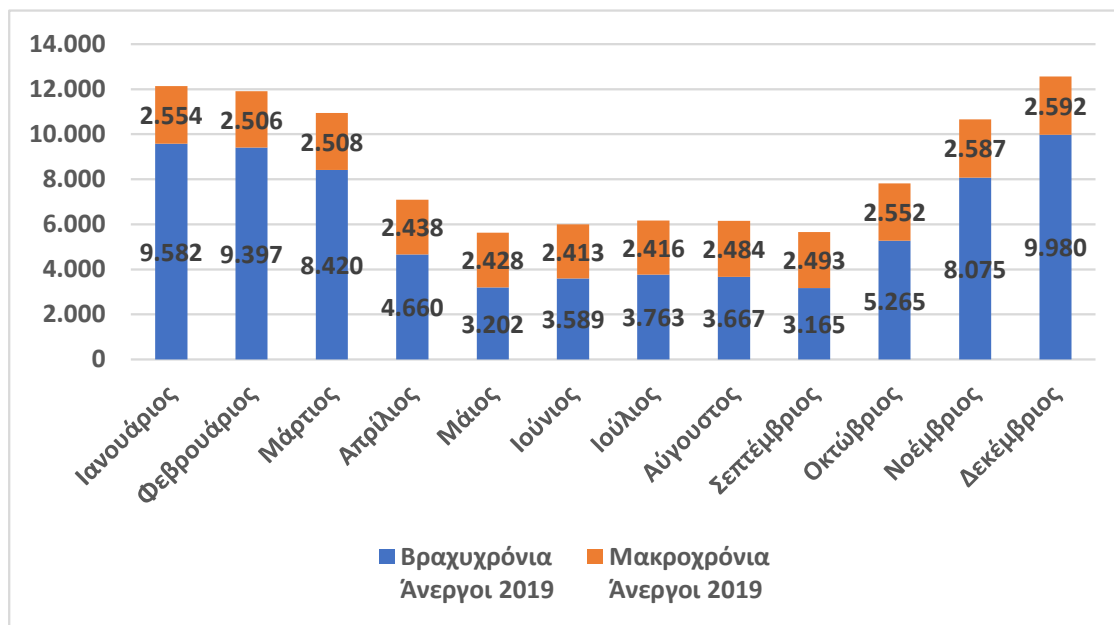
Πηγή: Μηχανισμός Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς

Διάγραμμα 6: Σύνολο βραχυχρόνιας και μακροχρόνιας ανεργίας Δήμου Χανίων έτους 2018

Πηγή: Μηχανισμός Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς

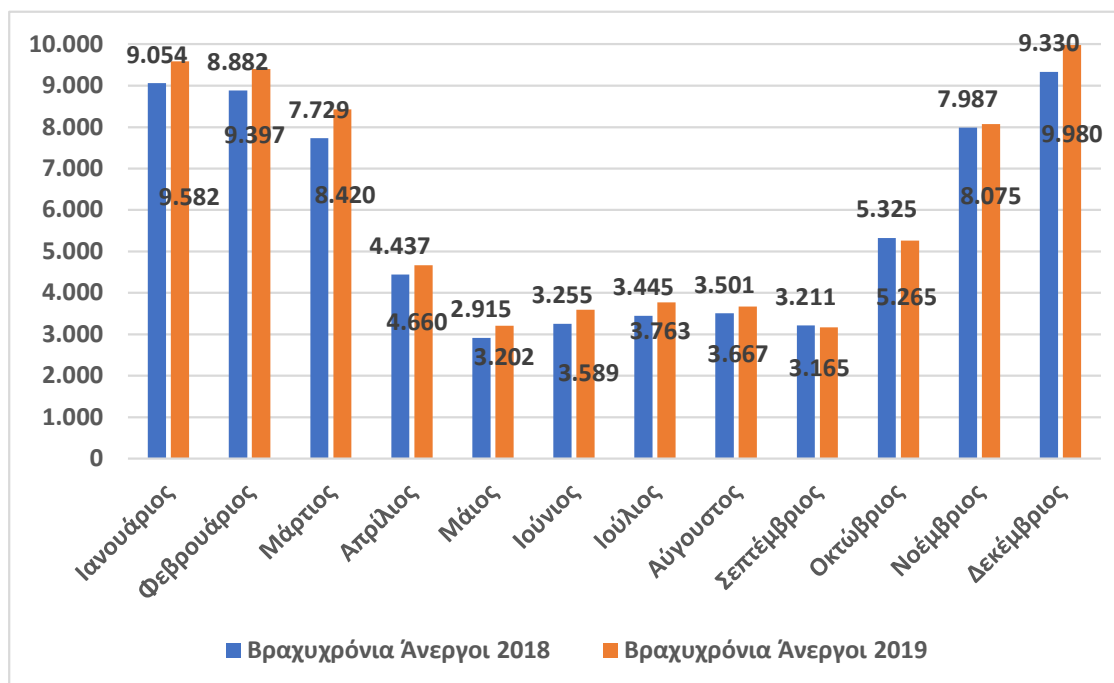
Διάγραμμα 7: Σύνολο βραχυχρόνιας και μακροχρόνιας ανεργίας Δήμου Χανίων έτους 2019

Πηγή: Μηχανισμός Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς

Η βραχυχρόνια ανεργία για το έτος 2019, με εξαίρεση τους μήνες Σεπτέμβριο και Οκτώβριο, φαίνεται πως εμφανίζει μικρή αύξηση συγκριτικά με αυτή του προηγούμενου έτους. Πιο συγκεκριμένα η μεγαλύτερη αύξηση (περίπου 10%) εμφανίζεται τους μήνες Μάιο και Ιούνιο ενώ μειώνεται κατά 1,5% και 1,1% τους μήνες Σεπτέμβριο και Οκτώβριο αντίστοιχα.

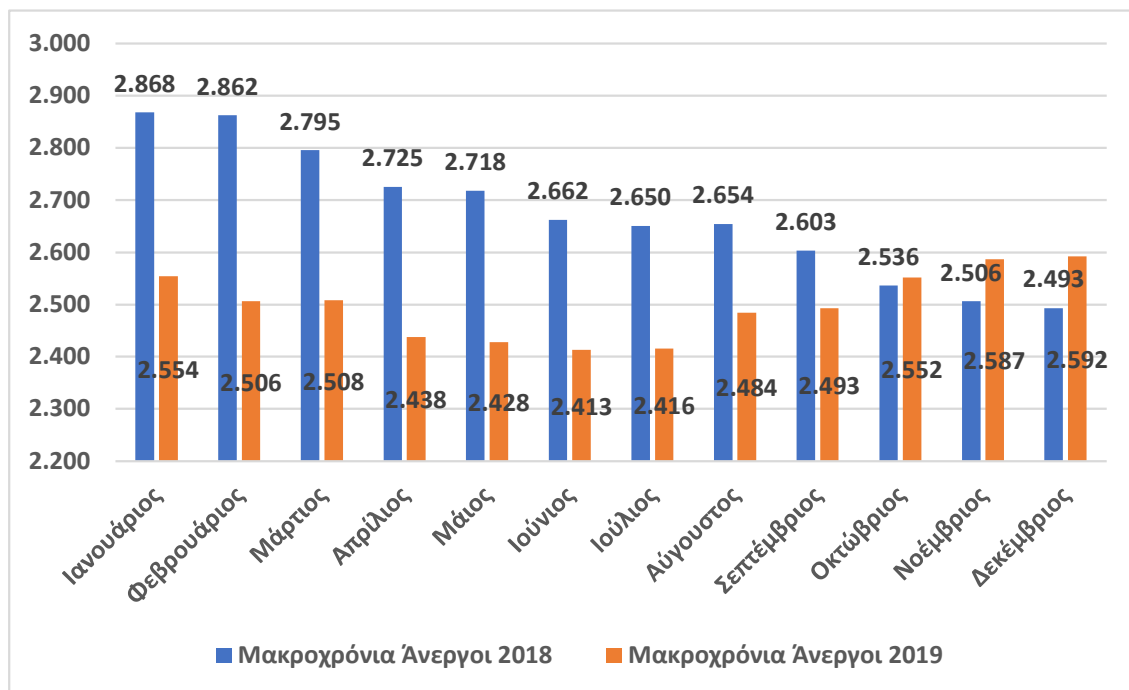
Διάγραμμα 8: Βραχυχρόνιοι άνεργοι Δήμου Χανίων ετών 2018 – 2019

Πηγή: Μηχανισμός Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς

Όσον αφορά στη μακροχρόνια ανεργία, συγκριτικά με το έτος 2018, παρατηρείται μείωση τους εννέα πρώτους μήνες του 2019 ενώ τους μήνες Οκτώβριο με Δεκέμβριο η μακροχρόνια ανεργία στο Δήμο Χανίων είναι αυξημένη σε σχέση με αυτή του προηγούμενου έτους.

Διάγραμμα 9: Μακροχρόνιοι άνεργοι Δήμου Χανίων ετών 2018 – 2019

Πηγή: Μηχανισμός Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς

1.4.3 Οικονομική Διάρθρωση – Αναπτυξιακή Δομή

1.4.3.1 Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ)

Σύμφωνα με στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, από το έτος 2008, όπου το ΑΕΠ εμφανίζει την υψηλότερη τιμή του, έως το έτος 2013 στην Περιφερειακή Ενότητα Χανίων και κατά συνέπεια και στον Δήμο Χανίων, παρουσιάζεται σταδιακή μείωση του ΑΕΠ η οποία φαίνεται πως αρχίζει να αντιστρέφεται το έτος 2018.

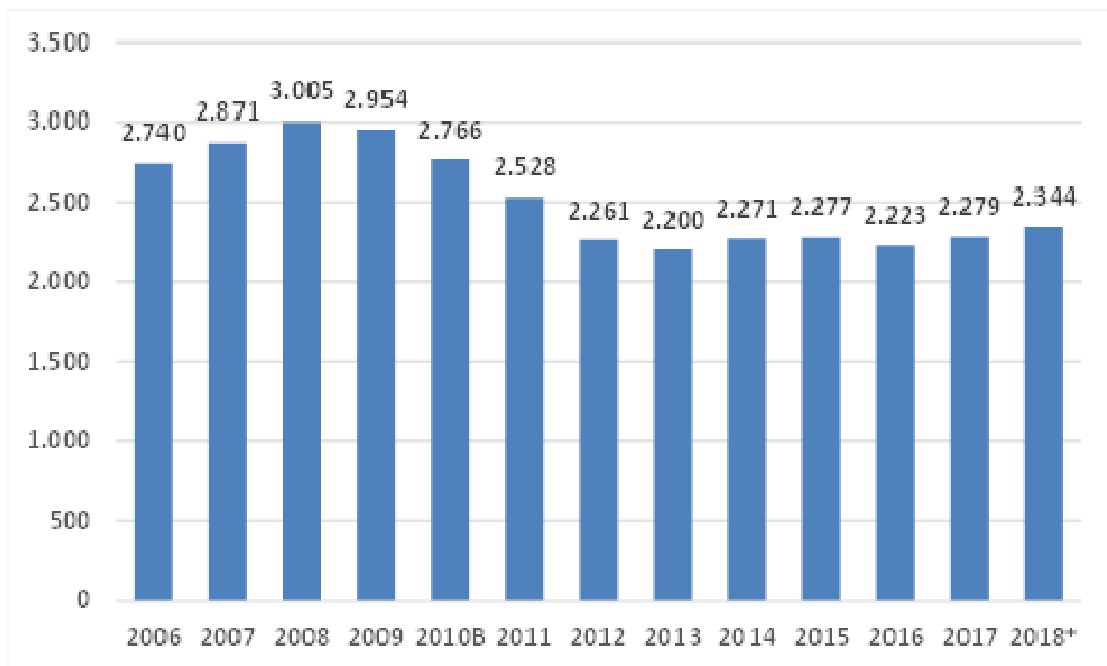
Πίνακας 23: Ακαθάριστο Εγχώριο προϊόν στην Περιφερειακή Ενότητα Χανίων, στην Περιφέρεια Κρήτης και στην χώρα (σε εκατ. Ευρώ, σε τρέχουσες τιμές)

Περιοχή Αναφοράς	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018*
Περιφερειακή Ενότητα Χανίων	2.740	2.871	3.005	2.954	2.766	2.528	2.261	2.200	2.271	2.277	2.223	2.279	2.344
Περιφέρεια Κρήτης	10.693	11.200	11.808	11.509	10.863	9.588	8.732	8.596	8.826	8.816	8.596	8.847	9.071
Ελλάδα	217.862	232.695	241.990	237.534	224.124	203.308	188.389	179.616	177.349	176.110	174.237	177.152	179.727

* Προσωρινά στοιχεία

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ (Περιφερειακοί Λογαριασμοί)

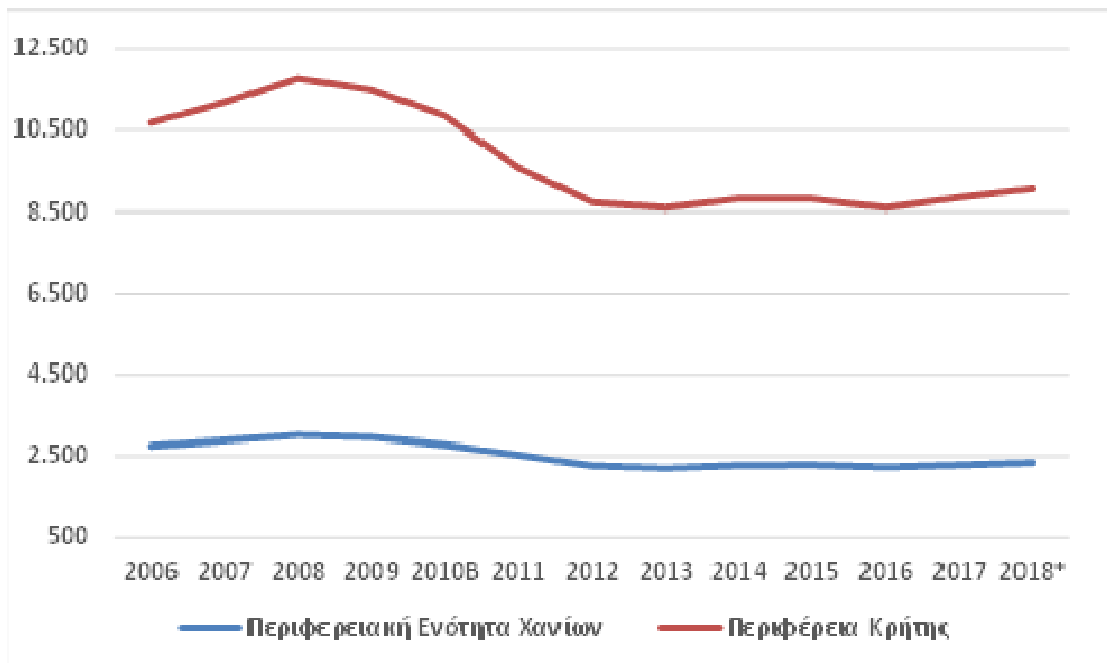
Διάγραμμα 10: Διαχρονική Εξέλιξη ΑΕΠ Περιφερειακής Ενότητας Χανίων έτη 2006 – 2018

* Προσωρινά στοιχεία

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ (Περιφερειακοί Λογαριασμοί)

Διάγραμμα 11: Μεταβολές ΑΕΠ Περιφερειακής Ενότητας Χανίων και Περιφέρειας Κρήτης έτη 2006 – 2018

* Προσωρινά στοιχεία

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ (Περιφερειακοί Λογαριασμοί)

1.4.3.2 Κατά Κεφαλήν Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ)

Η συνολική πορεία του κατά κεφαλής ΑΕΠ της Περιφερειακής Ενότητας Χανίων ακολουθεί τις Εθνικές και Περιφερειακές εξελίξεις. Από το 2008, που το κατά κεφαλήν ΑΕΠ φτάνει την υψηλότερη τιμή του και μέχρι το έτος 2013, εμφανίζει πτωτική πορεία ενώ παρουσιάζει σημάδια μικρής ανάκαμψης από το 2014 μέχρι το έτος 2018 (με εξαίρεση το έτος 2016 όπου παρουσιάζει και πάλι μικρή πτώση). Αξίζει να σημειωθεί ότι για την χρονική περίοδο αναφοράς το κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Περιφερειακής Ενότητας Χανίων, και κατά συνέπεια του Δήμου Χανίων, φαίνεται να είναι υψηλότερο από το αντίστοιχο της Περιφέρειας Κρήτης.

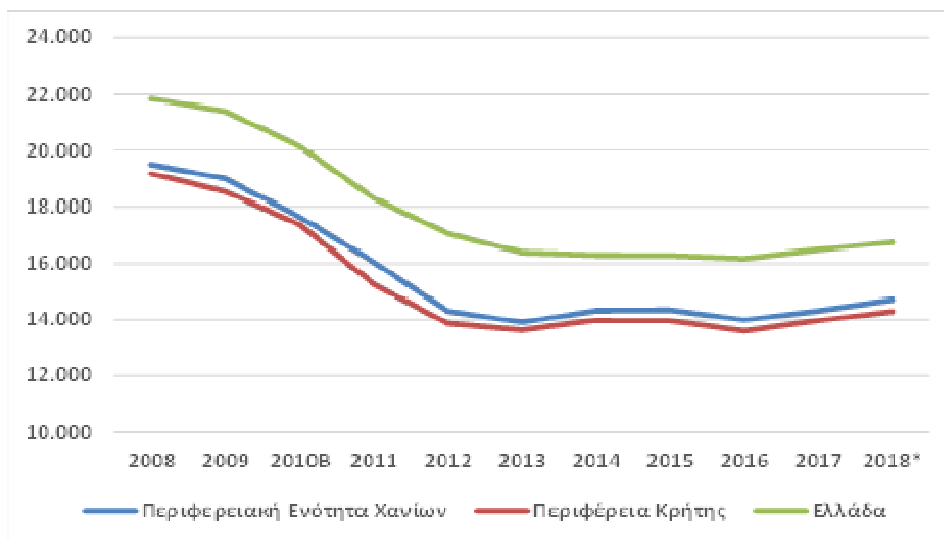
Πίνακας 24: Κατά κεφαλήν ΑΕΠ στην Περιφερειακή Ενότητα Χανίων, στην Περιφέρεια Κρήτης και στην Χώρα έτη 2008 – 2018 (σε εκατ. Ευρώ, σε τρέχουσες τιμές)

Περιοχή Αναφοράς	Έτη										
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018*
Περιφερειακή Ενότητα Χανίων	19.509	19.005	17.649	16.042	14.309	13.908	14.334	14.352	13.988	14.320	14.700
Περιφέρεια Κρήτης	19.176	18.542	17.377	15.262	13.867	13.634	13.983	13.958	13.596	13.975	14.302
Ελλάδα	21.845	21.386	20.153	18.308	17.056	16.381	16.282	16.275	16.169	16.472	16.745

* Προσωρινά στοιχεία

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ (Περιφερειακοί Λογαριασμοί)

Διάγραμμα 12: Εξέλιξη κατά Κεφαλήν ΑΕΠ Περιφερειακής Ενότητας Χανίων, Περιφέρειας Κρήτης και Ελλάδος 2008 - 2018

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ (Περιφερειακοί Λογαριασμοί) – Ιδία Επεξεργασία

1.4.3.3 Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία (ΑΠΑ)

Κατά το 2018, η Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία (ΑΠΑ) αυξήθηκε κατά 0,8% στο σύνολο της χώρας και κατά 1,8% στο σύνολο της Περιφέρειας Κρήτης. Η Περιφερειακή Ενότητα Χανίων παρουσίασε τη δεύτερη μεγαλύτερη αύξηση σε περιφερειακό επίπεδο (2,1%).

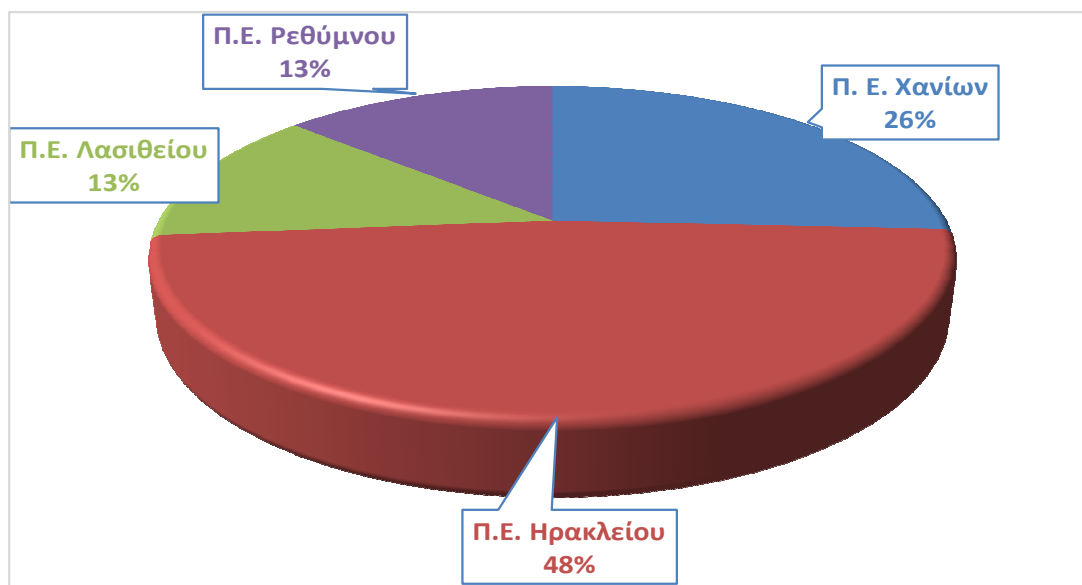
Πίνακας 25: Ποσοστιαία Μεταβολή Ακαθάριστης Προστιθέμενης Αξίας ανά Περιφερειακή Ενότητα (σε τρέχουσες τιμές, σε εκατ. ευρώ)

Περιοχή Αναφοράς	Έτη		
	2017	2018*	Ποσοστιαία Μεταβολή
Π. Ε. Χανίων	1.989	2.031	2,1%
Π.Ε. Ηρακλείου	3.697	3.752	1,5%
Π.Ε. Λασιθίου	1.024	1.033	0,9%
Π.Ε. Ρεθύμνου	1.011	1.046	3,4%
Περιφέρεια Κρήτης	7.721	7.862	1,8%
Ελλάδα (σύνολο)	154.593	155.780	0,8%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ (Περιφερειακοί Λογαριασμοί) - *προσωρινά στοιχεία – Ιδία Επεξεργασία

Όσον αφορά στη συμμετοχή των Περιφερειακών Ενότητων στη δημιουργία της ΑΠΑ η Περιφερειακή Ενότητα Χανίων κατέχει τη δεύτερη θέση.

Διάγραμμα 13: Συμμετοχή των Περιφερειακών Ενότητων στην ΑΠΑ της Περιφέρειας Κρήτης έτος 2018

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ (Περιφερειακοί Λογαριασμοί) – Ιδία Επεξεργασία

Με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία από την Ελληνική Στατιστική Αρχή για τη συνεισφορά κάθε επαγγελματικού κλάδου στην οικονομική δραστηριότητα, συγκριτικά για τα έτη 2012 και 2018, παρατηρείται αύξηση του πρωτογενούς και του τριτογενούς τομέα παραγωγής στον κλάδο του χονδρικού και λιανικού εμπορίου κ.λπ. Όσον αφορά στον δευτερογενή τομέα παραγωγής ο κλάδος των ορυχείων, λατομείων κ.λπ. δεν φαίνεται να εμφανίζει ιδιαίτερη μεταβολή σε αντίθεση με τον κλάδο των κατασκευών που παρουσιάζει την μεγαλύτερη πτώση (- 57,95%).

Συμπεραίνεται ότι σημαντικός τομέας οικονομικής συνεισφοράς στην τοπική οικονομία είναι ο τριτογενής τομέας ο οποίος περιλαμβάνει εισοδήματα που προέρχονται από κλάδους υπηρεσιών, εμπορίου και λοιπών δραστηριοτήτων. Από την ανάλυση της συνεισφοράς ανά κλάδο στην τοπική οικονομία παρατηρείται ότι το έτος 2018 το 83,66% των εισοδημάτων της Περιφερειακής Ενότητας Χανίων προήλθε από τον τριτογενή τομέα παραγωγής, το 9,67% από το δευτερογενή και το 6,66% από τον πρωτογενή.

Πίνακας 26: Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία κατά κλάδο και κατά τομέα οικονομικής Δραστηριότητας, Περιφερειακής Ενότητας Χανίων και Περιφέρειας Κρήτης ετών 2012 – 2018, σε εκατ. ευρώ σε τρέχουσες τιμές

Γεωργία, Δασοκομία, Αλιεία								Πρωτογενής Τομέας Παραγωγής
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Περιφερειακή Ενότητα Χανίων	107	109	120	144	119	137	135	
Περιφέρεια Κρήτης	517	443	489	588	497	570	543	
Ορυχεία, Λατομεία, Βιομηχανία, Παροχή Ηλεκτρικού Ρεύματος, Φυσικού Αερίου, Ατμού, Κλιματισμού και Νερού, Επεξεργασία Λυμάτων, Διαχείριση Αποβλήτων και Δραστηριότητες Εξυγίανσης								Δευτερογενής Τομέας Παραγωγής
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Περιφερειακή Ενότητα Χανίων	164	167	169	173	179	176	165	
Περιφέρεια Κρήτης	722	759	767	782	800	789	752	
Κατασκευές								Δευτερογενής Τομέας Παραγωγής
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Περιφερειακή Ενότητα Χανίων	74	58	52	47	51	35	31	
Περιφέρεια Κρήτης	292	279	215	202	203	134	132	
Χονδρικό και Λιανικό Εμπόριο, Επισκευή Μηχανοκίνητων Οχημάτων και Μοτοσυκλετών, Μεταφορές και Αποθήκευση, Δραστηριότητες Υπηρεσιών Παροχής Καταλύματος και Υπηρεσιών Εστίασης								Τριτογενής Τομέας Παραγωγής
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Περιφερειακή Ενότητα Χανίων	680	689	750	747	692	739	799	
Περιφέρεια Κρήτης	2.465	2.588	2.782	2.819	2.623	2.821	3.009	
Άλλες Υπηρεσίες								Τριτογενής Τομέας Παραγωγής
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Περιφερειακή Ενότητα Χανίων	969	927	915	901	898	903	900	
Περιφέρεια Κρήτης	3.707	3.550	3.540	3.398	3.373	3.407	3.427	

* το έτος 2018 περιέχει προσωρινά στοιχεία

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ (Περιφερειακοί Λογαριασμοί)

Πίνακας 27: Συνεισφορά Τομέα Παραγωγής στην Συνολική Α.Π.Α. της Π.Ε. Χανίων

Συνολική Α.Π.Α. Π.Ε. Χανίων	Α.Π.Α. Πρωτογενούς Τομέα Παραγωγής	Α.Π.Α. Δευτερογενούς Τομέα Παραγωγής	Α.Π.Α. Τριτογενούς Τομέα Παραγωγής
2.031	135	196	1.699
Συνεισφορά Τομέα Παραγωγής στην Συνολική ΑΠΑ της Π.Ε. Χανίων	6,66%	9,67%	83,66%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ (Περιφερειακοί Λογαριασμοί) – Ιδία Επεξεργασία

Τα χαρακτηριστικά του Δήμου Χανίων ανά τομέα παραγωγής, η αναπτυξιακή δομή καθώς και οι υποδομές που συνεισφέρουν στον τομέα παραγωγικής δραστηριότητας παρουσιάζονται στη συνέχεια.

1.4.3.4 Πρωτογενής Τομέας Παραγωγής

Ο αγροτικός τομέας καλύπτει ένα μεγάλο εύρος της παραγωγής μεσογειακών προϊόντων, με κυρίαρχο ποσοστό αυτόν της ελαιοκαλλιέργειας, στα παράγωγα του αμπελιού, στα πρώιμα σπωροκηπευτικά, στα εσπεριδοειδή και στην τυροκομία. Όσον αφορά τις καλλιέργειες στο Δήμο Χανίων αναδεικνύεται η εξειδίκευση σε παραδοσιακές καλλιέργειες, όπως η ελαιοκαλλιέργεια και η αμπελουργία.

Παρά την ουσιαστική του συνεισφορά στα μακροοικονομικά μεγέθη (Α.Ε.Π. κ.λπ.), ο πρωτογενής τομέας χαρακτηρίζεται από μακροχρόνια αδυναμία υποδομών εξαιτίας του μεγέθους του γεωργικού κλήρου κύρια χαρακτηριστικά του οποίου αποτελούν το μικρό μέγεθος και ο πολυτεμαχισμός αυτού. Οι καλλιεργήσιμες εκτάσεις ανά Δημοτική Ενότητα και η καθαρή έκταση κηπευτικών για το έτος 2017 παρουσιάζεται παρακάτω.

Πίνακας 28: Στοιχεία Καλλιεργούμενων Εκτάσεων και Κηπευτικής γης ανά Δημοτική Ενότητα έτους 2017

Δημοτική Ενότητα	Καλλιεργούμενες Εκτάσεις	Καθαρή Έκταση Κηπευτικών
Χανίων	1.463	97
Ακρωτηρίου	28.352	195
Ελευθερίου Βενιζέλου	6.728	537
Θερίσου	19.209	516
Κεραμίων	16.128	395
Νέας Κυδωνίας	14.143	327
Σούδας	4.623	98

Πηγή: Δήμος Χανίων – Ιδία Επεξεργασία

Όσον αφορά στη ζωική παραγωγή του Δήμου Χανίων ανά Δημοτική Ενότητα για τα έτη 2015 – 2017 αποτυπώνεται στον παρακάτω πίνακα:

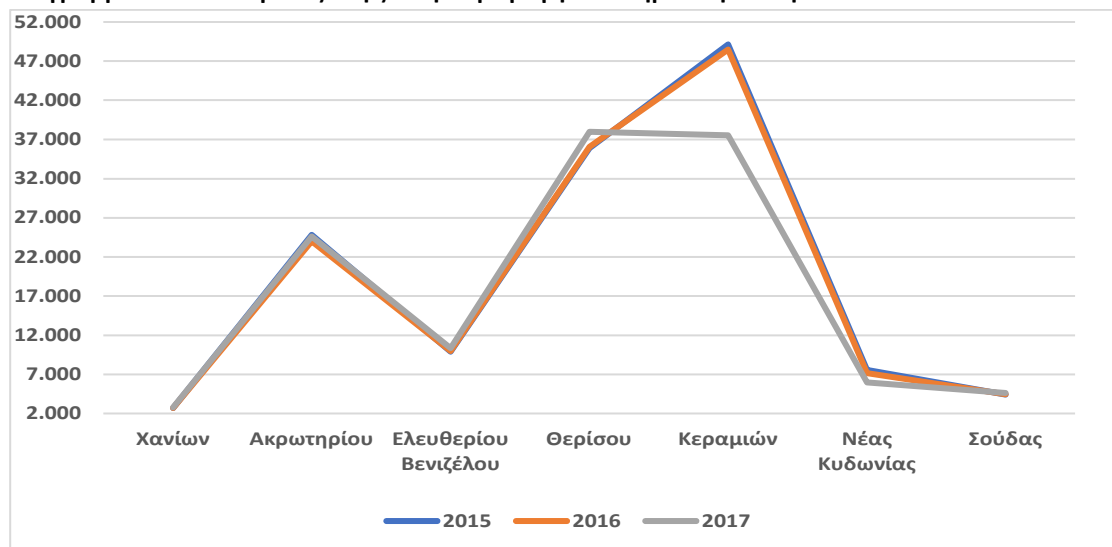
Πίνακας 29: Στοιχεία Ζωικής Παραγωγής Δήμου Χανίων ανά Δημοτική Ενότητα ετών 2015 – 2017

Δημοτική Ενότητα	Ζωική Παραγωγή (αριθμός - περιλαμβάνει αθροιστικά ζώα, πτηνά και κυψέλες μελισσών)			Ποσοστό Συμμετοχής στο Δήμο Χανίων		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Χανίων	2.727	2.699	2.772	2%	2%	2%
Ακρωτηρίου	24.832	23.998	24.624	18%	18%	20%
Ελευθερίου Βενιζέλου	9.904	9.968	10.334	7%	8%	8%
Θερίσου	35.902	36.069	37.963	27%	27%	31%
Κεραμιών	49.159	48.478	37.566	37%	36%	30%
Νέας Κυδωνίας	7.573	7.150	5.962	6%	5%	5%
Σούδας	4.406	4.458	4.633	3%	3%	4%
Σύνολο Δήμου Χανίων	134.503	132.820	123.854	100%	100%	100%

Πηγή: Δήμος Χανίων – Ιδία Επεξεργασία

Από τον πίνακα προκύπτει ότι για το έτος 2017, το 31% του ζωικού πληθυσμού βρίσκεται στην Δημοτική Ενότητα Θερίσου, το 30% βρίσκεται στη Δημοτική Ενότητα Κεραμιών και το 20% βρίσκεται στη Δημοτική Ενότητα Ακρωτηρίου. Το μικρότερο ποσοστό ζωικής παραγωγής κατέχει η Δημοτική Ενότητα Χανίων (2%).

Διάγραμμα 14: Μεταβολές στη ζωική παραγωγή ανά Δημοτική Ενότητα ετών 2015 – 2017

Πηγή: Δήμος Χανίων – Ιδία Επεξεργασία

Σύμφωνα με το διάγραμμα δεν προκύπτουν σημαντικές μεταβολές στη ζωική παραγωγή κατά τα έτη 2015 - 2017 με μόνη εξαίρεση τη μείωση της παραγωγής στη Δημοτική Ενότητα Κεραμιών κατά 24% για το έτος 2017.

Σχετικά με την αλιευτική δραστηριότητα στο Δήμο Χανίων, για την τριετία 2015 - 2017 αυτή μπορεί να αποτυπωθεί μέσω της παράθεσης των μηχανοκίνητων επαγγελματικών αλιευτικών σκαφών παράκτιας θαλάσσιας αλιείας (με μηχανή κινήσεως μέχρι 19 HP) και των ποσοτήτων που εκφορτώθηκαν από τα ανωτέρω σκάφη, κατά τη διάρκεια του έτους ανεξάρτητα από την περιοχή αλιείας.

Πίνακας 30: Στοιχεία Αλιευτικής Δραστηριότητας ανά Δημοτική Ενότητα ετών 2015 – 2017

Δημοτική Ενότητα	2015		2016		2017	
	Κιλά	Σκάφη	Κιλά	Σκάφη	Κιλά	Σκάφη
Χανίων	38.000	50	37.000	50	39.000	50
Ακρωτηρίου	17.220	28	17.830	28	17.525	28
Ελευθερίου Βενιζέλου	1.200	2	1.300	2	1.400	2
Θερίσου	3.820	4	3.900	4	3.830	4
Νέας Κυδωνίας	7.850	5	7.670	5	7.560	5
Σούδας	12.000	15	12.200	15	13.000	15
Σύνολα	80.090	104	79.900	104	82.315	104

Πηγή: Δήμος Χανίων

1.4.3.5 Δευτερογενής Τομέας Παραγωγής

Ο δευτερογενής τομέας στο Δήμο Χανίων δεν είναι αρκετά ανεπτυγμένος σε σχέση με την υπόλοιπη Περιφέρεια, ενώ βασίζεται κυρίως στην μεταποίηση των προϊόντων του πρωτογενή τομέα. Ο τομέας των κατασκευών αποτελείται κυρίως από εταιρείες μικρού μεγέθους με εξαίρεση κάποιες συνεταιριστικές και παρουσιάζει σταδιακή μείωση δραστηριότητας. Διαπιστώνονται δυσκολίες στην ανάπτυξη εμπορικών δικτύων για την προώθηση των τοπικών προϊόντων σε διεθνείς αγορές. Παρατηρούνται δυσκολίες διασύνδεσης μεταξύ του τομέα της παραγωγής και των ερευνητικών κέντρων.

Σημαντικότερος κλάδος του δευτερογενή τομέα αποτελεί η μεταποίηση η οποία συνδέεται κύρια με την επεξεργασία προϊόντων του πρωτογενή τομέα, αλλά και με τους κλάδους των δομικών υλικών και των πλαστικών. Στην έκταση του Δήμου απαντώνται πλήθος μικρών και μέσου μεγέθους (εκτός των συνεταιριστικών) μεταποιητικών επιχειρήσεων που επεξεργάζονται αγροτικά προϊόντα (παραγωγή σταφίδας, τυριού κ.λπ.). Οι μισές περίπου μεταποιητικές επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται στο κλάδο των τροφίμων και ποτών, κυρίως στην επεξεργασία αγροτικών προϊόντων και στην παραγωγή προϊόντων κρέατος.

1.4.3.6 Τριτογενής Τομέας Παραγωγής

Οι υπηρεσίες αποτελούν τον μεγαλύτερο και δυναμικότερο τομέα της τοπικής οικονομίας. Κινητήριο μοχλό αποτελεί φυσικά ο τουρισμός και οι συνδεόμενες με αυτόν υπηρεσίες. Οι διοικητικές, εκπαιδευτικές και χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, καθώς και οι υπηρεσίες μεταφορών είναι συγκεντρωμένες κυρίως στα μεγάλα αστικά κέντρα. Λόγω του νησιωτικού χαρακτήρα, της τοπικής οικονομίας και του εξαγωγικού προσανατολισμού της, έχουν αναπτυχθεί εταιρίες μεταφορών αλλά και ναυτιλιακές εταιρείες λαϊκής κυρίως βάσης.

Διακρίνοντας μερικά εκ των σημαντικότερων χαρακτηριστικών του τριτογενούς τομέα, αυτά μπορούν να συνοψιστούν:

- Στην υψηλή θέση του εμπορίου και των υπηρεσιών στην οικονομική δραστηριότητα.
- Στην υψηλή συμμετοχή και απασχόληση στον κλάδο των τουριστικών επιχειρήσεων.
- Στην έντονη εποχικότητα της τουριστικής δραστηριότητας.
- Στην μεγάλη συγκέντρωση ξενοδοχειακού δυναμικού.

Ο τουρισμός αποτελεί κύριο χαρακτηριστικό του τριτογενή τομέα του Δήμου Χανίων. Το πλούσιο φυσικό περιβάλλον και ο παραθαλάσσιος χαρακτήρας του Δήμου είναι δύο μεταβλητές που συνεισφέρουν στον τομέα αυτό. Υπάρχουν και διατηρούνται οργανωμένες ακτές, με τις περισσότερες, έντεκα στο σύνολο των δημοτικών διαμερισμάτων, να βραβεύονται κάθε χρόνο για την ασφάλεια και την καταλληλότητά τους με τη «Γαλάζια Σημαία».

Στη συνέχεια παρουσιάζονται στοιχεία που αφορούν την ξενοδοχειακή υποδομή της Περιφερειακής Ενότητας Χανίων όπως και στοιχεία που αφορούν τον αριθμό αφίξεων ημεδαπών και αλλοδαπών τουριστών στον Δήμο Χανίων για το έτος 2018 καθώς επίσης και στοιχεία σχετικά με τον αριθμό των διανυκτερεύσεων και της πληρότητας κλινών στα καταλύματα ξενοδοχειακού τύπου (πλην κάμπινγκ).

Πίνακας 31: Ξενοδοχειακό Δυναμικό Περιφέρεια Κρήτης έτους 2019

Περιοχή Αναφοράς		5*	4*	3*	2*	1*	Σύνολο
Περιφερειακή Ενότητα Χανίων	Μονάδες	33	78	131	274	50	566
	Δωμάτια	3.820	5.702	5.560	9.628	1.179	25.889
	Κλίνες	8.069	11.203	10.083	16.874	2.167	48.396
Σύνολο Περιφέρειας Κρήτης	Μονάδες	128	330	392	589	180	1.619
	Δωμάτια	23.027	31.936	17.395	19.461	4.548	96.367
	Κλίνες	48.061	63.189	32.838	34.899	8.612	187.599

Πηγή: Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδος (ΞΕΕ) – Ιδία Επεξεργασία

Πίνακας 32: Αφίξεις στα καταλύματα ξενοδοχειακού τύπου (πλην κάμπινγκ) στο Δήμο Χανίων, στην Π.Ε. Χανίων, στην Περιφέρεια Κρήτης και στην χώρα έτους 2018

Σύνολο	Αφίξεις ημεδαπών	Αφίξεις αλλοδαπών	Αφίξεις Σύνολο	Ποσοστό (%) συνολικών διαθέσιμων κλινών όπου αναφέρονται τα στοιχεία
Γενικό Σύνολο Ελλάδας	5.903.020	16.019.878	21.922.898	81,6
Περιφέρεια Κρήτης	328.598	4.033.364	4.361.962	87,1
Περιφερειακή Ενότητα Χανίων	97.271	942.016	1.039.287	86,5
Δήμος Χανίων	79.843	408.000	487.843	91,3

Σημείωση:

1. Η διοικητική διαίρεση της Χώρας είναι σύμφωνα με το Πρόγραμμα «Καλλικράτης»,
2. Τα στοιχεία των Δήμων τα οποία εμπίπτουν στο στατιστικό απόρρητο αθροίζονται με τα στοιχεία όμορων Δήμων.

Πηγή: Δήμος Χανίων – Ιδία Επεξεργασία

Πίνακας 33: Διανυκτερεύσεις στα καταλύματα ξενοδοχειακού τύπου (πλην κάμπινγκ) στο Δήμο Χανίων, στην Π.Ε. Χανίων, στην Περιφέρεια Κρήτης και στην χώρα έτους 2018

Σύνολο	Διανυκτερεύσεις ημεδαπών	Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών	Διανυκτερεύσεις Σύνολο	Ποσοστό (%) συνολικών διαθέσιμων κλινών όπου αναφέρονται τα στοιχεία
Γενικό Σύνολο Ελλάδας	13.410.226	76.494.991	89.905.217	81,6
Περιφέρεια Κρήτης	860.311	24.222.950	25.083.261	87,1
Περιφερειακή Ενότητα Χανίων	274.971	5.804.045	6.079.016	86,5
Δήμος Χανίων	211.567	2.335.736	2.547.303	91,3

Σημείωση:

1. Η διοικητική διαίρεση της Χώρας είναι σύμφωνα με το Πρόγραμμα «Καλλικράτης»,
2. Τα στοιχεία των Δήμων τα οποία εμπίπτουν στο στατιστικό απόρρητο αθροίζονται με τα στοιχεία όμορων Δήμων.

Πηγή: Δήμος Χανίων – Ιδία Επεξεργασία

Πίνακας 34: Πληρότητα κλινών στα καταλύματα ξενοδοχειακού τύπου (πλην κάμπινγκ) στο Δήμο Χανίων, στην Π.Ε. Χανίων, στην Περιφέρεια Κρήτης και στην χώρα έτους 2018

	Ποσοστό (%) πληρότητας κλινών	Ποσοστό (%) συνολικών διαθέσιμων κλινών όπου αναφέρονται τα στοιχεία
Γενικό Σύνολο Ελλάδας	52,7	81,6
Περιφέρεια Κρήτης	65	87,1
Περιφερειακή Ενότητα Χανίων	62,2	86,5
Δήμος Χανίων	56,8	91,3

Σημείωση:

1. Η διοικητική διαίρεση της Χώρας είναι σύμφωνα με το Πρόγραμμα «Καλλικράτης»,
2. Τα στοιχεία των Δήμων τα οποία εμπίπτουν στο στατιστικό απόρρητο αθροίζονται με τα στοιχεία όμορων Δήμων.

Πηγή: Δήμος Χανίων – Ιδία Επεξεργασία

Από τα παραπάνω στοιχεία προκύπτει ότι το 91,7% των τουριστών που διαμένουν σε καταλύματα ξενοδοχειακού τύπου (πλην κάμπινγκ) είναι αλλοδαποί. Οι αφίξεις ημεδαπών και αλλοδαπών στον Δήμο Χανίων αποτελούν το 47% του συνόλου των αφίξεων της Περιφερειακής Ενότητας Χανίων και το 11,2% της Περιφέρειας Κρήτης με ποσοστά διανυκτέρευσης 42% και 10% αντίστοιχα.

Αύξηση παρατηρείται και στον αριθμό των αφίξεων κρουαζιερόπλοιων στο λιμάνι της Σούδας του Δήμου Χανίων κατά τα έτη 2015 – 2019 με τον αριθμό των επιβατών κρουαζιέρας να παρουσιάζει σχεδόν τριπλάσια αύξηση το 2019 σε σύγκριση με τις αφίξεις επιβατών το 2015.

Πίνακας 35: Στοιχεία αφίξεων κρουαζιερόπλοιων και επιβατών στο Δήμο Χανίων και στο σύνολο της χώρας ετών 2015 – 2019

Έτη	Περιοχή	Αριθμός αφίξεων κ/ζ	Αριθμός αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας
2015	Χανιά (Σούδα)	59	96.612
	Σύνολο Χώρας	4.294	4.964.443
2016	Χανιά (Σούδα)	86	147.915
	Σύνολο Χώρας	4.307	5.204.231
2017	Χανιά (Σούδα)	84	128.067
	Σύνολο Χώρας	3.415	4.625.363
2018	Χανιά (Σούδα)	78	139.944
	Σύνολο Χώρας	3.410	4.788.642
2019	Χανιά (Σούδα)	132	265.956
	Σύνολο Χώρας	3.899	5.537.500

Πηγή: Δήμος Χανίων – Ιδία Επεξεργασία

Όσον αφορά στην επιβατική κίνηση του Διεθνή Αερολιμένα Χανίων «Ιωάννης Δασκαλογιάννης» με βάση πρόσφατα στοιχεία καταγράφεται σταδιακή μείωση των αφίξεων εσωτερικού ενώ παρατηρείται μικρή αύξηση των αφίξεων εξωτερικού για την χρονική περίοδο 2016 – 2019. Ραγδαία μείωση παρατηρείται το έτος 2020, κυρίως λόγω τις πανδημίας CoViD-19, όπου τα ποσοστά μείωσης των αφίξεων ξεπερνούν το 56% και 82% στις αφίξεις εσωτερικού και εξωτερικού αντίστοιχα. Στους παρακάτω πίνακες παρουσιάζεται αναλυτικά ο αριθμός των αφίξεων εσωτερικού και εξωτερικού καθώς επίσης και τα ποσοστά μεταβολής των αφίξεων για την περίοδο 2016 – 2020.

Πίνακας 36: Αφίξεις Εσωτερικού – Εξωτερικού στον Διεθνή Αερολιμένα Χανίων ετών 2016 – 2020

Επιβάτες						
Έτος	Πτήσεις Εσωτερικού	Ποσοστιαία Μεταβολή	Πτήσεις Εξωτερικού	Ποσοστιαία Μεταβολή	Σύνολο Πτήσεων	Ποσοστιαία Μεταβολή
2016	881.031	-	2.085.666	-	2.966.697	-
2017	831.324	-5,64%	2.211.085	6,01%	3.042.409	2,55%
2018	646.723	-22,21%	2.362.272	6,84%	3.008.995	-1,10%
2019	672.945	4,05%	2.310.597	-2,19%	2.983.542	-0,85%
2020	295.385	-56,11%	408.097	-82,34%	703.482	-76,42%

Πηγή: Δήμος Χανίων – Fraport

1.4.3.7 Ενσωμάτωση Καινοτομίας - Επιχειρηματικότητα

Ο Δήμος Χανίων, όπως και το σύνολο της Περιφέρειας Κρήτης, ενώ διαθέτει ισχυρά συγκριτικά πλεονεκτήματα δεν έχει διαμορφώσει δυναμικά ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα. Η χαμηλή ανταγωνιστικότητα οφείλεται κατά κύριο λόγο στον περιορισμένο προσανατολισμό στην ανάπτυξη και ενσωμάτωση καινοτομιών, στην αδύναμη επιχειρηματικότητα καθώς και στο ανεπαρκές θεσμικό περιβάλλον.

Ο μετασχηματισμός των αποτελεσμάτων έρευνας σε εμπορεύσιμα προϊόντα και υπηρεσίες είναι ιδιαίτερα χαμηλός, η σύνδεση του συστήματος Έρευνας και Τεχνολογίας με τη τοπική οικονομία είναι ασθενής, ενώ απουσιάζουν τα αξιόπιστα σχήματα παροχής κεφαλαίων υψηλού κινδύνου.

Η επιχειρηματικότητα παραμένει σε χαμηλά επίπεδα και με εξαίρεση τον ξενοδοχειακό κλάδο χαρακτηρίζεται από την μικρή κλίμακα και την περιορισμένη ροπή προς την καινοτομία. Ειδικότερα, το κύριο πρόβλημα εντοπίζεται στην απουσία μεγέθυνσης των επιχειρήσεων με αποτέλεσμα να μην δημιουργούνται οικονομίες κλίμακας και να δυσχεραίνεται τόσο η οργάνωση της παραγωγής και η εισαγωγή καινοτομιών όσο και η προώθηση των προϊόντων στις διεθνείς αγορές.

Η Περιφερειακή Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3) Κρήτης επιδιώκει την αξιοποίηση των δυνατοτήτων που παρέχει η καινοτομία και η επιστημονική γνώση για:

- την ανασυγκρότηση του αγροδιατροφικού συμπλέγματος με προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, ενδυνάμωση των εξαγωγικών κλάδων και ανάδειξη της αξίας της κρητικής διατροφής, η οποία αποτελεί άυλη πολιτιστική κληρονομία της Κρήτης,
- την εδραίωση του πολιτιστικού – τουριστικού συμπλέγματος ως ανταγωνιστικού, με στοιχεία μοναδικότητας και αυθεντικότητας στο διεθνές χώρο,
- τον περιορισμό της εξάρτησης από συμβατικές μορφές ενέργειας,
- την ορθολογική αξιοποίηση των φυσικών πόρων του νησιού,
- την αξιοποίηση των δυνατοτήτων που παρέχει η θάλασσα,
- την ανάπτυξη εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και δραστηριοτήτων κατάρτισης ανθρώπινου δυναμικού διεθνούς εμβέλειας που θα εδράζονται και θα αξιοποιούν τον εκπαιδευτικό ιστό της Κρήτης,
- την ανάπτυξη παραγωγικών δραστηριοτήτων υψηλής προστιθέμενης αξίας σε αναδυόμενους τομείς που θα εδράζονται και θα αξιοποιούν τον ερευνητικό ιστό της Κρήτης.

Οι κύριες προτεραιότητες της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3) Κρήτης αποτελούν το αγροδιατροφικό, το πολιτιστικό – τουριστικό και το περιβαλλοντικό σύμπλεγμα, σε συνδυασμό με το σύμπλεγμα της γνώσης. Ο προϋπολογισμός των σχεδιαζόμενων έργων και παρεμβάσεων εκτιμάται σε 330.156.686 €.

1.5 Το Εσωτερικό Περιβάλλον του Δήμου και οι Οριζόντιες Υπηρεσίες

Η οργανωτική δομή των Ο.Τ.Α. Α' βαθμού προσδιορίζεται σχεδόν αποκλειστικά από το εκάστοτε ισχύον θεσμικό πλαίσιο και τις αρμοδιότητες που η Κεντρική Διοίκηση αποδίδει στην Τοπική Αυτοδιοίκηση Α' βαθμού. Αναλυτικότερα, οι αρμοδιότητες των Ο.Τ.Α. Α' βαθμού περιγράφονται στον Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων. Οι νέες μεταβιβαζόμενες πρόσθετες αρμοδιότητες στους Δήμους αναφέρονται αναλυτικά στο Ν.4555/2018 Πρόγραμμα «Κλεισθένης» (ΦΕΚ Α' 133/19.07.2018).

Ωστόσο, η αποτελεσματικότητα της λειτουργίας ενός Δήμου στην εκπλήρωση της αποστολής του, εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις ικανότητες της εκάστοτε δημοτικής αρχής να:

- Προγραμματίζει, να οργανώνει και να διεκδικεί πόρους χρηματοδότησης και Εθνικά ή Ευρωπαϊκά Προγράμματα,
- Αξιοποιεί και να ενεργοποιεί το σύνολο του στελεχικού δυναμικού που διαθέτει,
- Συνεργάζεται με τις άλλες δημόσιες υπηρεσίες και τους φορείς της περιοχής,
- Ευαισθητοποιεί και παρακινεί τους πολίτες προς συγκεκριμένες συμπεριφορές, δράσεις και πρωτοβουλίες,
- Αναδεικνύει και να προβάλλει τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της πόλης κ.λπ.

1.5.1 Όργανα Διοίκησης του Δήμου Χανίων

Ο Δήμος διοικείται από το Δημοτικό Συμβούλιο, την Οικονομική Επιτροπή, την Επιτροπή Ποιότητας Ζωής, την Εκτελεστική Επιτροπή και το Δήμαρχο. Όργανα διοίκησης, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, των Δημοτικών και των Τοπικών Κοινοτήτων του Δήμου είναι σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, το Συμβούλιο και ο Πρόεδρος του συμβουλίου της Δημοτικής Κοινότητας ή το Συμβούλιο και ο Πρόεδρος του συμβουλίου της Τοπικής Κοινότητας (ή ο Εκπρόσωπος της Τοπικής Κοινότητας) αντίστοιχα. Οι αρμοδιότητες των οργάνων αυτών ορίζονται από τις κείμενες διατάξεις.

1.5.1.1 Ο Δήμαρχος

Ο Δήμαρχος βρίσκεται στο επίκεντρο του συστήματος τοπικής διακυβέρνησης ως πολιτικο-διοικητικός προϊστάμενος του διοικητικού μηχανισμού του Δήμου και επικεφαλής της πλειοψηφούσας δημοτικής παράταξης η οποία καθορίζει, την πορεία του Δήμου διαμέσου των αποφάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου. Ο ρόλος του είναι επιτελικός, δηλαδή δίνει κατευθύνσεις για τη δράση των δημοτικών υπηρεσιών και την υλοποίηση του προγράμματος της δημοτικής αρχής. Υποστηρίζεται στα διοικητικά του καθήκοντα από τον Γενικό Γραμματέα, ο οποίος υλοποιεί τις αρμοδιότητες που του εκχωρεί ο Δήμαρχος με απόφασή του.

1.5.1.2 Η Εκτελεστική Επιτροπή

Η Εκτελεστική Επιτροπή είναι το επιτελικό όργανο που συγκροτήθηκε σε όλους τους Δήμους που έχουν περισσότερους από έναν αντιδημάρχους και αποτελείται από τον Δήμαρχο και τους Αντιδημάρχους. Ο ρόλος της Εκτελεστικής Επιτροπής είναι κυρίως ο συντονισμός της εκτελεστικής λειτουργίας και ειδικότερα της υλοποίησης του προγράμματος της δημοτικής αρχής.

1.5.1.3 Το Δημοτικό Συμβούλιο

Το Δημοτικό Συμβούλιο είναι το ανώτερο βουλευόμενο όργανο του Δήμου και έχει τη γενική αποφασιστική αρμοδιότητα, δηλαδή αποφασίζει για όλα τα θέματα τα οποία δεν ανατίθενται ρητά σε άλλο όργανο του Δήμου. Το Δημοτικό Συμβούλιο εγκρίνει τα κάθε είδους προγράμματα του Δήμου και ελέγχει την υλοποίησή τους.

1.5.1.4 Η Οικονομική Επιτροπή

Η Οικονομική Επιτροπή είναι το όργανο που διαδέχτηκε με τον «Καλλικράτη» την «Δημαρχιακή Επιτροπή» αφού απόκτησε το μεγαλύτερο μέρος των αρμοδιοτήτων της. Οι αρμοδιότητες της έχουν ενισχυθεί περαιτέρω μετά την εφαρμογή του εκλογικού συστήματος της απλής αναλογικής προκειμένου να διασφαλισθεί η ομαλή και αποτελεσματική διακυβέρνηση των ΟΤΑ. Η Οικονομική Επιτροπή παρακολουθεί και ελέγχει την οικονομική λειτουργία του δήμου.

Συντάσσει τον προϋπολογισμό, ελέγχει την υλοποίησή του και ενημερώνει το Δημοτικό Συμβούλιο ανά τρίμηνο, προελέγχει τον απολογισμό, αποφασίζει για την έγκριση των δαπανών και τη διάθεση των πιστώσεων, καταρτίζει τους όρους δημοπρασιών και τις κατακυρώνει, μελετά την ανάγκη σύναψης δανείων.

Αποφασίζει για την αποδοχή κληρονομιών, κληροδοσιών και δανείων, αποφασίζει για ζητήματα διαφάνειας και ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, αποφασίζει για την υποβολή προσφυγών στις διοικητικές αρχές και την άσκηση όλων των ενδίκων μέσων, για τον δικαστικό συμβιβασμό και εισηγείται στο δημοτικό συμβούλιο τον εξωδικαστικό συμβιβασμό. Εισηγείται στο Δημοτικό Συμβούλιο την επιβολή τελών, δικαιωμάτων και εισφορών, το ετήσιο σχέδιο διαχείρισης και αξιοποίησης της περιουσίας του δήμου και παρακολουθεί την εφαρμογή του ενημερώνοντας το δημοτικό συμβούλιο. Εισηγείται στο δημοτικό συμβούλιο τα σχέδια κανονιστικών αποφάσεων και παρακολουθεί την υλοποίησή τους.

1.5.1.5 Η Επιτροπή Ποιότητας Ζωής

Η επιτροπή ποιότητας ζωής είναι αποφασιστικό και εισηγητικό όργανο άσκησης των σχετικών με την ποιότητα ζωής, τη χωροταξία, την πολεοδομία και την προστασία του περιβάλλοντος αρμοδιοτήτων του Δήμου. Κατά την άσκηση των σχετικών αρμοδιοτήτων της λαμβάνει ειδική μέριμνα για το σχεδιασμό δράσεων που αποβλέπουν στην αναβάθμιση της ποιότητας ζωής και εν γένει την εξυπηρέτηση των ατόμων με αναπηρίες.

1.5.2 Διάρθρωση Υπηρεσιών του Δήμου

Η διοικητική διάρθρωση ακολουθεί τον Οργανισμό Εσωτερικών Υπηρεσιών (ΟΕΥ) του Δήμου Χανίων, όπως αυτός έχει ψηφιστεί και δημοσιευθεί. Το οργανόγραμμα του Δήμου Χανίων όπως αυτό ισχύει μετά την εφαρμογή του ΟΕΥ (ΦΕΚ Β' 2812/12.12.2011) και με τις ακόλουθες τροποποιήσεις ΦΕΚ Β' 1688/13.08.2015, ΦΕΚ Β' 3827/01.11.2017 και ΦΕΚ Β' 415/14.02.2019 παρουσιάζεται στη συνέχεια.

1.5.2.1 Διάρθρωση Κεντρικών Υπηρεσιών του Δήμου

ΕΝΟΤΗΤΑ Α: ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΠΑΓΟΜΕΝΕΣ ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ ΣΤΟ ΔΗΜΑΡΧΟ

- Γενικός Γραμματέας
- Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου
 - Ιδιαίτερος Γραμματέας Δημάρχου
 - Ειδικοί Σύμβουλοι, Ειδικοί Συνεργάτες, Επιστημονικοί Συνεργάτες
- Αυτοτελές Τμήμα Διαφάνειας και Υποστήριξης του Δημότη
 - Γραφείο Διαφάνειας
 - Γραφείο Παραπόνων και Υποστήριξης του Δημότη
- Αυτοτελές Γραφείο Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων
- Αυτοτελές Γραφείο Διοικητικής Βοήθειας
- Αυτοτελές Γραφείο Πληροφόρησης και Προώθησης της Απασχόλησης
- Αυτοτελές Γραφείο Πολιτικής Προστασίας και Πυροσβεστικού Σταθμού
- Νομική Υπηρεσία

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ

Η Γενική Διεύθυνση περιλαμβάνει τις παρακάτω οργανικές μονάδες ομαδοποιημένες σε ενότητες συναφούς σκοπού και αντικειμένου:

ΕΝΟΤΗΤΑ Β: ΕΠΙΤΕΛΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

- Διεύθυνση Προγραμματισμού, Οργάνωσης και Πληροφορικής
 - Τμήμα Προγραμματισμού, Ποιότητας και Οργάνωσης
 - Τμήμα Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ: ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

- Διεύθυνση Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης
 - Τμήμα Αγροτικής Οικονομίας και Ανάπτυξης
 - ο Γραφείο Γεωργίας, Κτηνοτροφίας και Αλιείας
 - ο Γραφείο Αγροτικής Πληροφόρησης και Τεχνικής Υποστήριξης
 - ο Γραφείο Δημοτικών Σφαγείων
 - Τμήμα Αδειοδοτήσεων και Ρύθμισης Εμπορικών Δραστηριοτήτων
 - Τμήμα Τουρισμού

ΕΝΟΤΗΤΑ Δ: ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ

- Διεύθυνση Πολεοδομίας
 - Τμήμα Έκδοσης Οικοδομικών Αδειών
 - ο Γραφείο Έκδοσης Οικοδομικών Αδειών και Πληροφόρησης Γ.Ο.Κ.
 - ο Γραφείο Γραμματείας
 - Τμήμα Πολεοδομικών Εφαρμογών – Διαχείρισης Πράξεων Εφαρμογής/Αναλογισμού
 - ο Γραφείο Τοπογραφικού, Γ.Π.Σ. και Σχεδίου Πόλεως
 - ο Γραφείο Σύνταξης και Διαχείρισης Πράξεων Εφαρμογής/Αναλογισμού και Απαλλοτριώσεων
 - Τμήμα Ελέγχου Κατασκευών–Αυθαιρέτων
- Διεύθυνση Περιβάλλοντος, Πρασίνου και Καθαριότητας
 - Τμήμα Περιβάλλοντος και Πρασίνου
 - ο Γραφείο Περιβαλλοντικών Θεμάτων
 - ο Γραφείο Πρασίνου
 - Τμήμα Σχεδιασμού, Εποπτείας Καθαριότητας και Ανακύκλωσης
 - Τμήμα Αποκομιδής Απορριμμάτων και Καθαριότητας
 - Τμήμα Διαχείρισης, Επισκευής και Συντήρησης Οχημάτων
 - ο Γραφείο Κίνησης Οχημάτων
 - ο Γραφείο Επισκευής και Συντήρησης Οχημάτων

ΕΝΟΤΗΤΑ Ε: ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

- Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας, Αθλητισμού και Πολιτισμού
 - Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής, Προστασίας ΑμεΑ και Ισότητας
 - ο Γραφείο Σχεδιασμού, Συντονισμού και Παρακολούθησης Κοινωνικών Πολιτικών και προώθησης της Ισότητας–Εθελοντισμού
 - ο Γραφείο Εφαρμογής Προγραμμάτων Κοινωνικής Προστασίας
 - ο Γραφείο Ατόμων με Αναπηρία (ΑμεΑ)
 - ο Γραφείο Πρόληψης και Προαγωγής της Δημόσιας Υγείας
 - Τμήμα Παιδείας και Δια Βίου Μάθησης
 - ο Γραφείο Παιδείας και Υποστήριξης Σχολικών Επιτροπών
 - ο Γραφείο Δια Βίου Μάθησης
 - Τμήμα Αθλητισμού και Πολιτισμού
 - ο Γραφείο Αθλητισμού και Νέας Γενιάς
 - ο Γραφείο Πολιτισμού και Μουσικής Παιδείας–Φιλαρμονικής
 - Τμήμα Βιβλιοθηκών
 - ο Γραφείο Δημοτικών Βιβλιοθηκών
 - ο Γραφείο Συντήρησης και Αρχαιακού Υλικού

ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΤ: ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ

- Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών
- Τμήμα Διοικητικής Υποστήριξης
 - ο Γραφείο Υποστήριξης Πολιτικών Οργάνων
 - ο Γραφείο Πρωτοκόλλου, Αρχείου και Διεκπεραίωσης
 - ο Γραφείο Διοικητικής Μέριμνας
- Τμήμα Δημοτικής Κατάστασης
 - ο Γραφείο Δημοτολογίου, Ιθαγένειας και Μητρώου
 - ο Γραφείο Ληξιαρχείου και Πολιτικών Γάμων
 - ο Γραφείο Αλλοδαπών και Μετανάστευσης
- Τμήμα Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού
 - ο Γραφείο Διοίκησης, Διαχείρισης και Επιμόρφωσης Ανθρώπινου Δυναμικού
 - ο Γραφείο Μητρώων και Διαδικασιών Προσωπικού
 - ο Γραφείο Υγιεινής και Ασφάλειας Εργαζομένων
- Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών
 - Τμήμα Εσόδων και Περιουσίας
 - ο Γραφείο Τελών και Δικαιωμάτων
 - ο Γραφείο Διαχείρισης-Αξιοποίησης Δημοτικής Περιουσίας
 - ο Γραφείο Δημοτικών Κοιμητηρίων
 - Τμήμα Δαπανών
 - ο Γραφείο Εκκαθάρισης Δαπανών
 - ο Γραφείο Προμηθειών
 - Τμήμα Προϋπολογισμού και Λογιστηρίου
 - ο Γραφείο Εκτέλεσης Προϋπολογισμού και Οικονομικής Πληροφόρησης
 - ο Γραφείο Λογιστηρίου και Αποθηκών
 - Τμήμα Δημοτικού Ταμείου
 - Τμήμα Μισθοδοσίας
 - Τμήμα Ελεγχόμενης Στάθμευσης και Ελέγχου Κοινόχρηστων Χώρων
- Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών
 - Τμήμα Μελετών, Προγραμμάτων και Δημοτικής Περιουσίας
 - Τμήμα Επιβλέψεων και Εκτέλεσης Τεχνικών Έργων
 - ο Γραφείο Επίβλεψης και Εκτέλεσης Έργων
 - ο Γραφείο Έργων Αυτεπιστασίας, Επισκευών και Συντηρήσεων
 - Τμήμα Προγραμματικής Σύμβασης Παλιάς Πόλης
 - Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Έργων και Κυκλοφορίας
 - ο Γραφείο Ηλεκτροφωτισμού και Εξοικονόμησης Ενέργειας
 - ο Γραφείο Φωτεινής Σηματοδότησης, Συγκοινωνιών και Κυκλοφορίας
 - Τμήμα Εγκαταστάσεων και Αδειών Μεταφορών
- Διεύθυνση Κέντρου Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ) που περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες:
 - Τμήμα Εξυπηρέτησης Πολιτών
 - Τμήμα Εσωτερικής Ανταπόκρισης

1.5.2.2 Διάρθρωση Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών

Οι Αποκεντρωμένες Υπηρεσίες του Δήμου είναι εγκατεστημένες στην έδρα δημοτικών ενοτήτων, εξυπηρετούν τις δημοτικές / τοπικές κοινότητες της ενότητας και περιλαμβάνουν υπηρεσίες οι οποίες υπάγονται διοικητικά σε αντίστοιχες μονάδες των Κεντρικών Υπηρεσιών του Δήμου.

ΕΝΟΤΗΤΑ Α: ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΑΚΡΩΤΗΡΙΟΥ

- ο Γραφείο Διοικητικών Θεμάτων και Εξυπηρέτησης του Πολίτη
- ο Γραφείο Οικονομικών Θεμάτων
- ο Γραφείο Κ.Ε.Π.

ΕΝΟΤΗΤΑ Β: ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ

- ο Γραφείο Διοικητικών Θεμάτων και Εξυπηρέτησης του Πολίτη
- ο Γραφείο Οικονομικών Θεμάτων
- ο Γραφείο Κ.Ε.Π.

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ: ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΘΕΡΙΣΟΥ

- ο Γραφείο Διοικητικών Θεμάτων και Εξυπηρέτησης του Πολίτη
- ο Γραφείο Οικονομικών Θεμάτων
- ο Γραφείο Κ.Ε.Π.

ΕΝΟΤΗΤΑ Δ: ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΚΕΡΑΜΙΩΝ

- ο Γραφείο Διοικητικών Θεμάτων και Εξυπηρέτησης του Πολίτη
- ο Γραφείο Οικονομικών Θεμάτων
- ο Γραφείο Κ.Ε.Π.

ΕΝΟΤΗΤΑ Ε: ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΝΕΑΣ ΚΥΔΩΝΙΑΣ

- ο Γραφείο Διοικητικών Θεμάτων και Εξυπηρέτησης του Πολίτη
- ο Γραφείο Οικονομικών Θεμάτων
- ο Γραφείο Κ.Ε.Π.

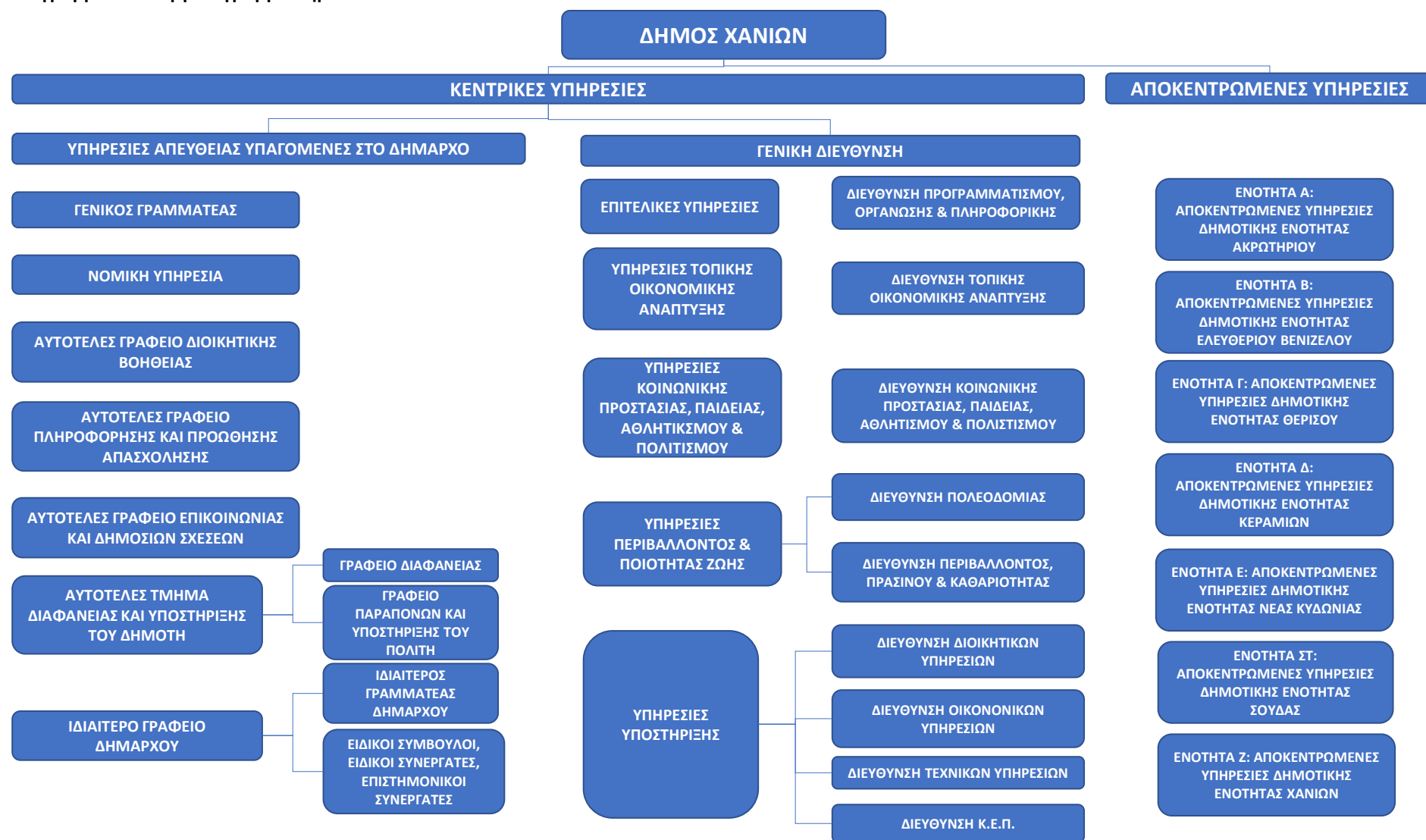
ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΤ: ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΣΟΥΔΑΣ

- ο Γραφείο Διοικητικών Θεμάτων και Εξυπηρέτησης του Πολίτη
- ο Γραφείο Οικονομικών Θεμάτων
- ο Γραφείο Κ.Ε.Π.

ΕΝΟΤΗΤΑ Ζ: ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΧΑΝΙΩΝ

- ο Γραφείο Κ.Ε.Π.

Διάγραμμα 15: Οργανόγραμμα Δήμου Χανίων

Πηγή: Δήμος Χανίων (Ιδία Επεξεργασία)

1.5.3 Αρμοδιότητες Δημοτικών Υπηρεσιών

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω η διάρθρωση των υπηρεσιών του Δήμου Χανίων διακρίνονται στις Κεντρικές Υπηρεσίες, τις οποίες αποτελούν οι υπηρεσίες οι οποίες υπάγονται απευθείας στο Δήμαρχο και οι υπηρεσίες της Γενικής Διεύθυνσης, και στις Αποκεντρωμένες Υπηρεσίες. Παρακάτω παρουσιάζονται συνοπτικά οι αρμοδιότητες των επιμέρους υπηρεσιών.

1.5.3.1 Υπηρεσίες Υπαγόμενες Απευθείας στο Δήμαρχο

Γενικός Γραμματέας

Ο Γενικός Γραμματέας υποστηρίζει το Δήμαρχο στα διοικητικά του καθήκοντα υλοποιώντας τις αρμοδιότητες που του εκχωρεί ο Δήμαρχος με απόφασή του. Οι αρμοδιότητες αυτές αφορούν κυρίως στο συντονισμό των δημοτικών υπηρεσιών, σε συνεργασία με το Γενικό Διευθυντή, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται με αποδοτικό τρόπο η αποτελεσματικότητα στην επίτευξη των περιοδικών στόχων και προγραμμάτων που αποφασίζονται από τα πολιτικά όργανα του Δήμου.

Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου

Το Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου παρέχει κάθε είδους διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη προς τον Δήμαρχο και ιδίως:

- Προγραμματίζει, οργανώνει και ρυθμίζει τις συναντήσεις του Δημάρχου.
- Διεξάγει και διεκπεραιώνει την προσωπική αλληλογραφία του Δημάρχου και τηρεί το πρωτόκολλο και το αρχείο αυτής.
- Τηρεί αρχείο των κάθε είδους αποφάσεων του Δήμου προς χρήση του Δημάρχου, καθώς και κάθε άλλο στοιχείο σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του Δημάρχου.
- Παρέχει κάθε είδους διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη προς τους κατέχοντες θέσεις Ειδικών Συμβούλων ή Ειδικών Συνεργατών ή Επιστημονικών Συνεργατών.

Αυτοτελές Τμήμα Διαφάνειας και Υποστήριξης του Δημότη

Το Αυτοτελές Τμήμα Διαφάνειας και Υποστήριξης του Δημότη είναι αρμόδιο για το σχεδιασμό και την εφαρμογή συστημάτων και διαδικασιών που επιδιώκουν την διασφάλιση της διαφάνειας στις κάθε είδους σχέσεις του Δήμου προς τρίτους. Παράλληλα είναι αρμόδιο για την καταγραφή, προώθηση και παρακολούθηση αιτήσεων, αιτημάτων, παραπόνων αλλά και καταγγελιών του κοινού στις αρμόδιες Υπηρεσίες του Δήμου και την ενημέρωση των πολιτών για την πορεία επίλυσής τους.

Αυτοτελές Γραφείο Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων

Οι αρμοδιότητες του Αυτοτελούς Γραφείου Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων είναι:

- Σχεδιάζει και εισηγείται τη επικοινωνιακή πολιτική για την προώθηση της αποστολής και των στόχων του Δήμου και αντίστοιχα σχεδιάζει και εισηγείται και προωθεί την εφαρμογή των προγραμμάτων των ενεργειών που είναι απαραίτητες για την υλοποίηση της επικοινωνιακής αυτής πολιτικής.
- Οργανώνει και υλοποιεί κάθε είδους εκδηλώσεις του Δήμου καθώς και προγράμματα προβολής του έργου και των υπηρεσιών που παρέχει ο Δήμος.
- Σχεδιάζει, εισηγείται και εφαρμόζει προγράμματα ενημέρωσης των πολιτών για τις επιδιώξεις, στόχους και υπηρεσίες του Δήμου με γενικό στόχο τη δραστηριοποίηση των πολιτών για την προώθηση των τοπικών συμφερόντων.
- Παρακολουθεί συστηματικά τα δημοσιεύματα (έντυπα και ηλεκτρονικά) σχετικά με τις δραστηριότητες του Δήμου και ενημερώνει σχετικά τα όργανα διοίκησης και τις υπηρεσίες του Δήμου.

- Παραλαμβάνει τον Ημερήσιο και Περιοδικό Τύπο καθώς και όλα τα έντυπα που αποστέλλονται στον Δήμο και επιμελείται της καθημερινής αποδελτίωσής τους. Ταυτόχρονα, τηρεί αρχείο των δημοσιεύσεων καθώς και των σχετικών απαντήσεων του Δήμου.
- Διαχειρίζεται τις σχέσεις του Δήμου με τον ηλεκτρονικό και έντυπο τύπο και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και επιμελείται των δημοσιευμάτων και των δελτίων τύπου-ανακοινώσεων-προκηρύξεων του Δήμου και των υπηρεσιών του.
- Επιμελείται των ενημερωτικών εκδόσεων ή εκπομπών του Δήμου στα ΜΜΕ.
- Επιμελείται της διοργάνωσης, της υποδοχής, φιλοξενίας και ξενάγησης προσωπικοτήτων και επισκεπτών. Επιμελείται επίσης της διαδικασίας μετάβασης στο εξωτερικό δημοτικής αντιπροσωπείας και επικοινωνεί με φορείς του εξωτερικού που ενδιαφέρουν το Δήμο.
- Τηρεί πληροφοριακό αρχείο τοπικών, διεθνών και ξένων φορέων.
- Τηρεί φωτογραφικό αρχείο και άλλο υλικό που αφορά την ιστορική διαδρομή του Δήμου, τις εκδηλώσεις του καθώς και των Νομικών Προσώπων που εποπτεύονται από αυτόν.
- Φροντίζει για τη διεξαγωγή τοπικών δημοψηφισμάτων όπως προβλέπονται στο άρθρο 216 του Δ.Κ.Κ.
- Φροντίζει για την οργάνωση της ειδικής δημόσιας συνεδρίασης του Δημοτικού Συμβουλίου για τον απολογισμό των πεπραγμένων της Δημοτικής Αρχής, καθώς και της έγκαιρης πληροφόρησης για αυτήν με όλα τα πρόσφορα μέσα.
- Διακινεί μέσα στο Δήμο τα έντυπα και άλλα μέσα πληροφόρησης για τις εξελίξεις που αφορούν την Τοπική Αυτοδιοίκηση. Ενημερώνει τις Υπηρεσίες και τους αιρετούς στα Κοινοτικά ζητήματα. Προωθεί την ενημέρωση των δημοτών και των τοπικών φορέων για τα προγράμματα της Ε.Ε. γενικού ή ειδικού ενδιαφέροντος.
- Συνεργάζεται και ενημερώνεται για τις δραστηριότητες και για τα θέματα των παγκοσμίων Οργανισμών.
- Συνεργάζεται με φορείς στην Ελλάδα και το εξωτερικό για την προαγωγή της διαπεριφερειακής και διασυνοριακής συνεργασίας, τη συμμετοχή του Δήμου σε δίκτυα πόλεων και ενώσεων και για την αξιοποίηση των προσφερόμενων δυνατοτήτων.
- Διοργανώνει τις τελετές αδελφοποίησης και άλλες εκδηλώσεις στα πλαίσια των ανταλλαγών. Φροντίζει για την προώθηση των διαδικασιών εκείνων που συμβάλλουν στις αδελφοποιήσεις του Δήμου με στόχο την προαγωγή των οικονομικών, πολιτιστικών, μορφωτικών και κοινωνικών σχέσεων του Δήμου.
- Απαντά στα ερωτήματα του Κοινοβουλευτικού Ελέγχου σε συνεργασία με το Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου και τις εμπλεκόμενες – ανάλογα το θέμα – υπηρεσίες του Δήμου.

Αυτοτελές Γραφείο Διοικητικής Βοήθειας

Το Αυτοτελές Γραφείο Διοικητικής Βοήθειας είναι αρμόδιο για την παροχή διοικητικής βοήθειας σε άτομα που έχουν αντικειμενική αδυναμία προσπέλασης στις δημοτικές υπηρεσίες ή στα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ).

Αυτοτελές Γραφείο Πληροφόρησης και Προώθησης της Απασχόλησης

Το Αυτοτελές Γραφείο Πληροφόρησης και Προώθησης της Απασχόλησης:

- Σχεδιάζει, εισηγείται την εφαρμογή και εφαρμόζει τοπικά προγράμματα δράσης και τοπικές πρωτοβουλίες ή συμμετέχει σε ανάλογες δράσεις και πρωτοβουλίες, για την προώθηση και διεύρυνση της απασχόλησης στην περιοχή του Δήμου.
- Μεριμνά για την απορρόφηση του εργατικού δυναμικού της περιοχής του Δήμου με την ανάπτυξη συμβουλευτικών δράσεων προς τους ανέργους και την προώθηση ίσων ευκαιριών πρόσβασης στην αγορά εργασίας. Μεριμνά για τη δημιουργία και λειτουργία μηχανισμών ενημέρωσης/πληροφόρησης των ανέργων για τις ευκαιρίες απασχόλησης στην περιοχή.

Αυτοτελές Γραφείο Πολιτικής Προστασίας και Πυροσβεστικού Σταθμού

Το Αυτοτελές Γραφείο Πολιτικής Προστασίας και Πυροσβεστικού Σταθμού:

- Διατυπώνει εισηγήσεις για το σχεδιασμό της πολιτικής προστασίας στην περιοχή του Δήμου, στο πλαίσιο του ετήσιου εθνικού σχεδιασμού και μεριμνά για την εφαρμογή των σχετικών προγραμμάτων, μέτρων και δράσεων στο πλαίσιο του εθνικού και περιφερειακού σχεδιασμού.
- Υποστηρίζει τον συντονισμό και επιβλέπει το έργο της πολιτικής προστασίας, για την πρόληψη, ετοιμότητα, αντιμετώπιση και αποκατάσταση των καταστροφών που συμβαίνουν στην περιοχή του Δήμου.
- Μεριμνά για την διάθεση και συντονίζει την δράση του απαραίτητου δυναμικού και μέσων για την πρόληψη, ετοιμότητα, αντιμετώπιση και αποκατάσταση των καταστροφών που συμβαίνουν στην περιοχή του Δήμου.
- Επεξεργάζεται ειδικότερες προτάσεις προς τις αρμόδιες υπηρεσίες για την προστασία των δασικών περιοχών του Δήμου, συμμετέχει στην οργάνωση της πυροπροστασίας των δασών και διατυπώνει προτάσεις για την αποκατάσταση των δασών.
- Καταγράφει τους τυχόν δημιουργούμενους σκουπιδότοπους και επιμελείται για την έγκαιρη εξάλειψή τους σε συνεργασία με τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Δήμου, καθαρίζει τα περιαστικά δάση και τις ευαίσθητες περιοχές που υπάγονται στη δικαιοδοσία του Δήμου Χανίων. Συγκροτεί ομάδες πολιτών για την παροχή συνδρομής στην πρόληψη και την καταστολή των δασικών πυρκαγιών.
- Μεριμνά: i) για την εκπαίδευση του προσωπικού του Δήμου και των Δημοτών στην εφαρμογή των Σχεδίων Έκτακτης Ανάγκης, ii) για την συγκρότηση Ομάδων Εθελοντών οι οποίοι θα ενταχθούν στο προσωπικό του Δήμου σε περιπτώσεις εφαρμογής Σχεδίων Έκτακτης Ανάγκης και iii) για την προμήθεια απαραίτητων εξοπλισμών, εφοδίων και υλικών καθώς επίσης για την ασφαλή φύλαξη και συντήρηση τους τα οποία είναι απαραίτητα στην εφαρμογή των Σχεδίων.
- Έχει την ευθύνη λειτουργίας των Σταθμών Πυροπροστασίας, τη συντήρηση των πυροσβεστικών μέσων και οχημάτων και την επάνδρωσή τους με προσωπικό κατάλληλα εκπαιδευμένο. Οργανώνει ασκήσεις αντιτυρικής προστασίας και σε συνεργασία με τις αρμόδιες Υπηρεσίες, μεριμνά για την καλή λειτουργία και την πύκνωση του δικτύου κρουών υδροληψίας των πυροσβεστικών οχημάτων.

Νομική Υπηρεσία

Η Νομική Υπηρεσία παρέχει νομική υποστήριξη προς τα αιρετά όργανα του Δήμου και τις δημοτικές υπηρεσίες για την προώθηση των επιδιώξεων/στόχων/συμφερόντων του Δήμου.

1.5.3.2 Γενική Διεύθυνση

Γενικός Διευθυντής

Ο Γενικός Διευθυντής έχει την ευθύνη για την εύρυθμη λειτουργία των υπηρεσιών του Δήμου που συγκροτούν την Γενική Διεύθυνση και ιδίως για την οργάνωση, τον συντονισμό, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της λειτουργίας τους.

1.5.3.2.1 Επιτελικές Υπηρεσίες

Διεύθυνση Προγραμματισμού, Οργάνωσης και Πληροφορικής

Η Διεύθυνση Προγραμματισμού, Οργάνωσης και Πληροφορικής του Δήμου είναι αρμόδια για την υποστήριξη των οργάνων διοίκησης, των υπηρεσιών και των νομικών προσώπων του Δήμου κατά τις διαδικασίες σύνταξης, παρακολούθησης και αξιολόγησης των αποτελεσμάτων των περιοδικών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων και των Ετησίων Προγραμμάτων Δράσης, την παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας και απόδοσης των υπηρεσιών του Δήμου κατά την επίτευξη των περιοδικών στόχων του και τον σχεδιασμό και την παρακολούθηση της εφαρμογής των εσωτερικών οργανωτικών συστημάτων του Δήμου υπό συνθήκες διασφάλισης του επιθυμητού επιπέδου ποιότητας των παρεχόμενων κάθε είδους υπηρεσιών. Μεριμνά για την ενημέρωση και επικαιροποίηση του δικτυακού τόπου του Διεύθυνσης παρέχοντας πληροφορίες και προβάλλοντας τις δραστηριότητές της, κυρίως στους τομείς των διεθνών συνεργασιών, της υλοποίησης εθνικών και ευρωπαϊκών προγραμμάτων, της εκπόνησης στρατηγικών σχεδίων και ειδικών μελετών, καθώς και το σχεδιασμό και την υλοποίηση προγραμμάτων προβολής και δημοσιότητας καλών πρακτικών.

Παρακολουθεί και αξιολογεί την πορεία της «Νέας Αρχιτεκτονικής της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» στα όρια του Δήμου, ενσωματώνοντας στη λειτουργία του τις νομοθετικές αλλαγές που επηρεάζουν την αυτοδιοίκηση. Επιπρόσθετα η Διεύθυνση διαμορφώνει και εισηγείται τη στρατηγική του Δήμου σε ότι αφορά την ανάπτυξη, επέκταση και βελτίωση των συστημάτων τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών (ΤΠΕ), περιλαμβανομένης της ευθύνης εκπλήρωσης του έργου του ΚΟ.Σ.Ε. (Κομβικό Σημείο Επαφής) του Δήμου, όπως προβλέπεται στο άρθρο 19 του Ν.3882/2010 (ΦΕΚ Α' 166/22.09.2010). Η Διεύθυνση υλοποιεί προγράμματα, δράσεις και ενέργειες που δεν είναι δυνατόν να υλοποιηθούν από τις επιμέρους οργανωτικές μονάδες του Δήμου και των θυγατρικών φορέων του.

1.5.3.2.2 Υπηρεσίες Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης

Διεύθυνση Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης

Η Διεύθυνση Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης είναι αρμόδια για την προστασία και ανάπτυξη της φυτικής παραγωγής, της ζωικής παραγωγής και της αλιείας στην περιοχή του Δήμου, την υποστήριξη του αγροτικού κόσμου για την βελτίωση των μεθόδων εργασίας και την καλύτερη οργάνωση των αγροτικών εκμεταλλεύσεων, την παρακολούθηση, αδειοδότηση και εποπτεία των εμπορικών δραστηριοτήτων στην περιοχή του Δήμου, την προστασία του καταναλωτή, την προώθηση της απασχόλησης και την εφαρμογή ενεργειών τουριστικής ανάπτυξης. Οι συγκεκριμένες αρμοδιότητες της Διεύθυνσης στο πλαίσιο της αποστολής της, καθορίζονται από τις ισχύουσες διατάξεις Νόμων, Διαταγμάτων και Υπουργικών Αποφάσεων.

1.5.3.2.3 Υπηρεσίες Περιβάλλοντος και Ποιότητας Ζωής

Διεύθυνση Πολεοδομίας

Η Διεύθυνση Πολεοδομίας είναι αρμόδια για την εφαρμογή του πολεοδομικού σχεδιασμού, την έκδοση και έλεγχο εφαρμογής των οικοδομικών αδειών και τον έλεγχο των αυθαίρετων κατασκευών. Οι συγκεκριμένες αρμοδιότητες της Διεύθυνσης στο πλαίσιο της αποστολής της, καθορίζονται από τις ισχύουσες διατάξεις Νόμων, Διαταγμάτων, Υπουργικών Αποφάσεων και Εγκυκλίων.

Διεύθυνση Περιβάλλοντος, Πρασίνου και Καθαριότητας

Η Διεύθυνση Περιβάλλοντος, Πρασίνου και Καθαριότητας είναι αρμόδια για την προστασία και αναβάθμιση του τοπικού φυσικού, αρχιτεκτονικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, με τη λήψη των καταλλήλων μέτρων και τη ρύθμιση των σχετικών δραστηριοτήτων, καθώς και για τη συντήρηση των χώρων πρασίνου, δημοτικών κοιμητηρίων και σφαγείων, εφόσον υφίστανται τέτοια. Η Διεύθυνση, είναι επίσης αρμόδια για την εξασφάλιση της αποκομιδής και της μεταφοράς των απορριμμάτων, της χωριστής αποκομιδής και μεταφοράς των ανακυκλώσιμων υλικών, την εξασφάλιση της καθαριότητας των κοινοχρήστων χώρων, καθώς και τη συντήρηση των οχημάτων του Δήμου. Οι συγκεκριμένες αρμοδιότητες της Διεύθυνσης στο πλαίσιο της αποστολής της, καθορίζονται από τις ισχύουσες διατάξεις Νόμων, Διαταγμάτων και Υπουργικών Αποφάσεων.

1.5.3.2.4 Υπηρεσίες Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας, Αθλητισμού και Πολιτισμού

Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας, Αθλητισμού και Πολιτισμού

Η Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας, Αθλητισμού και Πολιτισμού είναι αρμόδια για το σχεδιασμό και την εφαρμογή των πολιτικών κοινωνικής προστασίας των δημοτών και την προστασία και προαγωγή της δημόσιας υγείας στην περιοχή του Δήμου, με τη λήψη των καταλλήλων μέτρων και τη ρύθμιση των σχετικών δραστηριοτήτων. Συγχρόνως η Διεύθυνση είναι αρμόδια για την προώθηση και ρύθμιση ζητημάτων της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, την προώθηση της Δια Βίου Μάθησης, την εφαρμογή προγραμμάτων για την προστασία και ανάδειξη του τοπικού πολιτισμού και των τοπικών πολιτιστικών αγαθών σε συνεργασία με την Κοινωφελή Επιχείρηση Πολιτισμού και Περιβάλλοντος Δήμου Χανίων-Κέντρο Αρχιτεκτονικής της Μεσογείου (ΚΕΠΠΕΔΗΧ-ΚΑΜ), για την προώθηση της μουσικής παιδείας καθώς και για την προώθηση του τοπικού αθλητισμού και την υλοποίηση προγραμμάτων άθλησης των δημοτών. Οι συγκεκριμένες αρμοδιότητες της Διεύθυνσης στο πλαίσιο της αποστολής της, καθορίζονται από τις ισχύουσες διατάξεις Νόμων, Διαταγμάτων και Υπουργικών Αποφάσεων.

1.5.3.2.5 Υπηρεσίες Υποστήριξης

Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών

Η Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών είναι αρμόδια για την τήρηση των διαδικασιών και αρχείων που αφορούν την δημοτική κατάσταση και την καταγραφή των ληξιαρχικών γεγονότων στην περιοχή του Δήμου και για τον σχεδιασμό και τον συντονισμό εφαρμογής των πολιτικών, συστημάτων και διαδικασιών που αποσκοπούν στην ορθολογική διοίκηση / διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού του Δήμου. Παράλληλα η Διεύθυνση είναι αρμόδια για την γραμματειακή υποστήριξη των πολιτικών οργάνων του Δήμου, τη λειτουργία του κεντρικού πρωτοκόλλου και την παροχή γενικών υπηρεσιών διοικητικής υποστήριξης προς τις δημοτικές υπηρεσίες. Οι συγκεκριμένες αρμοδιότητες της Διεύθυνσης στο πλαίσιο της αποστολής της, καθορίζονται από τις ισχύουσες διατάξεις Νόμων, Διαταγμάτων και Υπουργικών Αποφάσεων. Στη Διεύθυνση απευθείας υπάγονται διοικητικά και τα αποκεντρωμένα Γραφεία Διοικητικών Θεμάτων και Εξυπηρέτησης του Πολίτη, στις επιμέρους δημοτικές ενότητες.

Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών

Η Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών είναι αρμόδια για την αποτελεσματική τήρηση των οικονομικών προγραμμάτων λειτουργίας του Δήμου, τη σωστή απεικόνιση των οικονομικών πράξεων και τη διαχείριση των εσόδων και δαπανών του, καθώς και τη διασφάλιση και αξιοποίηση της δημοτικής περιουσίας. Συγχρόνως, η Διεύθυνση μεριμνά για την αποτελεσματική διενέργεια όλων των νόμιμων διαδικασιών που απαιτούνται για την προμήθεια υλικών, εξοπλισμού και υπηρεσιών του Δήμου. Στη Διεύθυνση υπάγονται διοικητικά, και ειδικότερα στο Τμήμα Δημοτικού Ταμείου, και τα αποκεντρωμένα Γραφεία Οικονομικών Θεμάτων σε επιμέρους Δημοτικές Ενότητες.

Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών

Η Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών είναι αρμόδια για τη μελέτη, εκτέλεση και συντήρηση των κάθε είδους τεχνικών έργων του Δήμου, με στόχο την έγκαιρη, οικονομική και άριστη από επιστημονικής απόψεως πραγματοποίησής τους. Συγχρόνως, η Διεύθυνση είναι αρμόδια για την εξασφάλιση βελτιωμένων συνθηκών ασφαλούς μετακίνησης και κυκλοφορίας των δημοτών και των οχημάτων τους, καθώς και για τον έλεγχο εγκαταστάσεων, την έκδοση αδειών εγκαταστάσεων και εγκαταστατών κυρίως στον τομέα των μεταφορών. Η Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών ενημερώνει την Διεύθυνση Προγραμματισμού, Οργάνωσης και Πληροφορικής για την πρόοδο της υλοποίησης των έργων του Τμήματος και συνεργάζεται για την εξαγωγή περιοδικών στατιστικών στοιχείων και δεικτών από την εκτέλεση των έργων των επιμέρους οργανικών μονάδων.

Διεύθυνση Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.)

Η Διεύθυνση Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.) είναι αρμόδια για την παροχή διοικητικών πληροφοριών και τη διεκπεραίωση των υποθέσεων των πολιτών από την υποβολή της αίτησης μέχρι την έκδοση της τελικής πράξης, σε συνεργασία με τις καθ' ύλην αρμόδιες υπηρεσίες και σύμφωνα με τον κεντρικό σχεδιασμό του Υπουργείου Εσωτερικών. Στη Διεύθυνση υπάγονται διοικητικά τα αποκεντρωμένα γραφεία Κ.Ε.Π. στις επιμέρους δημοτικές ενότητες Ακρωτηρίου, Ελ. Βενιζέλου, Θερίσου, Κεραμίων, Ν. Κυδωνίας, Σούδας και Χανίων.

1.5.3.3 Αποκεντρωμένες Υπηρεσίες

Οι αποκεντρωμένες υπηρεσίες του Δήμου είναι εγκατεστημένες στην έδρα δημοτικών ενοτήτων, εξυπηρετούν τις δημοτικές / τοπικές κοινότητες της ενότητας και περιλαμβάνουν τις παρακάτω υπηρεσίες ανά ενότητα.

Γραφείο Διοικητικών Θεμάτων και Εξυπηρέτησης του Πολίτη

Οι αρμοδιότητες του Γραφείου Διοικητικών Θεμάτων και Εξυπηρέτησης του Πολίτη είναι κοινές για τις Δημοτικές Ενότητες Ακρωτηρίου, Ελευθερίου Βενιζέλου, Θερίσου, Κεραμίων, Νέας Κυδωνίας, Σούδας και Χανίων και είναι οι εξής:

- Παρέχει γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη προς τον Αντιδήμαρχο που εποπτεύει τις υπηρεσίες της δημοτικής ενότητας και προς τα Τμήματά της (τήρηση πρωτοκόλλου, διεκπεραίωση και αρχειοθέτηση αλληλογραφίας, θέματα προσωπικού κλπ).
- Παρέχει γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη προς τα λοιπά πολιτικά όργανα της δημοτικής ενότητας (πρόεδρο και μέλη συμβουλίων δημοτικών/τοπικών κοινοτήτων).
- Τηρεί τις υποχρεώσεις του Δήμου σχετικά με τις υπηρεσίες δημοτολογίου και μητρώου αρρένων και μεριμνά για την έκδοση των σχετικών βεβαιώσεων/πιστοποιητικών που απορρέουν από αυτό. Τηρεί επίσης τα ληξιαρχικά βιβλία, στα οποία καταχωρούνται τα ληξιαρχικά γεγονότα που συμβαίνουν στην δημοτική ενότητα και εκδίδει ληξιαρχικές πράξεις.
- Εισηγείται βελτιώσεις και παρακολουθεί την εφαρμογή όλων των διαδικασιών που σχετίζονται με την απασχόληση των εργαζομένων στις υπηρεσίες της δημοτικής ενότητας, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις (τήρηση ωραρίου, έγκριση και πραγματοποίηση υπερωριών κλπ).

- Συγκεντρώνει τα στοιχεία απασχόλησης και τις μεταβολές των στοιχείων των εργαζομένων στις υπηρεσίες της δημοτικής ενότητας που επηρεάζουν τις αμοιβές τους και ενημερώνει έγκαιρα τις αρμόδιες οικονομικές υπηρεσίες, ώστε να προωθείται έγκαιρα η πληρωμή των εργαζομένων και η απόδοση των ασφαλιστικών εισφορών.
- Μεριμνά για τις μετακινήσεις και μεταφορές του προσωπικού των υπηρεσιών της δημοτικής ενότητας.
- Μεριμνά για τη λειτουργία του τηλεφωνικού κέντρου της δημοτικής ενότητας.
- Ενημερώνει και πληροφορεί τους πολίτες για τις ενέργειες που απαιτούνται για τη διεκπεραίωση διοικητικών υποθέσεων σχετικών με τις κεντρικές δημοτικές υπηρεσίες.
- Παραλαμβάνει αιτήσεις πολιτών για την διεκπεραίωση υποθέσεων τους από τις κεντρικές υπηρεσίες, ελέγχει την πληρότητά τους και διαβιβάζει πλήρεις τους φακέλους των υποθέσεων των πολιτών στην αρμόδια για την διεκπεραίωσή τους δημοτική υπηρεσία με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο.
- Παραλαμβάνει από τις αρμόδιες κεντρικές υπηρεσίες τα τελικά έγγραφα που έχουν ζητηθεί από τους πολίτες και μεριμνά για την παράδοσή τους στους πολίτες.
- Τηρεί, σε τοπικό επίπεδο, τις υποχρεώσεις για το Δήμο που προκύπτουν από την ισχύουσα νομοθεσία περί ιθαγένειας, αλλοδαπών και μετανάστευσης.
- Υποδέχεται και διαχειρίζεται τα παράπονα και τις προτάσεις των πολιτών για βελτιώσεις των διοικητικών διαδικασιών του Δήμου.

Γραφείο Οικονομικών Θεμάτων

Οι αρμοδιότητες του Γραφείου Οικονομικών Θεμάτων είναι κοινές για τις Δημοτικές Ενότητες Ακρωτηρίου, Ελευθερίου Βενιζέλου, Θερίσου, Κεραμείων, Νέας Κυδωνίας, Σούδας και Χανίων και είναι οι εξής:

- Διενεργεί εισπράξεις οφειλών προς τον Δήμο (ή και άλλες δημοτικές υπηρεσίες όπως π.χ. ΔΕΥΑΧ) και ενημερώνει το λογιστικό σύστημα του Δήμου με τις σχετικές ταμειακές εγγραφές, σύμφωνα με τις ειδικότερες οδηγίες της Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών.
- Τηρεί τις διαδικασίες συναλλαγών με τις Τράπεζες για την τοποθέτηση των χρηματικών διαθεσίμων και την διενέργεια εισπράξεων και πληρωμών μέσω επιταγών.
- Τηρεί το αναγκαίο φυσικό ταμείο στο Γραφείο της Δ.Ε.
- Ασκεί οποιαδήποτε άλλη αρμοδιότητα του ανατεθεί από την Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών.

Γραφείο Κ.Ε.Π.

Οι αρμοδιότητες του Γραφείου Κ.Ε.Π. είναι κοινές για τις Δημοτικές Ενότητες Ακρωτηρίου, Ελευθερίου Βενιζέλου, Θερίσου, Κεραμείων, Νέας Κυδωνίας, Σούδας και Χανίων και είναι οι εξής:

- Ενημερώνει και πληροφορεί τους πολίτες για τις ενέργειες που απαιτούνται για τη διεκπεραίωση διοικητικών υποθέσεων σχετικών με τις δημόσιες υπηρεσίες.
- Παραλαμβάνει αιτήσεις πολιτών για την διεκπεραίωση υποθέσεων τους από τις υπηρεσίες του Δημοσίου, ελέγχει την πληρότητά τους και σε περίπτωση που για την διεκπεραίωση της υπόθεσης απαιτούνται δικαιολογητικά, που δεν υποβάλλονται μαζί με την αίτηση, τα αναζητά και τα παραλαμβάνει με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο από τις αρμόδιες υπηρεσίες, μετά από σχετική εξουσιοδότηση των πολιτών.
- Διαβιβάζει πλήρεις τους φακέλους των υποθέσεων των πολιτών στην αρμόδια για την διεκπεραίωσή τους υπηρεσία με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο.
- Παραλαμβάνει από τις αρμόδιες υπηρεσίες τα τελικά έγγραφα που έχουν ζητηθεί από τους πολίτες και μεριμνά για την παράδοσή τους στους πολίτες, είτε με αποστολή, είτε μέσω του ΚΕΠ.

- Παρέχει διάφορες υπηρεσίες στους πολίτες σύμφωνα με τον γενικό σχεδιασμό των ΚΕΠ (επικύρωση εγγράφων, θεώρηση γνησίου υπογραφής, χορήγηση παράβολων, χορήγηση αποδεικτικών φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας κλπ).
- Τηρεί αρχεία και επεξεργάζεται στατιστικά στοιχεία από την δράση του ΚΕΠ.
- Παρακολουθεί και υποστηρίζει την εφαρμογή του προγράμματος e-ker για την εξυπηρέτηση των πολιτών σε απομακρυσμένους οικισμούς του Δήμου.
- Υποδέχεται και διαχειρίζεται τα παράπονα και τις προτάσεις των πολιτών για βελτιώσεις των διοικητικών διαδικασιών.

Γραφείο Δημοτικής Αστυνομίας

Οι αρμοδιότητες του Γραφείου Δημοτικής Αστυνομίας αφορούν μόνο τη Δημοτική Ενότητα Νέας Κυδωνίας και είναι οι εξής:

- Συγκροτεί τις περιπόλους και τις ομάδες αστυνομικής ενέργειας σύμφωνα με τους κανονισμούς και τις οδηγίες του Τμήματος Επιχειρησιακού Σχεδιασμού της Διεύθυνσης Δημοτικής Αστυνομίας.
- Διενεργεί όλες τις αστυνομικές φύσεως ενέργειες (περίπολοι, έρευνες, έλεγχοι κλπ) σύμφωνα με το αντικείμενο της δημοτικής αστυνομίας και τους σχετικούς κανονισμούς.
- Συμπληρώνει αναφορές και δελτία συμβάντων για τα αποτελέσματα της αστυνομικής δράσης, τα αξιολογεί και ενημερώνει σχετικά το Τμήμα Επιχειρησιακού Σχεδιασμού της Διεύθυνσης Δημοτικής Αστυνομίας.
- Συγκεντρώνει τυχόν παράπονα και υποδείξεις των πολιτών σχετικά με το αντικείμενο της δημοτικής αστυνομίας, ενημερώνει σχετικά το Τμήμα Επιχειρησιακού Σχεδιασμού της Διεύθυνσης Δημοτικής Αστυνομίας και συμμετέχει στην διαχείριση όσων σχετικών μέτρων και αποφάσεων λαμβάνονται.
- Μεριμνά για τη διενέργεια των αναγκών εργασιών συντήρησης των τεχνικών μέσων και εφοδίων που χρησιμοποιεί η δημοτική αστυνομία.

1.5.4 Επιτροπές Δήμου Χανίων

Παρακάτω αναφέρονται οι Επιτροπές του Δήμου Χανίων:

- Οικονομική Επιτροπή
- Επιτροπή Ποιότητας Ζωής
- Σχολική Επιτροπή Α' Βάθμιας Εκπαίδευσης
- Σχολική Επιτροπή Β' Βάθμιας Εκπαίδευσης
- Επιτροπή Καθαριότητας
- Επιτροπή Καθορισμού Κοινοχρήστων Χώρων
- Επιτροπή Κυκλοφοριακών Θεμάτων
- Δημοτική Επιτροπή Αθλητισμού
- Επιτροπή Διαβούλευσης
- Επιτροπή Παραλαβής Προμηθειών – Υπηρεσιών
- Επιτροπή Πολεοδομικών Θεμάτων
- Επιτροπή Πρασίνου, Ελευθέρων Χώρων και Περιβάλλοντος
- Επιτροπή Συμβιβαστικής Επίλυσης Φορολογικών Διαφορών
- Επιτροπή Τουριστικής Ανάπτυξης
- Επιτροπή Χωροθέτησης Λαϊκών Αγορών
- Επιτροπή Δημοτικής Περιουσίας

1.6 Νομικά Πρόσωπα του Δήμου

Τα Νομικά Πρόσωπα του Δήμου Χανίων διακρίνονται σε Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ), σε Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου (ΝΠΙΔ), σε Δημοτικές Επιχειρήσεις και σε Διαδημοτικές Επιχειρήσεις. Ο σκοπός, οι αρμοδιότητες και οι δραστηριότητα των Νομικών Προσώπων του Δήμου Χανίων περιγράφεται στη συνέχεια.

1.6.1 Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ)

1.6.1.1 Δημοτικός Οργανισμός Κοινωνικής Πολιτικής και Παιδείας Δήμου Χανίων (Δ.Ο.ΚΟΙ.Π.Π.)

Ο Δ.Ο.ΚΟΙ.Π.Π. προέκυψε από τη συγχώνευση, σύμφωνα με την υπ' αριθ. 220/2011 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Χανίων, των παρακάτω δημοτικών ΝΠΔΔ του Δήμου Χανίων :

- ΟΔΗΚΟΙΠ Δήμου Χανίων
- ΔΟΠΠΑ Δήμου Σούδας (3 Παιδικοί σταθμοί και Α ΚΑΠΗ Σούδας)
- Κέντρο Προσχολικής Αγωγής Δήμου Ελευθερίου Βενιζέλου
- Δημοτικός Παιδικός Σταθμός Περιβολίων
- Δημοτικός Βρεφονηπιακός Σταθμός Βαμβακοπούλου
- Βρεφονηπιακός Σταθμός Δήμου Νέας Κυδωνίας
- Σπηλαιολογικό Μουσείο Κρήτης - Κέντρο Σπηλαιολογικών Ερευνών Δήμου Ακρωτηρίου
- ΚΑΠΗ Ακρωτηρίου
- Α' ΚΑΠΗ Δήμου Νέας Κυδωνίας
- Α' ΚΑΠΗ Δήμου Χανίων
- Β' ΚΑΠΗ Δήμου Χανίων
- Γ' ΚΑΠΗ Δήμου Χανίων
- Δ' ΚΑΠΗ Δήμου Χανίων
- Ε' ΚΑΠΗ Δήμου Χανίων
- ΣΤ' ΚΑΠΗ Δήμου Χανίων

Σκοπός του νέου Νομικού Προσώπου "Δ.Ο.ΚΟΙ.Π.Π" που συστάθηκε σύμφωνα με ΦΕΚ 943/24-5-2011 είναι η οργάνωση λειτουργιών και δραστηριοτήτων καθώς επίσης και η παροχή υπηρεσιών που αναφέρονται στους τομείς της κοινωνικής πολιτικής και αλληλεγγύης και παιδείας όπως π.χ. η εφαρμογή πολιτικών και η συμμετοχή σε δράσεις που αποσκοπούν στην υποστήριξη και κοινωνική φροντίδα της βρεφικής και παιδικής ηλικίας και της τρίτης ηλικίας με την σύσταση και λειτουργία κέντρων ανοιχτής προστασίας ηλικιωμένων (ΚΑΠΗ), βρεφονηπιακών και παιδικών σταθμών και η μελέτη και εφαρμογή σχετικών κοινωνικών προγραμμάτων, ο σχεδιασμός και η καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού, όπως ανέργων νέων, γυναικών, ηλικιωμένων, απόρων κ.λπ.

1.6.1.2 Δημοτική Πινακοθήκη Χανίων

Η Δημοτική Πινακοθήκη εγκαινιάστηκε το 2002 και δραστηριοποιείται ενεργά στο χώρο του Πολιτισμού και ειδικότερα σ' αυτό των τεχνών. Ο Δήμος Χανίων με δεδομένη την ύπαρξη της Δημοτικής Πινακοθήκης στοχεύει στην ανάδειξη του χώρου αυτού όχι τόσο σαν ένα χώρο μουσειακό όσο σαν ένα χώρο προστασίας και διάσωσης του πολιτισμού με την ευρύτερη δυνατή έννοια. Σ' ένα χώρο σύγχρονο όπου οι διάφοροι τομείς της Τέχνης, της Επιστήμης και του Λόγου θα μπορούσαν να συνυπάρξουν αναζητώντας ο ένας τη συνδρομή του άλλου ώστε να γίνει εφικτή η υλοποίηση στόχων και οραμάτων που ο καθένας από αυτούς τους τομείς της εκδήλωσης του Ανθρώπινου πνεύματος μπορεί να προσφέρει στο κοινωνικό σύνολο.

Μετά την εφαρμογή του προγράμματος Καλλικράτης και σύμφωνα με την υπ. αρ. οικ.36281/4-8-2011 Απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών (ΦΕΚ Β/1765/5-8-2011) αποφασίστηκε η διατήρηση της Δημοτικής Πινακοθήκης Χανίων ως Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου του Δήμου Χανίων με την επωνυμία «Δημοτική Πινακοθήκη Δήμου Χανίων».

1.6.1.3 Δημοτικό Γηροκομείο Χανίων

Το Δημοτικό Γηροκομείο Χανίων προσφέρει τις υπηρεσίες του όχι μόνο στους Δημότες των Χανίων αλλά και σε κατοίκους πολλών περιοχών της Περιφερειακής Ενότητας Χανίων, της Κρήτης αλλά και σε Έλληνες και ομογενείς από το εξωτερικό. Σαν προτεραιότητες θέτει μεταξύ άλλων:

- Την αντιμετώπιση αναγκών συντήρησης του ιδρύματος του οποίου πολλές κτιριακές εγκαταστάσεις έχουν υπερβεί την 50ετία με την εκπόνηση μελέτης και την εκτέλεση έργου εκτεταμένων ανακατασκευών εσωτερικών-εξωτερικών χώρων και αντικατάσταση και συμπλήρωση ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού.
- Την συνεχή ανανέωση και συμπλήρωση του εξοπλισμού του.
- Την ανάγκη προμήθειας ειδικού λεωφορείου για την μετακίνηση των ηλικιωμένων.
- Την κάλυψη της διαρκώς αυξανόμενης ανάγκης των πολιτών για κλίνες νοσηλείας.
- Την συνεχή αναβάθμιση του επιπέδου των υπηρεσιών του ώστε να εξακολουθεί να διατηρεί επάξια τον ρόλο του καλύτερου ιδρύματος στον χώρο του τουλάχιστον στην Ελλάδα.

1.6.1.4 Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Χανίων

Το Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Χανίων προσφέρει υπηρεσίες κοινής ωφελείας και συμβάλλει στην εμπορική, επιβατική, ναυτιλιακή, τουριστική και αλιευτική κίνηση και γενικότερα στην εύρυθμη λειτουργία των λιμανιών αρμοδιότητάς του (Ενετικό Λιμάνι Χανίων, αλιευτικό καταφύγιο-λιμενίσκος Ν. Χώρας, λιμενίσκος Αγ. Κυριακής Χαλέπας) καθώς και στην οικονομική, κοινωνική, πολιτιστική και τουριστική ανάπτυξη της πόλης των Χανίων εν γένει, σε συνεργασία με τους φορείς που δραστηριοποιούνται στις αντίστοιχες λιμενικές ζώνες.

1.6.1.5 Σχολικές Επιτροπές Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Δήμου Χανίων

Στο Δήμο Χανίων, μετά την εφαρμογή του Ν. 3852/2010 Πρόγραμμα «Καλλικράτης» (άρθρο 103) λειτουργούν δύο Σχολικές Επιτροπές οι οποίες έχουν ως βασικό σκοπό την υποστήριξη της λειτουργίας των σχολικών μονάδων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης που βρίσκονται και λειτουργούν εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου Χανίων.

Σκοπός των Σχολικών Επιτροπών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης είναι:

- Η διαχείριση των πιστώσεων που διατίθενται για την κάλυψη των δαπανών λειτουργίας των σχολικών μονάδων ευθύνης τους (π.χ. δαπάνες θέρμανσης, φωτισμού, ύδρευσης, τηλεφώνου, αποχέτευσης, αγοράς αναλώσιμων υλικών κ.λπ.)
- Η αμοιβή των καθαριστριών.
- Η εκτέλεση έργων για την επισκευή και συντήρηση των σχολείων και τον κάθε είδους εξοπλισμό τους.
- Η αποζημίωση εξόδων κίνησης Σχολικών Τροχονόμων.
- Η εισήγηση προς τις αντίστοιχες Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Χανίων για τον εφοδιασμό από τον Οργανισμό Σχολικών Κτιρίων των

σχολείων με έπιπλα και εξοπλιστικά είδη και από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Δια Βίου Μάθησης με βιβλία για τις σχολικές βιβλιοθήκες.

- Η διαχείριση των εσόδων από την ενδεχόμενη εκμετάλλευση των σχολικών κυλικείων.
- Η λήψη κάθε άλλου μέτρου που κρίνεται αναγκαίο για την στήριξη της διοικητικής λειτουργίας των σχολικών μονάδων.
- Η δυνατότητα αγοράς εξοπλιστικών ή άλλων συναφών ειδών ή διδακτικών μέσων για την λειτουργία των σχολείων ευθύνης τους από πιστώσεις του τακτικού προϋπολογισμού και του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων.

1.6.2 Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου (ΝΠΙΔ)

1.6.2.1 Κοινωφελής Επιχείρηση Δήμου Χανίων (ΚΕΠΠΕΔΗΧ-ΚΑΜ)

Η Κοινωφελής Επιχείρηση Πολιτισμού και Περιβάλλοντος Δήμου Χανίων – Κέντρο Αρχιτεκτονικής της Μεσογείου (ΚΕΠΠΕΔΗΧ-ΚΑΜ) συστήθηκε, σύμφωνα με το ΦΕΚ 1501/21.06.2011, έπειτα από τη συγχώνευση των έξι Κοινωφελών Επιχειρήσεων του Δήμου Χανίων: Κοινωφελής Επιχείρηση Δήμου Χανίων (ΚΕΔΗΧ), Κέντρο Αρχιτεκτονικής της Μεσογείου (ΚΑΜ), Κοινωφελής Επιχείρηση Δήμου Ακρωτηρίου, Κοινωφελής Επιχείρηση Δήμου Ελευθερίου Βενιζέλου, Κοινωφελής Επιχείρηση Δήμου Θερίσου, Κοινωφελής Επιχείρηση Δήμου Νέας Κυδωνίας, όπως όριζαν οι διατάξεις του άρθρου 1, 103, 107 και 109 του Ν.3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης» (ΦΕΚ Α' 87/07.06.2010) και των άρθρων 254 και 255 του Ν.3463/2006 «Κύρωση του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων» (ΦΕΚ Α' 114/08.06.2006).

Η ΚΕΠΠΕΔΗΧ-ΚΑΜ δραστηριοποιείται και αναπτύσσει δράσεις στους τομείς του Πολιτισμού, του Περιβάλλοντος και της παροχής υπηρεσιών και δραστηριοτήτων που αναφέρονται στους τομείς κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης. Ειδικότερα λειτουργεί τις κοινωνικές δομές:

- Νηπιακός Σταθμός Ελευθερίου Βενιζέλου
- Βρεφονηπιακοί Σταθμοί: Νέας Κυδωνίας, Βαμβακοπούλου, Ακρωτηρίου
- Κέντρο Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων Ελευθερίου Βενιζέλου
- Βοήθεια στο Σπίτι: Ακρωτηρίου, Θερίσου, Νέας Κυδωνίας, Χανίων (3 δομές), Ελευθερίου Βενιζέλου.

Επίσης διαχειρίζεται τους χώρους πολιτισμού: Κέντρο Αρχιτεκτονικής της Μεσογείου (ΚΑΜ), Παλιό Τελωνείο, Πύλη Sabbionara, Θέατρο Ανατολικής Τάφρου, Θέατρο «Δημήτρης Βλησίδης», Βίλα Κούνδουρου, Θέατρο Πάρκου Ειρήνης και Φιλίας των Λαών, Δημοτικός Κινηματογράφος «Κήπος».

1.6.3 Δημοτικές Επιχειρήσεις

1.6.3.1 Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης Χανίων (Δ.Ε.Υ.Α.Χ.)

Η Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης Χανίων (Δ.Ε.Υ.Α.Χ.) είναι μια από τις πρώτες επιχειρήσεις που συστήθηκαν σε εφαρμογή του Ν.1069/1980 (ΦΕΚ Α' 191/23.08.1980). Είναι Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου, με κοινωφελή - μη κερδοσκοπικό - χαρακτήρα, που σκοπό έχει: «τη μελέτη, κατασκευή, συντήρηση, εκμετάλλευση, διοίκηση και λειτουργία των δικτύων ύδρευσης και αποχέτευσης, ακαθάρτων και ομβρίων, καθώς και μονάδων επεξεργασίας υγρών αποβλήτων της περιοχής Χανίων».

1.6.3.2 «ΚΥΔΩΝ» Δημοτική Α.Ε

Η σύσταση της αμιγούς Δημοτικής Επιχείρησης «ΚΥΔΩΝ» κρίθηκε αναγκαία για να αποκτήσει ο Δήμος Χανίων μια επιχείρηση για την αξιοποίησης δημοτικής περιουσίας. Συστήθηκε από το Δήμο Χανίων με την 133/85 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου ως ίδιο νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου και διέπεται από τις διατάξεις των άρθρων 205 έως 225 του Ν.1065/1980 (ΦΕΚ Α' 168/24.07.1980) όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με τις διατάξεις των άρθρων 28, 35 έως 39, 42 και 46 του Ν.1416/1984 (ΦΕΚ Α' 18/21.02.1984). Το 2009 μετατράπηκε σε Ανώνυμη Εταιρεία, καταχωρήθηκε στο μητρώο ανωνύμων εταιρειών (ΦΕΚ 14625/22.12.2009) με επωνυμία «ΚΥΔΩΝ Δημοτική Ανώνυμη Εταιρεία Εκμετάλλευσης Σταθμών Αυτοκινήτων» και με διακριτικό τίτλο «ΚΥΔΩΝ Δημοτική Α.Ε».

Σκοπός της εταιρείας είναι:

- Η Λειτουργία και εκμετάλλευση του Δημοτικού Σταθμού Στάθμευσης Αυτοκινήτων επί της οδού Περίδου.
- Η ενοικίαση των καταστημάτων της Δημοτικής Λαχαναγοράς Πελεκαπίνας.
- Η λειτουργία Σφαγείων,
- Εκτέλεση δράσεων που σχετίζονται με την προσβασιμότητα και το κυκλοφοριακό του Δήμου Χανίων,
- Η Λειτουργία και Εκμετάλλευση υπαίθριων χώρων στάθμευσης στη Π.Ε. Χανίων.

1.6.4 Διαδημοτικές Επιχειρήσεις

1.6.4.1 Διαδημοτική Επιχείρηση Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων Ανώνυμη Εταιρεία (ΟΤΑ) - Δ.Ε.ΔΙ.Σ.Α. Α.Ε. (ΟΤΑ)

Η ΔΕΔΙΣΑ Α.Ε. (ΟΤΑ) αποτελεί ένα πρότυπο Φορέα Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦοΔΣΑ), με δραστηριότητες – πλήρως καθετοποιημένες – με τη διαχείριση στερεών μη επικίνδυνων αποβλήτων στην Περιφερειακή Ενότητα Χανίων.

1.7 Ανάλυση Οικονομικών Στοιχείων του Δήμου Χανίων

1.7.1 Μεθοδολογικό Πλαίσιο Ανάλυσης Οικονομικών Στοιχείων

Στο πλαίσιο των διαδικασιών προγραμματισμού, διαχείρισης και ελέγχου των οικονομικών μονάδων κάθε μορφής (οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, ιδιωτικές – δημόσιες επιχειρήσεις, οργανισμοί δημοσίου δικαίου κ.α.) έχουν αναπτυχθεί μέσα και τεχνικές με αντικείμενο την παρακολούθηση και αξιολόγηση των λειτουργιών τους.

Οι αριθμοδείκτες αποτελούν την πλέον γνωστή και ευρέως χρησιμοποιούμενη κατηγορία μέσων που στοχεύουν στην καταγραφή και μέτρηση των πόρων που χρησιμοποιεί μία μονάδα και στην ανάλυση και αξιολόγηση των αποτελεσμάτων που επιτυγχάνει.

Οι χρηματοοικονομικοί αριθμοδείκτες καταγράφουν, αναλύουν και αξιολογούν οικονομικά - λογιστικά δεδομένα και πληροφορίες, καθώς και στατιστικά στοιχεία με αντικείμενο:

- την κατανόηση της οικονομικής συμπεριφοράς μίας συγκεκριμένης μονάδας,
- την επισήμανση τάσεων σε κρίσιμα οικονομικά της μεγέθη,
- την αποτίμηση των επιδράσεων που δέχεται από το οικονομικό περιβάλλον, μέσα στο οποίο δραστηριοποιείται και αναπτύσσεται,
- τη σύγκριση της με άλλες ομοειδείς,
- την τεκμηρίωση προτάσεων και εναλλακτικών λύσεων, σε σχέση με τις επιλογές και τις προτεραιότητες της.

Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) αποτελούν μία κατηγορία οικονομικών μονάδων με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά καθώς:

- Παρέχουν υπηρεσίες και κατασκευάζουν υποδομές που χαρακτηρίζονται ως τοπικά δημόσια αγαθά, τα οποία δεν είναι δυνατό να παραχθούν είτε σε ικανοποιητικές ποσότητες είτε με τις κατάλληλες προδιαγραφές από την αγορά, ούτε μπορούν να τιμολογηθούν με τις κλασσικές μεθόδους του ιδιωτικού τομέα.
- Δεν έχουν κερδοσκοπικό χαρακτήρα, όπως οι επιχειρήσεις.
- Αποτελούν φορείς άσκησης δημόσιας εξουσίας σε τοπικό επίπεδο.

Οι οικονομικοί τους στόχοι επικεντρώνονται κατά συνέπεια σε τρεις κατευθύνσεις:

- στην άσκηση των αρμοδιοτήτων τους (παραγωγή τοπικών δημόσιων αγαθών) με το χαμηλότερο δυνατό κόστος, με βάση ορισμένα πρότυπα ποιότητας,
- στην εξεύρεση σταθερών και μόνιμων εσόδων που επιτρέπουν την υιοθέτηση διαδικασιών σχεδιασμού και προγραμματισμού
- στην εξασφάλιση πλεονάσματος για να επιτευχθεί η υλοποίηση μεσοπρόθεσμων αναπτυξιακών στόχων.

Η κατάρτιση χρηματοοικονομικών αριθμοδεικτών για να αξιολογηθούν οι δραστηριότητες και οι λειτουργίες των πρωτοβάθμιων ΟΤΑ θα πρέπει αφενός μεν να παίρνει υπόψη της τα παραπάνω χαρακτηριστικά, αφετέρου δε να χρησιμοποιεί αξιόπιστα και κατάλληλα δεδομένα και στοιχεία.

Η εφαρμογή του διπλογραφικού λογιστικού συστήματος στους Δήμους δίνει τη δυνατότητα εκπόνησης σειράς αριθμοδεικτών που επιτρέπουν μία πλήρη και ολοκληρωμένη αξιολόγηση της οικονομικής τους κατάστασης και των προοπτικών τους, καθώς και τις μεταξύ τους συγκρίσεις.

1.7.2 Απολογιστικά Οικονομικά Στοιχεία Δήμου Χανίων

Η ανάλυση της οικονομικής κατάστασης και των προοπτικών του Δήμου Χανίων βασίστηκε στους απολογισμούς των ετών 2017, 2018, 2019 και 2020 (Ιανουάριος - Νοέμβριος).

Η παρούσα ανάλυση των απολογισμών του Δήμου Χανίων περιλαμβάνει την εξέταση της δομής και εξέλιξης των μεγεθών των εσόδων και εξόδων, καθώς και τον υπολογισμό ορισμένων βασικών χρηματοοικονομικών αριθμοδεικτών.

Στους πίνακες που ακολουθούν παρατίθενται στοιχεία αναφορικά με την μεταβολή των διαφόρων κατηγοριών εσόδων και δαπανών του Δήμου Χανίων κατά τη διάρκεια της περιόδου Ιανουάριος 2017 - Νοέμβριος 2020.

1.7.2.1 Έσοδα

Τα έσοδα του Δήμου ταξινομούνται σε έξι (6) κύριες ομάδες, με κριτήριο την προέλευσή τους, οι οποίες υποδιαιρούνται σε κατηγορίες, υποκατηγορίες και είδος εσόδου με βάση το δεκαδικό σύστημα:

- Τακτικά έσοδα (ΚΑ 0)¹
- Έκτακτα έσοδα (ΚΑ 1)
- Έσοδα παρελθόντων οικονομικών ετών (Π.Ο.Ε.), που βεβαιώνονται για πρώτη φορά (ΚΑ 2)
- Εισπράξεις δανείων και απαιτήσεων από Π.Ο.Ε. (εισπρακτέα υπόλοιπα από βεβαιωθέντα κατά το παρελθόν τακτικά και έκτακτα έσοδα) (ΚΑ 3)
- Εισπράξεις υπέρ του Δημοσίου ή τρίτων και επιστροφές χρημάτων (ΚΑ 4)
- Χρηματικό υπόλοιπο προηγούμενης χρήσης (ΚΑ 5)

Στη συνέχεια αναλύονται τα επιμέρους κονδύλια των οικονομικών στοιχείων της τριετίας 2017 – 2019 που παρουσιάζονται στον πίνακα Απολογιστικών Οικονομικών Στοιχείων που ακολουθεί, σαν απόλυτα μεγέθη και σε ποσοστιαία κατανομή. Τα ποσοστά αφορούν συμμετοχή στα συνολικά έσοδα του έτους.

Από την ανάλυση των οικονομικών στοιχείων σχετικά με τα εισπραχθέντα έσοδα, προκύπτει ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των εσόδων προήλθαν από τα Τακτικά Έσοδα (ΚΑ 0), με μέσο ποσοστό για την τριετία 46,61%.

Σημειώνεται ότι Χρηματικά Υπόλοιπα Προηγούμενων Χρήσεων (ΚΑ 5) αποτελούν το 29,39% των εσόδων (μέσος όρος τριετίας), ποσοστό εξαιρετικά υψηλό, που ενδεχομένως να οφείλεται σε διαχειριστικές δυσχέρειες στην υλοποίηση αναπτυξιακών παρεμβάσεων, καθώς τα χρηματικά υπόλοιπα αφορούν δεσμευμένους πόρους προηγούμενων χρήσεων για την εκτέλεση συγκεκριμένων έργων και δραστηριοτήτων του Δήμου οι οποίοι δεν έχουν αξιοποιηθεί.

Το ποσοστό συμμετοχής των υπολοίπων κατηγοριών εσόδων από άποψη σημαντικότητας για την εξεταζόμενη περίοδο μεταβάλλεται για καθεμία από τις εξεταζόμενες χρήσεις. Ειδικότερα:

- Οι Εισπράξεις υπέρ του Δημοσίου ή Τρίτων και Επιστροφές χρημάτων (ΚΑ 4) έχουν ανοδική πορεία, καθώς αποτελούν το 8,52% των εσόδων του 2017, το 7,77% των εσόδων του 2018 και το 11,05% των εσόδων του 2019 (μέσος όρος τριετίας 9,11%).
- Τα Έκτακτα Έσοδα (ΚΑ 1) αποτελούν το 6,39% των εσόδων του 2017, το 6,25% των εσόδων του 2018 και το 8,34% των εσόδων του 2019 (μέσος όρος τριετίας 7,00%).

¹ Κωδικός Αριθμός (ΚΑ)

- Τα Έσοδα Παρελθόντων Οικονομικών Ετών (Π.Ο.Ε.) που βεβαιώνονται για πρώτη φορά (ΚΑ 2), αποτελούν το 5,67% των εσόδων του 2017, το 4,83% των εσόδων του 2018 και το 5,83% των εσόδων του 2019 (μέσος όρος τριετίας 5,44%).
- Οι Εισπράξεις Δανείων και Απαιτήσεων παρελθόντων οικονομικών ετών (ΚΑ 3), αποτελούν το 2,29% των εσόδων του 2017, το 1,58% των εσόδων του 2018 και το 3,50% των εσόδων του 2019 (μέσος όρος τριετίας 2,46%).

Όσον αφορά στις σημαντικότερες υποκατηγορίες εσόδων, βάσει του ποσοστού συμμετοχής στα συνολικά έσοδα του Δήμου, παρατηρούνται τα ακόλουθα:

- Τα Έσοδα από Επιχορηγήσεις για Λειτουργικές Δαπάνες (ΚΑ 06) έχουν σταθερά φθίνουσα πορεία, καθώς αποτελούν το 32,95% των εσόδων του 2017, το 30,64% των εσόδων του 2018 και το 17,49% των εσόδων του 2019 (μέσος όρος τριετίας 26,59%).
- Τα Χρηματικά Υπόλοιπα από Τακτικά Έσοδα (ΚΑ 511) έχουν σταθερά ανοδική πορεία, καθώς αποτελούν το 20,14% των εσόδων του 2017, το 21,21% των εσόδων του 2018 και το 23,44% των εσόδων του 2019 (μέσος όρος τριετίας 21,60%).
- Τα Έσοδα από Ανταποδοτικά Τέλη και Δικαιώματα (ΚΑ 03) αποτελούν το 13,95% των εσόδων του 2017, το 13,55% των εσόδων του 2018 και το 13,95% των εσόδων του 2019 (μέσος όρος τριετίας 13,82%).
- Τα Χρηματικά Υπόλοιπα από Έκτακτα Έσοδα (ΚΑ 512) έχουν σταθερά ανοδική πορεία, καθώς αποτελούν το 5,50% των εσόδων του 2017, το 8,13% των εσόδων του 2018 και το 9,74% των εσόδων του 2019 (μέσος όρος τριετίας 7,79%).
- Οι Εισπράξεις υπέρ του Δημοσίου και Τρίτων (ΚΑ 41) αποτελούν το 6,64% των εσόδων του 2017, το 6,48% των εσόδων του 2018 και το 10,58% των εσόδων του 2019 (μέσος όρος τριετίας 7,90%).
- Τα Τακτικά Έσοδα Παρελθόντων Οικονομικών Ετών (ΚΑ 21) αποτελούν το 5,23% των εσόδων του 2017, το 4,54% των εσόδων του 2018 και το 5,70% των εσόδων του 2019 (μέσος όρος τριετίας 5,16%).
- Οι Επιχορηγήσεις για Επενδυτικές Δαπάνες (ΚΑ 13) αποτελούν το 3,02% των εσόδων του 2017, το 3,86% των εσόδων του 2018 και το 5,93% των εσόδων του 2019 (μέσος όρος τριετίας 4,27%).

Πολύ χαμηλά ποσοστά συμμετοχής στα συνολικά έσοδα του Δήμου Χανίων παρουσιάζουν τα έσοδα από εκποίηση κινητής και ακίνητης περιουσίας (μέσος όρος τριετίας 0,02%), έκτακτα έσοδα ΠΟΕ (μέσος όρος τριετίας 0,29%), λοιπά έκτακτα έσοδα (μέσος όρος τριετίας 0,75%), λοιπά τακτικά έσοδα (μέσος όρος τριετίας 0,38%), έσοδα από φόρους και εισφορές (μέσος όρος τριετίας 0,38%), πρόσδοι από κινητή (μέσος όρος τριετίας 0,62%) και ακίνητη περιουσία (μέσος όρος τριετίας 0,66%).

Στο σύνολο της περιόδου ανάλυσης (2017 – 2019), τα συνολικά έσοδα του Δήμου Χανίων παρουσίασαν μικρή αύξηση της τάξεως του 1,11%, η οποία οφείλεται κυρίως στην αύξηση των σωρευτικών χρηματικών υπολοίπων (+30,85%), των εισπράξεων υπέρ του Δημοσίου ή τρίτων και επιστροφών χρημάτων (+31,18%) και των έκτακτων εσόδων (+32,06%).

Ειδικότερα, αύξηση παρουσίασαν οι υποκατηγορίες χρηματικών υπολοίπων από τακτικά έσοδα (+17,68%), οι εισπράξεις υπέρ του δημοσίου και τρίτων (+61,04%) και οι επιχορηγήσεις για επενδυτικές δαπάνες (+98,35%).

Αρνητικές μεταβολές παρουσίασαν τα τακτικά έσοδα (-25,20%) και ειδικότερα οι υποκατηγορίες εσόδων από επιχορηγήσεις για λειτουργικές δαπάνες (-44,10%). Σημαντική μείωση παρουσίασαν επίσης οι εισπράξεις από επιστροφές χρημάτων (-74,57%), οι επιχορηγήσεις για κάλυψη λειτουργικών δαπανών (-76,40%), τα έκτακτα έσοδα ΠΟΕ (-69,21%) και τα έσοδα από προσαυξήσεις – πρόστιμα – παράβολα (-16,15%), που αποτελούν όμως υποκατηγορίες με χαμηλό ποσοστό συμμετοχής στα συνολικά έσοδα (από 0,29% έως 1,59%).

Πίνακας 37: Απολογιστικά Στοιχεία Εσόδων Δήμου Χανίων 2017 - 2019

Οικονομικά Απολογιστικά Στοιχεία Δήμου Χανίων				
Έσοδα (€)				
0	Τακτικά Έσοδα	2017	2018	2019
01	Πρόσοδοι από την Ακίνητη Περιουσία	461.459	463.823	537.798
02	Πρόσοδοι από την Κινητή Περιουσία	363.909	559.545	473.096
03	Έσοδα από Ανταποδοτικά Τέλη και Δικαιώματα	10.098.205	10.454.819	10.214.863
04	Έσοδα από Λοιπά Τέλη, Δικαιώματα και Παροχή Υπηρεσιών	2.797.452	2.759.395	3.084.467
05	Φόροι και Εισφορές	442.071	562.883	459.321
06	Έσοδα από Επιχορηγήσεις για Λειτουργικές Δαπάνες	22.912.382	23.630.427	12.806.965
07	Λοιπά Τακτικά Έσοδα	213.862	309.635	316.897
	Γενικό Σύνολο Τακτικών Εσόδων	37.289.341	38.740.528	27.893.407
1	Έκτακτα Έσοδα	2017	2018	2019
11	Έσοδα από Εκποίηση Κινητής και Ακίνητης Περιουσίας	9.530	6.268	37.197
12	Επιχορηγήσεις για Κάλυψη Λειτουργικών Δαπανών	1.146.761	229.930	270.661
13	Επιχορηγήσεις για Επενδυτικές Δαπάνες	2.189.932	2.980.638	4.343.694
14	Δωρεές – Κληρονομίες – Κληροδοσίες	0	14	3.000
15	Προσαυξήσεις – Πρόστιμα – Παράβολα	1.202.683	1.335.462	1.008.467
16	Λοιπά Έκτακτα Έσοδα	76.621	271.975	445.662
	Γενικό Σύνολο Εκτάκτων Εσόδων	4.625.526	4.824.287	6.108.682
2	Έσοδα Παρελθόντων Οικονομικών Ετών (Π.Ο.Ε.) που θα Βεβαιωθούν για Πρώτη Φορά	2017	2018	2019
21	Έσοδα Π.Ο.Ε. Τακτικά	3.788.061	3.502.763	4.170.181
22	Έσοδα Π.Ο.Ε. Έκτακτα	314.727	223.233	96.895
	Γενικό Σύνολο Εσόδων Παρελθόντων Οικονομικών Ετών (Π.Ο.Ε.)	4.102.789	3.725.996	4.267.076
3	Εισπράξεις από Δάνεια και Απαιτήσεις από Π.Ο.Ε.	2017	2018	2019
31	Εισπράξεις από Δάνεια	0	0	0
32	Εισπρακτέα Υπόλοιπα από Βεβαιωθέντα Έσοδα κατά τα Παρελθόντα Έτη	1.660.411	1.222.277	2.560.741
	Γενικό Σύνολο Εισπράξεων από Δάνεια και Απαιτήσεις από Π.Ο.Ε.	1.660.411	1.222.277	2.560.741
4	Εισπράξεις υπέρ του Δημοσίου και Τρίτων και Επιστροφές Χρήματων	2017	2018	2019
41	Εισπράξεις υπέρ του Δημοσίου και Τρίτων	4.808.008	4.999.609	7.742.925
42	Επιστροφές Χρημάτων	1.357.743	990.985	345.247
	Γενικό Σύνολο Εισπράξεων υπέρ του Δημοσίου και Τρίτων	6.165.751	5.990.594	8.088.173
5	Χρηματικό Υπόλοιπο	2017	2018	2019
511	Χρηματικό Υπόλοιπο από Τακτικά Έσοδα	14.582.705	16.359.467	17.160.660
512	Χρηματικό Υπόλοιπο από Έκτακτα Έσοδα	3.982.865	6.267.631	7.132.386
	Γενικό Σύνολο Χρηματικού Υπολοίπου	18.565.570	22.627.098	24.293.046
	Γενικό Σύνολο Εσόδων (1, 2, 3, 4, 5)	72.409.388	77.130.779	73.211.124
Ποσοστιαία Κατανομή στο Σύνολο των Εσόδων (%)				

Οικονομικά Απολογιστικά Στοιχεία Δήμου Χανίων				
0	Τακτικά Έσοδα	2017	2018	2019
01	Πρόσοδοι από την Ακίνητη Περιουσία	0,64%	0,60%	0,73%
02	Πρόσοδοι από την Κινητή Περιουσία	0,50%	0,73%	0,65%
03	Έσοδα από Ανταποδοτικά Τέλη και Δικαιώματα	13,95%	13,55%	13,95%
04	Έσοδα από Λοιπά Τέλη, Δικαιώματα και Παροχή Υπηρεσιών	3,86%	3,58%	4,21%
05	Φόροι και Εισφορές	0,61%	0,73%	0,63%
06	Έσοδα από Επιχορηγήσεις για Λειτουργικές Δαπάνες	31,64%	30,64%	17,49%
07	Λοιπά Τακτικά Έσοδα	0,30%	0,40%	0,43%
	Γενικό Σύνολο Τακτικών Εσοδών	51,50%	50,23%	38,10%
1	Έκτακτα Έσοδα	2017	2018	2019
11	Έσοδα από Εκποίηση Κινητής και Ακίνητης Περιουσίας	0,01%	0,01%	0,05%
12	Επιχορηγήσεις για Κάλυψη Λειτουργικών Δαπανών	1,58%	0,30%	0,37%
13	Επιχορηγήσεις για Επενδυτικές Δαπάνες	3,02%	3,86%	5,93%
14	Δωρεές – Κληρονομίες – Κληροδοσίες	0,00%	0,00%	0,00%
15	Προσαυξήσεις – Πρόστιμα – Παράβολα	1,66%	1,73%	1,38%
16	Λοιπά Έκτακτα Έσοδα	0,11%	0,35%	0,61%
	Γενικό Σύνολο Εκτάκτων Εσοδών	6,39%	6,25%	8,34%
2	Έσοδα Παρελθόντων Οικονομικών Ετών (Π.Ο.Ε.) που θα Βεβαιωθούν για Πρώτη Φορά	2017	2018	2019
21	Έσοδα Π.Ο.Ε. Τακτικά	5,23%	4,54%	5,70%
22	Έσοδα Π.Ο.Ε. Έκτακτα	0,43%	0,29%	0,13%
	Γενικό Σύνολο Εσοδών Παρελθόντων Οικονομικών Ετών (Π.Ο.Ε.)	5,67%	4,83%	5,83%
3	Εισπράξεις από Δάνεια και Απαιτήσεις από Π.Ο.Ε.	2017	2018	2019
31	Εισπράξεις από Δάνεια	0,00%	0,00%	0,00%
32	Εισπρακτέα Υπόλοιπα από Βεβαιωθέντα Έσοδα κατά τα Παρελθόντα Έτη	2,29%	1,58%	3,50%
	Γενικό Σύνολο Εισπράξεων από Δάνεια και Απαιτήσεις από Π.Ο.Ε.	2,29%	1,58%	3,50%
4	Εισπράξεις υπέρ του Δημοσίου και Τρίτων και Επιστροφές Χρήματων	2017	2018	2019
41	Εισπράξεις υπέρ του Δημοσίου και Τρίτων	6,64%	6,48%	10,58%
42	Επιστροφές Χρημάτων	1,88%	1,28%	0,47%
	Γενικό Σύνολο Εισπράξεων υπέρ του Δημοσίου και Τρίτων	8,52%	7,77%	11,05%
5	Χρηματικό Υπόλοιπο	2017	2018	2019
511	Χρηματικό Υπόλοιπο από Τακτικά Έσοδα	20,14%	21,21%	23,44%
512	Χρηματικό Υπόλοιπο από Έκτακτα Έσοδα	5,50%	8,13%	9,74%
	Γενικό Σύνολο Χρηματικού Υπολοίπου	25,64%	29,34%	33,18%
	Γενικό Σύνολο Εσόδων (1, 2, 3, 4, 5)	100,00%	100,00%	100,00%

Πηγή: Δήμος Χανίων (Ιδία Επεξεργασία)

Σε ό,τι αφορά την τρέχουσα κατάσταση εσόδων του Δήμου Χανίων, παρουσιάζονται και αναλύονται στοιχεία προϋπολογισθέντων, βεβαιωθέντων και εισπραχθέντων εσόδων για την περίοδο 01.01.2020 – 30.11.2020 και η ποσοστιαία κατανομή στο σύνολο των εσόδων.

Η ποσοστιαία κατανομή των εισπραχθέντων εσόδων για το 2020 είναι παρόμοια με τη προηγούμενη τριετία.

Από την ανάλυση των οικονομικών στοιχείων σχετικά με τα εισπραχθέντα έσοδα, προκύπτει ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των εσόδων προήλθαν από τα Τακτικά Έσοδα (ΚΑ 0), με ποσοστό 36,06% και ακολούθως από Χρηματικά Υπόλοιπα (ΚΑ 5), με μέσο ποσοστό 29,39%.

Η ικανότητα ενός ΟΤΑ να εισπράττει τις απαιτήσεις του, συνδέεται άμεσα με την αποτελεσματικότητα του εισπρακτικού του μηχανισμού.

Το ποσοστό των εισπραχθέντων εσόδων ως προς τα βεβαιωθέντα έσοδα του Δήμου Χανίων εκτιμάται σε 61,18%, γεγονός το οποίο υποδηλώνει ότι η οικονομική διαχείριση του Δήμου αν και κινείται σε σχετικά ικανοποιητικά επίπεδα και χρήζει βελτιώσεων.

Οι περισσότερες κατηγορίες εσόδων παρουσιάζουν υψηλή εισπραξιμότητα (πάνω από 86,00%) με εξαίρεση τα εισπρακτέα υπόλοιπα από βεβαιωθέντα έσοδα κατά τα παρελθόντα έτη (2,31%), τα έκτακτα έσοδα ΠΟΕ (54,91%), τα λοιπά τακτικά έσοδα (67,09%) τις επιστροφές χρημάτων (67,47%) και τις προσόδους από ακίνητη περιουσία (71,52%), υποκατηγορίες με χαμηλή συμμετοχή στο σύνολο των εσόδων (από 0,27% έως 1,43%).

Η σχέση που διαμορφώνεται απολογιστικά μεταξύ βεβαιωθέντων και προϋπολογισθέντων εσόδων αποτελεί δείκτη αφενός μεν της ακρίβειας με την οποία συντάσσεται ο προϋπολογισμός και αφετέρου της φορολογικής και διαχειριστικής προσπάθειας που αναλαμβάνει ο Δήμος και οι υπηρεσίες του.

Εκτιμάται ότι κατά τη διάρκεια του περασμένου έτους (Ιανουάριος - Νοέμβριος 2020), βεβαιώθηκε το 96,36% των συνολικών προϋπολογισθέντων εσόδων του Δήμου Χανίων, ποσοστό αρκετά υψηλό.

Μεταξύ των διαφόρων κατηγοριών εσόδων, την καλύτερη σχέση βεβαιωθέντων / προϋπολογισθέντων παρουσιάζουν τα χρηματικά υπόλοιπα (119,73%), τα έσοδα ΠΟΕ (118,04%), οι εισπράξεις από δάνεια και απαιτήσεις ΠΟΕ (97,77%) και οι εισπράξεις υπέρ του δημοσίου και τρίτων και επιστροφές χρήματων (91,80%). Ικανοποιητική αναλογία παρουσιάζουν τα τακτικά έσοδα (87,87%) και σχετικά ικανοποιητική τα έκτακτα έσοδα με ποσοστό 61,44%.

Οι αποκλίσεις που παρατηρούνται στη σχέση βεβαιωθέντων εσόδων προς προϋπολογισθέντα συνήθως οφείλεται:

- Σε αστάθμητους παράγοντες που επηρεάζουν το ύψος των δημοτικών εσόδων π.χ. κατανομές κρατικών επιχορηγήσεων, καταβολές εισροών από τα Τομεακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020, νομοθετικές ρυθμίσεις, δικαστικές αποφάσεις κ.α.
- Σε αποκλίσεις εκτιμήσεων για το ύψος συγκεκριμένων επιχορηγήσεων.
- Σε καθυστερήσεις έργων, οπότε δεν είναι δυνατόν να ζητηθούν οι αντίστοιχες εκταμιεύσεις (συμβαίνει σε επιχορηγήσεις και δάνεια).
- Σε πιθανές αδυναμίες τήρησης των πολύπλοκων και γραφειοκρατικών διαδικασιών που απαιτούνται για την παρακολούθηση των έργων ή δράσεων που έχουν ενταχθεί για χρηματοδότηση, αλλά και σε αστοχίες της διοίκησης (προβλέψεις, εκτιμήσεις).
- Υπερεκτίμηση εσόδων στους τομείς επενδύσεων και την παροχής υπηρεσιών π.χ. έκτακτες επιχορηγήσεις για επενδύσεις ή για λειτουργικές δαπάνες, αποδόσεις τελών, εισφορών κ.α.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται απολογιστικά στοιχεία εσόδων του Δήμου Χανίων για το την περίοδο Ιανουάριος – Σεπτέμβριος 2020.

Πίνακας 38: Απολογιστικά Στοιχεία Εσόδων Δήμου Χανίων 01.01.2020 - 30.11.2020

Οικονομικά Απολογιστικά Στοιχεία Δήμου Χανίων					
Έσοδα (€)					
0	Τακτικά Έσοδα	Προϋπολογισθέντα	Βεβαιωθέντα	Εισπραχθέντα	Ποσοστιαία Κατανομή Εισπραχθέντων
01	Πρόσοδοι από την Ακίνητη Περιουσία	482.500	587.911	420.485	0,65%
02	Πρόσοδοι από την Κινητή Περιουσία	520.000	192.536	192.536	0,30%
03	Έσοδα από Ανταποδοτικά Τέλη και Δικαιώματα	10.385.000	8.163.543	8.163.543	12,71%
04	Έσοδα από Λοιπά Τέλη, Δικαιώματα και Παροχή Υπηρεσιών	2.298.450	1.788.980	1.771.144	2,76%
05	Φόροι και Εισφορές	467.500	367.948	363.273	0,57%
06	Έσοδα από Επιχορηγήσεις για Λειτουργικές Δαπάνες	12.385.463	12.221.637	12.221.637	19,02%
07	Λοιπά Τακτικά Έσοδα	37.000	30.738	30.738	0,05%
	Γενικό Σύνολο Τακτικών Εσόδων	26.575.913	23.353.292	23.163.355	36,06%
1	Έκτακτα Έσοδα	Προϋπολογισθέντα	Βεβαιωθέντα	Εισπραχθέντα	Ποσοστιαία Κατανομή Εισπραχθέντων
11	Έσοδα από Εκποίηση Κινητής και Ακίνητης Περιουσίας	5.000	24.855	24.855	0,04%
12	Επιχορηγήσεις για Κάλυψη Λειτουργικών Δαπανών	109.600	1.213.493	1.213.493	1,89%
13	Επιχορηγήσεις για Επενδυτικές Δαπάνες	8.497.807	3.607.677	3.607.677	5,62%
14	Δωρεές – Κληρονομίες – Κληροδοσίες	100	1.000	1.000	0,00%
15	Προσαυξήσεις – Πρόστιμα – Παράβολα	876.500	757.010	702.544	1,09%
16	Λοιπά Έκτακτα Έσοδα	62.000	264.045	177.136	0,28%
	Γενικό Σύνολο Εκτάκτων Εσόδων	9.551.007	5.868.080	5.726.705	8,91%
2	Έσοδα Παρελθόντων Οικονομικών Ετών (Π.Ο.Ε.) που θα Βεβαιωθούν για Πρώτη Φορά	Προϋπολογισθέντα	Βεβαιωθέντα	Εισπραχθέντα	Ποσοστιαία Κατανομή Εισπραχθέντων
21	Έσοδα Π.Ο.Ε. Τακτικά	3.199.780	3.577.080	3.099.172	4,82%
22	Έσοδα Π.Ο.Ε. Έκτακτα	98.000	315.621	173.315	0,27%
	Γενικό Σύνολο Εσόδων Παρελθόντων Οικονομικών Ετών (Π.Ο.Ε.)	3.297.780	3.892.701	3.272.487	5,09%
3	Εισπράξεις από Δάνεια και Απαιτήσεις από Π.Ο.Ε.	Προϋπολογισθέντα	Βεβαιωθέντα	Εισπραχθέντα	Ποσοστιαία Κατανομή Εισπραχθέντων
31	Εισπράξεις από Δάνεια	0	0	0	0,00%
32	Εισπρακτέα Υπόλοιπα από Βεβαιωθέντα Έσοδα κατά τα Παρελθόντα Έτη	40.750.452	39.840.889	920.906	1,43%
	Γενικό Σύνολο Εισπράξεων από Δάνεια και Απαιτήσεις από Π.Ο.Ε.	40.750.452	39.840.889	920.906	1,43%

Οικονομικά Απολογιστικά Στοιχεία Δήμου Χανίων					
Έσοδα (€)					
4	Εισπράξεις υπέρ του Δημοσίου και Τρίτων και Επιστροφές Χρήματων	Προϋπολογισθέντα	Βεβαιωθέντα	Εισπραχθέντα	Ποσοστιαία Κατανομή Εισπραχθέντων
41	Εισπράξεις υπέρ του Δημοσίου και Τρίτων	5.588.772	5.405.126	5.350.212	8,33%
42	Επιστροφές Χρημάτων	3.092.781	2.564.331	1.730.206	2,69%
	Γενικό Σύνολο Εισπράξεων υπέρ του Δημοσίου και Τρίτων	8.681.552	7.969.457	7.080.417	11,02%
5	Χρηματικό Υπόλοιπο	Προϋπολογισθέντα	Βεβαιωθέντα	Εισπραχθέντα	Ποσοστιαία Κατανομή Εισπραχθέντων
511	Χρηματικό Υπόλοιπο από Τακτικά Έσοδα	13.289.740	15.920.985	15.920.985	24,78%
512	Χρηματικό Υπόλοιπο από Έκτακτα Έσοδα	6.820.674	8.156.879	8.156.879	12,70%
	Γενικό Σύνολο Χρηματικού Υπολοίπου	20.110.413	24.077.863	24.077.863	37,48%
	Γενικό Σύνολο Εσόδων (1, 2, 3, 4, 5)	108.967.118	105.002.283	64.241.733	100,00%

Πηγή: Δήμος Χανίων (Ιδία Επεξεργασία)

1.7.2.2 Δαπάνες

Οι δαπάνες ταξινομούνται σε τέσσερις κύριες ομάδες (κεφάλαια) και ακολουθούν την ίδια μεθοδολογία υποδιαίρεσης σε κατηγορίες, υποκατηγορίες και είδος εξόδου (οριζόντια ταξινόμηση ή παρακολούθηση κατά είδος δαπάνης):

- Έξοδα Χρήσης (ΚΑ 6),
- Επενδύσεις (ΚΑ 7),
- Πληρωμές από Υποχρεώσεις Παρελθόντων Οικονομικών Ετών (Π.Ο.Ε.), Αποδόσεις και Προβλέψεις (ΚΑ 8),
- Αποθεματικό (ΚΑ 9).

Ειδικότερα, σε ό,τι αφορά τα πληρωθέντα έξοδα, προκύπτει ότι το μεγαλύτερο ποσοστό τους, για την περίοδο 2017 – 2019, αφορά λειτουργικές δαπάνες (ΚΑ 6), με μέσο ποσοστό για την τριετία της τάξεως του 76,04%. Με μεγάλη διαφορά ακολουθούν οι πληρωμές από υποχρεώσεις Π.Ο.Ε., αποδόσεις και προβλέψεις (ΚΑ 8) με μέσο όρο 14,61% και οι δαπάνες επενδύσεων (ΚΑ 7), με μέσο όρο 9,35%. Στο σύνολο της τριετίας δεν υπάρχουν δαπάνες αποθεματικού (ΚΑ 9).

Όσον αφορά τις διάφορες υποκατηγορίες εξόδων, διαπιστώνεται ότι και για τα τρία έτη της εξεταζόμενης περιόδου, τα μεγαλύτερα ποσοστά των πληρωθέντων δαπανών αφορούν τις υποκατηγορίες πληρωμών για μεταβιβάσεις εισοδημάτων σε τρίτους, παραχωρήσεις, παροχές, επιχορηγήσεις, επιδοτήσεις, δωρεές (ΚΑ 67) και αμοιβών και εξόδων προσωπικού (ΚΑ 60) με μέσους όρους τριετίας 29,29% και 23,54%. Σημαντικά είναι και τα ποσοστά δαπανών των υποκατηγοριών παροχών τρίτων (13,90%) λοιπών αποδόσεων (11,95%) και έργων (5,76%). Σημαντική διαπίστωση αποτελεί ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των πληρωθέντων δαπανών του Δήμου αφορούσαν κυρίως λειτουργικές δαπάνες και δευτερευόντως επενδύσεις.

Στο σύνολο της περιόδου ανάλυσης (2017 – 2019), τα συνολικά έξοδα του Δήμου Χανίων παρουσίασαν μικρή πτώση της τάξεως του 1,30%, η οποία οφείλεται στη μείωση των λειτουργικών δαπανών (-14,45%) και ειδικότερα των πληρωμών για μεταβιβάσεις εισοδημάτων σε τρίτους, παραχωρήσεις, παροχές, επιχορηγήσεις, επιδοτήσεις, δωρεές (-55,51%).

Αντιθέτως, σημαντική αύξηση των πληρωθέντων δαπανών παρουσίασαν οι επενδύσεις (+134,76%), λόγω αύξησης των πληρωμών στις υποκατηγορίες αγορών κτιρίων, τεχνικών έργων και προμήθειες παγίων (+501,21%) και έργων (+71,66%).

Πίνακας 39: Απολογιστικά Στοιχεία Δαπανών Δήμου Χανίων 2017 - 2019

Οικονομικά Απολογιστικά Στοιχεία Δήμου Χανίων				
Δαπάνες (€)				
6	Έξοδα Χρήσης	2017	2018	2019
60	Αμοιβές και Έξοδα Προσωπικού	11.430.861	11.825.669	12.414.775
61	Αμοιβές Αιρετών και Τρίτων	1.222.427	1.620.428	1.842.224
62	Παροχές Τρίτων	6.295.947	6.957.260	7.802.305
63	Φόροι και Τέλη	207.569	212.146	184.270
64	Λοιπά Γενικά Έξοδα	1.194.674	1.156.736	2.343.533
65	Πληρωμές για την Εξυπηρέτηση Δημόσια Πίστης	469.435	235.753	350.552
66	Δαπάνες Προμήθειας Αναλωσίμων	830.762	1.008.795	968.679
67	Πληρωμές για Μεταβιβάσεις Εισοδημάτων σε Τρίτους Παραχωρήσεις - Παροχές - Επιχορηγήσεις - Επιδοτήσεις - Δωρεές	18.255.077	18.313.886	8.121.193
68	Λοιπά Έξοδα	20.047	95.932	130.609
	Σύνολο Εξόδων Χρήσης	39.926.798	41.426.607	34.158.140

Οικονομικά Απολογιστικά Στοιχεία Δήμου Χανίων				
7	Επενδύσεις	2017	2018	2019
71	Αγορές Κτιρίων, Τεχνικών Έργων και Προμήθειες Παγίων	382.643	752.292	2.300.495
73	Έργα	2.032.820	3.221.981	3.489.608
74	Μελέτες, Έρευνες, Πειραματικές Εργασίες και Ειδικές Δαπάνες	384.195	446.918	817.078
75	Τίτλοι Πάγιας Επένδυσης (συμμετοχές σε επιχειρήσεις)	100.000	0	200.000
	Σύνολο Επενδύσεων	2.899.658	4.421.192	6.807.181
8	Πληρωμές Π.Ο.Ε., Αποδόσεις και Προβλέψεις	2017	2018	2019
81	Πληρωμές Οφειλών Παρελθόντων Οικονομικών Ετών (Π.Ο.Ε.)	1.332.417	1.315.807	1.365.370
82	Λοιπές Αποδόσεις	5.623.417	5.651.508	6.802.569
83	Επιχορηγούμενες Πληρωμές Υποχρεώσεων Π.Ο.Ε.	0	22.620	0
85	Προβλέψεις μη Είσπραξης Εισπρακτέων Υπολοίπων Βεβαιωθέντων κατά τα Παρελθόντα Οικονομικά Έτη	0	0	0
	Σύνολο Πληρωμών Π.Ο.Ε., Αποδόσεων, Προβλέψεων	6.955.834	6.989.936	8.167.940
9	Αποθεματικό	2017	2018	2019
91	Αποθεματικό	0	0	0
	Σύνολο Αποθεματικού	0	0	0
	Γενικό Σύνολο Δαπανών (6, 7, 8, 9)	49.782.290	52.837.734	49.133.261
Ποσοστιαία Κατανομή στο Σύνολο των Δαπανών (%)				
6	Έξοδα Χρήσης	2017	2018	2019
60	Αμοιβές και Έξοδα Προσωπικού	22,96%	22,38%	25,27%
61	Αμοιβές Αιρετών και Τρίτων	2,46%	3,07%	3,75%
62	Παροχές Τρίτων	12,65%	13,17%	15,88%
63	Φόροι και Τέλη	0,42%	0,40%	0,38%
64	Λοιπά Γενικά Έξοδα	2,40%	2,19%	4,77%
65	Πληρωμές για την Εξυπηρέτηση Δημόσια Πίστης	0,94%	0,45%	0,71%
66	Δαπάνες Προμήθειας Αναλωσίμων	1,67%	1,91%	1,97%
67	Πληρωμές για Μεταβιβάσεις Εισοδημάτων σε Τρίτους Παραχωρήσεις - Παροχές - Επιχορηγήσεις - Επιδοτήσεις - Δωρεές	36,67%	34,66%	16,53%
68	Λοιπά Έξοδα	0,04%	0,18%	0,27%
	Σύνολο Εξόδων Χρήσης	80,20%	78,40%	69,52%
7	Επενδύσεις	2017	2018	2019
71	Αγορές Κτιρίων, Τεχνικών Έργων και Προμήθειες Παγίων	0,77%	1,42%	4,68%
73	Έργα	4,08%	6,10%	7,10%
74	Μελέτες, Έρευνες, Πειραματικές Εργασίες και Ειδικές Δαπάνες	0,77%	0,85%	1,66%
75	Τίτλοι Πάγιας Επένδυσης (συμμετοχές σε επιχειρήσεις)	0,20%	0,00%	0,41%
	Σύνολο Επενδύσεων	5,82%	8,37%	13,85%
8	Πληρωμές Π.Ο.Ε., Αποδόσεις και Προβλέψεις	2017	2018	2019
81	Πληρωμές Οφειλών Παρελθόντων Οικονομικών Ετών (Π.Ο.Ε.)	2,68%	2,49%	2,78%
82	Λοιπές Αποδόσεις	11,30%	10,70%	13,85%
83	Επιχορηγούμενες Πληρωμές Υποχρεώσεων Π.Ο.Ε.	0,00%	0,04%	0,00%
85	Προβλέψεις μη Είσπραξης Εισπρακτέων Υπολοίπων Βεβαιωθέντων κατά τα Παρελθόντα Οικονομικά Έτη	0,00%	0,00%	0,00%
	Σύνολο Πληρωμών Π.Ο.Ε., Αποδόσεων, Προβλέψεων	13,97%	13,23%	16,62%
9	Αποθεματικό	2017	2018	2019
91	Αποθεματικό	0,00%	0,00%	0,00%
	Σύνολο Αποθεματικού	0,00%	0,00%	0,00%
	Γενικό Σύνολο Δαπανών (6, 7, 8, 9)	100,00%	100,00%	100,00%

Πηγή: Δήμος Χανίων (Ιδία Επεξεργασία)

Για την ανάλυση της τρέχουσας κατάστασης δαπανών του Δήμου Χανίων, παρουσιάζονται και αναλύονται στοιχεία προϋπολογισθέντων, βεβαιωθέντων και πληρωθέντων δαπανών για την περίοδο 01.01.2020 – 30.11.2020 και η ποσοστιαία κατανομή στο σύνολο των δαπανών.

Η ποσοστιαία κατανομή των πληρωθέντων δαπανών για το 2020 είναι παρόμοια με τη προηγούμενη τριετία.

Από την ανάλυση των οικονομικών στοιχείων σχετικά με τις πληρωθείσες δαπάνες, προκύπτει ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των δαπανών (71,12%) αφορούν λειτουργικά έξοδα (ΚΑ 06).

Το ποσοστό των πληρωθέντων δαπανών ως προς τα ενταλθέντα έξοδα του Δήμου Χανίων εκτιμάται σε 98,69%, γεγονός το οποίο υποδηλώνει ότι η οικονομική διαχείριση του Δήμου κινείται σε ικανοποιητικά επίπεδα. Στις περισσότερες υποκατηγορίες δαπανών, η σχέση πληρωθέντων / ενταλθέντων παρουσιάζει σχετική σταθερότητα, αφού τα ποσοστά κυμαίνονται στα ίδια περίπου επίπεδα πάνω από το 96,00%. Εξαιρεση αποτελούν οι υποκατηγορίες λοιπών εξόδων (0,32%) και οι αγορών κτιρίων, τεχνικών έργων και προμήθειες παγίων (95,24%).

Κατά τη διάρκεια του περασμένου έτους (Ιανουάριος με Νοέμβριος 2020), το ποσοστό των ενταλθέντων δαπανών προς τις προϋπολογισθέντες δαπάνες εκτιμάται σε 40,45%, ποσοστό σχετικά χαμηλό. Μεταξύ των διαφόρων κατηγοριών δαπανών, την καλύτερη σχέση ενταλθέντων / προϋπολογισθέντων παρουσιάζουν οι λειτουργικές δαπάνες (82,57%) ενώ τη χειρότερη οι πληρωμές ΠΟΕ, αποδόσεις και προβλέψεις (13,95%).

Η σχέση ενταλθέντων / προϋπολογισθέντων εξόδων αποτελεί δείκτη της ακρίβειας με την οποία συντάσσεται ο προϋπολογισμός, της διαχειριστικής προσπάθειας που αναλαμβάνει ο Δήμος και οι υπηρεσίες του και της ύπαρξης ρευστότητας, όσον αφορά την πληρωμή των υποχρεώσεών του.

Τα χαμηλά ποσοστά ενταλθέντων / προϋπολογισθέντων δαπανών για τις επενδύσεις (27,49%) μπορούν να συνδεόμαστε με την μη ένταξη προτάσεων του Δήμου σε συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα ή με τη ροή των επιχορηγήσεων για επενδύσεις, ή ακόμη και σε αδυναμίες στη διαδικασία προγραμματισμού έργων ή στις προβλέψεις υλοποίησης συγκεκριμένων δράσεων.

Πίνακας 40: Απολογιστικά Στοιχεία Δαπανών Δήμου Χανίων 01.01.2020 – 30.11.2020

Οικονομικά Απολογιστικά Στοιχεία Δήμου Χανίων					
Δαπάνες (€)					
6	Έξοδα Χρήσης	Προϋπολογισθέντα	Ενταλθέντα	Πληρωθέντα	Ποσοστιαία Κατανομή Πληρωθέντων
60	Αμοιβές και Έξοδα Προσωπικού	12.837.028	12.113.557	12.108.624	27,91%
61	Αμοιβές Αιρετών και Τρίτων	2.140.260	1.608.207	1.600.515	3,69%
62	Παροχές Τρίτων	9.604.003	7.601.100	7.367.888	16,98%
63	Φόροι και Τέλη	229.400	31.608	31.592	0,07%
64	Λοιπά Γενικά Έξοδα	1.426.560	587.689	567.195	1,31%
65	Πληρωμές για την Εξυπηρέτηση Δημόσια Πίστης	352.046	221.688	221.688	0,51%
66	Δαπάνες Προμήθειας Αναλωσίμων	1.535.721	858.403	845.642	1,95%
67	Πληρωμές για Μεταβιβάσεις Εισοδημάτων σε Τρίτους Παραχωρήσεις - Παροχές - Επιχορηγήσεις - Επιδότησεις - Δωρεές	9.537.433	8.114.846	8.114.793	18,70%
68	Λοιπά Έξοδα	120.000	58.418	186	0,00%
	Σύνολο Εξόδων Χρήσης	37.782.451	31.195.515	30.858.123	71,12%
7	Επενδύσεις	Προϋπολογισθέντα	Ενταλθέντα	Πληρωθέντα	Ποσοστιαία

Οικονομικά Απολογιστικά Στοιχεία Δήμου Χανίων					
					Κατανομή Πληρωθέντων
71	Αγορές Κτιρίων, Τεχνικών Έργων και Προμήθειες Παγίων	6.746.972	1.294.689	1.233.103	2,84%
73	Έργα	12.054.962	3.243.950	3.123.073	7,20%
74	Μελέτες, Έρευνες, Πειραματικές Εργασίες και Ειδικές Δαπάνες	2.790.586	1.396.413	1.343.734	3,10%
75	Τίτλοι Πάγιας Επένδυσης (συμμετοχές σε επιχειρήσεις)	0	0	0	0,00%
	Σύνολο Επενδύσεων	21.592.520	5.935.051	5.699.910	13,14%
8	Πληρωμές Π.Ο.Ε., Αποδόσεις και Προβλέψεις	Προϋπολογισθέντα	Ενταλθέντα	Πληρωθέντα	Ποσοστιαία Κατανομή Πληρωθέντων
81	Πληρωμές Οφειλών Παρελθόντων Οικονομικών Ετών (Π.Ο.Ε.)	2.596.435	905.252	901.635	2,08%
82	Λοιπές Αποδόσεις	7.403.772	5.930.354	5.931.880	13,67%
83	Επιχορηγούμενες Πληρωμές Υποχρεώσεων Π.Ο.Ε.	0	0	0	0,00%
85	Προβλέψεις μη Είσπραξης Εισπρακτέων Υπολοίπων Βεβαιωθέντων κατά τα Παρελθόντα Οικονομικά Έτη	39.016.365	0	0	0,00%
	Σύνολο Πληρωμών Π.Ο.Ε., Αποδόσεων, Προβλέψεων	49.016.571	6.835.606	6.833.515	15,75%
9	Αποθεματικό	Προϋπολογισθέντα	Ενταλθέντα	Πληρωθέντα	Ποσοστιαία Κατανομή Πληρωθέντων
91	Αποθεματικό	287.788	0	0	0,00%
	Σύνολο Αποθεματικού	287.788	0	0	0,00%
	Γενικό Σύνολο Δαπανών (6, 7, 8, 9)	108.679.329,82	43.966.172,57	43.391.548,11	100,00%

Πηγή: Δήμος Χανίων (Ιδία Επεξεργασία)

1.7.3 Χρηματοοικονομικοί Δείκτες

Οι χρηματοοικονομικοί δείκτες είναι σχέσεις / συσχετίσεις μεταξύ μεγεθών λογιστικής ή στατιστικής φύσης με στόχο την ανάλυση της κατάστασης του οργανισμού. Η χρήση δεικτών και άλλων εργαλείων της σύγχρονης οικονομικής επιστήμης συμβάλλει στην υλοποίηση μακροπρόθεσμων αναπτυξιακών στόχων, στον εντοπισμό προβλημάτων και στην εξεύρεση λύσεων.

1.7.3.1 Αριθμοδείκτες Ανάλυσης Οικονομικών Στοιχείων ΟΤΑ

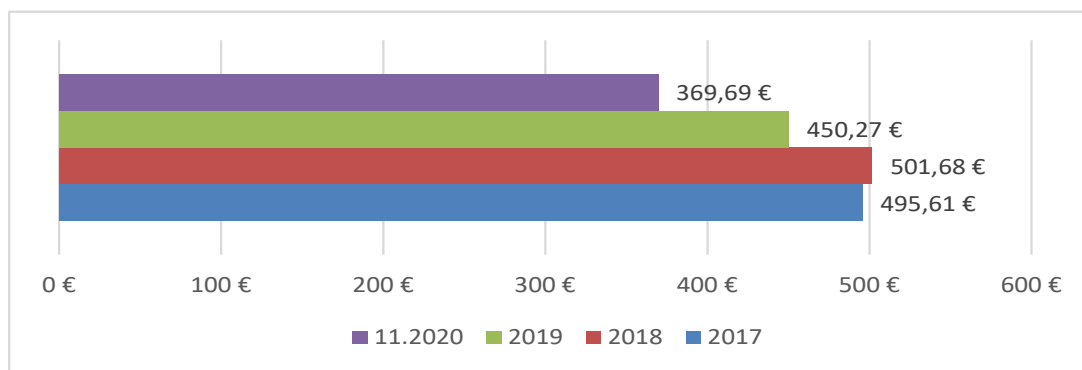
Στη συνέχεια υπολογίζονται και αναλύονται ορισμένοι βασικοί αριθμοδείκτες, οι οποίοι παρέχουν σημαντικές πληροφορίες για την οικονομική κατάσταση του Δήμου Χανίων.

1.7.3.1.1 Δείκτες Εσόδων / Εξόδων ανά Κάτοικο (βάσει απογραφής πληθυσμού της ΕΛΣΤΑΤ)

Ο δείκτης εσόδων ανά κάτοικο εκφράζει το κατά κεφαλήν ποσό που μπορεί να διαθέσει ο Δήμος Χανίων ανά κάτοικο για την υλοποίηση των πολιτικών του.

$$\text{Δείκτης Εσόδων ανά Κάτοικο} = \frac{\text{Συνολικά Έσοδα}}{\text{Αριθμός Κατοίκων}} \times 100$$

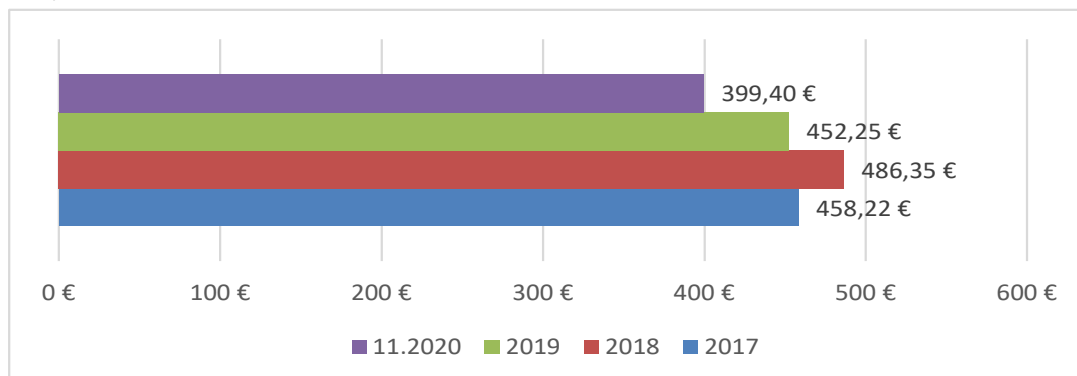
Οι τιμές του δείκτη υπολογίστηκαν χωρίς να ληφθούν υπόψη τα ταμειακά υπόλοιπα (ΚΑ 05). Η τιμή του δείκτη παρουσιάζει μείωση την περίοδο 2017 – 2020 φτάνοντας τα 369,69 €.

Ο δείκτης εξόδων ανά κάτοικο εκφράζει το ποσό που αντιστοιχεί σε κάθε δημότη (κατά κεφαλήν) με βάση το σύνολο των εξόδων. Όσο υψηλότερος είναι ο δείκτης, τόσες περισσότερες δαπάνες ανά κάτοικο διαθέτει ο Δήμος για την εφαρμογή του προγράμματος δράσης του.

$$\text{Δείκτης Εξόδων ανά Κάτοικο} = \frac{\text{Συνολικά Έξοδα}}{\text{Αριθμός Κατοίκων}} \times 100$$

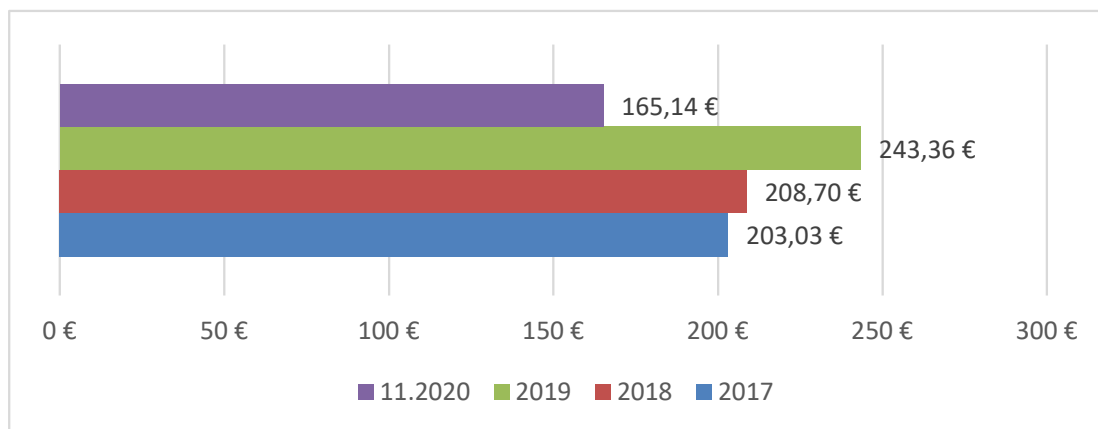
Οι τιμές του εν λόγω δείκτη παρουσιάζουν μείωση την περίοδο 2017 - 2020 φτάνοντας τα 399,40 €.

Ο δείκτης εξόδων ανά κάτοικο εκφράζει το ποσό που επιβαρύνει κάθε δημότη κατά μέσο όρο η εισπραξη των ιδίων εσόδων.

$$\text{Δείκτης Επιβάρυνσης Δημοτών} = \frac{\text{Ίδια Έσοδα} \times 100}{\text{Αριθμός Κατοίκων}}$$

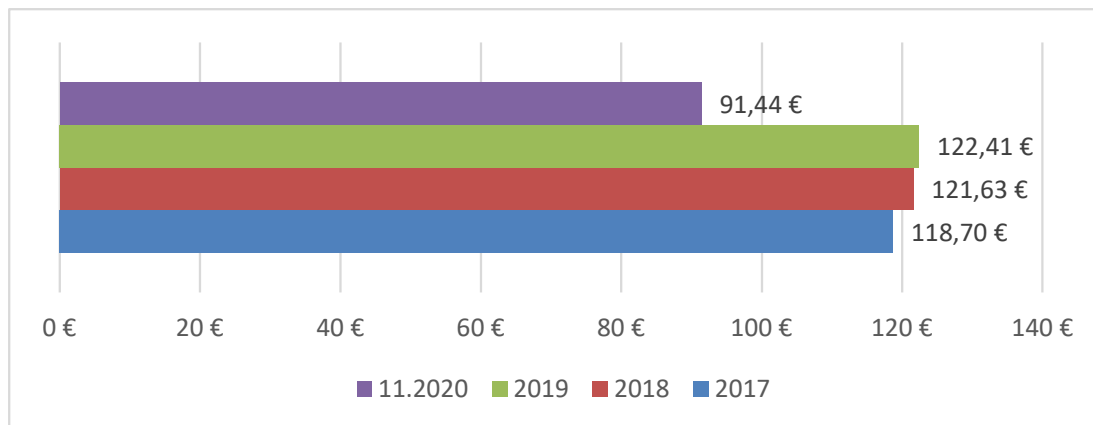
Οι τιμές του δείκτη παρουσιάζουν σταδιακή αύξηση την περίοδο 2017 – 2019 και στη συνέχεια απότομη μείωση το 2020 φτάνοντας τα 165,14 €.

Ο δείκτης επιβάρυνσης ανταποδοτικών εσόδων ανά κάτοικο εκφράζει την επιβάρυνση του κάθε δημότη από τα ανταποδοτικά τέλη και δικαιώματα.

$$\text{Δείκτης Επιβάρυνσης Ανταποδοτικών Εσόδων ανά Κάτοικο} = \frac{\text{Ανταποδοτικά Έσοδα} \times 100}{\text{Αριθμός Κατοίκων}}$$

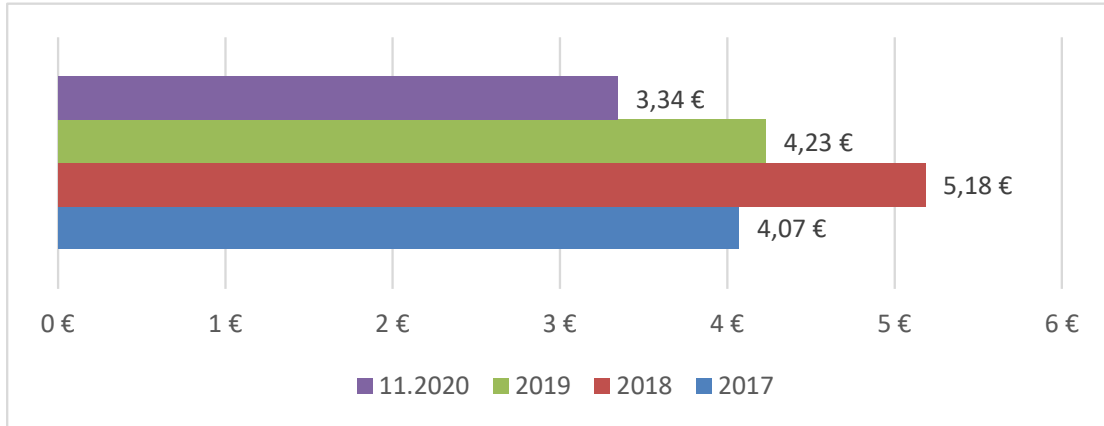
Η τιμή του δείκτη, παρουσιάζει σταδιακή αύξηση τη τριετία 2017 – 2019 και στη συνέχεια απότομη μείωση το 2020 φτάνοντας τα 91,44 €.

Ο δείκτης φόρων και τελών ανά κάτοικο εκφράζει την επιβάρυνση για κάθε δημότη από φόρους και τέλη.

$$\text{Δείκτης Φόρων και Τελών ανά Κάτοικο} = \frac{\text{Φόροι και Τέλη} \times 100}{\text{Αριθμός Κατοίκων}}$$

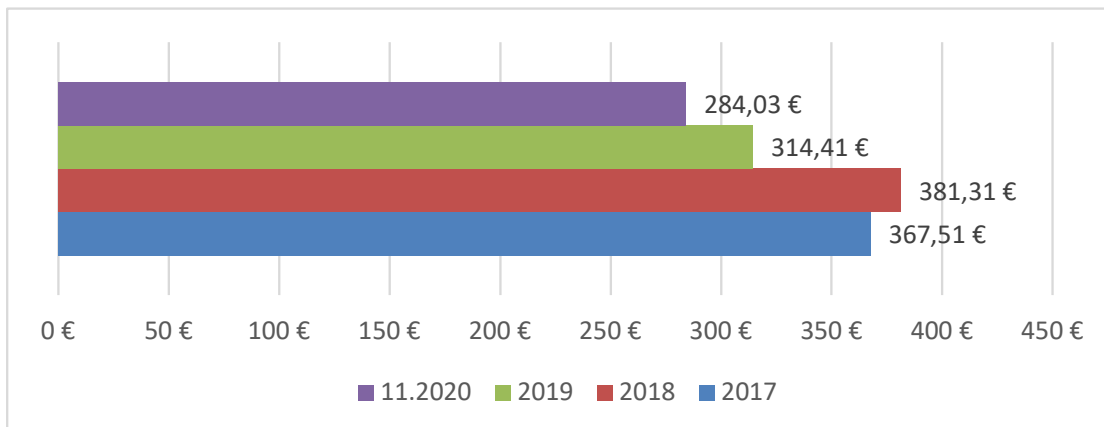
Η τιμή του δείκτη παρουσιάζει αύξηση τη διετία 2017 – 2018 και στη συνέχεια σταδιακή μείωση μέχρι το 2020 φτάνοντας τα 3,34 €. Σημειώνεται ότι η τιμή του δείκτη είναι εξαιρετικά χαμηλή.

Ο δείκτης εξόδων χρήσης ανά κάτοικο δείχνει την επιβάρυνση των κατοίκων για τις λειτουργικές δαπάνες. Εκφράζει δηλαδή το ποσό ανά δημότη που απαιτείται για την κάλυψη της λειτουργίας του Δήμου, της παροχής υπηρεσιών και της εφαρμογής των πολιτικών του.

$$\text{Δείκτης Εξόδων Χρήσης ανά Κάτοικο} = \frac{\text{Έξοδα Χρήσης} \times 100}{\text{Αριθμός Κατοίκων}}$$

Ο δείκτης παρουσιάζει σταδιακή μείωση από το 2018 έως το 2020 φτάνοντας τα 284,03 €.

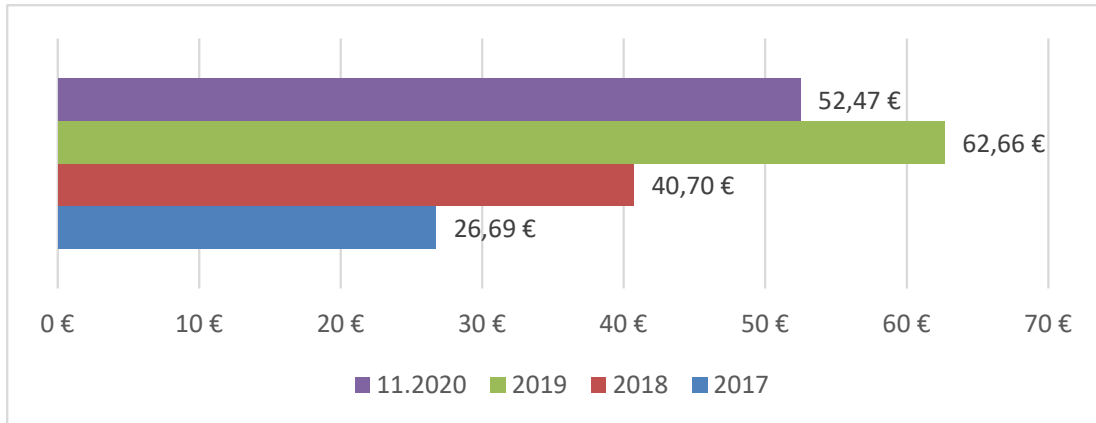

Ο δείκτης επενδύσεων ανά κάτοικο εκφράζει το ποσό των επενδύσεων που αντιστοιχεί σε κάθε κάτοικο. Εκφράζει δηλαδή το ποσό ανά κάτοικο που αφιερώνει ο Δήμος κατά μέσο όρο για επενδύσεις.

$$\text{Δείκτης Επενδύσεων ανά Κάτοικο} = \frac{\text{Επενδύσεις} \times 100}{\text{Αριθμός Κατοίκων}}$$

Αριθμός Κατοίκων

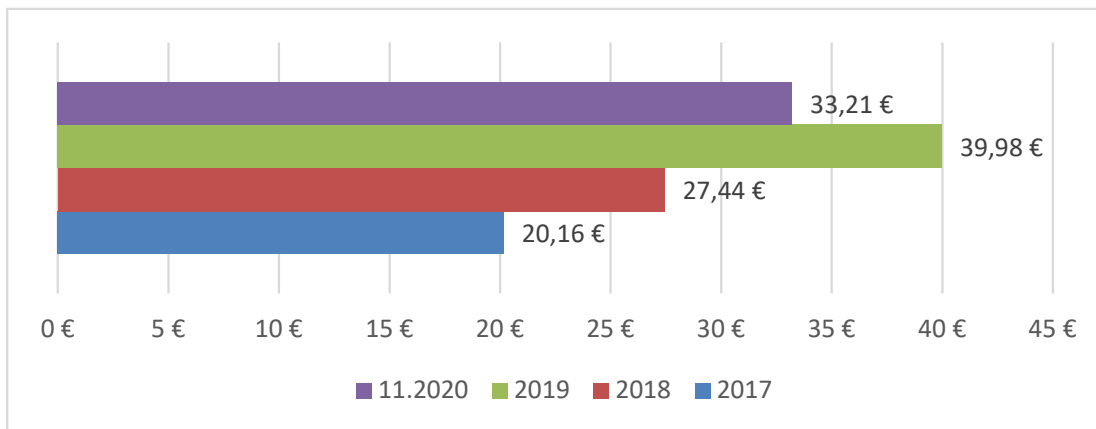
Ο δείκτης παρουσιάζει σταδιακή αύξηση την περίοδο 2017 – 2019 και στη συνέχεια μειώνεται φτάνοντας τα 52,47 €.

Ο δείκτης επιχορηγήσεων ανά κάτοικο εκφράζει το ποσό που λαμβάνει ο Δήμος ανά κάτοικο από τις επιχορηγήσεις της κεντρικής διοίκησης.

$$\text{Δείκτης Επιχορηγήσεων ανά Κάτοικο} = \frac{\text{Επιχορηγήσεις} \times 100}{\text{Αριθμός Κατοίκων}}$$

Ο δείκτης παρουσιάζει σταδιακή αύξηση την περίοδο 2017 – 2019 και στη συνέχεια μειώνεται φτάνοντας τα 33,21 €.

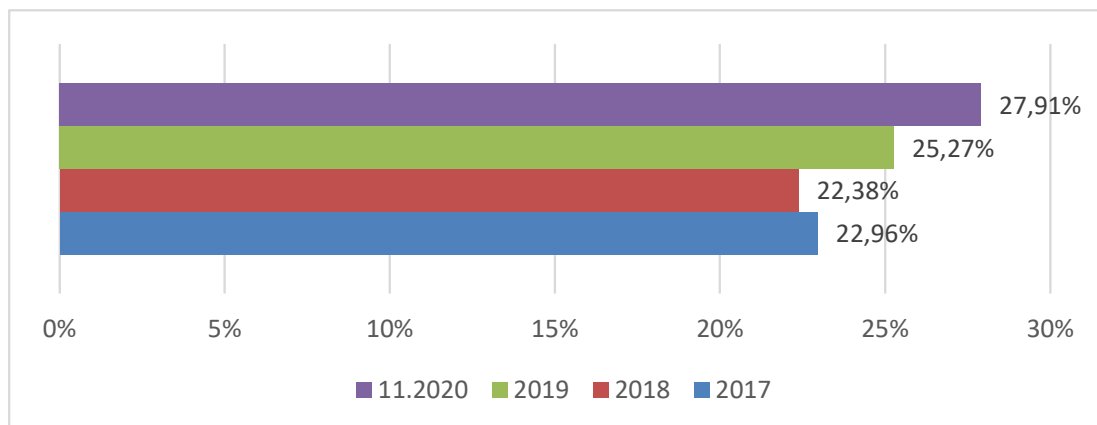

1.7.3.1.2 Δείκτες Ανθρώπινου Δυναμικού

Ο δείκτης κόστους απασχόλησης ως προς τις δαπάνες εκφράζει το κόστος από τη συνολική μισθοδοσία του προσωπικού σε σχέση με το σύνολο των δαπανών. Όσο μεγαλύτερος είναι ο δείκτης, τόσο περιορίζεται η δυνατότητα του Δήμου για επενδύσεις. Αντίστοιχα, όσο μικρότερη είναι η τιμή αυτού του δείκτη, τόσο αυξάνεται η δυνατότητα του ΟΤΑ για υλοποίηση επενδύσεων, άσκηση κοινωνικής πολιτικής κ.α.

$$\text{Δείκτης Κόστους Απασχόλησης ως προς τις Δαπάνες} = \frac{\text{Κόστος Απασχόλησης} \times 100}{\text{Συνολικά Έξοδα}}$$

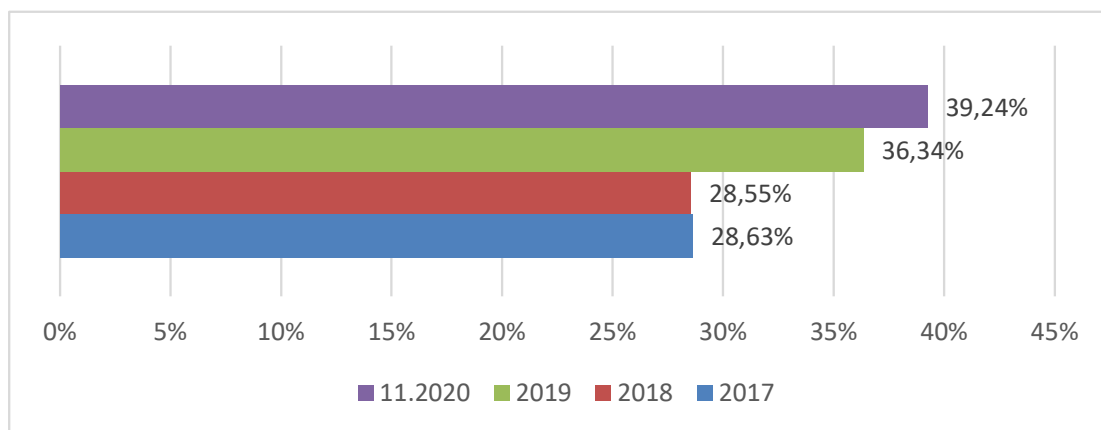
Οι τιμές του δείκτη παρουσιάζουν σταδιακή αύξηση σε βάθος τριετίας φτάνοντας το 27,91%.

Ο δείκτης κόστους απασχόλησης ως προς τα έξοδα χρήσης εκφράζει τη συσχέτιση του κόστους απασχόλησης ενός Δήμου με τα έξοδα χρήσης του. Όσο μεγαλύτερη είναι η τιμή του δείκτη σημαίνει ότι τόσο περισσότερο χρησιμοποιούνται οι πόροι για την κάλυψη λειτουργικών αναγκών, για την εξυπηρέτηση του κόστους απασχόλησης.

$$\text{Δείκτης Κόστους Απασχόλησης ως προς τα Έξοδα Χρήσης} = \frac{\text{Κόστος Απασχόλησης} \times 100}{\text{Έξοδα Χρήσης}}$$

Οι τιμές του δείκτη παρουσιάζουν σταδιακή αύξηση σε βάθος τριετίας φτάνοντας το 39,24%.

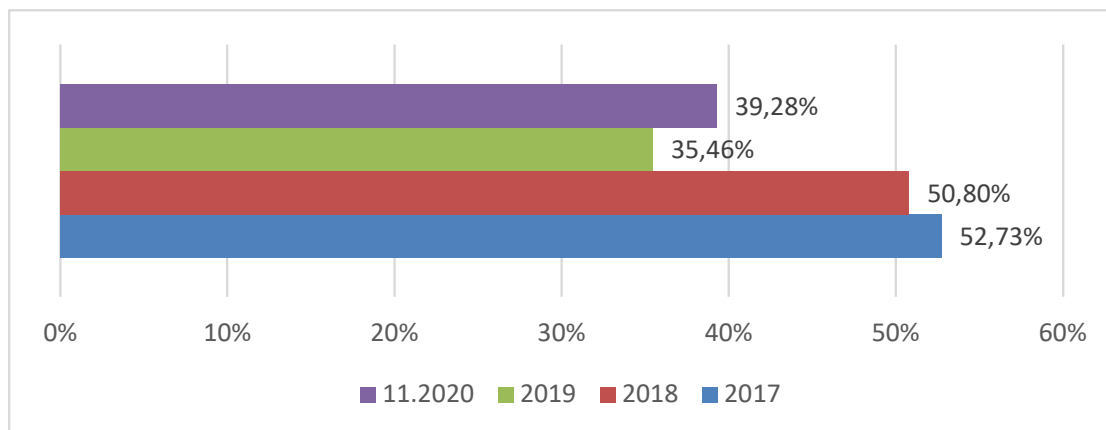

1.7.3.1.3 Δείκτες Συσχέτισης Εσόδων-Εξόδων

Ο δείκτης συμμετοχής επιχορηγήσεων στα έξοδα εκφράζει τη συμμετοχή των επιχορηγήσεων για την κάλυψη των εξόδων του Δήμου. Όσο μεγαλύτερη είναι η τιμή του δείκτη, τόσο μεγαλύτερη είναι η συμμετοχή των επιχορηγήσεων στην κάλυψη των εξόδων του Δήμου και τόσο πιο εξαρτημένος είναι ο Δήμος από τις επιχορηγήσεις.

$$\text{Δείκτης Συμμετοχής Επιχορηγήσεων στα Έξοδα} = \frac{\text{Σύνολο Επιχορηγήσεων} \times 100}{\text{Συνολικά Έξοδα}}$$

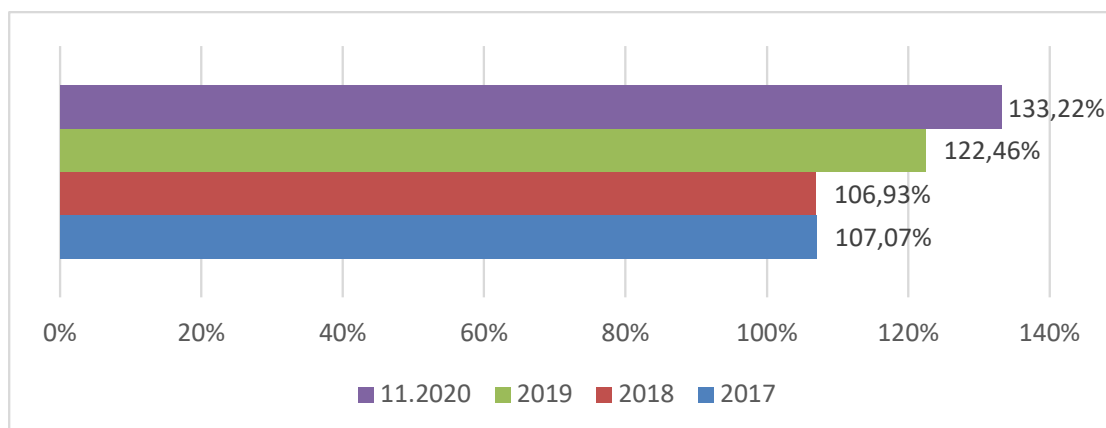
Οι τιμές του δείκτη παρουσιάζουν σταδιακή μείωση την περίοδο 2017 - 2019 και μικρή αύξηση το 2020 φτάνοντας το 39,28%.

Ο δείκτης εξόδων χρήσης προς τακτικά έσοδα εκφράζει την κάλυψη των εξόδων χρήσης (λειτουργικών εξόδων) από τα τακτικά έσοδα του Δήμου. Όσο μικρότερη η τιμή του δείκτη τόσο μεγαλύτερη η δυνατότητα κάλυψης των εξόδων χρήσης από τα τακτικά έσοδα.

$$\text{Δείκτης Εξόδων Χρήσης προς Τακτικά Έσοδα} = \frac{\text{Έξοδα Χρήσης} \times 100}{\text{Τακτικά Έσοδα}}$$

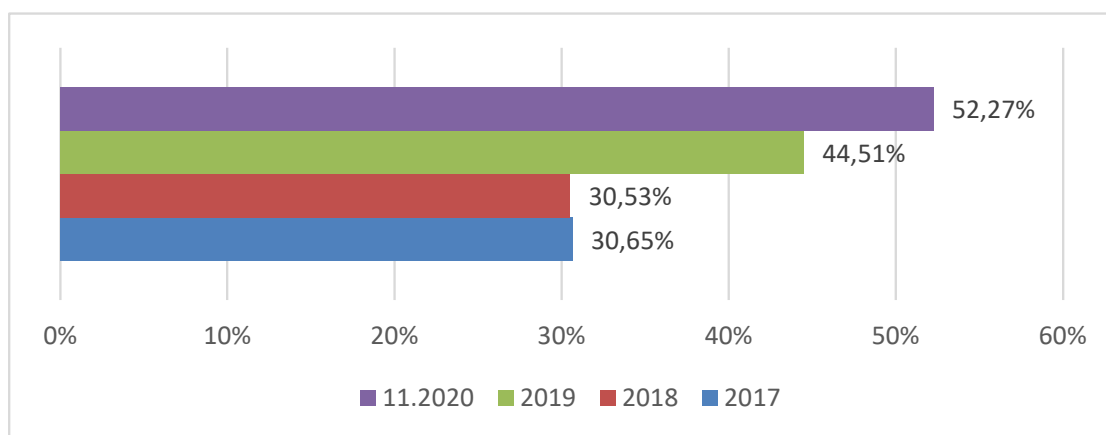
Οι τιμές του δείκτη παρουσιάζουν σταδιακή αύξηση φτάνοντας το 2019 το 133,22%.

Ο δείκτης κάλυψης κόστους μισθοδοσίας προσωπικού εκφράζει το ποσοστό των τακτικών εσόδων που δεσμεύονται για την κάλυψη της μισθοδοσίας. Όσο υψηλότερη είναι η τιμή του δείκτη, τόσο περισσότερα χρήματα από τα τακτικά έσοδα του Δήμου δεσμεύονται για την κάλυψη της μισθοδοσίας του προσωπικού, ενώ αντίθετα όσο μικρότερη είναι η τιμή του δείκτη τόσο αυξάνεται η δυνατότητα του ΟΤΑ για επενδύσεις.

Δείκτης Κάλυψη Κόστους Μισθοδοσίας Προσωπικού =
$$\frac{\text{Αμοιβές και Έξοδα Προσωπικού} \times 100}{\text{Τακτικά Έσοδα}}$$

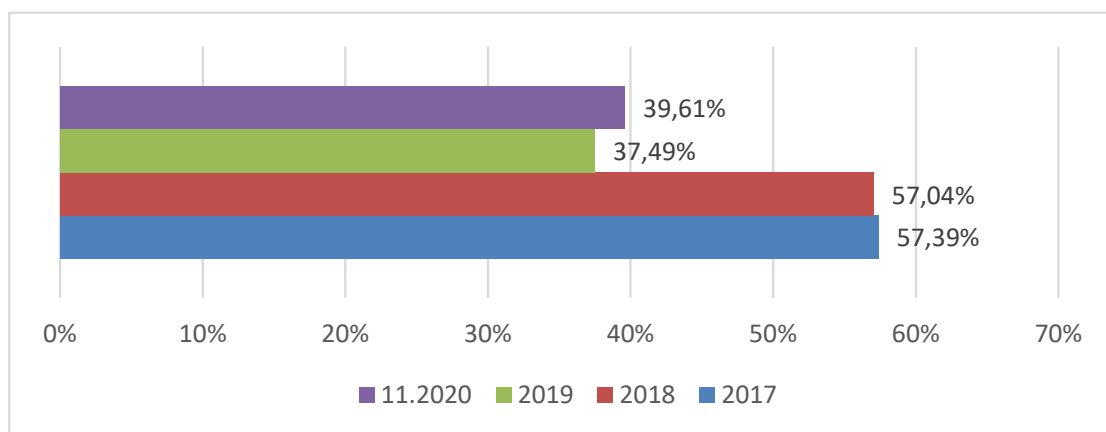
Οι τιμές του δείκτη παρουσιάζουν σταδιακή αύξηση φτάνοντας το 2019 το 52,27%.

Ο δείκτης κεντρικών αυτοτελών πόρων (ΚΑΠ) εκφράζει το ποσοστό των ΚΑΠ που διατίθενται για την κάλυψη λειτουργικών αναγκών του Δήμου.

Δείκτης Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων =
$$\frac{\text{Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι} \times 100}{\text{Λειτουργικές Δαπάνες}}$$

Ο δείκτης παρουσιάζει σταδιακή μείωση την περίοδο 2017 – 2019 και στη συνέχεια μια μικρή αύξηση το 2020 φτάνοντας το 39,61%.

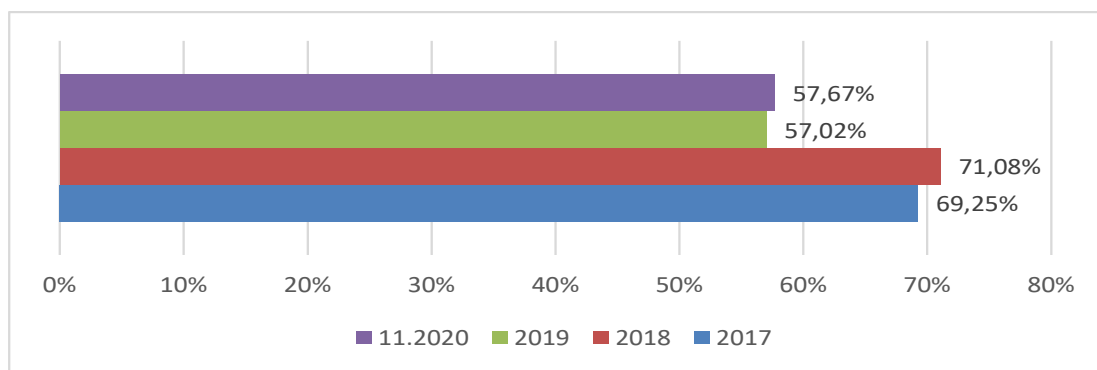
1.7.3.1.4 Λοιποί Δείκτες

Ο δείκτης αυτονομίας εκφράζει το ποσοστό συμμετοχής των τακτικών εσόδων στο σύνολο των εσόδων του Δήμου. Όσο μεγαλύτερη είναι η τιμή του δείκτη τόσο μεγαλύτερη είναι η αυτοδυναμία του Δήμου καθώς στηρίζεται σε τακτικά έσοδα. Τα τακτικά έσοδα είναι προβλέψιμες πηγές εσόδων και έτσι ο Δήμος μπορεί να κάνει πολύ καλύτερο προγραμματισμό.

Αντίθετα, τα έκτακτα έσοδα επειδή δεν επαναλαμβάνονται κάθε έτος (εκτός από την ΣΑΤΑ που μπορεί να συμπεριλαμβάνεται στα έκτακτα έσοδα αλλά λειτουργεί ως τακτική επιχορήγηση), δημιουργούν δυσκολίες στον οικονομικό σχεδιασμό. Ταυτόχρονα όμως η συρρίκνωση των εκτάκτων εσόδων μπορεί να φανερώνει μειωμένη επενδυτική δραστηριότητα, καθώς οι επιχορηγήσεις για επενδύσεις (ΣΑΤΑ) συμπεριλαμβάνονται στα έκτακτα έσοδα.

$$\text{Δείκτης Αυτονομίας} = \frac{\text{Σύνολο Τακτικών Εσόδων} \times 100}{\text{Συνολικά Έσοδα}}$$

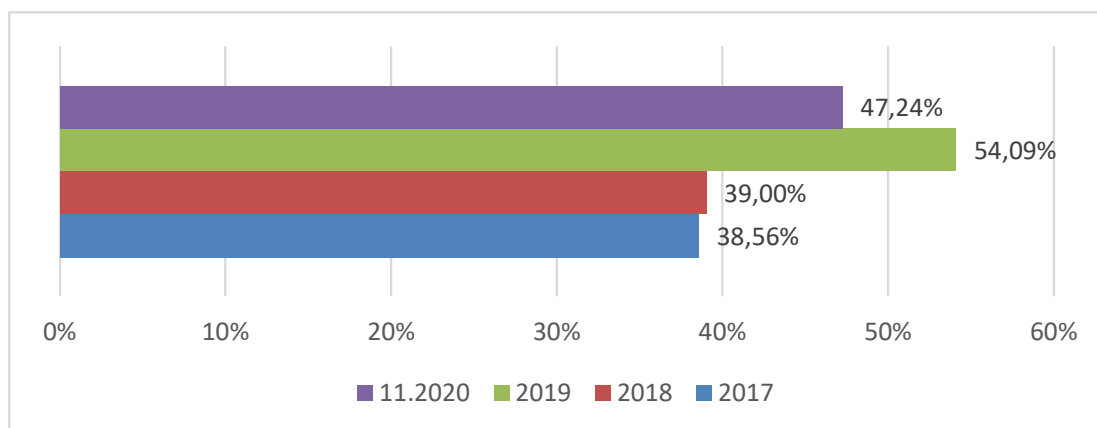
Ο δείκτης παρουσιάζει αισθητή μείωση το 2019 φτάνοντας το 57,67%.

Ο δείκτης λειτουργικής αυτονομίας εκφράζει τη συμμετοχή των τακτικών εσόδων στο σύνολο των εσόδων του Δήμου. Όσο μεγαλύτερη είναι η τιμή του δείκτη, τόσο μεγαλύτερη είναι η λειτουργική αυτονομία ενός ΟΤΑ και τόσο μικρότερη είναι η εξάρτησή του από τις τακτικές επιχορηγήσεις της Κεντρικής Διοίκησης.

$$\text{Δείκτης Λειτουργικής Αυτονομίας} = \frac{\text{Ίδια Τακτικά Έσοδα} \times 100}{\text{Σύνολο Τακτικών Εσόδων (εισπραχθέντα)}}$$

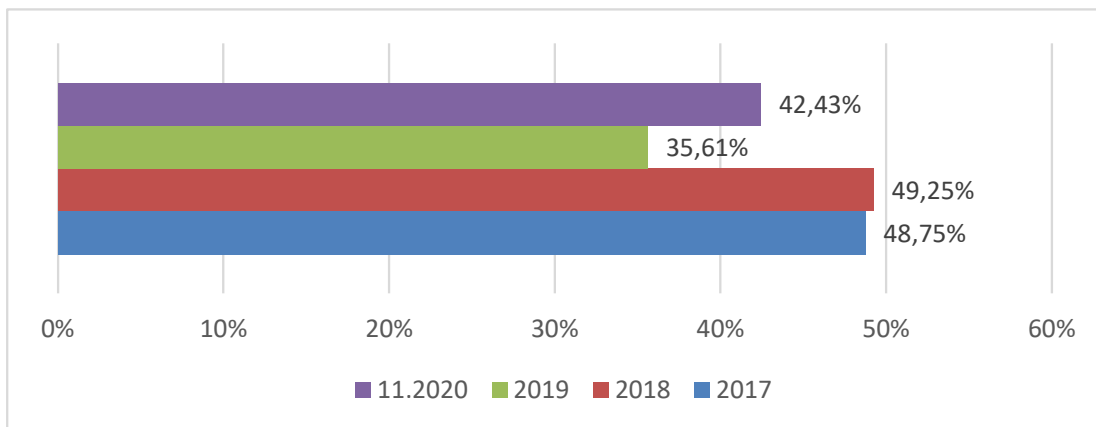
Οι τιμές του δείκτη παρουσιάζουν σταδιακή αύξηση την περίοδο 2017 – 2019 και στη συνέχεια μείωση το 2020 φτάνοντας το 47,24%.

Ο δείκτης εξάρτησης εκφράζει τον βαθμό στον οποίο η λειτουργία του Δήμου εξαρτάται από μη ελεγχόμενες πηγές εσόδων. Όσο μεγαλύτερη είναι η τιμή του δείκτη, τόσο περισσότερο εξαρτάται ένας ΟΤΑ από μη ελεγχόμενες πηγές εσόδων.

$$\text{Δείκτης Εξάρτησης} = \frac{\text{Σύνολο Επιχορηγήσεων} \times 100}{\text{Σύνολο Έσοδα (εισπραχθέντα)}}$$

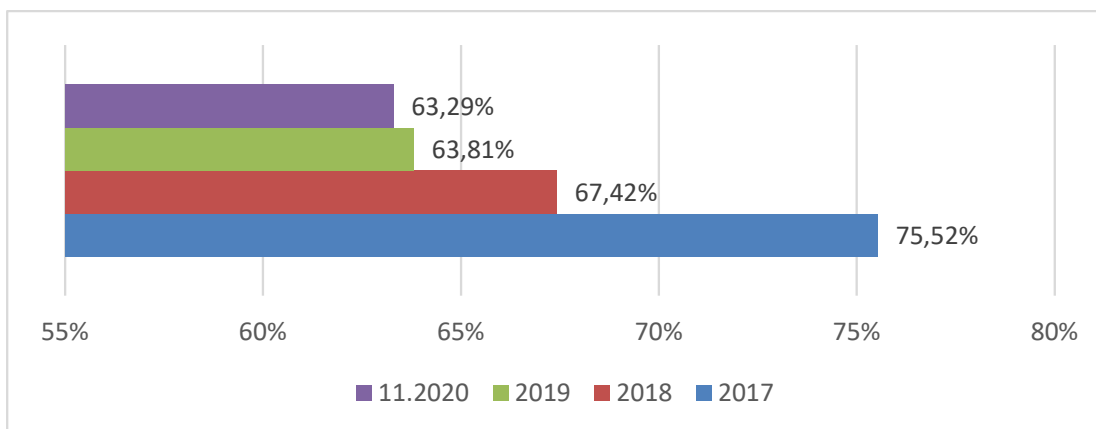
Οι τιμές του δείκτη παρουσιάζουν αυξομειώσεις φτάνοντας το 42,43%.

Ο δείκτης αυτοχρηματοδότησης εκφράζει τη δυνατότητα χρηματοδότησης επενδύσεων από τους διαθέσιμους πόρους του ΟΤΑ. Όσο μικρότερη είναι η τιμή του, τόσο λιγότερο εξαρτάται η επενδυτική πολιτική ενός Δήμου από επιχορηγήσεις ειδικού σκοπού (επενδύσεις).

$$\text{Αυτοχρηματοδότησης Επενδύσεων} = \frac{\text{Συνολικές Επιχορηγήσεις για Επενδύσεις (εισπραχθέντα)} \times 100}{\text{Σύνολο Επενδύσεων (πληρωθέντα)}}$$

Οι τιμές του δείκτη παρουσιάζουν σταδιακή μείωση φτάνοντας το 2020 το 63,29%.

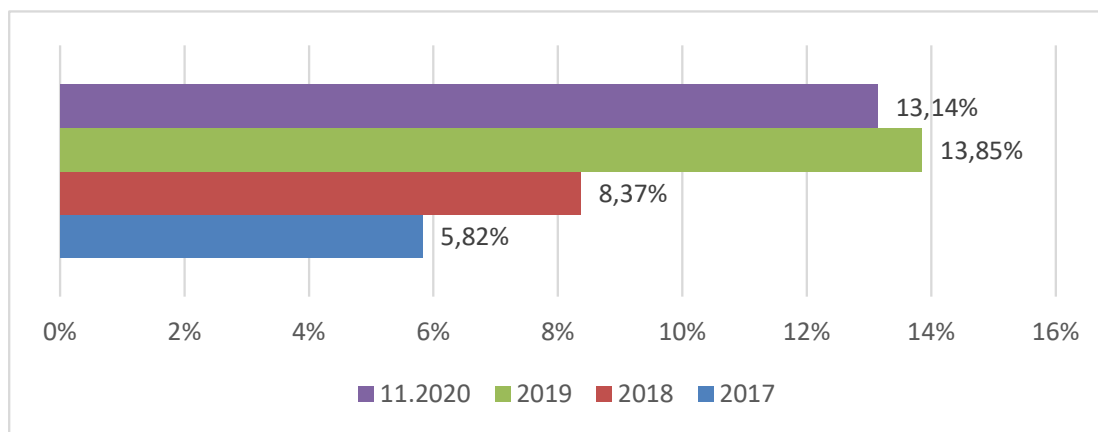

Ο δείκτης επενδύσεων εκφράζει το ποσοστό των συνολικών εξόδων που έχει διατεθεί σε έργα και επενδύσεις. Υψηλές τιμές δείχνουν την βούληση του ΟΤΑ για επενδυτικές επιλογές. Επίσης μπορεί να υποδηλώνουν πως ο ΟΤΑ βρίσκεται σε στάδιο ταχείας ανάπτυξης, όπου χρειάζεται για παράδειγμα η δημιουργία υποδομών. Από την άλλη, οι υψηλές τιμές μπορεί να οφείλονται είτε σε δραστικά περιορισμένα λειτουργικά έξοδα, είτε σε ανυπαρξία παροχής υπηρεσιών.

ε) Επενδύσεων

$$\text{Δείκτης Επενδύσεων} = \frac{\text{Συνολικό Ποσό Επενδύσεων} \times 100}{\text{Συνολικά Έξοδα}}$$

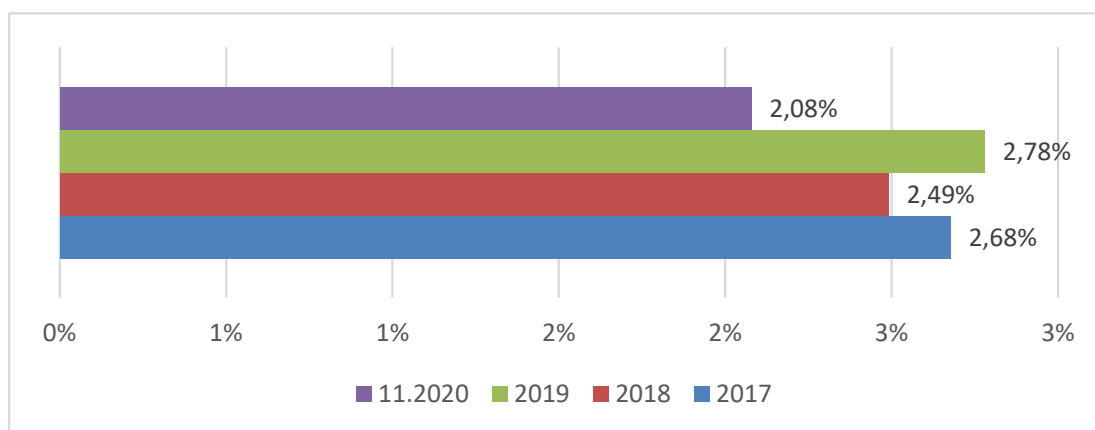
Οι τιμές του δείκτη παρουσιάζουν ανοδική πορεία τη περίοδο 2017 – 2019 και στη συνέχεια μείωση το 2020 φτάνοντας το 13,14%.

Ο δείκτης υποχρεώσεων εκφράζει το ποσοστό των χρηματικών ενταλμάτων πληρωμής που δεν έχουν εξοφληθεί ως προς το σύνολο των πληρωθέντων εξόδων. Όσο αυξάνει αυτός ο δείκτης, τόσο μεγαλύτερες είναι οι υποχρεώσεις του Δήμου προς τρίτους.

$$\text{Δείκτης Υποχρεώσεων} = \frac{\text{Οφειλές ΠΟΕ} \times 100}{\text{Συνολικά Έξοδα}}$$

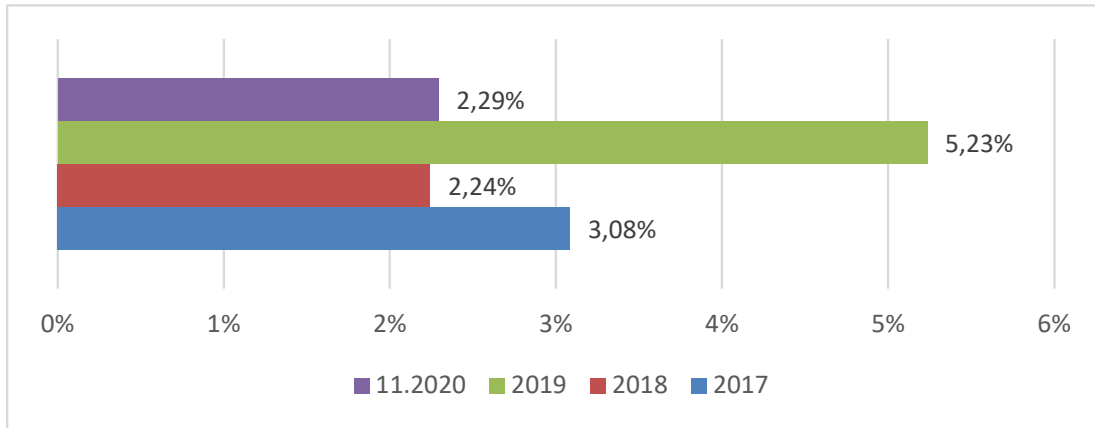
Οι τιμές του δείκτη χαμηλές και παρουσιάζουν αυξομειώσεις φτάνοντας το 2020 το 2,08%.

Ο δείκτης απαιτήσεων εκφράζει το ποσοστό των ανείσπρακτων εσόδων ως προς το σύνολο των εισπραχθέντων εσόδων. Όσο μεγαλύτερος αυτός ο δείκτης τόσο αυξάνονται οι απαιτήσεις του Δήμου από τρίτους.

$$\text{Δείκτης Απαιτήσεων} = \frac{\text{Εισπρακτέα Υπόλοιπα} \times 100}{\text{Συνολικά Έσοδα}}$$

Οι τιμές του δείκτη είναι χαμηλές και παρουσιάζουν αυξομειώσεις φτάνοντας το 2,29%.

1.8 Ανάλυση Οικονομικών Στοιχείων Νομικών Προσώπων

1.8.1 Δημοτικός Οργανισμός Κοινωνικής Πολιτικής και Παιδείας (Δ.Ο.Κοι.Π.Π.)

Το μεγαλύτερο ποσοστό των εσόδων του Δημοτικού Οργανισμού Κοινωνικής Πολιτικής και Παιδείας, κατά την περίοδο 2016 – 2018, προέρχεται από Τακτικά Έσοδα (ΚΑ 0), με μέσο ποσοστό για την τριετία 99,21%. Τα Έκτακτα Έσοδα (ΚΑ 1) και Έσοδα Παρελθόντων Οικονομικών Ετών (ΚΑ 2) αποτελούν μόλις το 0,37% και το 0,42% των εσόδων της τριετίας.

Όσον αφορά στις σημαντικότερες υποκατηγορίες εσόδων (μέσος όρος τριετίας), τα έσοδα από επιχορηγήσεις για λειτουργικές δαπάνες αποτελούν το 98,84%, τα έκτακτα έσοδα Π.Ο.Ε. το 0,42%, τα έσοδα από ανταποδοτικά τέλη και δικαιώματα το 0,37%, τα λοιπά έκτακτα έσοδα το 0,22% και οι δωρεές, κληρονομίες και κληροδοσίες το 0,16%.

Στα έσοδα από επιχορηγήσεις για λειτουργικές δαπάνες συμπεριλαμβάνονται επιχορηγήσεις του Δήμου Χανίων (38,63%), πρόσοδοι από συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα (25,58%), κεντρικοί αυτοτελείς πόροι (ΚΑΠ) για την λειτουργία παιδικών και βρεφονηπιακών σταθμών (22,79%), επιχορηγήσεις του προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι» (8,75%) και λοιπές επιχορηγήσεις (4,25%). Συνεπώς η ομαλή λειτουργία του νομικού προσώπου εξαρτάται στο μεγαλύτερο βαθμό από τις επιχορηγήσεις του Δήμου και των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων.

Στο σύνολο της περιόδου ανάλυσης (2016 – 2018), τα συνολικά έσοδα του Οργανισμού παρουσίασαν σημαντική αύξηση της τάξεως του 30,85%, η οποία οφείλεται στην αύξηση των επιχορηγήσεων (30,86%).

Πίνακας 41: Απολογιστικά Στοιχεία Εσόδων Δημοτικού Οργανισμού Κοινωνικής Πολιτικής και Παιδείας 2016 - 2018

Οικονομικά Απολογιστικά Στοιχεία Δημοτικού Οργανισμού Κοινωνικής Πολιτικής και Παιδείας					
Έσοδα (€)					
0	Τακτικά Έσοδα	2016	2017	2018	Ποσοστιαία Συμμετοχή (Τριετίας)
01	Πρόσοδοι από την Ακίνητη Περιουσία	0	0	0	0,00%
02	Πρόσοδοι από την Κινητή Περιουσία	0	0	0	0,00%
03	Έσοδα από Ανταποδοτικά Τέλη και Δικαιώματα	13.864	13.824	11.094	0,37%
04	Έσοδα από Λοιπά Τέλη, Δικαιώματα και Παροχή Υπηρεσιών	0	0	0	0,00%
05	Φόροι και Εισφορές	0	0	0	0,00%
06	Έσοδα από Επιχορηγήσεις για Λειτουργικές Δαπάνες	2.967.402	3.832.545	3.883.038	98,84%
07	Λοιπά Τακτικά Έσοδα	0	0	0	0,00%
	Γενικό Σύνολο Τακτικών Εσόδων	2.981.266	3.846.369	3.894.133	99,21%
1	Έκτακτα Έσοδα	2016	2017	2018	Ποσοστιαία Συμμετοχή (Τριετίας)
11	Έσοδα από Εκποίηση Κινητής και Ακίνητης Περιουσίας	0	0	0	0,00%
12	Επιχορηγήσεις για Κάλυψη Λειτουργικών Δαπανών	0	0	0	0,00%
13	Επιχορηγήσεις για Επενδυτικές Δαπάνες	0	0	0	0,00%
14	Δωρεές – Κληρονομίες – Κληροδοσίες	4.938	6.465	5.367	0,16%
15	Προσαυξήσεις – Πρόστιμα – Παράβολα	0	0	0	0,00%
16	Λοιπά Έκτακτα Έσοδα	1.176	6.499	17.490	0,22%
	Γενικό Σύνολο Εκτάκτων Εσόδων	6.114	12.964	22.857	0,37%

Οικονομικά Απολογιστικά Στοιχεία Δημοτικού Οργανισμού Κοινωνικής Πολιτικής και Παιδείας					
2	Έσοδα Παρελθόντων Οικονομικών Ετών (Π.Ο.Ε.) που θα Βεβαιωθούν για Πρώτη Φορά	2016	2017	2018	Ποσοστιαία Συμμετοχή (Τριετίας)
21	Έσοδα Π.Ο.Ε. Τακτικά	0	0	0	0,00%
22	Έσοδα Π.Ο.Ε. Έκτακτα	11.526	27.029	6.963	0,42%
	Γενικό Σύνολο Εσόδων Παρελθόντων Οικονομικών Ετών (Π.Ο.Ε.)	11.526	27.029	6.963	0,42%
3	Εισπράξεις από Δάνεια και Απαιτήσεις από Π.Ο.Ε.	2016	2017	2018	Ποσοστιαία Συμμετοχή (Τριετίας)
	Γενικό Σύνολο Εισπράξεων από Δάνεια και Απαιτήσεις από Π.Ο.Ε.	0	0	0	0,00%
4	Εισπράξεις υπέρ του Δημοσίου και Τρίτων και Επιστροφές Χρήματων	2016	2017	2018	Ποσοστιαία Συμμετοχή (Τριετίας)
	Γενικό Σύνολο Εισπράξεων υπέρ του Δημοσίου και Τρίτων	0	0	0	0,00%
5	Χρηματικό Υπόλοιπο	2016	2017	2018	Ποσοστιαία Συμμετοχή (Τριετίας)
	Γενικό Σύνολο Χρηματικού Υπολοίπου	0	0	0	0,00%
	Γενικό Σύνολο Εσόδων (1, 2, 3, 4, 5)	2.998.906	3.886.362	3.923.953	100,00%

Πηγή: Δήμος Χανίων (Ιδία Επεξεργασία)

Σε ό,τι αφορά τα στοιχεία δαπανών της περιόδου 2016 – 2018, προκύπτει ότι το μεγαλύτερο ποσοστό τους αφορά λειτουργικές δαπάνες (ΚΑ 6), με μέσο ποσοστό για την τριετία της τάξεως του 97,38%. Με σημαντική διαφορά ακολουθούν οι πληρωμές από υποχρεώσεις Π.Ο.Ε., αποδόσεις και προβλέψεις (ΚΑ 8) με μέσο όρο 2,62%.

Οι κυριότερες υποκατηγορίες δαπανών αφορούν αμοιβές και έξοδα προσωπικού (81,76%), λοιπές αποδόσεις (20,90%), δαπάνες προμήθειας αναλωσίμων (6,71%) παροχές τρίτων (4,72%), αμοιβές αιρετών και τρίτων (2,19%), προβλέψεις μη είσπραξης εισπρακτέων υπολοίπων βεβαιωθέντων κατά τα παρελθόντα οικονομικά έτη (1,94%) και λοιπά γενικά έξοδα (1,03%).

Συνολικά οι δαπάνες του Οργανισμού παρουσιάζουν σημαντική αύξηση της τάξεως του 47,95%, η οποία οφείλεται κατά κύριο λόγο στην αύξηση των αμοιβών και εξόδων προσωπικού (+52,90%), των δαπανών προμηθειών (+67,36%) και των παροχών τρίτων (+48,45%).

Πίνακας 42: Απολογιστικά Στοιχεία Δαπανών Δημοτικού Οργανισμού Κοινωνικής Πολιτικής και Παιδείας 2016 - 2018

Οικονομικά Απολογιστικά Στοιχεία Δημοτικού Οργανισμού Κοινωνικής Πολιτικής και Παιδείας					
Δαπάνες (€)					
6	Έξοδα Χρήσης	2016	2017	2018	Ποσοστιαία Συμμετοχή (Τριετίας)
60	Αμοιβές και Έξοδα Προσωπικού	2.148.443	3.260.369	3.284.893	81,76%
61	Αμοιβές Αιρετών και Τρίτων	49.877	87.687	99.354	2,19%
62	Παροχές Τρίτων	130.751	173.311	194.101	4,72%
63	Φόροι και Τέλη	176	1.466	224	0,02%
64	Λοιπά Γενικά Έξοδα	24.249	42.291	44.404	1,03%
65	Πληρωμές για την Εξυπηρέτηση Δημόσια Πίστης	1.100	588	623	0,02%
66	Δαπάνες Προμήθειας Αναλωσίμων	168.258	267.808	281.602	6,71%
67	Πληρωμές για Μεταβιβάσεις Εισοδημάτων σε Τρίτους Παραχωρήσεις - Παροχές - Επιχορηγήσεις - Επιδότησεις - Δωρεές	0	0	0	0,00%
68	Λοιπά Έξοδα	13.178	83.136	8.066	0,92%
	Σύνολο Εξόδων Χρήσης	2.536.032	3.916.656	3.913.267	97,38%
7	Επενδύσεις	2016	2017	2018	Ποσοστιαία Συμμετοχή (Τριετίας)
	Σύνολο Επενδύσεων	0	0	0	0,00%
8	Πληρωμές Π.Ο.Ε., Αποδόσεις και Προβλέψεις	2016	2017	2018	Ποσοστιαία Συμμετοχή (Τριετίας)
81	Πληρωμές Οφειλών Παρελθόντων Οικονομικών Ετών (Π.Ο.Ε.)	13.165	62.952	566	0,69%
82	Λοιπές Αποδόσεις	0	0	0	0,00%
83	Επιχορηγούμενες Πληρωμές Υποχρεώσεων Π.Ο.Ε.	0	0	0	0,00%
85	Προβλέψεις μη Είσπραξης Εισπρακτέων Υπολοίπων Βεβαιωθέντων κατά τα Παρελθόντα Οικονομικά Έτη	96.094	88.462	0	1,94%
	Σύνολο Πληρωμών Π.Ο.Ε., Αποδόσεων, Προβλέψεων	109.259	151.414	566	2,62%
9	Αποθεματικό	2016	2017	2018	Ποσοστιαία Συμμετοχή (Τριετίας)
91	Αποθεματικό	0	0	0	0,00%
	Σύνολο Αποθεματικού	0	0	0	0,00%
	Γενικό Σύνολο Δαπανών (6, 7, 8, 9)	2.645.290	4.068.070	3.913.833	100,00%

Πηγή: Δήμος Χανίων (Ιδία Επεξεργασία)

Κατά το έτος 2018 οι φορολογικές υποχρεώσεις του Οργανισμού δεν είχαν εξεταστεί από τις φορολογικές αρχές για τις χρήσεις του 2014 έως και 2018. Επιπρόσθετα, σε ό,τι αφορά τα δεκαπέντε (15) συγχωνευθέντα (το 2011) Δημοτικά Νομικά πρόσωπα από τα οποία προέκυψε ο Οργανισμός, δεν είχε διενεργηθεί έλεγχος από Ασφαλιστικούς Οργανισμούς και Δημόσια Ασφαλιστικά Ταμεία μέχρι και το έτος αυτό και ενδεχομένως να υπάρχουν υποχρεώσεις που δεν έχουν εξοφληθεί. Ως εκ τούτου τα φορολογικά αποτελέσματα και οι υποχρεώσεις σε Ασφαλιστικά Ταμεία των χρήσεων αυτών δεν έχουν καταστεί οριστικές και ο Οργανισμός δεν έχει προβεί σε εκτίμηση των πρόσθετων φόρων και ασφαλιστικών υποχρεώσεων καθώς και των αναλογούντων προσαυξήσεων που πιθανόν να καταλογιστούν σε μελλοντικούς ελέγχους.

1.8.2 Δημοτικό Γηροκομείο Χανίων

Το μεγαλύτερο ποσοστό των εσόδων του Δημοτικού Γηροκομείου Χανίων, κατά την περίοδο 2015 – 2018, προέρχεται από Τακτικά Έσοδα (ΚΑ 0), με μέσο ποσοστό για την τετραετία 31,55% και ακολούθως από Έκτακτα Έσοδα (ΚΑ 1), με μέσο ποσοστό τετραετίας 9,61% και Εισπράξεις υπέρ του Δημοσίου και Τρίτων και Επιστροφές Χρήματων (ΚΑ 4), με μέσο ποσοστό τετραετίας 8,70%. Οι Εισπράξεις από Δάνεια και Απαιτήσεις από Π.Ο.Ε. (ΚΑ 3) αποτελούν μόλις το 0,08% των εσόδων της τετραετίας.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η μέση ποσοστιαία συμμετοχή των Χρηματικών Υπολοίπων (ΚΑ 5) στα έσοδα της τετραετίας είναι υπερβολικά υψηλή (50,06%). Δεδομένου ότι τα χρηματικά υπόλοιπα αφορούν δεσμευμένους πόρους προηγούμενων χρήσεων για την εκτέλεση συγκεκριμένων έργων και δραστηριοτήτων του Δημοτικού Γηροκομείου οι οποίοι δεν έχουν αξιοποιηθεί, εκτιμάται ότι υπάρχουν διαχειριστικές δυσχέρειες στην υλοποίηση και διαχείριση έργων.

Στο σύνολο της περιόδου ανάλυσης (2015 – 2018), τα συνολικά έσοδα του Δημοτικού Γηροκομείου παρουσίασαν αισθητή αύξηση της τάξεως του 17,05%, η οποία οφείλεται στην αύξηση των τακτικών εσόδων (+24,00%), των εισπράξεων υπέρ του δημοσίου και τρίτων και επιστροφών χρημάτων (+15,43%) καθώς και των σωρευτικών χρηματικών υπολοίπων (+34,88%).

Αντιθέτως, μείωση παρουσίασαν οι κατηγορίες έκτακτων εσόδων (-50,37%) και εισπράξεων από δάνεια και απαιτήσεων από Π.Ο.Ε. (-64,51%).

Πίνακας 43: Απολογιστικά Στοιχεία Εσόδων Δημοτικού Γηροκομείου Χανίων 2015 - 2018

Οικονομικά Απολογιστικά Στοιχεία Δημοτικού Γηροκομείου Χανίων						
Έσοδα (€)						
Κατηγορίες Εσόδων		2015	2016	2017	2018	Ποσοστιαία Συμμετοχή (Τετραετίας)
0	Τακτικά Έσοδα	1.056.184	1.149.029	1.176.401	1.309.623	31,55%
1	Έκτακτα Έσοδα	499.629	380.004	272.135	247.973	9,61%
2	Έσοδα Παρελθόντων Οικονομικών Ετών (Π.Ο.Ε.) που θα Βεβαιωθούν για Πρώτη Φορά	0	0	0	0	0,00%
3	Εισπράξεις από Δάνεια και Απαιτήσεις από Π.Ο.Ε.	4.241	4.004	1.636	1.505	0,08%
4	Εισπράξεις υπέρ του Δημοσίου και Τρίτων και Επιστροφές Χρήματων	294.543	323.946	334.416	340.000	8,70%
5	Χρηματικό Υπόλοιπο	1.522.951	1.835.469	2.050.805	2.054.214	50,06%
Γενικό Σύνολο Εσόδων (1, 2, 3, 4, 5)		3.377.548	3.692.452	3.835.393	3.953.314	100,00%

Πηγή: Δήμος Χανίων (Ιδία Επεξεργασία)

Σε ό,τι αφορά τα στοιχεία δαπανών της περιόδου 2015 – 2018, προκύπτει ότι το μεγαλύτερο ποσοστό τους αφορά λειτουργικές δαπάνες (ΚΑ 6), με μέσο ποσοστό για την τετραετία της τάξεως του 75,66%. Με σημαντική διαφορά ακολουθούν οι πληρωμές από υποχρεώσεις Π.Ο.Ε., αποδόσεις και προβλέψεις (ΚΑ 8) με μέσο όρο 22,31% και οι δαπάνες επενδύσεων (ΚΑ 7), με μέσο όρο 2,03%.

Οι κυριότερες υποκατηγορίες δαπανών αφορούν αμοιβές και έξοδα προσωπικού (48,42%), λοιπές αποδόσεις (18,95%), φόροι και τέλη, λοιπά γενικά έξοδα (16,48%) και αμοιβές αιρετών και τρίτων, παροχές τρίτων (6,52%).

Συνολικά οι δαπάνες του Δημοτικού Γηροκομείου παρουσιάζουν αύξηση της τάξεως του 11,68%, η οποία οφείλεται κατά κύριο λόγο στην αύξηση των αμοιβών και εξόδων προσωπικού (+11,76%) και των λοιπών αποδόσεων (+14,20%). Μείωση παρουσίασαν οι αγορές κτιρίων, τεχνικών έργων και προμήθειες παγίων (-12,63%).

Πίνακας 44: Απολογιστικά Στοιχεία Δαπανών Δημοτικού Γηροκομείου Χανίων 2015 - 2018

Οικονομικά Απολογιστικά Στοιχεία Δημοτικού Γηροκομείου Χανίων						
Δαπάνες (€)						
6	Έξοδα Χρήσης	2015	2016	2017	2018	Ποσοστιαία Συμμετοχή (Τετραετίας)
60	Αμοιβές και Έξοδα Προσωπικού	761.421	784.508	838.937	851.001	48,42%
61, 62	Αμοιβές Αιρετών και Τρίτων, Παροχές Τρίτων	110.034	100.984	114.275	110.159	6,52%
63, 64	Φόροι και Τέλη, Λοιπά Γενικά Έξοδα	259.501	282.480	291.108	267.433	16,48%
65	Πληρωμές για την Εξυπηρέτηση Δημόσια Πίστης	0	0	0	0	0,00%
66	Δαπάνες Προμήθειας Αναλωσίμων	49.450	35.199	65.959	70.929	3,29%
67, 68	Πληρωμές για Μεταβιβάσεις Εισοδημάτων σε Τρίτους Παραχωρήσεις - Παροχές - Επιχορηγήσεις - Επιδότησεις – Δωρεές, Λοιπά Έξοδα	0	59.670	0	2.500	0,94%
	Σύνολο Εξόδων Χρήσης	1.180.406	1.262.842	1.310.279	1.302.023	75,66%
7	Επενδύσεις	2015	2016	2017	2018	Ποσοστιαία Συμμετοχή (Τετραετίας)
71	Αγορές Κτιρίων, Τεχνικών Έργων και Προμήθειες Παγίων	27.606	4.308	71.225	24.118	1,86%
73	Έργα	0	10.955	0	0	0,17%
74, 75	Μελέτες, Έρευνες, Πειραματικές Εργασίες και Ειδικές Δαπάνες, Τίτλοι Πάγιας Επένδυσης	0	0	0	0	0,00%
	Σύνολο Επενδύσεων	27.606	15.263	71.225	24.118	2,03%
8	Πληρωμές Π.Ο.Ε., Αποδόσεις και Προβλέψεις	2015	2016	2017	2018	Ποσοστιαία Συμμετοχή (Τετραετίας)
81	Πληρωμές Οφειλών Παρελθόντων Οικονομικών Ετών (Π.Ο.Ε.)	42.111	54.293	66.904	62.689	3,36%
82	Λοιπές Αποδόσεις	291.956	309.249	332.772	333.423	18,95%
83, 85	Επιχορηγούμενες Πληρωμές Υποχρεώσεων Π.Ο.Ε., Προβλέψεις μη Είσπραξης Εισπρακτέων Υπολοίπων	0	0	0	0	0,00%
	Σύνολο Πληρωμών Π.Ο.Ε., Αποδόσεων, Προβλέψεων	334.067	363.542	399.676	396.112	22,31%
9	Αποθεματικό	2015	2016	2017	2018	Ποσοστιαία Συμμετοχή (Τετραετίας)
91	Αποθεματικό	0	0	0	0	0,00%
	Σύνολο Αποθεματικού	0	0	0	0	0,00%
	Γενικό Σύνολο Δαπανών (6, 7, 8, 9)	1.542.079	1.641.647	1.781.180	1.722.252	100,00%

Πηγή: Δήμος Χανίων (Ιδία Επεξεργασία)

1.8.3 Δημοτική Ανώνυμη Εταιρεία Εκμετάλλευσης Σταθμού Αυτοκινήτων «Κύδων»

Η Δημοτική Ανώνυμη Εταιρεία Εκμετάλλευσης Σταθμού Αυτοκινήτων «Κύδων» έχει στην ιδιοκτησία της:

- Οικόπεδο 2.467,62 m² στην οδό Περίδου και Υψηλάντων στην πόλη των Χανίων, στο οποίο στεγάζεται ο δημόσιος σταθμός αυτοκινήτων συνολικής επιφάνειας των δυο υπογείων 4.312,44 m² και δυναμικότητας 318 θέσεων.
- Οικόπεδο επιφάνειας 8.830 m² που βρίσκεται στη Δ.Ε. Θερύσου στην περιοχή Πελεκαπίνας επί του οποίου στεγάζεται το κτήριο της Λαχαναγοράς συνολικής επιφάνειας 2.055 m².
- Οικόπεδο επιφάνειας 6.348,90 m² που βρίσκεται στη Δ.Ε. Χανίων στη θέση Κουμπελή και στη θέση «Καυκάλα» επί του οποίου στεγάζεται το κτήριο των δημοτικών σφαγείων συνολικής επιφάνειας 1.291,15 m².

Παράλληλα συμμετέχει με ποσό 3.000 € στο μετοχικό κεφαλαίο της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ΠΕΤΑ Α.Ε.» και με ποσό 90.500 € στο μετοχικό κεφάλαιο της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «Σφαγεία Χανίων Ανώνυμη Εταιρεία».

Κατά την περίοδο 2014 – 2019 ο κύκλος εργασιών της εταιρείας παρουσιάζει σταδιακή αύξηση της τάξεως του 188,39%, ωστόσο κατά την τριετία 2014 – 2026 καταγράφονται αρνητικά αποτελέσματα (ζημίες). Το έτος 2017, η εταιρεία προχώρησε σε αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου κατά 100.000,00 €, με τα ίδια κεφάλαια να ανέρχονται στο ποσό των 7.024.309,19 €. Τη διετία 2017 – 2018 η εταιρεία παρουσιάζει ικανοποιητικά λειτουργικά κέρδη, ενώ το έτος 2019 καταγράφονται σημαντικές ζημίες ύψους 567.044,03 €.

Για την επέκταση του σταθμού αυτοκινήτων (κατά 180 θέσεις), η εταιρεία είχε λάβει μακροπρόθεσμο τοκοχρεωλυτικό δάνειο από την Παγκρήτια Συνεταιριστική Τράπεζα, μέσω του χρηματοδοτικού εργαλείου «Jessica» (Κοινή ευρωπαϊκή υποστήριξη για βιώσιμες επενδύσεις σε αστικές περιοχές), ύψους 1.310.985,41 €. Κατά το έτος 2017 είχαν παρασχεθεί υπέρ της τράπεζας προσημειώσεις ακινήτων ποσού 1.880.000,00 € προς εξασφάλιση δανείων συνολικού υπολοίπου ποσού 1.275.424,29 €.

Σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 3/20.9.2017 απόφαση του Πενταμελούς Εφετείου Κρήτης για την εκδίκαση της υπόθεσης μεταξύ εταιρείας στην οποία είχε ανατεθεί η κατασκευή του πενταόροφου πάρκινγκ (ενάγουσα) στην οδό Περίδου - και της «Κύδων Δημοτική Α.Ε» (εναγόμενη), έγινε μερικώς δεκτή η αγωγή της ενάγουσας και αναγνωρίστηκε η υποχρέωση της εναγόμενης να καταβάλει το ποσό των 339.220,58 € για αποζημίωση συμβατικών υποχρεώσεων της εταιρείας προς τον εργολάβο, οι οποίες κατέστησαν υπερήμερες.

Κατά το έτος 2017 η εταιρεία δεν είχε ελεγχθεί φορολογικά για τις χρήσεις 2012 έως 2017 και επομένως οι φορολογικές υποχρεώσεις της για τις χρήσεις αυτές δεν είχαν καταστεί οριστικές.

Απαιτείται επαναπροσδιορισμός των επιλογών και του μοντέλου λειτουργίας της Επιχείρησης καθώς και η διερεύνηση της δυνατότητας ανάπτυξης συνεργατικών / συμπληρωματικών δραστηριοτήτων με τα υπόλοιπα Νομικά Πρόσωπα αλλά και τις υπηρεσίες του Δήμου Χανίων με στόχο τον οικονομικό εξορθολογισμό και την βελτίωση της αποτελεσματικότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι ισολογισμοί - ατομικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Δημοτικής Ανώνυμης Εταιρείας «Κύδων» για την περίοδο 2014 – 2019.

Πίνακας 45: Ισολογισμός - Ατομικές Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις Δημοτικής Ανώνυμης Εταιρείας «Κύδων» 2014 - 2019

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Πάγια	7.660.003,65	8.644.980,30	8.908.200,90	8.924.832,04	8.938.316,06	8.943.032,91
Μείον: Αποσβεσμένα	-250.882,21	-496.835,90	-596.473,59	-684.019,74	-771.742,34	-865.869,10
	7.409.121,44	8.148.144,40	8.311.727,31	8.240.812,3	8.166.573,72	8.077.163,81
Αποθέματα	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Απαιτήσεις	397.174,86	574.731,97	434.612,41	318.200,04	309.150,73	124.848,37
Προκαταβολές και έσοδα εισπρακτέα	408,70	408,70	0,00	3.908,70	4.211,90	5.971,65
Λοιπά	84.840,88	64.629,57	51.783,46	146.001,66	171.507,68	23.633,83
Σύνολο ενεργητικού	7.891.545,88	8.787.914,64	8.798.123,18	8.708.922,70	8.651.444,03	8.231.617,66
Καθαρή θέση και υποχρεώσεις						
Κεφάλαια και αποθεματικά	7.054.842,66	6.983.370,56	6.878.042,23	7.024.309,19	7.121.947,82	6.745.533,14
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	468.004,58	1.310.985,41	1.382.323,18	1.326.473,29	1.224.761,10	1.139.926,46
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	368.698,64	493.558,67	537.757,77	358.140,22	304.735,11	346.158,06
Σύνολο καθαρής θέσης και υποχρεώσεων	7.891.545,88	8.787.914,64	8.798.123,18	8.708.922,70	8.651.444,03	8.231.617,66
Κύκλος εργασιών (καθαρός)	200.342,93	230.589,45	341.082,58	487.297,53	551.756,83	577.763,66
Λοιπά συνήθη έσοδα	72.438,11	83.292,91	0,00	0,00	0,00	0,00
Μεταβολές αποθεμάτων (εμπορεύματα, προϊόντα κ.λπ.)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Αγορές εμπορευμάτων και υλικών	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Παροχές σε εργαζόμενους	-143.581,98	-141.599,51	-166.786,24	-166.438,99	-181.272,24	-190.351,55
Αποσβέσεις ενσωμάτων παγίων και άυλων στοιχείων	-54.331,60	-101.772,01	-80.256,74	-87.546,15	-86.675,44	-94.142,20
Λοιπά έξοδα και ζημιές	-236.206,45	-266.230,24	-95.881,00	-132.449,74	-122.432,20	-696.671,04
Λοιπά έσοδα και κέρδη	162.413,49	162.796,29	202,99	23.660,37	2.216,51	10.364,09
Τόκοι και συναφή κονδύλια (καθαρό ποσό)	-312,05	-38.548,99	-84.444,72	-75.256,06	-64.354,83	-174.006,99
Αποτέλεσμα προ φόρων	762,45	-71.472,10	-86.083,13	49.266,96	99.238,63	-567.044,03
Φόροι	-1.681,58	-1.400,00	0,00	0,00	1.600,00	0,00
Αποτέλεσμα περιόδου μετά από φόρους	-919,13	-72.872,10	-86.083,13	49.266,96	97.638,63	-567.044,03

Πηγή: Δήμος Χανίων (Ιδία Επεξεργασία)

2 Αξιολόγηση της Υφιστάμενης Κατάστασης - Ανάλυση S.W.O.T. (Πλεονεκτημάτων, Αδυναμιών, Ευκαιριών και Απειλών)

Στη συνέχεια παρουσιάζονται με τη μορφή ανάλυσης S.W.O.T. (Πλεονεκτημάτων, Αδυναμιών, Ευκαιριών και Απειλών), ανά θεματικό τομέα, τα κυριότερα πλεονεκτήματα, αδυναμίες, ευκαιρίες και απειλές, τα οποία επηρεάζουν την ανάπτυξη του Δήμου Χανίων και η αξιολόγηση των οποίων θα συνεισφέρει τόσο στην επίλυση κρίσιμων ζητημάτων αλλά και στο σχεδιασμό νέων πολιτικών δράσης.

Η Ανάλυση S.W.O.T αποτελεί ένα εργαλείο στρατηγικού σχεδιασμού που εξετάζει, όπως προαναφέρθηκε, τα Πλεονεκτήματα (Strengths), τις Αδυναμίες (Weaknesses) ενός Οργανισμού καθώς και τις Ευκαιρίες (Opportunities) και Απειλές (Threats) που υπάρχουν στο περιβάλλον που δραστηριοποιείται. Χρησιμοποιείται από Οργανισμούς και Επιχειρήσεις προκειμένου να αξιολογήσουν την τρέχουσα κατάσταση με σκοπό τη λήψη αποφάσεων για τη διαμόρφωση μελλοντικών στρατηγικών και πολιτικών.

Η Ανάλυση S.W.O.T. αποτελείται από δύο βασικά μέρη. Στην ανάλυση του εσωτερικού περιβάλλοντος αποτυπώνονται τα Πλεονεκτήματα (Strengths) και οι Αδυναμίες (Weaknesses) καθώς προκύπτουν από τους εσωτερικούς πόρους του Οργανισμού (π.χ. ικανότητες προσωπικού και στελεχών, τεχνογνωσία, χρηματοοικονομική ικανότητα κ.λπ.).

Στην ανάλυση του εξωτερικού περιβάλλοντος αποτυπώνονται οι Ευκαιρίες (Opportunities) και οι Απειλές (Threats) που αντανακλούν μεταβλητές του εξωτερικού περιβάλλοντος της τις οποίες ο Οργανισμός θα πρέπει να εντοπίσει και να προσαρμοστεί σε αυτές ή ακόμα και να τις προσαρμόσει όπου κάτι τέτοιο είναι εφικτό (π.χ. θεσμικές ρυθμίσεις, πολιτικές, δημιουργία ή/και εμφάνιση νέων αγορών κ.λπ.).

Γενικά, κατά την εφαρμογή της ανάλυσης επιχειρείται να απαντηθούν με όσο το δυνατόν πιο ποσοτικοποιημένο τρόπο ερωτήματα που αφορούν την περιοχή του Δήμου:

Πλεονεκτήματα	Αδυναμίες
• Ποια είναι τα πλεονεκτήματα; • Ποιο είναι το πλέον ανταγωνιστικό προϊόν / υπηρεσία; • Ποιοι είναι οι διαθέσιμοι πόροι που είναι μοναδικοί ή έχουν το μικρότερο συγκριτικά κόστος; • Τι θεωρούν οι τοπικοί οικονομικοί παράγοντες ως ενδογενή πλεονεκτήματα της περιοχής;	• Τι θα μπορούμε να βελτιωθεί; • Τι θα έπρεπε να αποφευχθεί; • Τι θεωρούν οι τοπικοί οικονομικοί παράγοντες ως ενδογενή αδυναμία;
Ευκαιρίες	Απειλές
• Ποιες είναι οι καλές ευκαιρίες που προβάλλουν; • Ποιες είναι οι ενδιαφέρουσες τάσεις που αφορούν την περιοχή;	• Ποια εμπόδια εμφανίζονται συνήθως; • Εμφανίζονται αλλαγές στις προδιαγραφές για τις ήδη παρεχόμενες υπηρεσίες; • Οι τεχνολογικές αλλαγές απειλούν ή ακυρώνουν την υφιστάμενη οικονομία της περιοχής; • Υπάρχουν χρηματοδοτικά ή χρηματοοικονομικά προβλήματα; • Αποτελεί κάποια από τις Αδυναμίες πραγματική απειλή για την οικονομία της περιοχής;

Στη συνέχεια καταγράφονται τα πλεονεκτήματα, οι αδυναμίες, οι ευκαιρίες και οι απειλές με τη χρήση της προσέγγισης S.W.O.T. προσέγγισης. Οι τομείς που εξετάζονται ταυτίζονται με τους άξονες ανάλυσης του επιχειρησιακού και αφορούν:

Άξονας «Περιβάλλον και Ποιότητα Ζωής»

Θεματικοί Τομείς:

- Προστασία Περιβάλλοντος και Διαχείριση Φυσικών Πόρων
- Αστικό Περιβάλλον
- Οδικό Δίκτυο - Οδοποιία
- Πολιτική Προστασία - Διαχείριση Κρίσεων
- Κοινόχρηστοι Χώροι
- Καθαριότητα
- Στάθμευση - Κυκλοφοριακό – Συγκοινωνίες – Προσβασιμότητα

Άξονας «Κοινωνική Πολιτική, Παιδεία, Αθλητισμός, Πολιτισμός»

Θεματικοί Τομείς:

- Κοινωνική Πολιτική και Ενσωμάτωση
- Παιδεία
- Αθλητισμός
- Πολιτισμός

Άξονας «Τοπική Οικονομία και Απασχόληση»

Θεματικοί Τομείς:

- Απασχόληση – Ανεργία
- Πρωτογενής Τομέας Παραγωγής
- Τοπική Οικονομία – Μεταποίηση
- Τριτογενής Τομέας

Άξονας «Εσωτερικό Περιβάλλον»

Θεματικοί Τομείς:

- Οργανωτική Δομή και Συστήματα Λειτουργίας
- Ανθρώπινο Δυναμικό
- Τοπική Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση
- Κτιριακή Υποδομή και Τεχνικός Εξοπλισμός
- Οικονομική Διαχείριση και Δημοτική Περιουσία

2.1 Εξωτερικό Περιβάλλον

2.1.1 Περιβάλλον και Ποιότητα Ζωής

2.1.1.1 Προστασία Περιβάλλοντος και Διαχείριση Φυσικών Πόρων

A/A	1	Θεματικός Τομέας	Προστασία Περιβάλλοντος και Διαχείριση Φυσικών Πόρων			
Πλεονεκτήματα (Ισχυρά Σημεία)		Αδυναμίες (Προβλήματα / Ανάγκες)	Ευκαιρίες	Απειλές	Κρίσιμα Ζητήματα	
• Ικανοποιητική κατάσταση διατήρησης φυσικού περιβάλλοντος στο μεγαλύτερο μέρος του Δήμου, • Περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλλους συνδυασμένες με μνημεία της πολιτιστικής κληρονομιάς, • Εκπόνηση προγραμμάτων περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης των πολιτών με στόχο την προστασία και εξοικονόμηση φυσικών πόρων σε συνδυασμό με την ανάπτυξη εθελοντικών δράσεων, • Συνεργασία με συναρμόδιους φορείς για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, • Αξιοποίηση περιοχών με σπουδαία οικολογική αξία και κάλος, • Προστασία, ανάδειξη, οριοθέτηση ρεμάτων περιοχής του Δήμου Χανίων,		• Έλλειμμα περιβαλλοντικού σχεδιασμού, • Ελλείψεις στην εξειδίκευση του Εθνικού και Περιφερειακού Χωρικού Σχεδιασμού, • Συγκρούσεις χρήσεων γης, • Εποχική επιβάρυνση από παράκτιες τουριστικές δραστηριότητες, • Οι ορεινοί όγκοι του Δήμου Χανίων δυσχεραίνουν την προσπάθεια ελέγχου και προστασίας τους ενώ διευκολύνουν την «κάλυψη» τυχόν παραβατικών συμπεριφορών, • Ανάγκη προστασίας δασών και προστατευόμενων περιοχών από καταστροφικά φαινόμενα (π.χ. πυρκαγιές), • Έλλειψη συστημάτων διαχείρισης επικίνδυνων τοξικών αποβλήτων.	• Ίδρυση Εθνικού Κέντρου Περιβάλλοντος και Αειφόρου Ανάπτυξης, • Προώθηση οικολογικού Τουρισμού/ επιχειρηματικότητα και περιβάλλον, • Δυνατότητα χρηματοδότησης από Πράσινο Ταμείο και νέο ΕΣΠΑ 2021 - 2022 μελετών και έργων, • Αξιοποίηση αγροπεριβαλλοντικών μέτρων και πολιτικών μείωσης του οικολογικού αποτυπώματος, • Αξιοποίηση προγραμμάτων χρηματοδότησης δράσεων περιβαλλοντικής προστασίας γενικότερα, σε συνεργασία με άλλους εμπλεκόμενους φορείς, • Αξιοποίηση των γνώσεων και της εμπειρίας των τοπικών Ανώτατων Εκπαιδευτικών και Ερευνητικών Ιδρυμάτων (π.χ. Πολυτεχνείου Κρήτης) σε θέματα διαχείρισης στερεών αποβλήτων.	• Έλλειψη εντοπισμού ενδεχόμενων φαινομένων ρύπανσης καθώς και των επιπτώσεων αυτών σε πρωταρχικό στάδιο λόγω απουσίας δειγματοληψιών και αναλύσεων, • Μείωση και υποβάθμιση φυσικών πόρων λόγω της αλόγιστης χρήσης τους, • Η ευάλωτη και λεπτή φυσική ισορροπία του οικοσυστήματος του Δήμου Χανίων, • Ενδεχόμενη έκθεση ανθρώπων και ζωντανών οργανισμών σε ρύπους λόγω άγνοιας κινδύνου, • Συγκρούσεις χρήσεων γης (οικιστικής, γεωργικής, τουριστικής), • Οι τάσεις οικοπεδοποίησης της γης ανεξαρτήτως χρήσεως, • Η ανεξέλεγκτη απόρριψη απορριμμάτων στη θάλασσα κυρίως πλαστικών και πετρελαιοειδών.	• Ανάπτυξη δυνατοτήτων ουσιαστικής προστασίας του περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας, • Έμμεση προστασία των οικονομικών δραστηριοτήτων που σχετίζονται και απαιτούν καλή ποιότητα περιβάλλοντος (π.χ. τουρισμός), • Ικανοποίηση εθνικών και ευρωπαϊκών απαιτήσεων, • Προστασία και ανάδειξη της αγροτικής γης, του τοπίου και των μνημείων αγροτικής κληρονομιάς • Συμμετοχή σε ερευνητικά έργα περιβαλλοντικής διαχείρισης, • Δράσεις για την αύξηση της επισκεψιμότητας του φυσικού τοπίου (δίκτυο πεζοπορικών διαδρομών, αναρριχητικά πεδία, θέσεις bird watching), • Συνεργασία τοπικών φορέων για την διαχείριση, προστασία και ανάδειξη των προστατευόμενων περιοχών,	

A/A	1	Θεματικός Τομέας	Προστασία Περιβάλλοντος και Διαχείριση Φυσικών Πόρων		
Πλεονεκτήματα (Ισχυρά Σημεία)		Αδυναμίες (Προβλήματα / Ανάγκες)	Ευκαιρίες	Απειλές	Κρίσιμα Ζητήματα
- Υιοθέτηση περιβαλλοντικών πολιτικών έμμεσης προστασίας φυσικών πόρων, - Διεξαγωγή προληπτικών δράσεων προστασίας φυσικών πόρων, - Εκπόνηση σχεδίων προστασίας και ανάδειξης των μικρών νησιωτικών υγροτόπων.		- Ανάγκη βελτιστοποίησης της διαχείρισης των υδατικών πόρων λόγω των διαρκώς αυξανόμενων αναγκών ύδατος προς κατανάλωση και των επικρατούσων κλιματολογικών συνθηκών που συχνά οδηγούν στην ελαχιστοποίηση των διαθέσιμων αποθεμάτων (ιδίως τους καλοκαιρινούς μήνες), - Αδυναμία παρακολούθησης της ποιότητας του περιβάλλοντος λόγω έλλειψης εργαστηριακών υποδομών και υψηλού κόστους ανάθεσης της υπηρεσίας σε ειδικό διαπιστευμένο εργαστήριο, - Έλλειψη ιστορικής βάσης δεδομένων ποιοτικών χαρακτηριστικών επιμέρους περιβαλλοντικών μέσων, - Διαρκής αύξηση των εν δυνάμει ρυπογόνων δραστηριοτήτων εντός ή πλησίον των ορίων του Δήμου Χανίων, - Η μεγάλη διαφοροποίηση και όγκος των παραγόμενων στερεών αποβλήτων εξαιτίας των ποικίλων δραστηριοτήτων που αναπτύσσονται στα όρια του Δήμου Χανίων.	- Συνεργασία με εθελοντικούς φορείς (π.χ. WWF), - Δημιουργία παραποτάμιων περιπατητικών διαδρομών φυσικού και ιστορικού ενδιαφέροντος, - Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Γαλάζια Ανάπτυξη, - Εθνική Στρατηγική για την Ολοκληρωμένη Θαλάσσια Πολιτική, - Δυνατότητα χρηματοδότησης έργων διαχείρισης αστικών λυμάτων στους μικρούς οικισμούς, - Θεσμικές ρυθμίσεις και κίνητρα για εφαρμογή μέτρων προστασίας περιβάλλοντος από τις παραγωγικές επιχειρήσεις, - Ανάληψη πρωτοβουλιών περιβαλλοντικής προστασίας με σχήματα διασυνοριακής συνεργασίας.		- Δράσεις ευαισθητοποίησης, ενίσχυση του εθελοντισμού και στήριξη πρωτοβουλιών πολιτών και ΜΚΟ, - Δράσεις αξιοποίησης θαλάσσιου περιβάλλοντος (δημιουργία τεχνητών υφάλων, δημιουργία καταδυτικών πάρκων κ.α.),

2.1.1.2 Αστικό Περιβάλλον

A/A	2	Θεματικός Τομέας	Αστικό Περιβάλλον			
Πλεονεκτήματα (Ισχυρά Σημεία)			Αδυναμίες (Προβλήματα / Ανάγκες)	Ευκαιρίες	Απειλές	Κρίσιμα Ζητήματα
- Επικαιροποιημένη Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (BAA), - Αναβάθμιση της συνολικής εικόνας και των λειτουργιών του αστικού χώρου, - Ο ολοκληρωμένος σχεδιασμός ανάπτυξης – ανάπλασης της πόλης, - Κατανόηση και αποδοχή της αναγκαιότητας ρυθμιστικών παρεμβάσεων σε ενιαίο σχεδιασμό αστικής βιώσιμης κινητικότητας, - Αξιοποίηση της ύπαρξης πολλών και σημαντικών μνημείων, αλλά και στη διατήρηση και ανάδειξη των πλούσιων πολιτιστικών χαρακτηριστικών της πόλης και των οικισμών, - Ενσωμάτωση των αρχών βιοκλιματικού σχεδιασμού στον αστικό χώρο, - Διαμόρφωση χώρων αστικού πρασίνου που συνδέονται με την ιστορία του τόπου και αποτελούν πόλους επισκεψιμότητας, - Διαθέσιμοι χώροι για βελτίωση περιαστικού πρασίνου και υποδομών αναψυχής, - Δυνατότητα υλοποίησης έργων με ίδια μέσα.			- Ο πολυλειτουργικός χαρακτήρας του πολεοδομικού συγκροτήματος και οι συνεπαγόμενες συγκρούσεις χρήσεων, - Σημειακά προβλήματα αισθητικής, λειτουργικής υποβάθμισης στο κέντρο της πόλης, - Υποβάθμιση του αρχιτεκτονικού πλούτου, του αρχικού πολεοδομικού ιστού και της πολιτιστικής ταυτότητας της πόλης, - Ρυθμίσεις κυκλοφορίας και στάθμευσης που ενίοτε δεν ακολουθούν ένα συνολικό σχεδιασμό, - Οι κοινόχρηστοι χώροι έχουν απαιτούν εργασίες συντήρησης και διατήρησης, συμπεριλαμβανομένων και των απαραίτητων εργασιών του πράσινου, - Απαιτείται ολοκληρωμένος Σχεδιασμός και αρχιτεκτονικά πρότυπα, κατευθύνσεις για μελέτες έργων πρασίνου.	- Δυνατότητα χρηματοδότησης έργων αστικών αναπλάσεων και Βιώσιμης Κινητικότητας μέσα από Προγράμματα για την Τοπική Αυτοδιοίκηση, - Δυνατότητα αναβάθμισης του αστικού πρασίνου, στο πλαίσιο των αστικών αναπλάσεων, - Η ένταξη των ελεύθερων χώρων στον σχεδιασμό της Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης, - Προώθηση πολιτικών αναβάθμισης του αστικού περιβάλλοντος (εξοικονόμηση ενέργειας, βιοκλιματικός σχεδιασμός έργων και δημόσιου χώρου, χρήση ποδηλάτου και διασφάλιση προσβάσεων ΑμΕΑ - Αξιοποίηση νέου θεσμικού πλαισίου για τα Τοπικά Χωρικά Σχέδια (Τ.Χ.Σ) και Ειδικά Χωρικά Σχέδια (Ε.Χ.Σ).	- Η αισθητική υποβάθμιση των χώρων πρασίνου από περιοδικούς βανδαλισμούς, - Η περιορισμένη δυνατότητα ελέγχου και αστυνόμευσης, - Περιορισμένη δυνατότητα χρηματοδότησης έργων από το Πράσινο Ταμείο, - Θέματα ασφάλειας και αστυνόμευσης.	- Ωρίμανση έργων που θα εκτελεστούν με ίδια μέσα και εκπόνηση των απαιτούμενων μελετών, - Περιορισμός της κατάληψης δημόσιων κοινόχρηστων χώρων αστικού πρασίνου, - Μελέτες ανάπλασης ευρύτερης αστικής περιοχής πόλεως και κύριων οικισμών της, - Ανάπλαση, ανάδειξη και προστασία ιστορικών κτιρίων, - Επιλογή περιοχών ή ζωνών που θα προηγηθούν στην εκπόνηση των μελετών ανάπλασης. Υποβολή προτάσεων χρηματοδότησης βάσει ολοκληρωμένου σχεδίου αστικών αναπλάσεων.

2.1.1.3 Οδικό Δίκτυο - Οδοποιία

A/A	3	Θεματικός Τομέας	Οδικό Δίκτυο - Οδοποιία			
Πλεονεκτήματα (Ισχυρά Σημεία)		Αδυναμίες (Προβλήματα / Ανάγκες)	Ευκαιρίες	Απειλές	Κρίσιμα Ζητήματα	
• Το εθνικό και επαρχιακό δίκτυο είναι σχετικά επαρκές για την κάλυψη βασικών μεταφορικών και συγκοινωνιακών αναγκών, • Αξιοποίηση της έμπειρης Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών του Δήμου Χανίων, • Καταγραφή, ιεράρχηση και προώθηση των απαιτούμενων έργων οδοποιίας εντός του Δήμου Χανίων, • Συνεργασία και συνεννόηση με άλλες υπηρεσίες οι εργασίες των οποίων επηρεάζουν την κατάσταση των οδοστρωμάτων για την αποφυγή φθορών και προβλημάτων γενικότερα, • Οι κλιματολογικές συνθήκες και το ανάγλυφο της πόλης ευνοούν τη χρήση ποδηλάτου, • Εφαρμογή Σχεδίου Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ).		• Η δυσκολία συντήρησης του οδικού δικτύου του Δήμου Χανίων λόγω της μεγάλης τους έκτασης και της ένταξής του σε παραπάνω από μία κατηγορίες (οδοί σχεδίου πόλεως, επαρχιακοί δρόμοι, αγροτικοί δρόμοι κ.λπ.), • Η αυξανόμενη οικιστική ανάπτυξη επιβάλλει τη δυνατόν ταχύτερη διάνοιξη όλων των προβλεπόμενων από τα υφιστάμενα σχέδια πόλεως οδών, • Οι διαφορετικές μικρο – κλιματικές συνθήκες που επικρατούν στα επιμέρους τμήματα του Δήμου Χανίων επιβάλλουν διαφορετικές προδιαγραφές στην κατασκευή και συντήρηση των αντίστοιχων οδικών τμημάτων, • Υποβάθμιση του οδοστρώματος εξαιτίας των ασυντόνιστων εργασιών πολλών διαφορετικών υπηρεσιών, • Περιορισμένη αξιοποίηση ΤΠΕ για παρακολούθηση και έλεγχο κυκλοφορίας.	• Αξιοποίηση προγραμμάτων χρηματοδότησης έργων οδοποιίας, • Συνεργασία με εθελοντικές ομάδες (π.χ. Ποδηλάτρες).	• Η διάνοιξη νέων οδικών τμημάτων ή η διαπλάτυνση υφιστάμενων απαιτεί συχνά απαλλοτριώσεις, η οποίες αποτελούν σημαντικό παράγοντα επιβράδυνσης, • Το αυξημένο κόστος που παρουσιάζουν τα έργα οδοποιίας, • Το σύνολο του οδικού δικτύου που υπάρχει εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου Χανίων δεν αποτελεί μόνο δική του αρμοδιότητα αλλά και άλλων φορέων.	• Εξασφάλιση της ασφάλειας και ικανοποίηση αναγκών των κατοίκων και των επισκεπτών του Δήμου Χανίων μέσω της ανάπτυξης ενός ασφαλούς οδικού δικτύου, • Ενίσχυση της επισκεψιμότητας και προβολή απομακρυσμένων, πολιτιστικά και περιβαλλοντικά σημαντικών περιοχών του Δήμου Χανίων, • Έμμεση προστασία των οικονομικών δραστηριοτήτων (π.χ. τουρισμός) μέσω της ύπαρξης ενός καλού οδικού δικτύου, • Η δημιουργία δικτύου ποδηλατοδρόμων και προώθηση του ποδηλάτου σαν εναλλακτικού μέσου μετακίνησης, • Η αναθεώρηση και ο εκσυγχρονισμός συστήματος ελεγχόμενης στάθμευσης, • Η βελτίωση της σήμανσης.	

2.1.1.4 Πολιτική Προστασία - Διαχείριση Κρίσεων

A/A	4	Θεματικός Τομέας	Πολιτική Προστασία - Διαχείριση Κρίσεων			
Πλεονεκτήματα (Ισχυρά Σημεία)			Αδυναμίες (Προβλήματα / Ανάγκες)	Ευκαιρίες	Απειλές	Κρίσιμα Ζητήματα
- Σύσταση Τοπικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας (Σ.Τ.Ο.) ο Κανονισμός Λειτουργίας του οποίου στηρίχθηκε στον αντίστοιχο πρότυπο Κανονικό που εξέδωσε η ΓΓΠΠ, - Εκπόνηση 5ετούς Επιχειρησιακού Σχεδίου για τη Διαχείριση Κινδύνων, - Ύπαρξη μνημονίου ενεργειών πρόληψης – αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών εξαιτίας δασικών πυρκαγιών και πλημμυρών – χιονοπτώσεων – παγετών Δήμου Χανίων, - Έμπειρο και ικανό προσωπικό για την οργάνωση ομάδας σύνταξης των αναγκαίων σχεδίων και μνημονίων, - Η ύπαρξη ενεργών εθελοντικών ομάδων που μπορούν να συμβάλλουν στην οργάνωση και στην υλοποίηση των απαιτούμενων δράσεων Πολιτικής Προστασίας του Δήμου Χανίων μέσω της εμπειρίας και της προθυμίας των μελών τους, - Η ύπαρξη πληθώρας μελετών του ΤΕΕ και των τοπικών ΑΕΙ που μπορούν να βοηθήσουν στην συγκέντρωση πολύτιμων πληροφοριών.			- Ανάγκη προμήθειας μηχανημάτων για την Πολιτική Προστασία, - Ανάγκη για εφαρμογές λογισμικού που εξυπηρετούν την Πολιτική Προστασία	- Η δυνατότητα χρηματοδότησης δράσεων πρόληψης των φυσικών καταστροφών από το ΠΕΠ 2021-2027, - Η Ε.Ε. χρηματοδοτεί την υλοποίηση δράσεων εκπαίδευσης και οργάνωσης της Πολιτικής Προστασίας, αλλά και προμήθειας σχετικού εξοπλισμού, με στόχο την πρόληψη και αντιμετώπιση καταστροφών.	- Μεγάλη έκταση Δήμου που περιλαμβάνει αστικές, πεδινές παράκτιες, ορεινές, αγροτικές – δασικές περιοχές γεγονός το οποίο αυξάνει το είδος και την έκταση των ενδεχόμενων καταστροφών και δυσκολεύει τη διαχείριση κρίσεων, - Σημαντική σεισμική επικινδυνότητα, - Εντός του Δήμου Χανίων αναπτύσσονται δραστηριότητες βιομηχανικού χαρακτήρα (π.χ. σταθμός παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, χώροι αποθήκευσης υγρών και αέριων καυσίμων, κ.α.), οι οποίες παρουσιάζουν ευπάθεια / επικινδυνότητα σε περίπτωση φυσικής ή μη καταστροφής, - Η πιθανή έξαρση της πανδημίας του CoViD-19.	- Ανάγκη ύπαρξης σχεδίων για την αντιμετώπιση πιθανής αύξησης κρουσμάτων CoViD-19, - Εκπόνηση σχεδίων διαχείρισης εκτάκτων αναγκών, - Καταγραφή και αποτύπωση επικινδυνοτήτων, - Ενίσχυση του εθελοντισμού και στήριξη πρωτοβουλιών πολιτών και ΜΚΟ, - Αναβάθμιση εξοπλισμού και λογισμικού Πολιτικής Προστασίας, - Εκπαίδευση προσωπικού και Αιρετών σε θέματα Πολιτικής Προστασίας, - Ενημέρωση, πληροφόρηση πολιτών για θέματα φυσικών και τεχνολογικών καταστροφών καθώς και μέτρων αυτοπροστασίας. - Τράπεζα πληροφοριών που θα εμπλουτίζεται με πληροφορίες, τεχνογνωσίας και εμπειρία φορέων και εθελοντών καθώς και με πληροφορίες καλών πρακτικών, - Υποστήριξη των τοπικών εθελοντικών οργανώσεων και τη συνδιοργάνωση δράσεων, εκδηλώσεων και προγραμμάτων εθελοντισμού στην περιοχή του Δήμου Χανίων.

2.1.1.5 Κοινόχρηστοι Χώροι

A/A	5	Θεματικός Τομέας	Κοινόχρηστοι Χώροι			
Πλεονεκτήματα (Ισχυρά Σημεία)		Αδυναμίες (Προβλήματα / Ανάγκες)	Ευκαιρίες	Απειλές	Κρίσιμα Ζητήματα	
• Συντήρηση υπαρχόντων χώρων και κατασκευή νέων για την εξυπηρέτηση των αναγκών των πολιτών, • Καταγραφή και δημιουργία δικτύου των κοινοχρήστων χώρων (πλατείες, παιδικές χαρές, αθλητικοί χώροι, κ.α.), • Δυνατότητα αξιοποίησης των μεγάλων κοινοχρήστων χώρων του σχεδίου πόλης, • Δημιουργία ψηφιακού παρατηρητηρίου παραχώρησης κοινοχρήστων χώρων.		• Έλλειψη κοινόχρηστων χώρων και χώρων πρασίνου σε αρκετές περιοχές του Δήμου Χανίων, • Υψηλό κόστος συντήρησης των κοινόχρηστων χώρων και των χώρων πρασίνου λόγω συχνών ζημιών, • Έλλειψη περιφρούρησης και επαρκούς φωτισμού κοινόχρηστων χώρων, ιδιαίτερα τις βραδινές ώρες, • Σταδιακή παλαίωση αστικού εξοπλισμού.	• Αξιοποίηση προγραμμάτων χρηματοδότησης αστικών παρεμβάσεων / αναπλάσεων (Αντώνης Τρίτσης, ΕΣΠΑ κ.λπ.), • Συνεργασία με εθελοντικές ομάδες, • Αξιοποίηση των τεχνολογικών δυνατοτήτων (GIS).	• Οι αναξιοποίητοι κοινόχρηστοι χώροι κινδυνεύουν να καταπατηθούν από ιδιωτικά συμφέροντα.	• Ενίσχυση της κοινωνικότητας των πολιτών, • Έμμεση προστασία των οικονομικών δραστηριοτήτων, που σχετίζονται και απαιτούν καλή ποιότητα περιβάλλοντος (π.χ. τουρισμός, εστίαση κ.λπ.), • Βελτίωση αισθητικής του Δήμου Χανίων.	

2.1.1.6 Καθαριότητα

A/A	6	Θεματικός Τομέας	Καθαριότητα			
Πλεονεκτήματα (Ισχυρά Σημεία)			Αδυναμίες (Προβλήματα / Ανάγκες)	Ευκαιρίες	Απειλές	Κρίσιμα Ζητήματα
- Δυνατότητα βελτίωσης του επιπέδου καθαριότητας των οδών και κοινόχρηστων χώρων και βελτιστοποίησης του συστήματος αποκομιδής απορριμμάτων, - Υιοθέτηση προγραμμάτων ευαισθητοποίησης των πολιτών, σε συνδυασμό με την ανάπτυξη εθελοντικών δράσεων, - Δημιουργία επαρκούς δικτύου κάδων συλλογής στερεών αποβλήτων με δυνατότητα διαχωρισμού στην πηγή, - Απλοποίηση των διαδικασιών συλλογής ειδικών στερεών αποβλήτων (π.χ. αδρανών), - Ανεύρεση μεθόδων διαχείρισης τοξικών αποβλήτων.			- Μεγάλη έκταση Δήμου και όγκος απορριμμάτων πιο δύσκολο, διαχειριζόμενων απορριμμάτων, - Η καθαριότητα των οδών και των πολλών, διεσπαρμένων και απομακρυσμένων κοινόχρηστων χώρων αποτελεί εξίσου δύσκολο έργο, - Το υφιστάμενο σύστημα συλλογής απορριμμάτων εστιάζει κατά κύριο λόγο στα οικιακά απορρίμματα, αφήνοντας «κενά» στο σχεδιασμό διαχείρισης λυμάτων ρευμάτων (π.χ. αδρανή, ανακυκλώσιμα κ.λπ.), - Έλλειψη σχεδιασμού βελτιστοποίησης συστήματος αποκομιδής απορριμμάτων, - Περιορισμένο μόνιμο προσωπικό στον τομέα της αποκομιδής απορριμμάτων και καθαριότητας.	- Αξιοποίηση προγραμμάτων χρηματοδότησης δράσεων που σχετίζονται με την καθαριότητα οδών και κοινόχρηστων χώρων (Αντώνης Τρίτσης, ΕΣΠΑ κ.λπ.) , σε συνεργασία με άλλους εμπλεκόμενους φορείς. - Ένταξη δράσεων προμήθειας υλικοτεχνικής υποδομής σε προγράμματα χρηματοδότησης	- Ενδεχόμενες επιπτώσεις λόγω μη επίτευξης εθνικών στόχων, - Περιορισμένα χρονικά περιθώρια εφαρμογής νέας νομοθεσίας για διαχείριση απορριμμάτων, - Περιορισμένη δυνατότητα βελτίωσης της ανταποδοτικότητας, - Αύξηση του λειτουργικού κόστους από την εφαρμογή συστημάτων και διαδικασιών που προβλέπονται από τη νομοθεσία και τους κανονισμούς της ΕΕ.	- Υπογειοποίηση κάδων, - Το πλύσιμο του βασικού οδικού δικτύου και των κάδων της πόλης, - Επανασχεδιασμός συστήματος διαχείρισης και αντιμετώπισης ελλείψεων προσωπικού, - Εξορθολογισμός της συντήρησης οχημάτων και μηχανημάτων με ενίσχυση του συνεργείου του Δήμου με εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό, - Η προμήθεια εξοπλισμού καθαριότητας, - Η κινητοποίηση των κατοίκων και η οργάνωση εθελοντικών δράσεων καθαρισμού, - Η βελτίωση της ανταποδοτικότητας προς τους πολίτες όσον αφορά στην καθαριότητα.

2.1.1.7 Στάθμευση - Κυκλοφοριακό – Συγκοινωνίες – Προσβασιμότητα

A/A	7	Θεματικός Τομέας	Στάθμευση - Κυκλοφοριακό – Συγκοινωνίες – Προσβασιμότητα			
Πλεονεκτήματα (Ισχυρά Σημεία)			Αδυναμίες (Προβλήματα / Ανάγκες)	Ευκαιρίες	Απειλές	Κρίσιμα Ζητήματα
- Χωροθέτηση και κατασκευή νέων επαρκών χώρων στάθμευσης, - Ανάπλαση και επανασχεδιασμός των υπαίθριων χώρων στάθμευσης, - Αποτροπή της στάθμευσης σε πεζοδρόμια με χρήση τοπικά υπερυψωμένων κρασπέδων, - Εφαρμογή συστήματος Mini-Bus με διαμόρφωση περιφερειακών χώρων στάθμευσης, - Διάνοιξη κομβικών αξόνων που θα αποσυμφορήσουν την κυκλοφοριακή κίνηση στο κέντρο της πόλης, - Τοπικές παρεμβάσεις που θα αναβαθμίσουν την εικόνα και την κυκλοφορία στο λιμένα της Σούδας ως πύλη του νησιού, - Βελτίωση σύνδεσης ΒΟΑΚ – αεροδρομίου μέσω τοπικών παρεμβάσεων (κυκλικός κόμβος Σούδας), - Αποτροπή διαμπερούς κυκλοφορίας μέσω τοπικών παρεμβάσεων,			- Ανεπάρκεια χώρων στάθμευσης κατοίκων και επισκεπτών κυρίως τους καλοκαιρινούς μήνες, - Ορισμένοι ελεύθεροι χώροι στάθμευσης εντός της πόλης, παρότι χρησιμοποιούνται εδώ και χρόνια δεν έχουν λάβει καμία απολύτως διαμόρφωση, με αποτέλεσμα να παρουσιάζουν σημαντικότερα προβλήματα (π.χ. έντονες ανωμαλίες εδάφους), - Η διαρκώς αυξανόμενη κυκλοφοριακή κίνηση των οχημάτων δημιουργεί ασφυκτικές συνθήκες κυκλοφορίας των κατοίκων και των επισκεπτών της πόλης, - Η κατάργηση της Δημοτικής Αστυνομίας δημιούργησε ανεξέλεγκτα προβλήματα αστυνόμευσης της παράνομης στάθμευσης, - Σε πολλά σημεία της πόλης δεν υπάρχουν επαρκή πλάτη πεζοδρομίων για την ανεμπόδιστη κυκλοφορία των πεζών,	- Αξιοποίηση κατάλληλων προγραμμάτων χρηματοδότησης, - Αξιοποίηση της τεχνολογίας (π.χ. συστήματα πληρωμής με κινητό), - Εφαρμογή Σχεδίου Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ), - Παρεμβάσεις Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ), - Δυνατότητα χρηματοδότησης παρεμβάσεων από το ΠΕΠ, - Αξιοποίηση της τεχνολογίας για την πληροφόρηση του επιβατικού κοινού, - Δυνατότητα αξιοποίησης τεχνολογικών εφαρμογών και συστημάτων για στάθμευση πληροφόρηση κοινού για συνθήκες κυκλοφορίας εναλλακτικών διαδρομών κ.λπ., - Απομάκρυνση Ι.Χ. από το κέντρο της πόλης με την ταυτόχρονη, εξασφάλιση θέσεων στάθμευσης περιφερειακά και τη διασφάλιση επαρκούς συγκοινωνίας για τη μετακίνηση των επιβατών προς το κέντρο της πόλης.	- Έντονη εμφάνιση φαινόμενης παράνομης στάθμευσης – στάσης σε κεντρικά σημεία της πόλης. - Η σώρευση χρήσεων και εξυπηρετήσεων κοινού στο πολεοδομικό συγκρότημα και το κέντρο της πόλης. - Η αδυναμία παροχής αποκεντρωμένων υπηρεσιών δημόσιου χαρακτήρα. - Ύπαρξη διαφυγόντων κερδών για το Δήμο Χανίων. - Υποβάθμιση της ποιότητας ζωής των κατοίκων και επισκεπτών της πόλης. - Υποβάθμιση του τουριστικού προϊόντος της πόλης. - Περιορισμοί λόγω χωροταξίας και υφιστάμενων οικιστικών δομών. - Περιορισμοί λόγω αρχαιολογίας.	- Η δημιουργία δικτύου ποδηλατοδρόμων και προώθηση του ποδηλάτου σαν εναλλακτικού μέσου μετακίνησης, - Η εξασφάλιση της προσβασιμότητας πεζών και ΑμεΑ σε ολόκληρη την πόλη και στους κοινόχρηστους χώρους, - Η λειτουργία λεωφορειακών γραμμών με «Τουριστικές» διαδρομές, - Διαπαιδαγώγηση του Κοινού στην εφαρμογή του Κ.Ο.Κ., - Η βελτίωση της σήμανσης, - Η συνεργασία με το Δημοτικό Λ.Τ. για την κυκλοφοριακή οργάνωση στην ευρύτερη λιμενική ζώνη, - Εξασφάλιση κυκλοφοριακής ομαλότητας και έμμεσης προστασίας του περιβάλλοντος, - Αναβάθμιση ποιότητας ζωής κατοίκων και εμπειρίας επισκεπτών, - Δημιουργία πηγών εσόδων για το Δήμο Χανίων.

A/A	7	Θεματικός Τομέας	Στάθμευση - Κυκλοφοριακό – Συγκοινωνίες – Προσβασιμότητα		
Πλεονεκτήματα (Ισχυρά Σημεία)		Αδυναμίες (Προβλήματα / Ανάγκες)	Ευκαιρίες	Απειλές	Κρίσιμα Ζητήματα
- Δημιουργία πλήρους δικτύου διαδρόμων ανεμπόδιστης κίνησης μέσω της απομάκρυνσης των εμποδίων από τα πεζοδρόμια, - Θεσμοθέτηση κανονισμού διαμόρφωσης πεζοδρομίων για την τυποποίηση διαστάσεων, υλικών, κατασκευαστικών διατάξεων, κα στο σύνολο της πόλης, - Απομάκρυνση των πρόχειρων κατασκευών αποτροπής στάθμευσης (πλαστικά κολονάκια) και απόδοση του χώρου στους πεζούς με τη δημιουργία στη θέση τους πεζοδρομίων, - Πλήρης εκμετάλλευση του πλάτους μιας οδού μέσω επέκτασης των πεζοδρομίων.		- Σε πολλά σημεία της παλιάς πόλης και του ενετικού λιμένα υπάρχουν παλιές πλακοστρώσεις (καλντερίμι) που δεν επιτρέπουν την κίνηση ΑμΕΑ, - Το εμπορικό κέντρο της πόλης περιορίζεται από την έλλειψη πεζοδρομήσεων, - Ύπαρξη πολλών εμποδίων (περίπτερα, κάδοι, ταμπέλες, φώτα, δέντρα, κα) στο πλάτος των πεζοδρομίων. - Δυσκολίες μετακίνησης ΑμΕΑ, - Οι ράμπες ΑμΕΑ, όπου υπάρχουν, στην πλειοψηφία τους είναι ακατάλληλες χωροταξικά και κατασκευαστικά.	Αναβάθμιση των πεζοδρόμων, πεζοδρομίων, διαβάσεων πεζών κ.λπ. για την διασφάλιση της ελεύθερης πρόσβασης των πεζών και ιδιαίτερα των ΑμΕΑ σε ολόκληρη την πόλη.		

2.1.2 Κοινωνική Πολιτική, Παιδεία, Αθλητισμός, Πολιτισμός

2.1.2.1 Κοινωνική Πολιτική και Ενσωμάτωση

A/A	8	Θεματικός Τομέας	Κοινωνική Πολιτική και Ενσωμάτωση			
Πλεονεκτήματα (Ισχυρά Σημεία)			Αδυναμίες (Προβλήματα / Ανάγκες)	Ευκαιρίες	Απειλές	Κρίσιμα Ζητήματα
• Ικανοποιητικό και εκτεταμένο δίκτυο υποδομών του Δήμου για τη κάλυψη των κοινωνικών αναγκών, • Εξειδικευμένη και συνεχής παροχή κοινωνικών υπηρεσιών ανά τομέα κοινωνικών αναγκών (προσχολική ηλικία, παιδική ηλικία, τρίτη ηλικία, ευπαθείς κοινωνικά ομάδες, ΑμεΑ, κ.λπ.), • Σημαντικές πρωτοβουλίες και ευαισθητοποίηση του Δήμου σε σχέση με τη κοινωνική ενσωμάτωση ευπαθών κοινωνικά ομάδων (παλιννοστούντες, μετανάστες, ΑμεΑ, μονογονεϊκές οικογένειες, μακροχρόνια άνεργοι, αναλφάβητοι κ.λπ.), • Ύπαρξη υποδομής, εμπειρίας και τεχνογνωσίας αξιοποίησης αναπτυξιακών προγραμμάτων στον κοινωνικό τομέα, σε περιφερειακό, εθνικό και διακρατικό επίπεδο, • Αποτελεσματική συνεργασία του Δήμου με φορείς και οργανώσεις που δραστηριοποιούνται στα όρια του Δήμου στο τομέα της προώθησης της κοινωνικής ενσωμάτωσης και αντιμετώπισης των κοινωνικών αναγκών ευπαθών κοινωνικά ομάδων αλλά και στο τομέα της πρόληψης,			• Έλλειψη επαρκών και διασφαλισμένων πόρων για κοινωνικά προγράμματα – αβεβαιότητα ως προς το μέλλον των χρηματοδοτούμενων δομών, • Ελλιπής στελέχωση τόσο των κοινωνικών υπηρεσιών / δομών όσο και των υπηρεσιών διοικητικής υποστήριξης, • Συνεχείς μεταβολές στο θεσμικό πλαίσιο, • Μεταφορά νέων αρμοδιοτήτων στο Δήμο με ελλιπές θεσμικό πλαίσιο, • Ανάγκη επέκτασης των υποδομών και βελτίωσης του εξοπλισμού των κοινωνικών υπηρεσιών, • Κατακερματισμός φορέων και αρμοδιοτήτων με παράλληλη επικάλυψη αρμοδιοτήτων από τα νομικά πρόσωπα του Δήμου, • Περιορισμένη κάλυψη αναγκών ειδικών κοινωνικών ομάδων, όπως είναι οι άστεγοι, άποροι,	• Ύπαρξη πληθυσμού με έντονη κοινωνική ευαισθητοποίηση για τα προβλήματα και τις ανάγκες των «ευπαθών ομάδων» και την υποστήριξη πρωτοβουλιών κοινωνικής πολιτικής / ανάπτυξης δράσεων εθελοντισμού, • Δραστηριοποίηση άλλων τοπικών και υπερτοπικών φορέων και δομών κοινωνικής υποστήριξης και αλληλεγγύης, • Συνέχιση της χρηματοδότησης των υπαρχουσών δομών από το ΠΕΠ 2021 – 2027, • Ενίσχυση δράσεων κοινωνικής επιχειρηματικότητας, • Λειτουργία ΚΕΠ Υγείας.	• Ο περιορισμός χρηματοδότησης της προσχολικής φροντίδας τόσο από το ΕΣΠΑ όσο και από εθνικούς πόρους, • Πολυπλοκότητα κριτηρίων επιλογής ωφελούμενων, • Ανταγωνιστικές υπηρεσίες προσχολικής φροντίδας στον ιδιωτικό τομέα. • Περιορισμός προσλήψεων προσωπικού, • Η πανδημία CoViD-19 ασκεί μεγάλες πιέσεις στις υπηρεσίες της Τρίτης Ηλικίας και ειδικά στο «Βοήθεια στο Σπίτι».	• Ανάγκη επέκτασης κοινωνικών δομών και προγραμμάτων σε όλες τις Δημοτικές Ενότητες, • Διασφάλιση συνέχισης λειτουργίας κοινωνικών δομών και υπηρεσιών (χρηματοδοτούμενων και μη) και αναβάθμιση παρεχόμενων υπηρεσιών, • Βελτιστοποίηση λειτουργίας υφιστάμενων κοινωνικών δομών με αξιοποίηση του συνόλου του ανθρώπινου δυναμικού και εξορθολογισμού των δαπανών, • Περαιτέρω ανάπτυξη του εθελοντισμού και ενεργοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, • Συστηματικότερη διεξαγωγή κοινωνικών ερευνών, έγκαιρος σχεδιασμός και τεκμηριωμένη εφαρμογή κοινωνικών πολιτικών, • Βελτίωση των διαδικασιών συντονισμού, παρακολούθησης και αποτίμησης της λειτουργίας των κοινωνικών υποδομών σε σχέση με τις ανάγκες,

A/A	8	Θεματικός Τομέας	Κοινωνική Πολιτική και Ενσωμάτωση		
Πλεονεκτήματα (Ισχυρά Σημεία)		Αδυναμίες (Προβλήματα / Ανάγκες)	Ευκαιρίες	Απειλές	Κρίσιμα Ζητήματα
- Δυνατότητα διαμόρφωσης μίας ενιαίας στρατηγικής για τον τρόπο λειτουργίας των δομών προσχολικής φροντίδας, - Δυνατότητα αξιοποίησης υφιστάμενων κτιρίων για την στέγαση κοινωνικών υποδομών, - Δυνατότητα αναβάθμισης παρεχόμενων υπηρεσιών, - Δυνατότητα ανάπτυξης νέων υπηρεσιών όπως η πρόληψη βιολογικών, ψυχολογικών και κοινωνικών προβλημάτων κ.λπ., - Δυνατότητα βελτίωσης των οικονομικών δεδομένων του ΚΑΠΗ μέσα από χορηγίες, - Η εξυπηρέτηση των ηλικιωμένων δεν βασίζεται μόνο σε δράσεις ψυχαγωγίας και πολιτισμού αλλά παρέχονται και συμπληρωματικές υπηρεσίες κυρίως σε θέματα πρωτοβάθμιας ιατρικής και νοσηλευτικής περίθαλψης, καθώς επίσης και αισθητικής περιποίησης.		- Ένταση των υφισταμένων κοινωνικών προβλημάτων λόγω της οικονομικής κατάστασης με αποτέλεσμα την αύξηση των αναγκών σε κοινωνικές υποδομές, - Ανάγκη συστηματικής και ενιαίας παρακολούθησης και προγραμματισμού των δράσεων της τρίτης ηλικίας, - Ανάγκη ανάπτυξης νέων δραστηριοτήτων όπως είναι η παροχή υπηρεσιών ψυχολογικής στήριξης και απασχόλησης της τρίτης ηλικίας ώστε να αισθάνονται ενεργά μέλη της κοινωνίας.			- Δημιουργία ενιαίας οργανωτικής μονάδας για τον σχεδιασμό, υλοποίηση και διαχείριση δράσεων κοινωνικής πολιτικής, - Λειτουργική και επιχειρησιακή αναδιοργάνωση των δομών.

2.1.2.2 Παιδεία

A/A	9	Θεματικός Τομέας	Παιδεία			
Πλεονεκτήματα (Ισχυρά Σημεία)			Αδυναμίες (Προβλήματα / Ανάγκες)	Ευκαιρίες	Απειλές	Κρίσιμα Ζητήματα
• Ικανοποιητική κάλυψη των αναγκών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, • Κατασκευή νέων σχολικών συγκροτημάτων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για την κάλυψη των αναγκών της αναμενόμενης πληθυσμιακής αύξησης, • Συνεχής βελτίωση υλικοτεχνικής υποδομής σχολικών συγκροτημάτων, • Συνεργασία του Δήμου με τα ακαδημαϊκά ιδρύματα και τους ερευνητικούς φορείς για την προώθηση δραστηριοτήτων έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας στα όρια του Δήμου, • Υλοποίηση σημαντικών προγραμμάτων εντός της σχολικής κοινότητας με χρηματοδότηση από το Υπουργείο Παιδείας, • Δυνατότητα καλύτερης οργάνωσης των Δράσεων Δια Βίου Μάθησης.			• Σημαντικές ελλείψεις σε εκπαιδευτικό προσωπικό και περιορισμένη χρηματοδότηση για λειτουργικές δαπάνες, • Καταλληλότητα σχολικών κτιρίων (ασφάλεια, λειτουργικότητα κ.λπ.). • Στέγαση της πλειοψηφίας των νηπιαγωγείων σε μισθωμένες (μη ιδιόκτητες) εγκαταστάσεις. • Ανάγκη προσθήκης αιθουσών σε υφιστάμενα σχολικά συγκροτήματα, • Μέτρια κάλυψη των σύγχρονων εκπαιδευτικών αναγκών (εργαστήρια, αίθουσες πολλαπλών χρήσεων) από τις υφιστάμενες κτιριακές εγκαταστάσεις των σχολικών συγκροτημάτων, • Περιορισμένη δημοσιότητα και συμμετοχή της τοπικής κοινωνίας, • Πολλά προγράμματα της σχολικής κοινότητας δεν είναι θεσμοθετημένα.	• Ένταξη των προγραμμάτων σε έναν συνολικό σχεδιασμό δράσεων υποστήριξης της σχολικής κοινότητας που μπορεί να χρηματοδοτηθεί από πόρους το Υπουργείου Παιδείας και της ΕΕ.	• Ένδεια οικονομικών πόρων, • Αποσπασματικές δράσεις.	• Βελτίωση της σχολικής στέγης, • Αξιοποίηση χρηματοδοτούμενων προγραμμάτων άτυπης εκπαίδευσης, • Οργάνωση δικτύου εθελοντών για εκπαιδευτικές δράσεις, • Για την θεσμική υλοποίηση και τον προγραμματισμό των δράσεων της σχολικής κοινότητας απαιτείται η συνεργασία πολλών φορέων που είναι δύσκολο να πραγματοποιηθεί χωρίς την ύπαρξη οργανωμένου γραφείου παιδείας, • Αναβάθμιση και ενίσχυση του ρόλου της Δημοτικής Επιτροπής Παιδείας (ΔΕΠ) και ανάδειξης της ως φορέα σχεδιασμού της εκπαίδευσης σε τοπικό επίπεδο και ως οργάνου λαϊκής συμμετοχής, • Δημιουργία δικτύου με συνεργασία σχολείων κοινωνικών υπηρεσιών για στήριξη οικογενειών οι οποίες αντιμετωπίζουν δυσκολίες. Ουσιαστική λειτουργία Υπηρεσίας Ψυχολογικής και Κοινωνικής στήριξης παιδιών και γονέων.

2.1.2.3 Αθλητισμός

A/A	10	Θεματικός Τομέας	Αθλητισμός			
Πλεονεκτήματα (Ισχυρά Σημεία)			Αδυναμίες (Προβλήματα / Ανάγκες)	Ευκαιρίες	Απειλές	Κρίσιμα Ζητήματα
- Μεγάλος αριθμός αθλητικών υποδομών με ικανοποιητικό εξοπλισμό και επάρκεια δραστηριοτήτων και υπηρεσιών αθλητικού χαρακτήρα, - Σημαντική δραστηριοποίηση αθλητικών συλλόγων και αξιοποίηση των υποδομών, αποτελεσματική συνεργασία με τον Δήμο, - Καταγραφή όλων των αθλητικών χώρων που βρίσκονται στα όρια του Δήμου και διαμόρφωση ενός «χάρτη» αθλητικών υποδομών και εγκαταστάσεων, - Ενίσχυση και αναβάθμιση του θεσμού του εργασιακού αθλητισμού, αξιοποιώντας όλες τις υπάρχουσες αθλητικές εγκαταστάσεις, - Ανάπτυξη ειδικών προγραμμάτων για την άθληση των ατόμων με αναπηρία (ΑμΕΑ).			- Έλλειψη επαρκών οικονομικών πόρων σε συνδυασμό με το υψηλό κόστος λειτουργίας και συντήρησης των αθλητικών εγκαταστάσεων, - Ελλιπής στελέχωση αθλητικών υποδομών και υπηρεσιών διοικητικής υποστήριξης, - Ανάγκη ενίσχυσης των τεχνικών υπηρεσιών για την καλύτερη συντήρηση των εγκαταστάσεων, - Ανάγκη επανασχεδιασμού και εκ νέου προγραμματισμού των δράσεων που υλοποιούνται στον αθλητισμό.	- Χωροθέτηση συμπληρωματικών αθλητικών υποδομών και εγκαταστάσεων, - Συνεργασία με ΓΓΑ και αθλητικές ομοσπονδίες για την αναβάθμιση και ενίσχυση των αθλητικών δραστηριοτήτων, - Προγράμματα μαζικού αθλητισμού, - Δυνατότητα χρηματοδότησης συμπράξεων - Εξεύρεση χορηγών για την χρηματοδότηση των δράσεων αθλητισμού, - Ανασχεδιασμός των δραστηριοτήτων με στόχο την ενίσχυση της τοπικής αγοράς, - Αξιοποίηση χρηματοδοτήσεων για βελτίωση υποδομών σχολικού αθλητισμού.	- Μείωση των χρηματοδοτήσεων από τη ΓΓΑ για τη συντήρηση / λειτουργία αθλητικών υποδομών, - Αναστολή / περιορισμός προσλήψεων, - Νέες ανάγκες σε αθλητικές εγκαταστάσεις και δραστηριότητες λόγω επέκτασης του Δήμου και αύξησης του πληθυσμού, - Οι αθλητικές δραστηριότητες έχουν περιοριστεί σημαντικά λόγω της πανδημίας CoViD-19. - Περιορισμένη δυνατότητα αυτοχρηματοδότησης και ανταποδοτικής λειτουργίας λόγω της πανδημίας.	- Βελτιστοποίηση λειτουργίας υφιστάμενων αθλητικών υποδομών και ορθή αξιοποίηση των υφισταμένων διαθέσιμων πόρων (ανθρώπινο δυναμικό, εξοπλισμός κ.λπ.) με προσανατολισμό στο μαζικό αθλητισμό, - Εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου ανάπτυξης αθλητικών δραστηριοτήτων όλων των επίπεδων σε συνεργασία με αθλητικούς φορείς. - Προγραμματισμός υλοποίησης έργων με βάση τις προτάσεις της Επιτροπής Ελέγχου - Σύνταξη Γενικού Κανονισμού λειτουργίας αθλητικών εγκαταστάσεων - Αναβάθμιση και ομογενοποίηση των όρων και προϋποθέσεων λειτουργίας και αξιοποίησης των αθλητικών υποδομών και των χώρων μαζικού αθλητισμού. - Κατάρτιση προγράμματος περιοδικών συντηρήσεων αθλητικών υποδομών, - Διεύρυνση των προγραμμάτων άθλησης ειδικών κατηγοριών πληθυσμού σε συνεργασία με τους τοπικούς φορείς υποστήριξης.

2.1.2.4 Πολιτισμός

A/A	11	Θεματικός Τομέας	Πολιτισμός			
Πλεονεκτήματα (Ισχυρά Σημεία)			Αδυναμίες (Προβλήματα / Ανάγκες)	Ευκαιρίες	Απειλές	Κρίσιμα Ζητήματα
- Υπαρξη σημαντικών πολιτιστικών υποδομών υπερτοπικής σημασίας (π.χ. ΚΑΜ, Δημοτική Πινακοθήκη, κ.α.), - Διοργάνωση μεγάλου αριθμού πολιτιστικών εκδηλώσεων και δράσεων, - Διασφάλιση ομαλής λειτουργίας, ορθής συντήρησης, διαχείρισης, και ανάδειξης των υφιστάμενων πολιτιστικών υποδομών, - Υψηλό επίπεδο ανταπόκρισης και συμμετοχής των πολιτών στις πολιτιστικές δραστηριότητες του Δήμου, - Αποτελεσματική συνεργασία του Δήμου με τους πολιτιστικούς φορείς και συλλόγους των Χανίων, - Ενθάρρυνση - ενίσχυση της ερασιτεχνικής θεατρικής έκφρασης και δημιουργίας, - Ενίσχυση της λειτουργίας δομών όπως το Κέντρο Αρχιτεκτονικής της Μεσογείου (Κ.Α.Μ.) με απώτερο σκοπό την ανάδειξη τους σε δυναμικούς πόλους πολιτιστικών δραστηριοτήτων εκδηλώσεων.			- Περιορισμένοι οικονομικοί πόροι για την υλοποίηση πολιτιστικών δράσεων, - Έλλειψη επαρκούς εξειδικευμένου προσωπικού για την υποστήριξη των πολιτιστικών εκδηλώσεων (τεχνικοί ήχου, κ.α.) - Ελλιπής σύνδεση των δράσεων καλλιτεχνικής εκπαίδευσης και ιστορικής παράδοσης με τις δομές εκπαίδευσης, - Ανάγκη σημαντικών παρεμβάσεων για τη βελτίωση και τον εκσυγχρονισμό των υπαρχουσών πολιτιστικών υποδομών, - Απουσία ολοκληρωμένου σχεδίου αξιοποίησης και διαχείρισης πολιτιστικών υποδομών, - Κατακερματισμός φορέων και αρμοδιοτήτων.	- Αναβάθμιση της λειτουργίας και δραστηριότητας των πολιτιστικών υποδομών υπερτοπικής και περιφερειακής εμβέλειας. - Αξιοποίηση ευρωπαϊκών και εθνικών χρηματοδοτικών προγραμμάτων. - Διοργάνωση πολιτιστικών γεγονότων και εκδηλώσεων που προάγουν το πολιτισμό και τη καλλιτεχνική δημιουργία ., - Υλοποίηση προγράμματος επισκέψεων και ξενάγησης μαθητών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης σε ιστορικούς σε συνεργασία με τη Δ/ση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης της Π. Ε. Χανίων, - Δυνατότητα αξιοποίησης αρχιτεκτονικού κτηριακού αποθέματος για πολιτιστικές χρήσεις, - Υπαρξη ιδιωτικού επενδυτικού ενδιαφέροντος για τον συνδυασμό πολιτισμού – τουρισμού, - Αξιοποίηση δυνατοτήτων ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας στον τομέα του πολιτισμού.	- Έλλειψη οικονομικών πόρων, - Έλλειμμα συντονισμού, - Υψηλό κόστος δημιουργίας και συντήρησης πολιτιστικών υποδομών, - Ολική παύση διοργάνωσης πολιτιστικών εκδηλώσεων λόγω CoViD-19.	- Ο συντονισμός των δράσεων και η εκπόνηση ιεραρχημένου σχεδίου αναβάθμισης πολιτισμικών υποδομών υπερτοπικής και τοπικής σημασίας, - Διερεύνηση δυνατότητας αξιοποίησης νέων χρηματοδοτικών εργαλείων και μέσων για τη δημιουργία και λειτουργία μεγάλων έργων πολιτιστικής υποδομής , - Διασφάλιση – με τα αναγκαία μέσα και πόρους - της ομαλής λειτουργίας, σωστής συντήρησης και διαχείρισης αλλά και ανάδειξης όλων των υπαρχουσών πολιτιστικών υποδομών του Δήμου. - Ενίσχυση ανθρωπίνου δυναμικού του Δήμου για την καλύτερη υποστήριξη - διοργάνωση των πολιτιστικών εκδηλώσεων. - Πραγματοποίηση παρεμβάσεων στις υποδομές πολιτισμού και εκσυγχρονισμός του εξοπλισμού. - Ανάπτυξη νέων συνεργασιών με τοπικούς πολιτιστικούς φορείς. - Ενθάρρυνση - ενίσχυση της ερασιτεχνικής θεατρικής έκφρασης και δημιουργίας.

2.1.3 Τοπική Οικονομία και Απασχόληση

2.1.3.1 Απασχόληση – Ανεργία

A/A	12	Θεματικός Τομέας	Απασχόληση – Ανεργία			
Πλεονεκτήματα (Ισχυρά Σημεία)			Αδυναμίες (Προβλήματα / Ανάγκες)	Ευκαιρίες	Απειλές	Κρίσιμα Ζητήματα
• Ικανοποιητικό Επίπεδο Κατάρτισης Εργατικού Δυναμικού, • Μεγάλο ποσοστό αποφοίτων πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, επιστημονικής κατάρτισης, • Σημαντική κινητικότητα εξειδικευμένου προσωπικού το οποίο συνεισφέρει στην ανάπτυξη καινοτομιών και στη βελτίωση των παραγομένων προϊόντων και των παρεχόμενων υπηρεσιών, • Μείωση των μακροχρόνια ανέργων, • Διαχρονική αύξηση νέων θέσεων εργασίας σε δυναμικούς κλάδους (εστίαση, εκπαίδευση, χονδρικό και λιανικό εμπόριο, υπηρεσίες υγείας), • Ανάπτυξη υπηρεσιών προώθησης της απασχόλησης με χρήση ψηφιακών μέσων και τεχνολογιών, • Άσκηση αρμοδιοτήτων προώθησης στην απασχόληση.			• Βαθμιαία Αύξηση του Ποσοστού Ανεργίας, • Άνιση κατανομή του εισοδήματος και της απασχόλησης μεταξύ των Δημοτικών Διαμερισμάτων του Δήμου Χανίων με έντονη συγκέντρωση των θέσεων εργασίας και της παραγωγικής υποδομής στο κέντρο της πόλης, • Μειωμένη συμμετοχή των γυναικών στο εργατικό δυναμικό και δυσκολία εισόδου των ανέργων γυναικών στην αγορά εργασίας, • Μείωση θέσεων εργασίας στις ηλικίες 55+, • Ύπαρξη κυκλικής ανεργίας (ή αλλιώς η ανεργίας ανεπαρκούς ζήτησης), η οποία οφείλεται στην μειωμένη ζήτηση προϊόντων και υπηρεσιών λόγω της οικονομικής κρίσης και των επιπτώσεων των μέτρων αντιμετώπισης του CoViD-19, • Ανάγκη δημιουργίας δομών σύζευξης προσφοράς και ζήτησης εργασίας, • Έλλειψη σαφούς πλαισίου αρμοδιοτήτων και ρόλων εμπλεκόμενων φορέων.	• Βελτίωση Δεξιοτήτων Ανθρώπινου Δυναμικού με προώθηση δράσεων που τοχεύουν στη δια βίου μάθηση και την πολύ-ειδίκευση, • Βελτίωση των υποδομών εκπαίδευσης με αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών, • Προώθηση των τοπικών παραδοσιακών επαγγελματιών και ενίσχυση της τοπικής επιχειρηματικής δραστηριότητας • Προώθηση της εθελοντικής εργασίας και της κοινωνικής προσφοράς, • Λειτουργία αυτοτελούς Γραφείου Προώθησης της Απασχόλησης στο Δήμο Χανίων, • Η δημιουργία δικτύων συνεργασίας των τοπικών φορέων για την αντιμετώπιση της ανεργίας.	• Απαξίωση δεξιοτήτων των απασχολούμενων και γενικότερα της δυνατότητας για έναρξη επιχειρηματικής δραστηριότητας, • Ένταση φαινομένου κοινωνικού αποκλεισμού ομάδων με μειωμένες δυνατότητες εύρεσης εργασίας, όπως τα ΑμΕΑ, • Εποχιακή εργασία & κυκλικότητα, • Απώλεια θέσεων εργασίας λόγω περιορισμένης λειτουργίας επιχειρήσεων στο πλαίσιο μέτρων αντιμετώπισης της πανδημίας (lockdown) CoViD-19 ειδικά στους τομείς τουρισμού και εστίασης.	• Σύζευξη προσφοράς – ζήτησης εργασίας και ενίσχυση του ρόλου των κοινωνικών εταίρων, • Ανάπτυξη μόνιμων συνεργασιών με επιχειρηματικές μονάδες, • Ανάπτυξη συνεργασιών με φορείς που υλοποιούν δράσεις ενεργητικών μορφών απασχόλησης, καθώς και εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης, • Προώθηση της δημιουργίας δικτύου εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και επιχειρηματικών φορέων, με στόχο την στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων με νέο εξειδικευμένο προσωπικό και την συγκράτηση του ανθρώπινου δυναμικού στην περιοχή.

2.1.3.2 Πρωτογενής Τομέας Παραγωγής

A/A	13	Θεματικός Τομέας	Πρωτογενής Τομέας Παραγωγής		
Πλεονεκτήματα (Ισχυρά Σημεία)		Αδυναμίες (Προβλήματα / Ανάγκες)	Ευκαιρίες	Απειλές	Κρίσιμα Ζητήματα
• Παραγωγή τοπικών προϊόντων υψηλής ποιότητας και βιολογικής αξίας (π.χ. ελαιόλαδο), • Σύνδεση πρωτογενή τομέα με τους κλάδους μεταποίησης και υπηρεσιών, • Δυνατότητα διαφοροποίησης της αγροτικής παραγωγής με εισαγωγή νέων ποικιλιών και υβριδίων από το εξωτερικό, • Αξιοποίηση της τεχνογνωσίας που προέρχεται από μελέτες και ερευνητικές δραστηριότητες, • Η παράδοση και δυνατότητα εισαγωγής και ενσωμάτωσης καινοτομιών.		• Δεν ασκούνται αρμοδιότητες αγροτικής ανάπτυξης, • Μικρό μέγεθος (κατακερματισμός) γεωργικού κλήρου, • Αδυναμία αξιοποίησης νέων τεχνολογιών καθώς το κόστος εφαρμογής τους είναι δυσανάλογα μεγάλο σε σχέση με το μέγεθος της παραγόμενου προϊόντος, • Υψηλό κόστος διάθεσης Αγροτικών Προϊόντων λόγω ανελαστικών δαπανών - υψηλού μεταφορικού κόστους, • Υψηλό Κόστος Πρώτων Υλών (Λιπασμάτων, Καυσίμων κ.λπ.), • Έλλειψη τυποποίησης και οργανωμένης προβολής των παραγόμενων αγροτικών προϊόντων, • Πολλές μικρές μονάδες τυποποίησης με πενιχρούς πόρους για την προώθηση των παραγόμενων προϊόντων, • Αδυναμία συντονισμού για την οργανωμένη προώθηση των προϊόντων στη διεθνή αγορά,	• Παγκόσμια αναγνώριση του «Κρητικού Μοντέλου Διατροφής», • Προώθηση των εξαγωγών προς «μεγάλες αγορές» όπως η Κίνα, η Γερμανία, η Αμερική κ.α., • Παγκόσμιο «brand name» αποτελεί το Κρητικό ελαιόλαδο, • Προώθηση του «Αγροτουριστικού» μοντέλου ως καινοτόμο μοντέλο σύνδεσης του τουρισμού με την αγροτική παραγωγή, • Παγκοσμιοποίηση - Άνοιγμα της αγοράς της Κίνας, • Ζήτηση τυποποιημένου ελληνικού ελαιολάδου ονομασίας προέλευσης, • Ίδρυση Λαϊκών Αγορών μόνο τοπικών αγροτικών προϊόντων και βιολογικών, • Διοργάνωση εκθέσεων (π.χ. Αγροτικός Αύγουστος) και ανάπτυξη δράσεων προώθησης και προβολής με στόχο την υποστήριξη της εξαγωγικής δραστηριότητας και την προώθηση των τοπικών αγροτικών προϊόντων,	• Γήρανση αγροτικού πληθυσμού, • Μείωση των επιδοτήσεων / ενισχύσεων των αγροτικών προϊόντων από την Ευρωπαϊκή Ένωση, • Πιθανή εγκατάλειψη αγροτικών δραστηριοτήτων ως συνέπεια στροφής του πληθυσμού στην οικονομία των υπηρεσιών, • Εξάντληση φυσικών πόρων με πιθανές επιπτώσεις στην αγροτική παραγωγή (π.χ. αδρευτικό πρόβλημα, υπεραλίευση και εξάντληση αλιευμάτων).	• Αξιοποίηση πιλοτικών και ερευνητικών προγραμμάτων αγροδιατροφικού τομέα, • Ενσωμάτωση καινοτομιών (Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης RIS3), • Συνεργασία με την Περιφέρεια και τους φορείς των αγροτών για την προβολή των τοπικών αγροτικών προϊόντων με στόχο τη βελτίωση της εικόνας τους στην εγχώρια και παγκόσμια αγορά, • Ανάδειξη τοπικής κουζίνας και διατροφής, • Διαχειριστικό σχέδιο ανάπτυξης νέων αγροτικών δραστηριοτήτων και παραγωγής ανταγωνιστικών αγροτικών προϊόντων, • Ενδυνάμωση της συμπληρωματικότητας του πρωτογενούς τομέα με άλλους τομείς της τοπικής οικονομίας, • Εξέταση δυνατότητας και προϋποθέσεων δημιουργίας αγοράς τοπικών προϊόντων.

A/A	13	Θεματικός Τομέας	Πρωτογενής Τομέας Παραγωγής		
Πλεονεκτήματα (Ισχυρά Σημεία)		Αδυναμίες (Προβλήματα / Ανάγκες)	Ευκαιρίες	Απειλές	Κρίσιμα Ζητήματα
		- Ελλιπής εμπορική εκμετάλλευση συγκεκριμένων τοπικών προϊόντων, - Αδυναμία καθιέρωσης αγροτικών προϊόντων σε επίπεδο Κρήτης ως προϊόντα Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης (ΠΟΠ) και Γεωγραφικής Ένδειξης (ΠΓΕ).	- Παροχή κινήτρων για ανάπτυξη διαμεσολαβητικών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, - Αναδιάρθρωση καλλιεργειών, - Ποιοτική Βελτίωση των παραγόμενων προϊόντων, - Τυποποίηση και συσκευασία προϊόντων, κατοχύρωση σημάτων ποιότητας, ονομασίας προέλευσης κ.λπ., - Διαχείριση, συντήρηση, τυποποίηση, συσκευασία και μεταποίηση αγροτικών προϊόντων, - Χρηματοδότηση του τομέα της αγροδιατροφής από το ΕΠΑνΕΚ και το ΠΕΠ, - Στροφή καταναλωτών σε προϊόντα ποιότητας και συγκεκριμένης προέλευσης (τοπικά προϊόντα, προϊόντα βιολογικής καλλιέργειας), - Εξωστρέφεια των επώνυμων αγροτικών προϊόντων, - Αξιοποίηση των νέων θεσμών (ολοκληρωμένα πολυλειτουργικά αγροκτήματα, οικοτεχνία, αγορά αγροτών).		

2.1.3.3 Τοπική Οικονομία – Μεταποίηση

A/A	14	Θεματικός Τομέας	Τοπική Οικονομία - Μεταποίηση			
Πλεονεκτήματα (Ισχυρά Σημεία)		Αδυναμίες (Προβλήματα / Ανάγκες)	Ευκαιρίες	Απειλές	Κρίσιμα Ζητήματα	
- Επάρκεια και υψηλή ποιότητα πρώτων υλών γεωργικής και κτηνοτροφικής παραγωγής, που στηρίζουν μονάδες μεταποίησης του αγροτοδιατροφικού τομέα, - Ισχυρό brand Name σε συγκεκριμένα αγροτικά προϊόντα. Επιτυχημένα παραδείγματα τοπικής επιχειρηματικότητας στηριζόμενης στην τοπική παράδοση και ποιότητα, - Χαρακτηρισμένα προϊόντα ΠΟΠ, ΠΓΕ, - Μείωση του κόστους με την εφαρμογή νέων τεχνολογιών στον τομέα της μεταποίησης, - Μεταποίηση και εξαγωγή Κρητικών προϊόντων.		- Μικρό μέγεθος επιχειρήσεων οικογενειακού χαρακτήρα, που κάνει δύσκολη την ανάπτυξη του μεταποιητικού κλάδου, - Υψηλό μεταφορικό κόστος λόγω του νησιωτικού χαρακτήρα της περιοχής, - Υψηλή εποχικότητα στη ζήτηση των μεταποιητικών προϊόντων λόγω του τουριστικού χαρακτήρα της περιοχής και της έντονης αλληλεξάρτησης του με την παραγωγικότητα των λοιπών κλάδων παραγωγής της τοπικής οικονομίας, - Ανάγκη εκσυγχρονισμού μεθόδων παραγωγής, τυποποίησης, προώθησης, - Ανάγκη στήριξης της παραγωγής προϊόντων και υπηρεσιών υψηλής προστιθέμενης αξίας σε συνεργασία με αρμόδιους φορείς.	- Η χρηματοδότηση των δράσεων του αγροδιατροφικού τομέα μέσα από την Έξυπνη Εξειδίκευση, - Ανάπτυξη νέων μορφών ζήτησης στους τομείς της γεωργίας (π.χ. πιστοποιημένα ποιοτικά αγροτικά προϊόντα, παραδοσιακά και καινοτομικά τρόφιμα), - Προώθηση των προϊόντων με τη διενέργεια εξαγωγικών εκθέσεων, - Μείωση του κόστους παραγωγής με ενσωμάτωση νέων τεχνολογιών, - Πραγματοποίηση σεμιναρίων για την επιμόρφωση των επιχειρηματιών σε θέματα μεταποίησης και καινοτομίας.	- Ασταθές οικονομικό περιβάλλον και φορολογικό καθεστώς για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, - Έντονος Ανταγωνισμός σε Εθνικό και Διεθνές Επίπεδο, - Μεγάλες γραφειοκρατικές διαδικασίες, οι οποίες αποτελούν τροχοπέδη για την έναρξη, επέκταση, αλλαγή κάθε επιχειρηματικής δραστηριότητας, - Συνεχής μείωση επιδοτούμενων προγραμμάτων χρηματοδότησης με αποτέλεσμα να μην υπάρχουν κίνητρα ή πόροι για την ενίσχυση μεταποιητικών επιχειρήσεων, - Ασταθής οικονομική συγκυρία για την προώθηση καινοτόμων επιχειρηματικών δράσεων, - Επιβράδυνση ιδιωτικών παραγωγικών επενδύσεων, - Περιορισμός ρευστότητα και πιστωτικών διευκολύνσεων.	- Διοργάνωση διεθνών εμπορικών εκθέσεων και προγραμμάτων προώθησης της μεταποίησης για την ενίσχυση της εξωστρέφειας των τοπικών επιχειρήσεων, - Ενημέρωση και υποστήριξη επιχειρηματιών από το Τμήμα εμπορίου, - Μείωση των γραφειοκρατικών διαδικασιών για την έναρξη επιχειρηματικής δραστηριότητας, - Ανάγκη για ολοκληρωμένο και καθετοποιημένο σχέδιο ανάπτυξης του αγροδιατροφικού τομέα, - Επίλυση προβλημάτων τεχνικής και επιστημονικής υποστήριξης / Αξιοποίηση ΕΣΠΑ, - Οργάνωση και Προώθηση Διαφημιστικών Εκστρατειών στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, - Συνεργασία με το επιμελητήριο και άλλους φορείς για την ενίσχυση της εξωστρεφούς επιχειρηματικής δραστηριότητας - Η ανάπτυξη συνεργασιών σε Ευρωπαϊκό επίπεδο για δημιουργία Δικτύου Προώθησης Εξαγωγών.	

2.1.3.4 Τριτογενής Τομέας

A/A	15	Θεματικός Τομέας	Τριτογενής Τομέας			
Πλεονεκτήματα (Ισχυρά Σημεία)		Αδυναμίες (Προβλήματα / Ανάγκες)	Ευκαιρίες	Απειλές	Κρίσιμα Ζητήματα	
• Πρόγραμμα τουριστικής προβολής, • Πλούσιο φυσικό και δομημένο περιβάλλον με ποικιλία γεωμορφολογίας και εναλλαγές τοπίου, • Ο πολιτισμός και η πολιτιστική κληρονομιά ως βασικό στοιχείο της ιδιαίτερης τουριστικής ταυτότητας, • Δυνατότητα ανάπτυξης συνεργασιών για την ολοκληρωμένη διαχείριση των τουριστικών πόρων του δήμου και τη προώθηση της οικονομικής βιωσιμότητάς τους, • Ισχυρή τοπική παράδοση με ενδιαφέροντα στοιχεία σύνδεσης της τοπικής παραγωγής και του πολιτισμού, • Υψηλό επίπεδο τουριστικών υπηρεσιών, • Ισχυρή γεωγραφική θέση, • Επαρκείς υποστηρικτικές υποδομές – υπηρεσίες, • Υψηλή τουριστική ζήτηση, • Ανάπτυξη θεματικού τουρισμού (συνεδριακού, τουρισμού υγείας, αγροτουρισμού κ.α.), • Ανάδειξη και αξιοποίηση φυσικού περιβάλλοντος.		• Δεν υπάρχει DMO (Destination Management Organization), • Ελλιπής προβολή μορφών εναλλακτικού τουρισμού σε συνδυασμό με το κύριο τουριστικό προϊόν, • Συγκέντρωση υποδομών τουρισμού και δυσκολία διάχυσης στην ενδοχώρα, • Έντονη εποχικότητα τουρισμού, • Έλλειψη ενιαίου στρατηγικού σχεδιασμού τουριστικής προβολής και ανάπτυξης, • Έντονη εξάρτηση από αποφάσεις, επιλογές και πολιτικές μεγάλων τουριστικών πρακτορείων του εξωτερικού, • Αποσπασματικές και μεμονωμένες πρωτοβουλίες τουριστικής ανάπτυξης, • Κίνδυνος μαζικοποίησης τουριστικού προϊόντος χωρίς διαφοροποιήσεις - έλλειψη καινοτομίας, • Έλλειψη θεσμικού πλαισίου ρύθμισης των χρήσεων γης και προστασίας χρήσεων προστατευόμενων περιοχών φυσικού κάλλους,	• Ανάπτυξη γαστρονομικού τουρισμού - Προώθηση Κρητικής διατροφής, • Προσέλκυση εγχώριου τουρισμού, • Κατασκευή και λειτουργία μαρίνας σκαφών αναψυχής, • Περαιτέρω ανάπτυξη τουρισμού κρουαζιέρας, • Ανάπτυξη νέων τεχνολογιών στον τουρισμό, • Ανάδειξη προστατευόμενων περιοχών φυσικού κάλλους, • Δημιουργία θεματικών μουσείων, • Επέκταση Αεροδρομίου Χανίων, • Βελτίωση υποδομών Λιμένα Σούδας.	• Έλλειψη υποδομών ανάπτυξης θεματικού τουρισμού, • Εγκατάλειψη της υπαίθρου και συγκέντρωση σε κέντρα τουριστικής ανάπτυξης, • Συρρίκνωση της μεταποίησης και του αγροτικού τομέα, • Αλλοίωση της οικιστικής δομής, • Υποβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος, • Έλλειψη εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού στον τομέα του τουρισμού, • Σημαντικό πλήγμα συνολικά στον τουριστικό τομέα από τα μέτρα περιορισμού μετακινήσεων στο πλαίσιο της πανδημίας CoViD-19, • Η οικονομική και υγειονομική κρίση, • Η ελλιπής εστίαση σε νέα τουριστικά προϊόντα και υπηρεσίες, • Τάσεις υπερεκμετάλλευσης και κίνδυνοι υποβάθμισης συγκεκριμένων σημείων και συνόλων φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος.	• Αναβάθμιση - ολοκλήρωση βασικών υποδομών υποδοχής (αεροδρόμια λιμάνια, μαρίνα), • Ενίσχυση δρομολογίων αεροπορικών και ακτοπλοϊκών εσωτερικού και εξωτερικού, • Ανάδειξη πολιτιστικής ταυτότητας και λοιπών παραδοσιακών τουριστικών χαρακτηριστικών της περιοχής, • Διοργάνωση εκθέσεων τουρισμού για την ενίσχυση της τουριστικής προβολής του Δήμου, • Επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου, • Ανάπτυξη θεματικού τουρισμού, • Άμεση απορρόφηση χρηματοδοτικών πόρων για την ανάπτυξη τουριστικών δραστηριοτήτων, • Ιεράρχηση και σχεδιασμός θεματικών πόλων κατά ζώνη τουριστικής ανάπτυξης, • Θαλάσσιος τουρισμός και ναυταθλητισμός, • Πολιτιστικός / ιστορικός / θρησκευτικός τουρισμός, • Τουρισμός ευεξίας, • Ειδικές θεματικές διαδρομές (κρασί, ελιά κ.λπ.).	

A/A	15	Θεματικός Τομέας	Τριτογενής Τομέας			
Πλεονεκτήματα (Ισχυρά Σημεία)			Αδυναμίες (Προβλήματα / Ανάγκες)	Ευκαιρίες	Απειλές	Κρίσιμα Ζητήματα
			- Ανεπάρκεια υποδομών υποδοχής επισκεπτών, - Υστέρηση στην αξιοποίηση απορρόφησης χρηματοδοτικών πόρων για την ανάπτυξη τουριστικών δραστηριοτήτων.			

2.2 Εσωτερικό Περιβάλλον

2.2.1 Οργανωτική Δομή και Συστήματα Λειτουργίας

A/A	16	Θεματικός Τομέας	Οργανωτική Δομή και Συστήματα Λειτουργίας		
Πλεονεκτήματα (Ισχυρά Σημεία)		Αδυναμίες (Προβλήματα / Ανάγκες)	Ευκαιρίες	Απειλές	Κρίσιμα Ζητήματα
- Δυνατότητα προσαρμογής του ΟΕΥ ώστε να ανταποκρίνεται στις αρμοδιότητες και τις απαιτήσεις βέλτιστης άσκησης των υπηρεσιών, - Ανάπτυξη και εφαρμογή συστήματος ποιότητας παρεχόμενων υπηρεσιών, - Προσαρμογή ΝΠΔΔ και ΝΠΙΔ στο νέο θεσμικό πλαίσιο, - Έμπειροι και αποτελεσματικοί διοικητικοί προϊστάμενοι, - Άριστη συνεργασία μεταξύ των επιμέρους οργανωτικών μονάδων, - Άριστη συνεργασία και επικοινωνία με τους πολιτικούς προϊσταμένους, - Συνέχεια και σταθερότητα λόγω της μακρόχρονης θητείας πολιτικών και διοικητικών προϊσταμένων, - Επικαιροποίηση τοπικού σχεδιασμού, - Ανάπτυξη συνεργασιών και συνεργειών με γειτονικούς ΟΤΑ και φορείς του Δημοσίου. Περαιτέρω αξιοποίηση των προγραμματικών συμβάσεων και των διαδημοτικών συνεργασιών.		- Παρωχημένος Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας (ΟΕΥ). Απαιτείται αναδιαμόρφωση / αναδιάρθρωσή του, - Έλλειψη μηχανισμού μέτρησης της απόδοσης, - Ανάθεση ασύνδετων και ξένων αρμοδιοτήτων, - Επικαλύψεις αρμοδιοτήτων, - Απουσία Κεντρικών Οργανωτικών Δομών, - Αδυναμία βελτίωσης διαδικασιών λόγω μεγάλου όγκου εργασίας, - Σύγχυση ανταποδοτικών υπηρεσιών με υπηρεσίες μη ανταποδοτικού χαρακτήρα, - Διάσπαση ανθρώπινου δυναμικού και τεχνικών μέσων, - Μετακλήση αρμοδιοτήτων / καθηκόντων μεταξύ τμημάτων, - Χιλιομετρική διασπορά μεταξύ των Υπηρεσιών, - Εξαιρετικά ασταθές και απρόβλεπτο εξωτερικό και εσωτερικό περιβάλλον με συνέπεια οποιοσδήποτε προγραμματισμός να χαρακτηρίζεται από μεγάλη ασυνέπεια,	- Αναβάθμιση Τμημάτων σε επίπεδο Διευθύνσεων, - Ανάπτυξη νέων τομέων δράσεων σε παράλληλους τόπους και χρόνους, - Αξιοποίηση υπάρχουσας τεχνολογίας, - Εισαγωγή νέων και απλούστευση υπαρχουσών διαδικασιών, - Εφαρμογή συστημάτων ποιότητας, - Οργάνωση υπηρεσιών – εισαγωγή και εφαρμογή προτυποποιημένων διαδικασιών, - Παρακολούθηση εξωτερικών αναθέσεων, - Ολοκλήρωση Γ.Π.Σ., - Νέο θεσμικό πλαίσιο για την ενίσχυση του αναπτυξιακού ρόλου του Δήμου, - Αναβάθμιση του ρόλου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στον σχεδιασμό και την υλοποίηση αναπτυξιακών πολιτικών. Ενίσχυση της τοποκεντρικής προσέγγισης,	- Συνεχείς μεταβολές του θεσμικού πλαισίου, - Ασταθές εξωτερικό περιβάλλον, - Αδυναμία ευελιξίας και εφαρμογή αυτοματοποιημένων διαδικασιών λόγω περιορισμού του νομικού περιβάλλοντος, - Εσωτερική γραφειοκρατία, έλλειψη συντονισμού και οριζόντιας συνεργασίας μεταξύ των υπηρεσιών, - Δυσχέρεια επίλυσης διατμηματικών ζητημάτων / προβλημάτων, - Απουσία περιγραμμάτων εργασίας, - Περιορισμένη στήριξη και εξειδίκευση νομικού πλαισίου (Υπουργεία), - Υποβάθμιση της συμμετοχής του Δήμου στις διαδικασίες σχεδιασμού των προγραμμάτων στο περιφερειακό και εθνικό επίπεδο.	- Απουσία Κεντρικών Οργανωτικών Δομών, - Μείωση εσωτερικής γραφειοκρατίας, - Συστέγασση Υπηρεσιών, - Τυποποίηση διαδικασιών, - Στοχοθεσία, αμοιβές, κίνητρα και αξιολόγηση, - Σύνταξη νέου επίκαιρου ΟΕΥ, - Σαφής οριοθέτηση αρμοδιοτήτων - Μείωση χρόνου ανταπόκρισης στα αιτήματα, - Βελτίωση συνθηκών εργασίας, - Συμμετοχή σε δίκτυα και προγράμματα εδαφικής συνεργασίας, - Αντιμετώπιση του φαινομένου ανάθεσης παράλληλων καθηκόντων, το οποίο επηρεάζει την αποτελεσματικότητα των υπηρεσιών, δημιουργεί σύγκρουση προτεραιοτήτων κ.λπ., - Εισαγωγή μεθόδων διαβούλευσης του προγραμματισμού της δράσης σε επίπεδο διοίκησης Δήμου,

A/A	16	Θεματικός Τομέας	Οργανωτική Δομή και Συστήματα Λειτουργίας			
Πλεονεκτήματα (Ισχυρά Σημεία)		Αδυναμίες (Προβλήματα / Ανάγκες)	Ευκαιρίες	Απειλές	Κρίσιμα Ζητήματα	
		• Συνεχείς μεταβολές στο θεσμικό πλαίσιο, • Μεταφορά νέων αρμοδιοτήτων στο Δήμο δίχως αυτή να έχει συνοδευτεί από αντίστοιχη μεταφορά πόρων και προσωπικού, • Προβλήματα στη μηχανοργάνωση κάποιων υπηρεσιών (ενημέρωση, λειτουργία νέων προγραμμάτων, ενοποίηση αρχείων κ.λπ.), • Ανάγκη προμήθειας κατάλληλων λειτουργικών προγραμμάτων παρακολούθησης των δράσεων ορισμένων υπηρεσιών, • Υποστελέχωση τμημάτων, • Αδυναμίες θεσμικού πλαισίου, • Ελλείψεις στον χωρικό σχεδιασμό, • Έλλειμμα επιτελικού σχεδιασμού.	• Εστίαση του ΕΣΠΑ σε δράσεις τοπικής ανάπτυξης (Στόχος Πολιτικής 5 «Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες, προώθηση της βιώσιμης και ολοκληρωμένης ανάπτυξης των αστικών, αγροτικών και παράκτιων περιοχών, στήριξη τοπικών πρωτοβουλιών»), • Ανασχεδιασμός προτεραιοτήτων με βάση τους στόχους πολιτικής της νέας περιόδου και εστίαση σε θέματα σχεδιασμού και υλοποίησης δράσεων με μετρήσιμα αποτελέσματα στην τοπική ανάπτυξη και στην ποιότητα ζωής.	• Ανεπαρκής συντονισμός και επικάλυψη αρμοδιοτήτων μεταξύ τοπικών περιφερειακών και εθνικών φορέων και υπηρεσιών. • Αλλαγές και προσαρμογές εργασιακών συνθηκών και λειτουργιών (CoViD-19) • Ενδεχόμενες καθυστερήσεις στην εφαρμογή δράσεων λόγω της καθυστέρησης εναρμόνισης του θεσμικού πλαισίου με τις ανάγκες διαχείρισης του νέου ΕΣΠΑ. • Εστίαση των πολιτικών οργάνων σε θέματα καθημερινότητας και αδυναμίες ιεράρχησης σημαντικών μακροπρόθεσμων παρεμβάσεων.	• Η ενεργός συμμετοχή του στελεχιακού δυναμικού στο σχεδιασμό και στο προγραμματισμό δράσεων και γενικά στην υλοποίηση των πολιτικών στόχων και αρχών, • Βελτίωση της εποπτείας των Νομικών Προσώπων, • Δημιουργία Χάρτας Δικαιωμάτων Πολιτών.	

2.2.2 Ανθρώπινο Δυναμικό

A/A	17	Θεματικός Τομέας	Ανθρώπινο Δυναμικό			
Πλεονεκτήματα (Ισχυρά Σημεία)			Αδυναμίες (Προβλήματα / Ανάγκες)	Ευκαιρίες	Απειλές	Κρίσιμα Ζητήματα
• Έμπειρο και Εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό με ικανοποιητική αποδοτικότητα, • Πλήθος ειδικοτήτων στο υπάρχον ανθρώπινο δυναμικό ικανό να συμβάλλει στη στήριξη πολλών τομέων δράσεων, • Ενδιαφέρον για συνεχή επιμόρφωση από το προσωπικό, • Καλό εργασιακό περιβάλλον και αρμονική συνεργασία μεταξύ των τμημάτων, • Προγραμματισμός προσλήψεων, • Εκπαίδευση / μετεκπαίδευση ανθρώπινου δυναμικού (ανίχνευση εκπαιδευτικών αναγκών και εκπόνηση σχεδίου εκπαίδευσης), • Τυποποίηση διαδικασιών, • Προγραμματισμός εργασιών του ανθρώπινου δυναμικού, • Ορθή εφαρμογή ΟΕΥ, επαναξιολόγηση αναγκών και τοποθετήσεις προσωπικού.			• Ύπαρξη μεγάλου ηλικιακά ανθρώπινου δυναμικού με δυσκολία εύκολης προσαρμογής σε αλλαγές, • Μη έγκαιρος προγραμματισμός στελέχωσης θέσεων ευθύνης που έχουν προκύψει λόγω παραιτήσεων ή συνταξιοδότησης προσωπικού, • Ανεπαρκής στελέχωση ορισμένων Τμημάτων σε ανθρώπινο δυναμικό, • Έλλειψη επιστημονικού και τεχνικού ανθρώπινου δυναμικού σε συγκεκριμένες Διευθύνσεις, • Έλλειψη ανθρώπινου δυναμικού λόγω των αυξημένων καθημερινών αναγκών και του όγκου εργασιών, • Τεράστιος όγκος εργασιών καθημερινά που συμβάλλει στην αδυναμία διάθεσης χρόνου σε βελτιώσεις διαδικασιών και εισαγωγής νέων καθώς και σε περαιτέρω οργάνωση, • Συγκρουόμενοι στόχοι (διαφορετικά συμφέροντα και στόχοι μεταξύ ατόμων ή και μεταξύ οργανικών μονάδων),	• Προσλήψεις μόνιμου προσωπικού και προσωπικού ορισμένου χρόνου, • Προγράμματα Κοινωφελούς Εργασίας, • Κινητικότητα (ΕΣΚ) ανθρώπινου δυναμικού – Μετατάξεις και αποσπάσεις, • Αξιοποίηση νέων τεχνολογιών, • Συνεργασία / αναθέσεις έργων σε εξωτερικούς συνεργάτες, • Επιμόρφωση, κατάρτιση, ενεργοποίηση ανθρώπινου δυναμικού, • Αξιοποίηση προγραμμάτων εκπαίδευσης και ανάπτυξης, • Αξιοποίηση χρηματοδοτικών πηγών, • Δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και κατάρτιση παρωχημένων.	• Ασταθές θεσμικό πλαίσιο, • Αύξηση γραφειοκρατίας, • Περιορισμός προσλήψεων μόνιμου ανθρώπινου δυναμικού, • Περιορισμός προσλήψεων προσωπικού ΙΔΟΧ, • Αδυναμία πιστοποίησης και λήψης κωδικών εργασιών για συμμετοχή σε διάφορες πλατφόρμες του προσωπικού με σχέση εργασίας ΙΔΟΧ, • Μείωση ανθρώπινου δυναμικού. • Μείωση επιχορηγήσεων / χρηματοδοτήσεων / Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων.	• Επιμόρφωση και ορθή αξιοποίηση ανθρώπινου δυναμικού, • Ανάγκη πρόσληψης μόνιμου προσωπικού – Κινητικότητα, • Ιεράρχηση προτεραιοτήτων και αναγκών, • Κωδικοποίηση περισσότερων διαδικασιών, • Αξιολόγηση ανθρώπινου δυναμικού, • Πλάνο επιμόρφωσης ανθρώπινου δυναμικού.

A/A	17	Θεματικός Τομέας	Ανθρώπινο Δυναμικό		
Πλεονεκτήματα (Ισχυρά Σημεία)		Αδυναμίες (Προβλήματα / Ανάγκες)	Ευκαιρίες	Απειλές	Κρίσιμα Ζητήματα
		- Περιορισμένα χρονικά περιθώρια διεκπεραίωσης υποθέσεων, - Απουσία οργανωμένων υπηρεσιακών δομών κατάρτισης – επιμόρφωσης, - Ανάγκη ουσιαστικής αξιολόγησης προσωπικού, - Ψυχική και σωματική κόπωση προσωπικού, - Επικαλύψεις αρμοδιοτήτων με Νομικά Πρόσωπα (π.χ. Στον τομέα του Πολιτισμού).			

2.2.3 Τοπική Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση

A/A	18	Θεματικός Τομέας	Τοπική Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση			
Πλεονεκτήματα (Ισχυρά Σημεία)		Αδυναμίες (Προβλήματα / Ανάγκες)	Ευκαιρίες	Απειλές	Κρίσιμα Ζητήματα	
- Βελτιστοποίηση των προσφερόμενων δυνατοτήτων των υφιστάμενων προγραμμάτων και καλύτερη οργάνωση της πληροφορίας στις διαδικτυακές πλατφόρμες, - Συνεχής εκπαίδευση, - Οργάνωση της πληροφορίας. - Εφαρμογή πλήθους συστημάτων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, - Προσωπικό με γνώσεις και δεξιότητες για την υλοποίηση νέων συστημάτων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, - Επέκταση της εφαρμογής συστημάτων τηλεματικής παρακολούθησης στο σύνολο του στόλου των οχημάτων του Δήμου Χανίων, - Αλλαγή του λογισμικού ορισμένων Διευθύνσεων που συμβάλλουν στην πλήρη μηχανοργάνωσή τους και στην αύξηση της διαλειτουργικότητας με τα υπόλοιπα πληροφοριακά συστήματα του Δήμου Χανίων, - Δυνατότητα εξυπηρέτησης των πολιτών με ηλεκτρονική υποβολή των αιτημάτων τους,		- Δυσκολία ενσωμάτωσης νέας τεχνολογίας και καινοτομίας, - Τεράστιος όγκος πληροφορίας, - Δυσκολία επεξεργασίας της πληροφορίας, - Συνεχείς αυξανόμενες ανάγκες για νέα συστήματα, - Περιορισμένοι οικονομικοί πόροι. - Δυσκολία ανταπόκρισης του ανθρώπινου δυναμικού στις νέες τεχνολογίες λόγω έλλειψης των απαιτούμενων δεξιοτήτων, - Περιορισμένη χρήση νέων τεχνολογιών από τις περισσότερες υπηρεσίες του Δήμου, - Προβλήματα στη μηχανοργάνωση ορισμένων υπηρεσιών (ενημέρωση, λειτουργία νέων προγραμμάτων, ενοποίηση αρχείων κ.λπ.), - Ανομοιογένεια ως προς το επίπεδο ψηφιακών γνώσεων και ικανοτήτων του προσωπικού, - Αδυναμία καταχώρησης και ψηφιοποίησης στοιχείων και εγγράφων σε πληροφοριακά συστήματα λόγω έλλειψης ανθρωπίνων πόρων και χρόνου.	- Συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα και άλλα χρηματοδοτικά εργαλεία από Εθνικούς και Ευρωπαϊκούς πόρους, - Εξοικείωση των πολιτών λόγω εκτάκτων καταστάσεων (CoViD-19) και πολύ γρήγορη προσαρμογή τους στην ηλεκτρονική εξυπηρέτηση, - Επιμόρφωση του ανθρώπινου δυναμικού μέσω της συμμετοχής τους σε επιδοτούμενα προγράμματα εκμάθησης χειρισμού Η/Υ, - Αξιοποίηση εφαρμογών για «έξυπνες» πόλεις, - Η αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών στο χωρικό σχεδιασμό.	- Έκτακτες / Επείγουσες καταστάσεις (π.χ. CoViD-19), - Χρονοβόρες διαδικασίες των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων, - Χαμηλή ανταπόκριση και εξοικείωση των δημοτών μεγαλύτερης ηλικίας στις νέες τεχνολογίες, - Έλλειψη διαλειτουργικότητας των πληροφοριακών συστημάτων των ΟΤΑ με τα αντίστοιχα του κράτους, - Περιορισμένοι πόροι.	- Απαιτείται βελτίωση της διαλειτουργικότητας των πληροφοριακών συστημάτων των ΟΤΑ με τα αντίστοιχα του κράτους. - Εφαρμογή ERP για τη διαλειτουργικότητα Τεχνικών και Οικονομικών Υπηρεσιών. - Καινοτόμες δράσεις, - Εισαγωγή συστημάτων πληροφορικής και τηλεργασίας, - Η ψηφιακή αναβάθμιση του Δήμου Χανίων που αφορά τόσο την αναβάθμιση του εξοπλισμού, των εφαρμογών, την πρόσληψη νέων στελεχών και την κατάρτιση του προσωπικού.	

A/A	18	Θεματικός Τομέας	Τοπική Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση			
Πλεονεκτήματα (Ισχυρά Σημεία)			Αδυναμίες (Προβλήματα / Ανάγκες)	Ευκαιρίες	Απειλές	Κρίσιμα Ζητήματα
• Προμήθεια και αξιοποίηση σύγχρονων τεχνικών μέσων και εκσυγχρονισμού του τεχνολογικού εξοπλισμού, • Αξιοποίηση/ ενσωμάτωση νέων τεχνολογιών στη λειτουργία των υπηρεσιών, • Άμεση επίλυση προβλημάτων από το Τμήμα Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών, • Δυνατότητα τηλε – εργασίας, • Κωδικοποίηση, τυποποίηση και διαμερισμός διαδικασιών.						

2.2.4 Κτιριακή Υποδομή και Τεχνικός Εξοπλισμός

A/A	19	Θεματικός Τομέας	Κτιριακή Υποδομή και Τεχνικός Εξοπλισμός			
Πλεονεκτήματα (Ισχυρά Σημεία)		Αδυναμίες (Προβλήματα / Ανάγκες)	Ευκαιρίες	Απειλές	Κρίσιμα Ζητήματα	
• Ηλεκτρονική επικοινωνία μεταξύ των υπηρεσιών, • Αναδιάρθρωση και αποκέντρωση των υπηρεσιών, • Βελτίωση των κτιριακών εγκαταστάσεων μέσω ενοποιήσεων / διαχωρισμών χώρων, • Μερικός εκσυγχρονισμός τεχνικού εξοπλισμού (Η/Υ, scanner κ.λπ.), • Εύρεση κατάλληλων δημοτικών ή ιδιωτικών ακινήτων για μεταστέγαση Διευθύνσεων του Δήμου Χανίων, • Αξιοποίηση δημοτικής περιουσίας και ιδιόκτητων δημοτικών κτιρίων με στόχο τη μείωση των μισθωμάτων, • Ενοποίηση και στέγαση υπηρεσιών σε νέους χώρους προκειμένου να επιτευχθεί η βελτιστοποίηση της λειτουργίας τους.		• Διασπορά των Υπηρεσιών με αποτέλεσμα τον δύσκολο συντονισμό και παρακολούθηση των διαδικασιών, • Χιλιομετρική απόσταση μεταξύ των Τμημάτων, • Έλλειψη επαρκούς αριθμού υπηρεσιακών οχημάτων που οδηγεί στη δυσκολία μετακίνησης του ανθρώπινου δυναμικού από και προς τον χώρο ευθύνης τους, • Ανάγκη αποκατάστασης κτιριακών υποδομών λόγω σοβαρότατων ελλείψεών τους, • Ανεπάρκεια χώρων των κτιριακών υποδομών σε συνδυασμό με τον αυξανόμενο αριθμό των υπηρεσιών του Δήμου Χανίων, • Προβληματική πρόσβαση σε ΑμΕΑ στις κτιριακές εγκαταστάσεις, • Ελλιπής οργάνωση των αποθηκών - μη ύπαρξη ενιαίου χώρου αποθηκών, • Ανάγκη εκσυγχρονισμού παρκόμετρων,	• Ένταξη σε συγχρηματοδοτούμενα και άλλα χρηματοδοτικά εργαλεία από Εθνικούς και Ευρωπαϊκούς πόρους, • Αξιοποίηση δημοτικών κτιρίων και περιουσίας, • Δυνατότητα ενοικίασης παρακείμενων κενών καταστημάτων, • Ενδεχόμενη Leasing εξοπλισμού – οχημάτων.	• Συνεχής εξέλιξη των συστημάτων ΤΠΕ, • Μείωση επιχορηγήσεων / χρηματοδοτήσεων / εσόδων για την ανέγερση νέων κτιρίων ή την αγορά νέου παγίου εξοπλισμού.	• Πλήρης καταγραφή και αξιοποίηση ακίνητης περιουσίας, • Κάλυψη ανάγκης για φυσικό χώρο αρχείου με την πλήρη ψηφιοποίηση και ασφαλή φύλαξη των εγγράφων.	

A/A	19	Θεματικός Τομέας	Κτιριακή Υποδομή και Τεχνικός Εξοπλισμός		
Πλεονεκτήματα (Ισχυρά Σημεία)		Αδυναμίες (Προβλήματα / Ανάγκες)	Ευκαιρίες	Απειλές	Κρίσιμα Ζητήματα
		- Ανάγκη καλύτερης διαχείρισης των κεντρικών πληροφοριακών συστημάτων – εξυπηρετητών και του σχετικού εξοπλισμού, - Ανάγκη ανανέωσης του πεπαλαιωμένου υπάρχοντος στόλου οχημάτων προκειμένου να μειωθεί το κόστος συντήρησής του, - Αυξημένες ανάγκες για νέα συστήματα ΤΠΕ, - Ελλείψεις σε έπιπλα εσωτερικού χώρου (γραφεία, βιβλιοθήκες κ.λπ.), - Έλλειψη οικονομικών πόρων για τον εκσυγχρονισμό του τεχνολογικού εξοπλισμού και των κτιριακών υποδομών, - Μη ενοποίηση δημοτικών υπηρεσιών - λειτουργικός κατακερματισμός, - Διάθεση πόρων σε μισθωμένα κτίρια για τη στέγαση υπηρεσιών του Δήμου, - Ανάγκη συγκέντρωσης όλων των τμημάτων μιας Διεύθυνσης στο ίδιο κτίριο, - Προβλήματα ασφάλειας εγκαταστάσεων.			

2.2.5 Οικονομική Διαχείριση και Δημοτική Περιουσία

A/A	20	Θεματικός Τομέας	Οικονομική Διαχείριση και Δημοτική Περιουσία			
Πλεονεκτήματα (Ισχυρά Σημεία)			Αδυναμίες (Προβλήματα / Ανάγκες)	Ευκαιρίες	Απειλές	Κρίσιμα Ζητήματα
• Ικανοποιητική οικονομική κατάσταση του Δήμου Χανίων, • Ικανοποιητική πιστοληπτική ικανότητα του Δήμου Χανίων και δυνατότητα σύναψης δανείων, • Αξιοποίηση δημοτικής περιουσίας με την εκπόνηση και υλοποίηση ενός ολοκληρωμένου σχεδίου, • Αύξηση των ανταποδοτικών εσόδων του Δήμου Χανίων μέσω της διαδικασίας διόρθωσης των αδήλων τετραγωνικών και κατά συνέπεια της δυνατότητας αύξησης των κονδυλίων που διατίθενται στις επιμέρους Διευθύνσεις, • Συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα, • Είσπραξη παλαιών οφειλών, • Έμπειρη Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών στην αναζήτηση και αξιοποίηση χρηματοδοτήσεων.			• Μεγάλες ελλείψεις και λάθη στην καταγραφή της ακίνητης περιουσίας του Δήμου Χανίων, • Ανάγκη αξιοποίησης ακινήτων με συμβάσεις – παραχωρήσεις που έχουν δημιουργήσει παγιωμένες καταστάσεις (π.χ. Δημοτική Αγορά), • Αδυναμία υπολογισμού των διαθέσιμων χρηματικών δαπανών που μπορούν να πραγματοποιηθούν λόγω κοινής χρηματοδότησης των επιμέρους οργανικών μονάδων των Διευθύνσεων από τα ανταποδοτικά έσοδα του Δήμου Χανίων, • Διάσπαρτες εγκαταστάσεις σε διάφορες Δημοτικές Ενότητες, • Μείωση επιχορηγήσεων / χρηματοδοτήσεων / Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων.	• Δυνατότητα εξασφάλισης χρηματοδοτήσεων από ΕΣΠΑ, από προγράμματα περιφερειακού ή εθνικού χαρακτήρα ή και με απευθείας χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση, • Διαλειτουργικότητα των πληροφοριακών συστημάτων των ΟΤΑ με τα αντίστοιχα του κράτους, • Σε ότι αφορά τον Τομέα Περιβάλλοντος, Πρασίνου και Καθαριότητας, η μίσθωση των δημοτικών αφοδευτηρίων σε κάποιον ιδιώτη θα μπορούσε να οδηγήσει σε σημαντική μείωση των δαπανών (περίπου 300.000 ευρώ ετησίως). Τα χρήματα αυτά θα μπορούσαν να διατεθούν για την ελάφρυνση των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων του Δήμου Χανίων μέσω της μείωσης των δημοτικών τελών, • Δυνατότητα αξιοποίησης άλλων επενδυτικών ευκαιριών από ιδίους πόρους του Δήμου Χανίων χάρη στην χρηματοδότηση των έργων από ευρωπαϊκούς και εθνικούς πόρους, • Είσπραξη παλαιών οφειλών, • Βεβαίωση καταλόγων, • Χρηματοδότηση μελετών.	• Ασαφές και συνεχώς μεταβαλλόμενο θεσμικό πλαίσιο. • Ασταθές / δυσμενές οικονομικό περιβάλλον που επηρεάζεται σε μεγάλο βαθμό από την πρόσφατη υγειονομική κρίση (CoViD-19). • Σε ότι αφορά τον Τομέα Περιβάλλοντος, Πρασίνου και Καθαριότητας, η αύξηση ή η μείωση των δαπανών που διατίθενται για την καθαριότητα εξαρτάται από τα έσοδα που εισπράττονται μέσω των ανταποδοτικών τελών του Δήμου Χανίων. Υπό αυτή την έννοια και επειδή οι ανάγκες υπερέρχονται των δυνατοτήτων χρηματοδότησής τους, υφίσταται αναντιστοιχία μεταξύ στόχων και ικανότητας επίτευξής τους.	• Καταγραφή και επίλυση προβλημάτων δημοτικής περιουσίας (π.χ. χωρικές μεταβολές, διαπιστωτικές πράξεις, τίτλοι ιδιοκτησίας, τοπογραφικά κλπ.). • Αντιμετώπιση συνεπειών του μίγματος εκχώρησης αρμοδιοτήτων και μείωσης των οικονομικών πόρων.

3 Καθορισμός Στρατηγικής Δήμου Χανίων

3.1 Όραμα και Αρχές του Δήμου Χανίων

Το στρατηγικό - αναπτυξιακό όραμα του Δήμου Χανίων για την προγραμματική περίοδο 2019 - 2023 διαμορφώθηκε με βάση τις τοπικές, περιφερειακές, εθνικές και Ευρωπαϊκές αναπτυξιακές προτεραιότητες, τις επιδιώξεις και δεσμεύσεις της Δημοτικής Αρχής.

Βασικές αρχές για την διαμόρφωση του πλαισίου στόχων και επιδιώξεων του Δήμου είναι:

- Διακυβέρνηση ανοιχτή, διαφανής και αποτελεσματική, που να καθιστά ελκυστική την ενασχόληση νέων ανθρώπων με την Τοπική Αυτοδιοίκηση.
- Συμμετοχή των δημοτών, ενεργοποίηση για τα τοπικά ζητήματα, εθελοντισμός και αλληλεγγύη.
- Ενσωμάτωση των αρχών της βιώσιμης ανάπτυξης και αξιοποίηση των τεχνολογικών εξελίξεων για την βελτίωση της ποιότητας ζωής και του αστικού και φυσικού περιβάλλοντος.
- Διαφύλαξη και ανάδειξη του Δημόσιου Χώρου. Βελτίωση της ελκυστικότητας της Πόλης και της ευρύτερης περιοχής.
- Προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς και του σύγχρονου πολιτισμού.
- Δημιουργία προϋποθέσεων για την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και την αύξηση της απασχόλησης με έμφαση σε νέες καινοτόμες και ανταγωνιστικές κατευθύνσεις.

Με βάση τις παραπάνω αρχές και τις σύγχρονες ανάγκες και προκλήσεις το όραμα του Δήμου Χανίων μπορεί να διατυπωθεί ως εξής:

Με σεβασμό στην ιστορία και βλέμμα στο μέλλον, ένας «έξυπνος» Δήμος με προτεραιότητα τη βιώσιμη ανάπτυξη και κινητικότητα, το δημόσιο χώρο την παιδεία, τον πολιτισμό και την ισόρροπη ανάπτυξη όλων των περιοχών.

Οι στρατηγικές επιλογές για την προσέγγιση και την επίτευξη των επιδιώξεων του Δήμου και της τοπικής κοινωνίας των Χανίων που κωδικοποιούνται στο «Όραμα» υπηρετούν τους γενικότερους καταστατικούς σκοπούς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης όπως καθορίζονται στο Σύνταγμα και στο υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο και ταυτόχρονα εναρμονίζονται με τις σύγχρονες αντιλήψεις στον Ευρωπαϊκό χώρο για τον ρόλο και τις δυνατότητες της ΤΑ στην τοπική ανάπτυξη, την κοινωνική συνοχή και την δημοκρατική διακυβέρνηση των τοπικών υποθέσεων.

Η προσπάθεια επίτευξης θα στηριχθεί στην κινητοποίηση του συνόλου των ενδογενών πόρων (φυσικών, ανθρωπίνων, παραγωγικών, πολιτιστικών – ιστορικών) στην ενσωμάτωση των τεχνολογικών δυνατοτήτων και καινοτομιών και την αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων του Δήμου, παράλληλα με την αποτελεσματική αναβάθμιση της διοικητικής και τεχνικής ικανότητας των υπηρεσιών, την διεύρυνση και εμβάθυνση των συνεργασιών στο τοπικό εθνικό και διεθνές πεδίο και την διασφάλιση των απαιτούμενων χρηματοδοτικών μέσων.

Ειδικότερα θα αξιοποιηθούν:

- Φυσικοί πόροι, περιοχές NATURA, ενδοχώρα και ιδιαίτερο Κρητικό Τοπίο,
- Ανθρωπογενείς πόροι, με την επαναξιολόγηση στο σύνολο τους: πολιτιστική κληρονομιά, ιστορία, γαστρονομία – κρητική διατροφή, ήθη έθιμα, τοπική αρχιτεκτονική, ιστορικά κέντρα και κτήρια, λαογραφικές παραδόσεις από τις κτηνοτροφικές κοινότητες, κούμοι και μιτάτα, παραδοσιακά προϊόντα και παραγωγές μεγάλης προστιθεμένης αξίας, παραδοσιακά επαγγέλματα στο σύνολο των ενοτήτων του δήμου Χανίων,
- Ο υφιστάμενος παραγωγικός πλούτος (πρωτογενής, δευτερογενής και τριτογενής τομέας) με την κατάλληλη προβολή, προώθηση και αξιοποίηση του και την οργανική σύνδεση όλων των βασικών προϊόντων και παραγωγών με την Τουριστική Αγορά,
- Οι νέες τεχνολογίες και η καινοτομία για τη δημιουργία ενός νέου παραγωγικού εξωστρεφούς – ανταγωνιστικού τοπικού υποδείγματος. Στόχος είναι η δημιουργία νέων επιχειρήσεων ιδιωτικών ή συνεταιριστικών, νέες υπηρεσίες πράσινου τουρισμού και η ενίσχυση των παραδοσιακών επαγγελμάτων μεγάλης προστιθεμένης αξίας η σύνδεση τους με τουριστική αγορά, η επιχειρηματική γεωργία, η βιολογική γεωργία, στην μεταποίηση - συσκευασία γεωργικών προϊόντων κ.α.
- Οι Δημοτικές υπηρεσίες στο σύνολο τους, οι οποίες μετά από κατάλληλη αναδιοργάνωση, θα καταστούν πλέον αποτελεσματικές και αποδοτικές. Με κεντρικό άξονα τη διαφάνεια, την αποτελεσματικότητα, την βέλτιστη αξιοποίηση των ανθρώπινων πόρων θα καταστήσουν τον Δήμο εμπνευστή, συντονιστή και εμπνευστή του πολίτη.

Με βάση τις ανωτέρω γενικές αρχές διαμορφώνεται η στρατηγική του Δήμου Χανίων ώστε να αποτελεί συνεκτικό σύνολο γενικών στόχων και δράσεων, που αποσκοπούν στην εκπλήρωση της αποστολής και στην επίτευξη του οράματος του Δήμου.

3.2 Στρατηγική του Δήμου Χανίων

Η στρατηγική του Δήμου αποτελεί συνεκτικό σύνολο στόχων και πολιτικών, που αποσκοπούν στην εκπλήρωση της αποστολής και στην επίτευξη του οράματός. Η διαμόρφωση του στρατηγικού οράματος και σχεδίου δεν στηρίχθηκε αποκλειστικά στις δεσμεύσεις και προτάσεις της νέας δημοτικής αρχής. Στηρίχθηκε εκτός των άλλων, σε δημοκρατικές συμμετοχικές Διαδικασίες ΔΣΔ (Community led local Development CLLD) από τα κάτω (bottom up) κινητοποιώντας όλους τους ενδογενείς πόρους και φορείς (οικονομικούς, κοινωνικούς, πολιτιστικούς, αναπτυξιακούς κ.α.).

Ειδικότερα συνεκτιμήθηκαν τα εξής:

- 1) Η αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης η οποία παρουσιάζει τα χαρακτηριστικά και τις ιδιαιτερότητες του Δήμου Χανίων σε συνδυασμό με ειδικά μεθοδολογικά εργαλεία ανάλυσης.
- 2) Οι δυνατότητες – αδυναμίες και ευκαιρίες – απειλές (S.W.O.T αναλύσεις) στο εσωτερικό (Δημοτικές υπηρεσίες και Νομικά πρόσωπα Δήμου) και εξωτερικό περιβάλλον του Δήμου (στους βασικούς άξονες: Προστασία του Περιβάλλοντος και Βελτίωση της Ποιότητας Ζωής, Παιδεία, Πολιτισμός, Αθλητισμός, Υγεία / Πρόνοια, Τρίτη Ηλικία, Κοινωνική Ενσωμάτωση, Οικονομία και Απασχόληση) .

3) Οι τοπικές ανάγκες και προτάσεις όπως αυτές αποτυπώθηκαν μετά από συμμετοχικές διαδικασίες όπως: Επιτόπιες συναντήσεις και στις επτά δημοτικές ενότητες (Ακρωτηρίου, Ελ. Βενιζέλου, Θερίσου, Κεραμειών, Νέας Κυδωνίας, Σούδας και Χανίων) με όλα τα μέλη των Δ.Σ των Δημοτικών και Τοπικών Κοινοτήτων.

περιφερειακό εθνικό και διεθνές επίπεδο.

5) Τις δυνατότητες χρηματοδότησης από:

- Το νέο ΕΣΠΑ,
- Το ΠΕΠ Κρήτης,
- Το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΕΠΑ),
- Το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0»,
- Το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης (ΤΔΜ),
- Τα Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα,
- Προγράμματα Εδαφικής Συνεργασίας.
- Το Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση κ.ά.

Η στρατηγική προσδιορίζει το σχέδιο δράσης του Δήμου το οποίο συμβάλλει στην υλοποίηση της αποστολής, του οράματος του και σέβεται τις αρχές της αποτελεσματικής λειτουργίας και διακυβέρνησης του Δήμου. Στο πλαίσιο της στρατηγικής του Δήμου διατυπώνονται οι αντίστοιχες βασικές στρατηγικές τους κατευθύνσεις στους 4 άξονες.

3.3 Άξονες, Μέτρα και Στόχοι του Στρατηγικού Σχεδίου

Πίνακας 46: Διάρθρωση Αξόνων – Μέτρων - Γενικών Στόχων και Καθορισμός Αρμόδιων Υπηρεσιών

Άξονας Προτεραιότητας	Μέτρο	Γενικοί Στόχοι	Αρμόδια Υπηρεσία Δήμου Χανίων	Εμπλεκόμενοι Φορείς
1. Προστασία του Περιβάλλοντος και Βελτίωση της Ποιότητας Ζωής	1.1 Προστασία και Ανάδειξη Φυσικού Περιβάλλοντος	1.1.1 Προστασία Περιβάλλοντος, Ανάδειξη και Διαχείριση Προστατευόμενων Περιοχών και Περιοχών Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους	Δ/ση Τεχνικών Υπηρεσιών	- Δ/ση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού Περιφέρειας Κρήτης - Τοπικοί φορείς – Εθελοντικές ομάδες - Λιμενικό Ταμείο Ν. Χανίων - Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Χανίων - Οργανισμός Ανάπτυξης Κρήτης (Ο.Α.Κ. Α.Ε.) - Δ/ση Περιβάλλοντος, Πρασίνου και Καθαριότητας - Δ/ση Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης - Όμοροι Δήμοι
		1.1.2 Πολιτική Προστασία - Αντιμετώπιση Καταστροφών, Έργα και Εξοπλισμός Πρόληψης	- Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών - Αυτοτελές Γραφείο Πολιτικής Προστασίας και Πυροσβεστικού Σταθμού	- Δ/ση Περιβάλλοντος, Πρασίνου και Καθαριότητας - Όμοροι Δήμοι - Περιφερειακή Ενότητα Χανίων - Σώματα Ασφαλείας - ΔΕΥΑΧ - Τοπικοί φορείς – εθελοντικές ομάδες

Άξονας Προτεραιότητας	Μέτρο	Γενικοί Στόχοι	Αρμόδια Υπηρεσία Δήμου Χανίων	Εμπλεκόμενοι Φορείς
		1.1.3 Αντιπλημμυρική Προστασία, Προστασία Ακτών από τη Διάβρωση, Μελέτες και Υλοποίηση Έργων	- ΔΕΥΑΧ - Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών - Αυτοτελές Γραφείο Πολιτικής Προστασίας και Πυροσβεστικού Σταθμού	- Δ/νση Αγροτικής Οικονομίας Περιφέρειας Κρήτης - Δ/νση Τεχνικών Έργων ΠΕ Χανίων - Δ/νση Πολεοδομίας - Δ/νση Περιβάλλοντος, Πρασίνου και Καθαριότητας - Λιμενικό Ταμείο Ν. Χανίων - Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Χανίων - Λιμεναρχείο - Όμοροι Δήμοι
		1.1.4 Επέκταση και αναβάθμιση των χώρων πρασίνου και κοινόχρηστων χώρων	Δ/νση Περιβάλλοντος, Πρασίνου και Καθαριότητας	- Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών - Δ/νση Πολεοδομίας - Δ/νση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού Περιφέρειας Κρήτης

Άξονας Προτεραιότητας	Μέτρο	Γενικοί Στόχοι	Αρμόδια Υπηρεσία Δήμου Χανίων	Εμπλεκόμενοι Φορείς
		1.1.5 Προώθηση καινοτόμων περιβαλλοντικών δράσεων και ενίσχυση της περιβαλλοντικής ευαισθησίας	Δ/νση Περιβάλλοντος, Πρασίνου και Καθαριότητας	- Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών - Δ/νση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού Περιφέρειας Κρήτης - Όμοροι Δήμοι - Περιφερειακή Ενότητα Χανίων - ΔΕΥΑΧ - Τοπικοί φορείς – εθελοντικές ομάδες
	1.2 Καθαριότητα και Διαχείριση Απορριμμάτων	1.2.1 Βελτίωση αποδοτικότητας στον τομέα της Καθαριότητας της Πόλης, των Κοινόχρηστων Χώρων και των Οικισμών. Μείωση Κόστους Λειτουργιών Καθαριότητας, Αποκομιδής και Συντήρησης του Εξοπλισμού	Δ/νση Περιβάλλοντος, Πρασίνου και Καθαριότητας	- Περιφέρεια Κρήτης - Δ.Ε.ΔΙ.Σ.Α. Α.Ε. - Δ/νση Οικονομικών Υπηρεσιών
		1.2.2 Εφαρμογή Ολοκληρωμένου Τοπικού Σχεδίου Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων συμπεριλαμβανομένων των ογκωδών (πράσινα σημεία, γωνίες ανακύκλωσης)	Δ/νση Περιβάλλοντος, Πρασίνου και Καθαριότητας	Δ.Ε.ΔΙ.Σ.Α. Α.Ε.
		1.2.3 Ευαισθητοποίηση δημοτών και προώθηση της Ανακύκλωσης, Δημιουργία Πράσινων Σημείων, Εγκαταστάσεων για Ολοκληρωμένη Διαχείριση Απορριμμάτων Υλοποίηση νέων προγραμμάτων οικιακής ανακύκλωσης	Δ/νση Περιβάλλοντος, Πρασίνου και Καθαριότητας	- Δ.Ε.ΔΙ.Σ.Α. Α.Ε. - Περιφέρεια Κρήτης - Όμοροι Δήμοι - Εθελοντές - Επιχειρήσεις Διαχείρισης απορριμμάτων

Άξονας Προτεραιότητας	Μέτρο	Γενικοί Στόχοι	Αρμόδια Υπηρεσία Δήμου Χανίων	Εμπλεκόμενοι Φορείς
	1.3 Βιώσιμη Κινητικότητα	1.3.1 Υλοποίηση σχεδίου βιώσιμης αστικής κινητικότητας	Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών	- Δ/νση Τεχνικών Έργων ΠΕ Χανίων - Δ/νση Πολεοδομίας - ΚΥΔΩΝ Α.Ε. - Λιμενικό Ταμείο Ν. Χανίων - Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Χανίων - Λιμεναρχείο - Όμοροι Δήμοι
		1.3.2 Κυκλοφοριακές παρεμβάσεις Αναδιοργάνωση δημόσιας συγκοινωνίας και στάθμευσης	Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών	- Δ/νση Τεχνικών Έργων ΠΕ Χανίων - Δ/νση Πολεοδομίας - Λιμενικό Ταμείο Ν. Χανίων - Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Χανίων
		1.3.3 Κατασκευή δικτύου ποδηλατοδρόμων- Προώθηση εναλλακτικής μετακίνησης	Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών	- Δ/νση Τεχνικών Έργων ΠΕ Χανίων - Δ/νση Πολεοδομίας - Λιμενικό Ταμείο Ν. Χανίων - Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Χανίων
		1.3.4 Διασφάλιση προσπελασιμότητας και ασφάλειας σε κομβικά σημεία σύνδεσης μεταφορικών δικτύων- Βελτίωση της προσβασιμότητας για τους πεζούς	Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών	- Δ/νση Τεχνικών Έργων ΠΕ Χανίων - Δ/νση Πολεοδομίας - Λιμενικό Ταμείο Ν. Χανίων - Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Χανίων
		1.3.5 Κατασκευή και συντήρηση του τοπικού οδικού δικτύου	Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών	- Δ/νση Τεχνικών Έργων ΠΕ Χανίων - Δ/νση Πολεοδομίας - Λιμενικό Ταμείο Ν. Χανίων - Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Χανίων

Άξονας Προτεραιότητας	Μέτρο	Γενικοί Στόχοι	Αρμόδια Υπηρεσία Δήμου Χανίων	Εμπλεκόμενοι Φορείς
	1.4 Πολεοδομικός Σχεδιασμός, Χωροταξία και Αναβάθμιση Αστικού Περιβάλλοντος	1.4.1 Προώθηση και Εφαρμογή του Χωροταξικού και Πολεοδομικού Σχεδιασμού (ΣΧΟΟΑΠ – ΓΠΣ) και Εκπόνηση Πολεοδομικών Μελετών και πράξεων εφαρμογής	Δ/νση Πολεοδομίας	- Περιφέρεια Κρήτης - Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
		1.4.2 Βελτίωση της Λειτουργίας της Πόλης με Αναδιοργάνωση της Δημόσιας Συγκοινωνίας των Διαδρομών Πεζών και ΑμΕΑ, Χώρων Στάθμευσης	Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών	- Δ/νση Πολεοδομίας - Περιφέρεια Κρήτης
		1.4.3 Αναβάθμιση και Ανάπλαση Δημόσιων - Κοινόχρηστων Χώρων στο Κέντρο του Αστικού Ιστού. Επέκταση, αναβάθμιση και πιστοποίηση Παιδικών Χαρών και κοινοχρήστων χώρων.	Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών	- Δ/νση Περιβάλλοντος, Πρασίνου και Καθαριότητας - Δ/νση Πολεοδομίας - Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Χανίων - Λιμενικό Ταμείο Ν. Χανίων
		1.4.4 Προστασία, Ανάδειξη, Αναπλάσεις και Αναβαθμίσεις της Παλιάς Πόλης, Ενετικού Λιμένα και παραλιακού μετώπου των Χανίων	Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών	Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Χανίων
		1.4.5 Αισθητική αναβάθμιση κτιριακού αποθέματος	Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών	- Περιφέρεια Κρήτης - Δ/νση Πολεοδομίας
	1.5 Τεχνικές Υποδομές – Δίκτυα-Ενέργεια	1.5.1 Εκσυγχρονισμός, επέκταση, αναβάθμιση, κατασκευή Δικτύων Ύδρευσης, Αποχέτευσης, Όμβριων Υδάτων, Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων, Αξιοποίηση Φραγμάτων	ΔΕΥΑΧ	- Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών - Δ.Ε.ΔΙ.Σ.Α. Α.Ε. - Τοπικοί Οργανισμοί Εγγείων Βελτιώσεων (ΤΟΕΒ) - Οργανισμός Ανάπτυξης Κρήτης (Ο.Α.Κ. Α.Ε.) - Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων (ΕΕΛ) Χανίων

Σχέδιο Στρατηγικού Σχεδιασμού

Άξονας Προτεραιότητας	Μέτρο	Γενικοί Στόχοι	Αρμόδια Υπηρεσία Δήμου Χανίων	Εμπλεκόμενοι Φορείς
		1.5.2 Αειφόρος διαχείριση και εξοικονόμηση ενέργειας, εκσυγχρονισμός, επέκταση δικτύου δημοτικού φωτισμού	Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών	- ΔΕΥΑΧ - Δ/νση Πολεοδομίας
		1.5.3 Βελτίωση και Επέκταση Οδικού Δικτύου, Παρεμβάσεις Επίλυσης Κυκλοφοριακών Προβλημάτων των Οικισμών	Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών	- Οργανισμός Ανάπτυξης Κρήτης (Ο.Α.Κ. Α.Ε.) - Όμοροι Δήμοι
		1.5.4 Προώθηση Βιώσιμων Μεταφορών, Βελτίωση της Ασφάλειας του Οδικού Δικτύου (ηλεκτροφωτισμός, διαβάσεις κ.λπ.)	Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών	- Οργανισμός Ανάπτυξης Κρήτης (Ο.Α.Κ. Α.Ε.) - Όμοροι Δήμοι
		1.5.5 Αναπλάσεις εκτός του αστικού ιστού-Βελτίωση της Ασφάλειας των Παιδικών Χαρών	Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών	- Δ/νση Πολεοδομίας - Όμοροι Δήμοι
2. Παιδεία, Πολιτισμός, Αθλητισμός, Υγεία / Πρόνοια, Τρίτη Ηλικία, Κοινωνική Ενσωμάτωση	2.1 Εκπαίδευση και Δια βίου Μάθηση	2.1.1 Συντήρηση, επισκευή, επέκταση και υποστήριξη λειτουργίας των σχολικών μονάδων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης	- Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών - Σχολική Επιτροπή Α βάρθμιας εκπαίδευσης - Σχολική Επιτροπή Β Βάρθμιας εκπαίδευσης - Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας, Αθλητισμού και Πολιτισμού	- Δ/νση Πολεοδομίας - Κτιριακές Υποδομές Α.Ε. (ΚτΥπ Α.Ε) - Σχολικές Επιτροπές - Περιφέρεια Κρήτης - Δ.νση Α βάρθμιας εκπαίδευσης - Δ.νση Β βάρθμιας εκπαίδευσης
		2.1.2 Συντήρηση και επισκευή και αναβάθμιση αθλητικών εγκαταστάσεων των σχολικών μονάδων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης	- Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών - Σχολική Επιτροπή Α βάρθμιας εκπαίδευσης - Σχολική Επιτροπή Β Βάρθμιας εκπαίδευσης - Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας, Αθλητισμού και Πολιτισμού	- Δ/νση Πολεοδομίας - Κτιριακές Υποδομές Α.Ε. (ΚτΥπ Α.Ε) - Σχολικές Επιτροπές - Περιφέρεια Κρήτης - Δ.νση Α βάρθμιας εκπαίδευσης - Δ.νση Β βάρθμιας εκπαίδευσης

Άξονας Προτεραιότητας	Μέτρο	Γενικοί Στόχοι	Αρμόδια Υπηρεσία Δήμου Χανίων	Εμπλεκόμενοι Φορείς
		2.1.3 Ενίσχυση Εκπαιδευτικού, Παιδαγωγικού και Πολιτιστικού Έργου των Σχολικών Κοινοτήτων	• Σχολική Επιτροπή Α βάρθμιας εκπαίδευςης • Σχολική Επιτροπή Β Βάρθμιας εκπαίδευςης • Δ/νση Κοινωνικής Προςτασίας, Παιδείας, Αθλητισμού και Πολιτισμού	• Αυτοτελές Γραφείο Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων • ΚΕΠΠΕΔΗΧ – ΚΑΜ • Σχολικές Επιτροπές • Δ.νση Α βάρθμιας εκπαίδευςης • Δ.νση Β βάρθμιας εκπαίδευςης • Δ.Ο.ΚΟΙ.Π.Π. • Εθελοντές
		2.1.4 Υλοποίηση Προγραμμάτων Κατάρτιςης Δια Βίου Μάθηςης	• Δ/νση Κοινωνικής Προςτασίας, Παιδείας, Αθλητισμού και Πολιτισμού	• Ίδρυμα Νεολαίας και δια βίου μάθηςης (Ι.ΝΕ.ΔΙ.ΒΙ.Μ)
	2.2 Πολιτισμός	2.2.1. Ενοποίηση διαχείριςης των υφιστάμενων πολιτιστικών υποδομών και δράςων του Δήμου	• Δ/νση Κοινωνικής Προςτασίας, Παιδείας, Αθλητισμού και Πολιτισμού • ΚΕΠΠΕΔΗΧ – ΚΑΜ	• Αυτοτελές Γραφείο Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων • ΚΕΠΠΕΔΗΧ – ΚΑΜ • Δημοτική Πινακοθήκη Χανίων
		2.2.2 Υλοποίηση δράςων προβολής και ενίσχυςης του πολιτιστικού-τουριστικού προϊόντος	• Δ/νση Κοινωνικής Προςτασίας, Παιδείας, Αθλητισμού και Πολιτισμού • ΚΕΠΠΕΔΗΧ – ΚΑΜ	• Δημοτική Πινακοθήκη Χανίων • Όμοροι Δήμοι • Περιφέρεια Κρήτης • Υπηρεσίες Πολιτισμού • Πολιτιστικοί Σύλλογοι Τοπικών Κοινοτήτων

Άξονας Προτεραιότητας	Μέτρο	Γενικοί Στόχοι	Αρμόδια Υπηρεσία Δήμου Χανίων	Εμπλεκόμενοι Φορείς
		2.2.3 Διατήρηση, Ενίσχυση και Προώθηση των Τοπικών Εθίμων, Εορτών και Εκδηλώσεων - Υποστήριξη του Έργου των Τοπικών Πολιτιστικών Συλλόγων και Σωματείων	Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας, Αθλητισμού και Πολιτισμού	- Αυτοτελές Γραφείο Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων - Δ/νση Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης - ΚΕΠΠΕΔΗΧ – ΚΑΜ - Δημοτική Πινακοθήκη Χανίων - Όμοροι Δήμοι - Περιφέρεια Κρήτης - Υπηρεσίες Πολιτισμού - Τουριστικοί Φορείς Χανίων - Πολιτιστικοί Σύλλογοι Τοπικών Κοινοτήτων
		2.2.4 Προστασία και Ανάδειξη Αρχαιολογικών Χώρων – Μνημείων – Μουσείων και Ένταξή τους στο Συνολικό Πολιτιστικό – Τουριστικό Αντικείμενο της Περιοχής	- Υπηρεσίες Πολιτισμού - Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών - Δ/νση Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης	- Αυτοτελές Γραφείο Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων - Δ/νση Πολεοδομίας - ΚΕΠΠΕΔΗΧ – ΚΑΜ - Όμοροι Δήμοι - Περιφέρεια Κρήτης - Τουριστικοί Φορείς Χανίων - Υπουργείο Πολιτισμού - Εφορεία Αρχαιοτήτων Χανίων
	2.3 Αθλητισμός	2.3.1 Αναβάθμιση και εκσυγχρονισμός αθλητικών χώρων, αδειοδότηση αθλητικών εγκαταστάσεων,	- Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών - Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας, Αθλητισμού και Πολιτισμού	- Δ/νση Πολεοδομίας - ΚΕΠΠΕΔΗΧ – ΚΑΜ - Δ.Ο.ΚΟΙ.Π.Π. - Όμοροι Δήμοι - Εθελοντές - Αθλητικοί Σύλλογοι

Άξονας Προτεραιότητας	Μέτρο	Γενικοί Στόχοι	Αρμόδια Υπηρεσία Δήμου Χανίων	Εμπλεκόμενοι Φορείς
		2.3.2 Αναβάθμιση υπηρεσιών αθλητισμού , υλοποίηση νέων προγραμμάτων αθλητισμού προώθηση δράσεων μαζικού αθλητισμού.	Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας, Αθλητισμού και Πολιτισμού	- ΚΕΠΠΕΔΗΧ – ΚΑΜ - Δ.Ο.ΚΟΙ.Π.Π. - Όμοροι Δήμοι - Εθελοντές - Αθλητικοί Σύλλογοι
		2.3.3 Υποστήριξη και συνεργασία με αθλητικούς φορείς της πόλης και διοργάνωση αθλητικών εκδηλώσεων	Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας, Αθλητισμού και Πολιτισμού	- ΚΕΠΠΕΔΗΧ – ΚΑΜ - Δ.Ο.ΚΟΙ.Π.Π. - Όμοροι Δήμοι - Εθελοντές - Αθλητικοί Σύλλογοι
	2.4 Κοινωνική Πολιτική, Υγεία, Πρόνοια	2.4.1 Δημιουργία Νέων και Βελτίωση της Λειτουργικότητας των Υφιστάμενων Κτιριακών Εγκαταστάσεων Προσχολικής Αγωγής και Δημιουργικής Απασχόλησης.	- Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας, Αθλητισμού και Πολιτισμού - Δ.Ο.ΚΟΙ.Π.Π.	- Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών - ΚΔΑΠ
		2.4.2 Στήριξη και Λειτουργία Νέων Δομών Φύλαξης Παιδιών – Βρεφών – Νηπίων και Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών	Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας, Αθλητισμού και Πολιτισμού	- Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών - ΚΔΑΠ
		2.4.3 Υλοποίηση προγραμμάτων διαχείρισης αδέσποτων ζώων και δράσεων για τα οικόσιτα ζώα. Παροχή οικονομικών κινήτρων για υιοθεσίες, κλινικές αδέσποτων. Φιλοζωικές Πρωτοβουλίες, νέες δράσεις και υποδομές	Δ/νση Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης	- Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών - Αυτοτελές Γραφείο Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων

Άξονας Προτεραιότητας	Μέτρο	Γενικοί Στόχοι	Αρμόδια Υπηρεσία Δήμου Χανίων	Εμπλεκόμενοι Φορείς
	2.5 Κοινωνική Ενσωμάτωση και συνοχή	2.4.4 Βελτίωση των Παρεχόμενων Υπηρεσιών Στήριξης της Τρίτης Ηλικίας. Αναβάθμιση υποδομών φιλοξενίας. Χρήση καινοτόμων δράσεων ΤΠΕ σε ατόμων τρίτης Ηλικίας στον τομέα υγείας-πρόνοιας.	- Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας, Αθλητισμού και Πολιτισμού	- Δ.Ο.ΚΟΙ.Π.Π. (ΚΑΠΗ και Βοήθεια στο Σπίτι) - ΚΕΠΠΕΔΗΧ – ΚΑΜ (ΚΗΦΗ) - Δημοτικό Γηροκομείο - Μητρόπολη Χανίων
		2.5.1 Υποστήριξη Αρμόδιων Φορέων για Αναβάθμιση και Δημιουργία Νέων Δομών και Υπηρεσιών υποστήριξης μεταναστών	Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας, Αθλητισμού και Πολιτισμού	- Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών - Περιφέρεια Κρήτης - Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης - Λοιπές Κοινωνικές Δομές Χανίων - Μητρόπολη Χανίων - Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου - Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη - Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής
		2.5.2 Προώθηση δράσεων αντιμετώπισης της Φτώχειας και της Κοινωνικής Ενσωμάτωσης για ευπαθείς ομάδες πληθυσμού	Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας, Αθλητισμού και Πολιτισμού	- Αυτοτελές Γραφείο Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων - ΚΕΠΠΕΔΗΧ – ΚΑΜ - Δ.Ο.ΚΟΙ.Π.Π. - Λοιπές Κοινωνικές Δομές Χανίων - Μητρόπολη Χανίων - Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη - Εθελοντικές Οργανώσεις

Άξονας Προτεραιότητας	Μέτρο	Γενικοί Στόχοι	Αρμόδια Υπηρεσία Δήμου Χανίων	Εμπλεκόμενοι Φορείς
		2.5.3 Δημιουργία και αναβάθμιση νέων δομών κοινωνικής ενσωμάτωσης και υπηρεσιών υποστήριξης ευπαθών ομάδων (άστεγοι, γυναίκες, ΑΜΕΑ)	Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας Αθλητισμού και Πολιτισμού	- Δ.Ο.ΚΟΙ.Π.Π. - Δημοτικό Γηροκομείο Χανίων - Αυτοτελές Γραφείο Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων - Όμοροι Δήμοι - Εθελοντικές οργανώσεις - Ιερά Μητρόπολη
		2.5.4 Ενίσχυση δικτύου εθελοντών για υποστήριξη ευπαθών ομάδων-Προώθηση δράσεων εθελοντισμού-Συνεργασία με εθελοντικές οργανώσεις και ΜΚΟ	Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας Αθλητισμού και Πολιτισμού	- Δ.Ο.ΚΟΙ.Π.Π. - ΚΕΠΠΕΔΗΧ – ΚΑΜ - Δημοτικό Γηροκομείο Χανίων - Όμοροι Δήμοι - Αναπτυξιακές Συμπράξεις - Εθελοντικές οργανώσεις - Ιερά Μητρόπολη

Άξονας Προτεραιότητας	Μέτρο	Γενικοί Στόχοι	Αρμόδια Υπηρεσία Δήμου Χανίων	Εμπλεκόμενοι Φορείς
3. Τοπική Οικονομία και Απασχόληση	3.1 Στήριξη της Επιχειρηματικότητας και της Καινοτομίας	3.1.1 Δομές και Δράσεις Στήριξης της Επιχειρηματικότητας, Προβολής και Προώθησης Τοπικών Προϊόντων	- Δ/νση Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης - Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών	- Δ/νση Προγραμματισμού, Οργάνωσης και Πληροφορικής - ΚΕΠΠΕΔΗΧ – ΚΑΜ - ΟΑΕΔ - Όμοιοι Δήμοι - Περιφέρεια Κρήτης - Τουριστικοί – Αγροτικοί Φορείς Χανίων - Γενική Γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας (ΓΓΕΚ) - Υπουργείο Ανάπτυξης & Επενδύσεων - Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης - Επιμελητήρια - Πανεπιστήμιο Κρήτης - Ιδιώτες Επενδυτές
		3.1.2 Νέα χωροθέτηση και Αναβάθμιση Λαϊκών Αγορών	Δ/νση Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης	- Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών - Περιφέρεια Κρήτης
		3.1.3 Προώθηση της δια βίου εκπαίδευσης των επιχειρηματιών σε νέες τεχνολογίες	- Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας, Αθλητισμού και Πολιτισμού - ΚΕΠ	- Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών - ΟΑΕΔ - Όμοιοι Δήμοι - Περιφέρεια Κρήτης - Υπουργείο Ανάπτυξης & Επενδύσεων - Επιμελητήρια - Πανεπιστήμιο Κρήτης

Άξονας Προτεραιότητας	Μέτρο	Γενικοί Στόχοι	Αρμόδια Υπηρεσία Δήμου Χανίων	Εμπλεκόμενοι Φορείς
	3.2 Στήριξη του Τουρισμού και Ενίσχυση του Τουριστικού Προϊόντος	3.2.1 Ανάδειξη, Εμπλουτισμός και Εξειδίκευση του Τουριστικού Προϊόντος του Δήμου Χανίων (branding). Ανάδειξη ειδικών μορφών τουρισμού.	- Δ/ση Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης, Τμήμα Τουρισμού - ΚΕΠΠΕΔΗΧ – ΚΑΜ	- Δ/ση Προγραμματισμού, Οργάνωσης και Πληροφορικής - Αυτοτελές Γραφείο Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων - Τουριστικοί Φορείς Χανίων - Περιφέρεια Κρήτης - Επιμελητήριο - Πανεπιστήμιο Κρήτης - Ιδιώτες Επενδυτές
		3.2.2 Δημιουργία και προώθηση τουριστικής ταυτότητας του Δήμου (νέο logo, social, website κτλ)	Δ/ση Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης	- Δ/ση Προγραμματισμού, Οργάνωσης και Πληροφορικής - Αυτοτελές Γραφείο Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων - ΚΕΠΠΕΔΗΧ – ΚΑΜ - Τουριστικοί Φορείς Χανίων
	3.3 Προώθηση της απασχόλησης	3.3.1 Ανάπτυξη υπηρεσιών και μηχανισμών για την προώθηση της απασχόλησης	Δ/ση Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης, Τμήμα Τουρισμού	- ΟΑΕΔ - Όμοροι Δήμοι - Περιφέρεια Κρήτης - Υπουργείο Ανάπτυξης & Επενδύσεων - Επιμελητήρια - Πανεπιστήμιο Κρήτης

Άξονας Προτεραιότητας	Μέτρο	Γενικοί Στόχοι	Αρμόδια Υπηρεσία Δήμου Χανίων	Εμπλεκόμενοι Φορείς
		3.3.2 Υλοποίηση δράσεων για την υποστήριξη της φροντίδας των παιδιών με σκοπό την ενίσχυση της απασχόλησης	- Δ.Ο.ΚΟΙ.Π.Π. - Δ/ση Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας, Αθλητισμού και Πολιτισμού	- ΚΕΠΠΕΔΗΧ – ΚΑΜ - Δ/ση Προγραμματισμού, Οργάνωσης και Πληροφορικής - Περιφέρεια Κρήτης - Σχολικές Επιτροπές - Δ.νη Α βάρθμιας εκπαίδευσης - Δ.νη Β βάρθμιας εκπαίδευσης

Άξονας Προτεραιότητας	Μέτρο	Γενικοί Στόχοι	Αρμόδια Υπηρεσία Δήμου Χανίων
4. Βελτίωση Διοικητικής Ικανότητας και οργάνωσης	4.1 Βελτίωση Διοικητικής Ικανότητας και οργάνωσης	4.1.1 Βελτίωση Διοικητικής Ικανότητας, Οργάνωσης και Τεχνικής Υποστήριξης των Υπηρεσιών	- Δ/νση Προγραμματισμού Οργάνωσης και Πληροφορικής - Δ/νση Διοικητικών Υπηρεσιών - Δ/νση Οικονομικών Υπηρεσιών - Δ/νση Κέντρου Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ) - Νομικά Πρόσωπα του Δήμου Χανίων
		4.1.2 Βελτιστοποίηση και Αναβάθμιση πληροφοριακών και επικοινωνιακών συστημάτων. Αναβάθμισης Δικτύων Η/Υ και Λογισμικού	- Δ/νση Προγραμματισμού Οργάνωσης και Πληροφορικής - Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών - Δ/νση Διοικητικών Υπηρεσιών
		4.1.3 Ανασχεδιασμός -απλοποίηση διοικητικών διαδικασιών	- Δ/νση Προγραμματισμού Οργάνωσης και Πληροφορικής - Δ/νση Διοικητικών Υπηρεσιών - Δ/νση Οικονομικών Υπηρεσιών
		4.1.4 Ανάπτυξη διαδικασιών εσωτερικού ελέγχου, διοικητικών και οικονομικών διαδικασιών	- Δ/νση Προγραμματισμού Οργάνωσης και Πληροφορικής - Δ/νση Διοικητικών Υπηρεσιών - Δ/νση Οικονομικών Υπηρεσιών
		4.1.5 Αναδιοργάνωση ΟΕΥ και διοικητικών δομών και νομικών προσώπων	- Δ/νση Προγραμματισμού Οργάνωσης και Πληροφορικής - Δ/νση Διοικητικών Υπηρεσιών - Δ/νση Κέντρου Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ) - Νομικά Πρόσωπα του Δήμου Χανίων
	4.2 Ανθρώπινο Δυναμικό και	4.2.1 Κατάρτιση και Επιμόρφωση	Δ/νση Προγραμματισμού Οργάνωσης και

Άξονας Προτεραιότητας	Μέτρο	Γενικοί Στόχοι	Αρμόδια Υπηρεσία Δήμου Χανίων
	Υλικοτεχνική Υποδομή	Ανθρώπινου Δυναμικού και Αιρετών – Διοργάνωση Σεμιναρίων	- Πληροφορικής - Δ/νση Οικονομικών Υπηρεσιών - Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών - Δ/νση Διοικητικών Υπηρεσιών - Νομικά Πρόσωπα του Δήμου Χανίων
		4.2.2 Ενίσχυση του Ανθρώπινου Δυναμικού του Δήμου με Τακτικό και Έκτακτο Προσωπικό	Δ/νση Διοικητικών Υπηρεσιών
		4.2.3 Βελτίωση Χώρων, Εγκαταστάσεων, Υλικοτεχνικής Υποδομής και Εξοπλισμού	- Δ/νση Προγραμματισμού Οργάνωσης και Πληροφορικής - Δ/νση Οικονομικών Υπηρεσιών - Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών - Δ/νση Διοικητικών Υπηρεσιών - Νομικά Πρόσωπα του Δήμου Χανίων
		4.2.4 Ενθάρρυνση εσωτερικών μετακινήσεων προσωπικού. Αναδιοργάνωση/διαχείριση ανθρώπινων πόρων	- Δ/νση Διοικητικών Υπηρεσιών - Δ/νση Προγραμματισμού Οργάνωσης και Πληροφορικής - Νομικά Πρόσωπα του Δήμου Χανίων
	4.3 Συνεργασίες και Συμμετοχές	4.3.1 Ανάπτυξη Συνεργασιών / Δράσεις Διαδημοτικής, Διακρατικής και Διεθνούς Συνεργασίας (μελέτες, έργα και υπηρεσίες)	- Δ/νση Οικονομικών Υπηρεσιών - Δ/νση Προγραμματισμού Οργάνωσης και Πληροφορικής - Όμοροι Δήμοι - ΚΕΠΠΕΔΗΧ – ΚΑΜ - Δ.Ο.ΚΟΙ.Π.Π.
		4.3.2 Ανάπτυξη σύγχρονων στρατηγικών/ Αναβάθμιση υπηρεσιών εξυπηρέτησης και ενημέρωσης πολιτών	- Δ/νση Προγραμματισμού Οργάνωσης και Πληροφορικής - Δ/νση Διοικητικών Υπηρεσιών - Δ/νση Οικονομικών Υπηρεσιών - Νομικά Πρόσωπα του Δήμου Χανίων

Άξονας Προτεραιότητας	Μέτρο	Γενικοί Στόχοι	Αρμόδια Υπηρεσία Δήμου Χανίων
	4.4 Οικονομική Λειτουργία και Διαχείριση-Αξιοποίηση Ακίνητης Περιουσίας	4.4.1 Βελτιστοποίηση Οικονομικής Διαχείρισης, Ενίσχυση του Συστήματος Είσπραξης, Διαφάνειας και Εποπτείας	• Δ/νση Οικονομικών Υπηρεσιών • Δ/νση Προγραμματισμού Οργάνωσης και Πληροφορικής
		4.4.2 Αξιοποίηση της Ακίνητης Περιουσίας του Δήμου	• Δ/νση Οικονομικών Υπηρεσιών • Δ/νση Προγραμματισμού Οργάνωσης και Πληροφορικής • Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών
		4.4.3 Διεύρυνση δυνητικών πηγών χρηματοδότησης	• Δ/νση Οικονομικών Υπηρεσιών • Δ/νση Προγραμματισμού Οργάνωσης και Πληροφορικής

**Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δημοτικής Περιόδου
2019 - 2023**

Σχέδιο Στρατηγικού Σχεδιασμού

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Παράρτημα

Π.1 Ακτές Δήμου Χανίων

Πίνακας 47: Ακτές Κολύμβησης Δήμου Χανίων

A/A	Ονομασία Ακτής	Μήκος (χλμ)	Γαλάζια Σημαία
1	Νέα Χώρα	0,69	Ναι
2	Κλαδισός	0,536	-
3	Χρυσή Ακτή	0,55	Ναι
4	Άγιοι Απόστολοι (ανατολικά)	0,242	Ναι
5	Άγιοι Απόστολοι (κεντρικά)	0,311	Ναι
6	Άγιοι Απόστολοι (δυτικά) – Γλάρος – Καλαμάκι	1,11	Ναι
7	Κάτω Στάλος	1,29	Ναι
8	Κάτω Αγία Μαρίνα	2,63	Ναι
9	Άγιος Ονούφριος	0,075	Ναι
10	Καλαθάς	0,305	Ναι
11	Τερσανάς	0,057	-
12	Σταυρός	0,22	Ναι
13	Παχιά Άμμος	0,47	-
14	Λουτράκι	0,136	-
15	Μαράθι	0,74	Ναι
16	Βλητές	0,356	-
17	Καλαμάκι	0,125	-
	Σύνολα	9,84	11

Π.2 Φυσικοί και Ορυκτοί Πόροι Δήμου Χανίων

Πίνακας 48: Φυσικοί και ορυκτοί πόροι στο Δήμο Χανίων

Κατηγορία	Ονομασία Φυσικού Πόρου	Έκταση (στρεμ.)
Δάση / Άλση	Καμπανίου	2.000
	Θερίσου	
	Προφήτη Ηλία	
	Γουβερνέτου	
	Αγίας Τριάδας	
	Αγ. Ονουφρίου	
	Αγίου Ματθαίου	
	Κεραμιών	
	Δρακώνας	
	Κάμπου	
	Ψυχρού Πηγαδιού	
	Αγίων Αποστόλων	
	Αγίου Ιωάννη	
Βιότοποι	Ποταμού Μορώνη	
	Λίμνη Αγίας	
Πεδιάδες	Κυδωνίας	
Λίμνες	Αγίας	~ 110
	Μαχαιρίδας	
Ποτάμια	Κλαδισός	6
	Κουλιάρης	11 από τα 18
Βοσκότοποι	Αγίας Κυριακής	
	Κουνουπιδιανών-Στερνών-Αγ. Ονουφρίου	
	Κεραμειών	
Ακατοίκητα Νησιά	Λαζαρέτα	~ 18
	Μαράθι	~ 84
	Νησίδες Σούδας	~ 98
	Άγιοι Θεόδωροι	~ 81
Ορυκτοί Πόροι	Λατομείο αδρανών Χωρδακίου	
	Λατομείο μαρμάρων Χωρδακίου	

Π.3 Σημεία Ασύρματης Ευρυζωνικής Πρόσβασης στο Διαδίκτυο του Δήμου Χανίων

Πίνακας 49: Αριθμός σημείων δωρεάν Wi-Fi Δήμου Χανίων

Δημοτική Ενότητα	Ονομασία Δικτύου (ssid)		Συνολικός Αριθμός Σημείων Δωρεάν Ασύρματης Πρόσβασης
	CHANIA-CITYNET	WIFI4EU	
Ακρωτηρίου	5	2	7
Ελευθερίου Βενιζέλου	5	1	6
Θερίσου	7	2	9
Κεραμίων	-	1	1
Νέας Κυδωνίας	7	3	10
Σούδας	17	-	17
Χανίων	40	1	41

Πηγή: Δήμος Χανίων

Εικόνα 7: Κατανομή των σημείων δωρεάν wi-fi που λειτουργούν στο Δήμο Χανίων

Πηγή: Δήμος Χανίων

Π.4 Κοινωνικές Υποδομές και Φορείς / Δομές Κοινωνικής Φροντίδας και Αλληλεγγύης Δήμου Χανίων

Πίνακας 50: Συγκεντρωτικός πίνακας κοινωνικών δομών Δήμου Χανίων

Δομή - Υπηρεσία		Φορέας Διοίκησης	Δημοτική Ενότητα						
			Ακρωτηρ.	Ελ. Βενιζ.	Θερίσου	Κεραμιών	Νέας Κυδωνίας	Σούδας	Χανίων
Παιδιά	Παιδικοί Σταθμοί	ΔΟΚΟΙΠΠ	1	1	1		1	2	5
	Βρεφονηπιακοί Σταθμοί	ΔΟΚΟΙΠΠ	1		1		1		1
	Κέντρο Παιδικής Δημιουργίας	ΔΟΚΟΙΠΠ							3
	Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών	ΔΟΚΟΙΠΠ							1
	Συμβουλευτικός Σταθμός	ΔΟΚΟΙΠΠ							1
	Πάρκο Κυκλοφοριακής Αγωγής	ΔΟΚΟΙΠΠ	1						
	Παιδική Κατασκήνωση	Κοινωνική Υπηρεσία	1						
Τρίτη Ηλικία	Κ.Α.Π.Η.	ΔΟΚΟΙΠΠ	1		1	1	1	1	8
	Κ.Η.Φ.Η.	ΚΕΠΠΕΔΗΧ-ΚΑΜ		1					
	Πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι»	ΚΕΠΠΕΔΗΧ-ΚΑΜ							1
	Γηροκομείο	Δημοτικό Γηροκομείο							1

Πίνακας 51: Λοιποί Φορείς/Δομές Κοινωνικής Πρόνοιας στο Δήμο Χανίων

A/A	Επωνυμία Φορέα
1	16 ^ο Δημοτικό Σχολείο Χανίων (Διαπολιτισμικό Σχολείο)
2	1 ^ο Ειδικό Δημοτικό Σχολείο Χανίων (Νοητική Υστέρηση) και 1 ^ο Νηπιαγωγείο Χανίων (Νοητική Υστέρηση)
3	2 ^ο Ειδικό Δημοτικό Σχολείο Χανίων και 2 ^ο Ειδικό Νηπιαγωγείο Χανίων (Εγκεφαλική Παράλυση)
4	3 ^ο Ειδικό Δημοτικό Σχολείο Χανίων (Αυτισμός)
5	7 ^ο Γυμνάσιο Χανίων (Τμήμα Ένταξης Κωφών)
6	7 ^ο Ενιαίο Λύκειο Χανίων (Τμήμα Ένταξης Κωφών)
7	Αθλητικός Σύνδεσμος ΑΜΕΑ "ΑΕΤΟΙ"
8	Θεραπευτήριο Χρονίων Παθήσεων Χανίων
9	Δ/νση Β΄-θμιας Εκπαίδευσης – Γραφείο Αγωγής Υγείας
10	Δ/νση Α΄-θμιας Εκπαίδευσης
11	Δ/νση Κοινωνικής Πρόνοιας Χανίων
12	Δ/νση Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας Π.Ε. Χανίων
13	Δικαστήριο Ανηλίκων Χανίων
14	Υπηρεσία Επιμελητών Ανηλίκων Χανίων
15	Γραφείο Κοινωνικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών
16	Ειδικό Γυμνάσιο Χανίων
17	Ελληνική Εταιρία Προστασίας & Αποκατάστασης Αναπήρων Προσώπων (ΕΛΕΠΑΠ)
18	Ελληνική Εταιρία Νόσου Alzheimer και συναφών διαταραχών
19	Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός
20	Ενοριακό Πολιτιστικό Κέντρο Αγ.Κωνσταντίνου & Ελένης Ν.Χώρας «ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΛΕΙΑΔΑ»
21	Ένωση γυναικών ενάντια στη βία κατά των γυναικών
22	Εργαστήριο Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης & Κατάρτισης
23	Θεοχαρίδειο Κέντρο Κοινωνικής Συμπράτασης Νέων
24	Κέντρο Ψυχικής Υγείας Χανίων
25	ΚΟΙΣΠΕ Χανίων
26	Ιατροκοινωνικό Κέντρο Χανίων
27	Σταθμός Προστασίας Μάνας, Παιδιού & Εφήβου ΙΚΑ
28	Ινστιτούτο έρευνας-εκπαίδευσης ψυχιατρικών νοσημάτων Alzheimer – Κέντρο Ημέρας
29	Κέντρο Αποκατάστασης Παιδιών και Νέων Κρήτης (ΚΑΠΝ)
30	Κατασκηνώσεις Ι.Μ.Κυδωνίας & Αποκορώνου «Απόστολος Παύλος»
31	Κέντρο Διάγνωσης, Αξιολόγησης και Υποστήριξης (ΚΔΑΥ)
32	Κέντρο Παιδικής Μέριμνας
33	Κέντρο Πρόληψης Εξαρτησιογόνων Ουσιών Ν.Χανίων
34	Κέντρο Πρόληψης – Κοινωνική Παρέμβαση
35	Κέντρο Συμβουλευτικής & Προσανατολισμού (ΚΕΣΥΠ)
36	Κέντρο Ημερήσιας Φροντίδας & Απασχόλησης (ΚΗΦΑΜΕΑ)
37	Κέντρο Ημερήσιας Φροντίδας Αυτιστικών Παιδιών Ν. Χανίων (ΚΗΦΑΠ) «Η ΜΕΓΑΛΟΧΑΡΗ»
38	Κοινωνική Υπηρεσία Γενικού Νοσοκομείου Χανίων
39	Οργανισμός Κατά των Ναρκωτικών Χανίων (ΟΚΑΝΑ)
40	Παγκρήτιος Σύλλογος Οικογενειών για την Ψυχική Υγεία
41	Πολιτιστικό Κέντρο Ι.Μ. Κυδωνίας & Αποκορώνου
42	Ψυχιατρικό Τμήμα Γενικού Νοσοκομείου Χανίων
43	Σύλλογος Ατόμων με Μεσογειακή Αναιμία «ΑΓΙΟΙ ΑΝΑΡΓΥΡΟΙ»
44	Σύλλογος Διαβητικών
45	Σύλλογος «Φιλόπρωχοι αδελφοί-Φιλόπρωχο Συσσίτιο "Ο ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ" Σπλάντζιας
46	Σύνδεσμος Κωφών Χανίων
47	Σωματείο ΑΜΕΑ
48	Φιλανθρωπικό Ίδρυμα «ΑΓΙΟΣ ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ»
49	Φιλανθρωπικός Σύλλογος Προστασίας Προβληματικών Παιδιών
50	Φιλόπρωχα συσσίτια Αγίου Χαραλάμπους Λενταριανών

Π.5 Πολιτιστικές Υποδομές του Δήμου Χανίων

Πίνακας 52: Πολιτιστικές Υποδομές στο Δήμο Χανίων ανά Δημοτική Ενότητα

Πολιτιστικοί Χώροι / Υποδομές	Δημοτική Ενότητα							Σύνολο
	Ακρωτηρίου	Ελ. Βενιζέλου	Θερίσου	Κεραμίων	Ν. Κυδωνίας	Σούδας	Χανίων	
Αρχαιολογικοί Χώροι	27	11	2	1	15	6	7	69
Μουσεία	4	2	1			1	9	17
Δημοτικές Βιβλιοθήκες							3	3
Φιλαρμονική							1	1
ΔΗΠΕΘΕ							1	1
Δημοτικοί Κινηματογράφοι							1	1
Ωδεία							2	2
Πινακοθήκες							1	1
Συλλογές	2						4	6
Πάρκο Διάσωσης Χλωρίδας & Πανίδας	1							1
Σύνολο	34	13	3	1	15	7	29	102

Πίνακας 53: Μουσεία και Συλλογές στο Δήμο Χανίων

1	Αρχαιολογικό Μουσείο (οδού Χάληδων)
2	Συλλογή Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Αρχαιοτήτων στον Τοπανά
3	Ιστορικό Αρχείο Κρήτης με τις ιστορικές και λαογραφικές συλλογές
4	Ίδρυμα - Μουσείο Ελευθερίου Βενιζέλου στην περιοχή Χαλέπα
5	Πολεμικό Μουσείο Χανίων
6	Μουσείο Τυπογραφίας Χανίων
7	Ιδιωτικό Λαογραφικό «Κρητικό Σπίτι» στην οδό Χάληδων
8	Λαογραφικό Μουσείο Σούδας (Ν. Φρονιμάκη)
9	Μουσείο Χημείας Χανίων
10	Συλλογή Βοτάνων και άλλης χλωρίδας στο Μ.Α.Ι.Χ
11	Πάρκο Διάσωσης Χλωρίδας και Πανίδας του Πολυτεχνείου Κρήτης
12	Εκκλησιαστικό Μουσείο Ι. Μονής Χρυσοπηγής
13	Λαογραφικό Μουσείο Ι. Μονής Χρυσοπηγής
14	Εκκλησιαστικό Μουσείο Ι.Μ. Αγίας Τριάδας Ακρωτηρίου
15	Εκκλησιαστικό Μουσείο Ι.Μ. Γουβερνέτου
16	Δημοτική Πινακοθήκη Χανίων στην οδό Χάληδων
17	Μουσείο Εθνικής Ομάδας Ποδοσφαίρου από τον «Γαλανόλευκο Φάρο»
18	Μουσείο Σχολικής Ζωής στα Χανιά
19	Συλλογή Μουσικών Οργάνων από τη γη στο Μον. Καρόλου στα Χανιά
20	Εκκλησιαστικό και Λαογραφικό Μουσείο στην Ι.Μ. Κορακιών
21	Μουσείο Πρώτου Γυμνασίου Χανίων
22	Μουσείο Εθνικής Αντίστασης στο Θέρισσο
23	Λαογραφική Συλλογή Ι.Λ.Α.Ε.Κ. Χανιά
24	Λαογραφικό Μουσείο στις Στέρνες Ακρωτηρίου
25	Ιδιωτική Συλλογή Απολιθωμάτων Ιακώβου Τσουρουνάκη, στον Προφ. Ηλία Χανίων
26	Μουσείο Αρχαίας και Παραδοσιακής Ναυπηγικής

Π.6 Χώροι Πολιτιστικών Εκδηλώσεων και Συνεδριών

Πίνακας 54: Σημαντικότεροι Χώροι Πολιτισμού Δήμου Χανίων

Ονομασία Χώρου	Αρμοδιότητα Διαχείρισης
Αίθουσα Συνεδριάσεων Δ.Σ. Δήμου Χανίων	Δήμος Χανίων
Αίθουσα συσκέψεων Δημοτικού Καταστήματος Σούδας	Δήμος Χανίων
Αίθουσα τύπου Δήμου Χανίων	Δήμος Χανίων
Αίθουσα συσκέψεων Δημοτικού Καταστήματος Ν. Κυδωνίας	Δήμος Χανίων
Δημοτικός Κήπος	Δήμος Χανίων
Πάρκο Ειρήνης και Φιλίας	Δήμος Χανίων
Αύλειος χώρος Ι.Ν.Αγ.Βαρβάρας στη Δ.Ε. Ελ. Βενιζέλου	Δήμος Χανίων
Πλατεία Κατωχωρίου Κεραμιών	Δήμος Χανίων
Πλατεία Δρακώνας Κεραμιών	Δήμος Χανίων
Πλατεία Κάμπων Κεραμιών	Δήμος Χανίων
Άγιοι Απόστολοι (Άλσος και χώρος παρκινγκ)	Δήμος Χανίων
Χώρος Τάφων Βενιζέλων	Δήμος Χανίων
Ανοικτό αμφιθέατρο στις εργατικές κατοικίες Λενταριανών	Δήμος Χανίων
Γυαλί Τζαμισί (εκθεσιακός χώρος)	Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Χανίων
Παλιό Τελωνείο	ΚΕΠΠΕΔΗΧ-Κ.Α.Μ
Κέντρο Αρχιτεκτονικής Μεσογείου - Μεγάλο Αρσενάλι	ΚΕΠΠΕΔΗΧ-Κ.Α.Μ
Πύλη Sabbionara	ΚΕΠΠΕΔΗΧ-ΚΑΜ
Θέατρο Ανατολικής Τάφρου	ΚΕΠΠΕΔΗΧ-ΚΑΜ
Θέατρο « Δημήτρης Βλησίδης»	ΚΕΠΠΕΔΗΧ-ΚΑΜ
Βίλα Κούνδουρου	ΚΕΠΠΕΔΗΧ-ΚΑΜ
Θερινός Δημοτικός Κινηματογράφος	ΚΕΠΠΕΔΗΧ-ΚΑΜ
Θέατρο Πάρκου Ειρήνης και Φιλίας	ΚΕΠΠΕΔΗΧ-ΚΑΜ
Λίμνη Αγυιάς	Δ.Ε.Υ.Α.Χ.
Ανατολική Τάφρος	Υπουργείο Πολιτισμού
Δυτική Τάφρος	Υπουργείο Πολιτισμού
Αρχαία Απτέρα	Υπουργείο Πολιτισμού
Φρούριο Ιτζεδίν	Υπουργείο Οικονομικών
Πλατεία όπισθεν Γυαλί Τζαμισί	Υπουργείο Οικονομικών
Νεώριο Μόρο	Ιστιοπλοϊκός Όμιλος Χανίων
Φρούριο Φιρκά	Ναυτικό Μουσείο Χανίων
Αίθουσα συσκέψεων ΠΕΔΚ	Π.Ε.Δ. Κρήτης

Π.7 Πολιτιστικές Εκδηλώσεις

Πίνακας 55: Πολιτιστικές Εκδηλώσεις Δήμου Χανίων

Πολιτιστικές Εκδηλώσεις	Ονομασία Εκδήλωσης
Εκθέσεις	Αγροτικός Αύγουστος
Φεστιβάλ	Πολιτιστικό Καλοκαίρι Δήμου Χανίων Φεστιβάλ "Μίκης Θεοδωράκης"
Θεματικές εορτές παράδοσης	Γιορτή Τσικουδιάς Γιορτή σαρδέλας Γιορτή Κλήδονα
Εθνικές και Τοπικές Επέτειοι - Ημέρες Μνήμης	Εορτασμός εθνικών επετείων 28ης Οκτωβρίου και 25ης Μαρτίου Μάχη της Κρήτης Επέτειος του Βομβαρδισμού του Επαναστατικού Στρατοπέδου Ακρωτηρίου Εκδηλώσεις για την επέτειο της Επανάστασης του Θερίσου Εκδηλώσεις για την ένωση της Κρήτης με την Ελλάδα Ημέρα Εθνικής Μνήμης των Πεσόντων και των Αγνοούμενων κατά την τουρκική εισβολή στην Κύπρο (24 Ιουλίου) Ημέρα Εθνικής Μνήμης της Γενοκτονίας των Ελλήνων της Μικράς Ασίας από το Τουρκικό Κράτος (14 Σεπτεμβρίου) Εκδήλωση Μνήμης και Τιμής για την Επέτειο της Έναρξης του Απελευθερωτικού Αγώνα της ΕΟΚΑ κατά των Άγγλων και την επέτειο Απαγχονισμού των Μιχαλάκη Καραολή και Ανδρέα Δημητρίου Επιμνημόσυνη δέηση στο μνημείο εκτελεσθέντων (29 Αυγούστου 1944) στην Αγιά Εορτασμός της εθνικής εξέγερσης του Πολυτεχνείου Ημέρα Μνήμης για τον Αντιστράτηγο Εμμ. Χατζηδάκη (22 Ιουλίου) Ηλιάκεια
Εκδηλώσεις	Ναυτική Εβδομάδα Εκδήλωση του Φάρου Πολιτισμού Εκδηλώσεις εορτασμού ανάρτησης γαλάζιων σημαιών Εορτασμός της πανσελήνου του Αυγούστου Εκδήλωση Φιλοτελισμού Εκδηλώσεις Αποκριάς-Καθαρά Δευτέρας Εκδηλώσεις για την ημέρα της Πρωτομαγιάς Χριστουγεννιάτικες και Πρωτοχρονιάτικες Εκδηλώσεις Εβδομάδα των Παθών Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Τοπικής Δημοκρατίας
Παγκόσμιες και Πανευρωπαϊκές Ημέρες	Εορτασμός της Πανευρωπαϊκής Ημέρας Χωρίς Αυτοκίνητο Εορτασμός της παγκόσμιας ημέρας κατά του AIDS Εορτασμός της παγκόσμιας ημέρας κατά του καρκίνου Εορτασμός της παγκόσμιας ημέρας ποίησης και της ημέρας κατά του ρατσισμού Εορτασμός της παγκόσμιας ημέρας της γης Εορτασμός της παγκόσμιας ημέρας της μουσικής Εορτασμός της παγκόσμιας ημέρας της γυναίκας Εορτασμός της παγκόσμιας ημέρας των ζώων

Πηγή: Δήμος Χανίων

Π.8 Πολιτιστικοί Σύλλογοι που δραστηριοποιούνται στο Δήμο Χανίων

Εικόνα 8: Πολιτιστικοί Σύλλογοι Δήμου Χανίων

A/A	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΚΡΩΤΗΡΙΟΥ
1	Πολιτιστικός Σύλλογος Αρωνίου «Η Ομόνοια»
2	Πολιτιστικός Σύλλογος Σταυρού Ακρωτηρίου
3	Πολιτιστικός Σύλλογος Χωρδακίου «Η Σκλόκα»
4	Πολιτιστικός & Εξωραϊστικός Σύλλογος Στερνών «Μινώα»
5	Πολιτιστικός Σύλλογος Κορακιών
6	Πολιτιστικός Σύλλογος Αγ.Ονουφρίου
7	Πολιτιστικός Σύλλογος Κουνουπιδιανών «Η Ελλωπία»
8	Πολιτιστικός Σύλλογος Καθιανών «Ειρήνη»
9	Πολιτιστικός Σύλλογος Καλαθά
10	Πολιτιστικός Σύλλογος Μουζουρά
11	Πολιτιστικός & Εξωραϊστικός Σύλλογος Πιθαρίου
12	Πολιτιστικός Σύλλογος Παζινού «Ο Γκαλαγκάδος»
13	Πολιτιστικός Σύλλογος Καμπανίου
A/A	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ
1	Πολιτιστικός Σύλλογος Νεροκούρου
2	Παραδοσιακή Παρέα «Ελ.Βενιζέλος»
3	Σύλλογος Παραδοσιακής Λαϊκής Τέχνης «Η Χρυσόπηγή»
4	Πολιτιστικός Σύλλογος Πασακακίου «Πασακάκι-Χαρακιάς»
5	Πολιτιστικός Σύλλογος Κόκκινου Μετοχίου «Αγ.Παντελεήμων»
6	Εξωραϊστικός Σύλλογος Μουρνιών
A/A	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΘΕΡΙΣΟΥ
4	Φιλανθρωπικός Σύλλογος Κυριών & Δεσποινίδων Αγ.Νικολάου
5	ΒΙΟ.ΠΑ.Χ
6	Χορευτικός Όμιλος «Αροδαμός»
7	Σύλλογος Κυριών & Δεσποινίδων Τσικαλαριών
8	Σύλλογος Καταστηματαρχών
9	Πολιτιστικός Σύλλογος Τσικαλαριών
10	1ο & 4ο Σύστημα Ναυτοπροσκόπων
A/A	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΧΑΝΙΩΝ
1	Χορευτικός Όμιλος Χανίων «Ο Ψηλορείτης»
2	Παραδοσιακός Σύλλογος «Ετεόκρητες»
3	Παραδοσιακός Σύλλογος «Ριζήτες»
4	Παραδοσιακός Σύλλογος «Λευκά Όρη»
5	Παραδοσιακός Σύλλογος «Σφακιά»
6	Παραδοσιακός Σύλλογος «Κρητικές Μαδάρες»
7	Παραδοσιακός Σύλλογος «Λεβεντογέννα Κρήτη»
8	Τουριστικός Σύνδεσμος Κρήτης
9	«Καινουριοχωρήτισσες»
10	Λαογραφικός Όμιλος Χανίων
11	Λύκειο Ελληνίδων Χανίων
12	Παραδοσιακός Σύλλογος «Σταυραετοί»
13	Παραδοσιακός Σύλλογος «Ο Φάρος» ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ "Ο ΦΑΡΟΣ"
14	Παγκρήτιος Όμιλος Βρακοφόρων

Π.9 Εξοπλισμός Πυροσβεστικού Σταθμού Αγ. Ματθαίου Δ. Χανίων

Πίνακας 56: Εξοπλισμός Πυροσβεστικού Σταθμού Αγ. Ματθαίου Δ. Χανίων

Περιγραφή Εξοπλισμού	Πλήθος
Ημιφορτηγά αυτοκίνητα με αντλία και δεξαμενή νερού	2
Πυροσβεστικό όχημα 5 τόνων	1
Βυτιοφόρο όχημα 10 τόνων με αντλία νερού	1
Τζιπ (μοντέλο LADA)	1
Τροχήλατη γεννήτρια	3
Φορητή ηλεκτρική αντλία	5
Φορητή βενζινοκίνητη αντλία	2

Πηγή: Δήμος Χανίων